Sfântul cuvios Grigorie, decapolitul

(20 noiembrie / 3 decembrie)

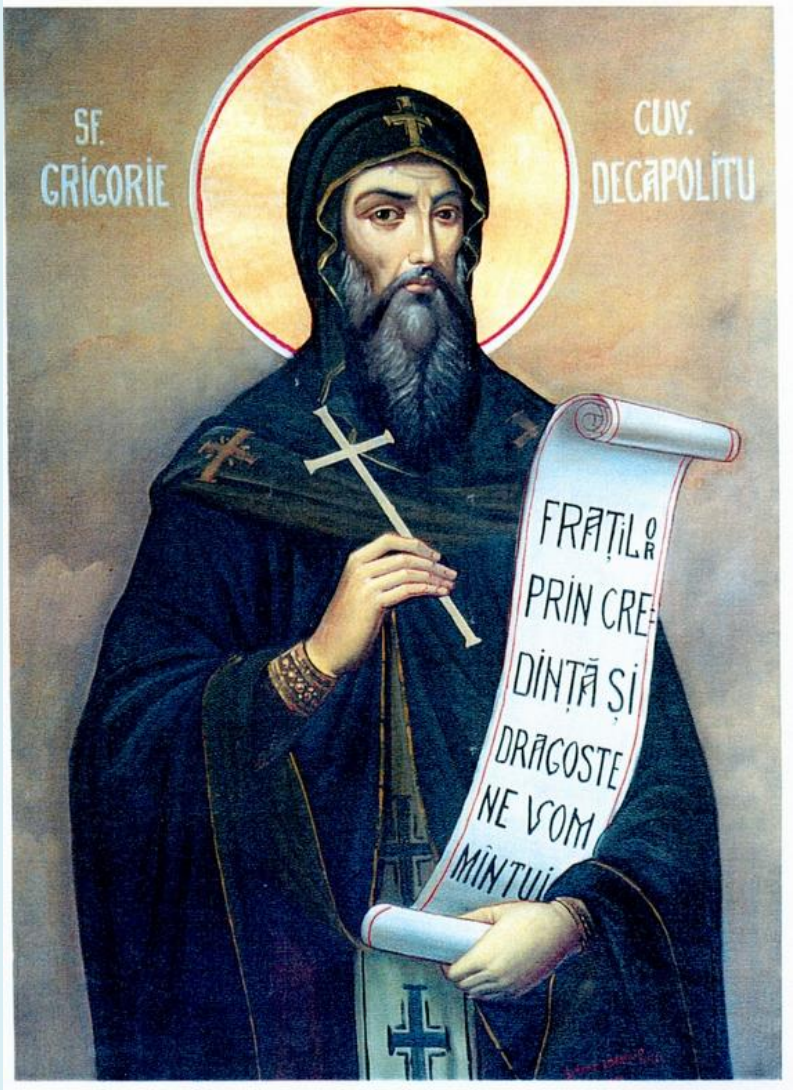

Sfântul Grigorie, ale cărui moaşte se păstrează întregi la Mânăstirea Bistriţa, din judeţul Vâlcea, s-a născut în jurul anului 780, în Isauria - Asia Mică, din părinţi ortodocşi devotaţi, anume Serghie şi Maria, şi a copilărit în una din cele zece cetăţi ale Isauriei, Irinopolis, din care cauză se numeşte până astăzi „Decapolitul”. În rând cu Sfânta Parascheva, Sfântul Dimitrie Basarabov, Sfânta muceniţă Filofteia, Sfântul mucenic Ioan cel nou de la Suceava şi Sfântul Grigorie decapolitul este un mare dar al lui Dumnezeu către noi, având moaştele la noi în ţară aproape întregi. Moaştele Sfântului Grigorie decapolitul s-au arătat de la început făcătoare de minuni, mai ales vindecări de boli şi izbăviri de grele cumpene şi primejdii.

Index

Evanghelia şi Apostolul zilei 4
În această lună (noiembrie), ziua a douăzecea - Înainte-prăznuirea intrării în Biserică a Preasfintei Născătoarei de Dumnezeu şi cuviosul părintele nostru Grigorie Decapolitul. Şi cel dintru Sfinţi părintele nostru Proclu, arhiepiscopul Constantinopolului (Minei) 6
În această lună (noiembrie), ziua a douăzecea - Slujba prea cuviosului părintelui nostru Grigorie Decapolitul, care s-a pus cu priveghere (Minei) 37
Canon de rugăciune către Sfântul cuvios Grigorie, decapolitul 60
Canon de rugăciune către Sfântul cuvios Grigorie, decapolitul 69
Acatistul Sfântului Grigorie, decapolitul 77
- Rugăciunea întâi către Sfântul Grigorie, decapolitul 88
- Rugăciunea a doua către Sfântul Grigorie, decapolitul 89

Acatistul Sfântului cuvios Grigorie decapolitul (20 noiembrie) 91
Acatistul Sfântului cuvios Grigorie decapolitul 109
Paraclisul Sfântului Grigorie, decapolitul 119
Imnografie 134
Vieţile Sfinţilor - Cuviosul părintele nostru Grigorie decapolitul, ale cărui moaşte se află la Mănăstirea Bistriţa-Vâlcea 135
Sinaxar - Pomenirea prea cuviosului şi de Dumnezeu purtătorului părintelui nostru Grigorie, decapolitul 164
Sinaxar - Cuviosul Grigorie Decapolitul 166
Pr. Ioanichie Bălan - Patericul Românesc - Sfântul Grigorie, decapolitul de la Bistriţa–Vâlcea (secolele VIII–IX) 168
- Arh. Ioanichie Bălan - Cuviosul Grigorie Decapolitul, sfântul cu moaşte întregi de la Mănăstirea Bistriţa, judeţul Vâlcea 176
- Arh. Ioanichie Bălan - Un apărător nebiruit al sfintelor icoane, Sfântul Grigorie decapolitul 178
- Arh. Ioanichie Bălan - Sfântul Grigorie decapolitul - cinci secole de minuni şi vindecări pe pământul ţării noastre 180
- Arh. Ioanichie Bălan - Sfântul Grigorie decapolitul vindecă bolile şi alungă duhurile rele din oameni 182
- Arh. Ioanichie Bălan - Moaştele Sfântului Grigorie decapolitul aduc ploaie pe timp de secetă 185
- Arh. Ioanichie Bălan - Cuviosul Pahomie schimonahul, ctitorul Mănăstirii Bistriţa din Vâlcea 187

Arh. Ioanichie Bălan - Minuni la moaştele Sfântului Grigorie decapolitul 189
Cum s-a vindecat un om, îmbrăcându-se cu haina Sfântului Grigorie decapolitul 190
Damaschin Coravu Severineanu - Viaţa şi nevoinţele Sfântului Grigorie..... 191
Pr. prof. dr. Mircea Păcurariu - Sfântul Grigorie, decapolitul de la Mănăstirea Bistriţa-Vâlcea 202
Arhid. Ştefan Sfarghie - Sinaxar - Înainte-prăznuirea Intrării în biserică a Maicii Domnului; Sfântul cuvios Grigorie Decapolitul 207
Sfântul Grigorie, decapolitul – Imnografie şi iconografie 209
Sfântul Nicolae Velimirovici - Proloagele de la Ohrida - Pomenirea Sfântului prea cuvios Grigorie, decapolitul..... 211
Pr. dr. Ion Sorin Rizea - Mărturia Sfântului Grigorie decapolitul 213
Moaştele Sfântului Grigore, decapolitul..... 218
Sorin Preda - Moaştele Sfântului Grigore, decapolitul şi minunile sale 238
Întâmpinarea moaștelor Sfântului Grigorie decapolitul la Deva 244
Mănăstirea Bistriţa - judeţul Vâlcea 253
Arhimandritul Veniamin Micle - Peştera Sfântului Grigorie, decapolitul..... 268
Teodor Danalache - Peştera ascetică de la Mănăstirea Bistriţa..... 301
Sfântul Grigorie decapolitul, grabnic ajutător în primejdii şi râvnitor al dreptei credinţe. Rugăciune la vreme de primejdie 315
Rugăciune la vreme de primejdie..... 316
Viaţa, Acatistul, Paraclisul şi noi minuni ale Sfântului Grigorie, decapolitul – carte 318
Arhimandritul Veniamin Micle - Mănăstirea Bistriţa - Biserica Bolniţei 319
Pr. Silviu Cluci - Mănăstirea Bistriţa - Vâlcea 345
(Foto) Mănăstirea Bistrița-Vâlcea, locul de odihnă al Sfântului Grigorie decapolitul..... 348
Icoane..... 367

Evanghelia şi Apostolul zilei

Evanghelia

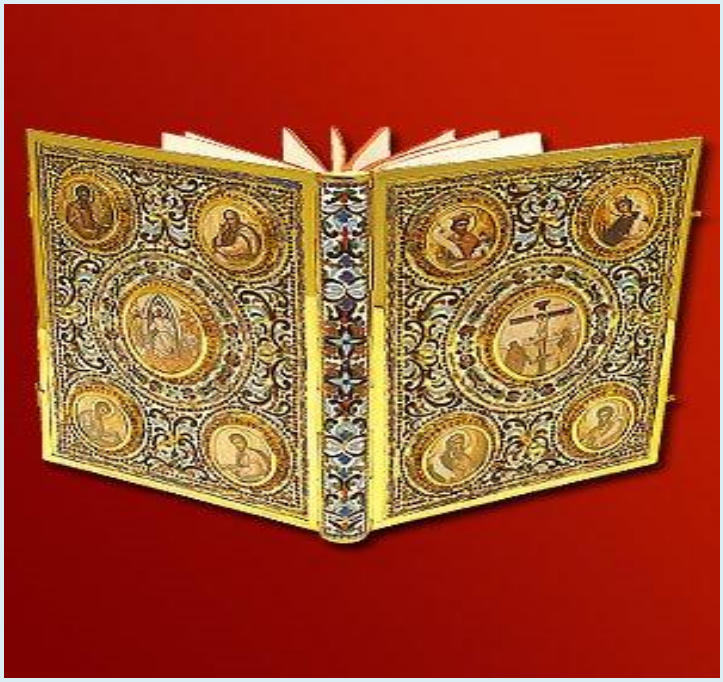

Ev. Matei 11, 27-30

Zis-a Domnul ucenicilor săi:
27. Toate Mi-au fost date de către Tatăl Meu şi nimeni nu cunoaşte pe Fiul, decât numai Tatăl, nici pe Tatăl nu-L cunoaşte nimeni, decât numai Fiul şi cel căruia va voi Fiul să-i descopere.
28. Veniţi la Mine toţi cei osteniţi şi împovăraţi şi Eu vă voi odihni pe voi.
29. Luaţi jugul Meu asupra voastră şi învăţaţi-vă de la Mine, că sunt blând şi smerit cu inima şi veţi găsi odihnă sufletelor voastre.
30. Căci jugul Meu e bun şi povara Mea este uşoară.

Apostol

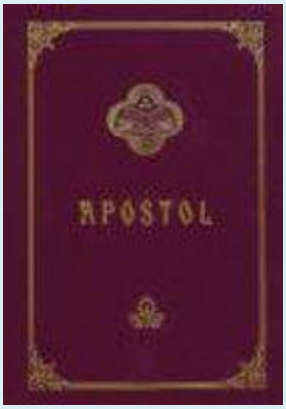

Epistola către Efeseni a Sfântului apostol Pavel

Efeseni 6, 10-17

10. În sfârşit, fraţilor, întăriţi-vă în Domnul şi întru puterea tăriei Lui.
11. Îmbrăcaţi-vă cu toate armele lui Dumnezeu, ca să puteţi sta împotriva uneltirilor diavolului.
12. Căci lupta noastră nu este împotriva trupului şi a sângelui, ci împotriva începătoriilor, împotriva stăpâniilor, împotriva stăpânitorilor întunericului acestui veac, împotriva duhurilor răutăţii, care sunt în văzduh.
13. Pentru aceea, luaţi toate armele lui Dumnezeu, ca să puteţi sta împotrivă în ziua cea rea şi toate biruindu-le, să rămâneţi în picioare.
14. Staţi deci tari, având mijlocul vostru încins cu adevărul şi îmbrăcându-vă cu platoşa dreptăţii,
15. Şi încălţaţi picioarele voastre, gata fiind pentru Evanghelia păcii.
16. În toate luaţi pavăza credinţei, cu care veţi putea să stingeţi toate săgeţile cele arzătoare ale vicleanului.
17.Luaţi şi coiful mântuirii şi sabia Duhului, care este cuvântul lui Dumnezeu.

În această lună (noiembrie), ziua a douăzecea - Înainte-prăznuirea intrării în Biserică a Preasfintei Născătoarei de Dumnezeu şi cuviosul părintele nostru Grigorie Decapolitul. Şi cel dintru Sfinţi părintele nostru Proclu, arhiepiscopul Constantinopolului (Minei)

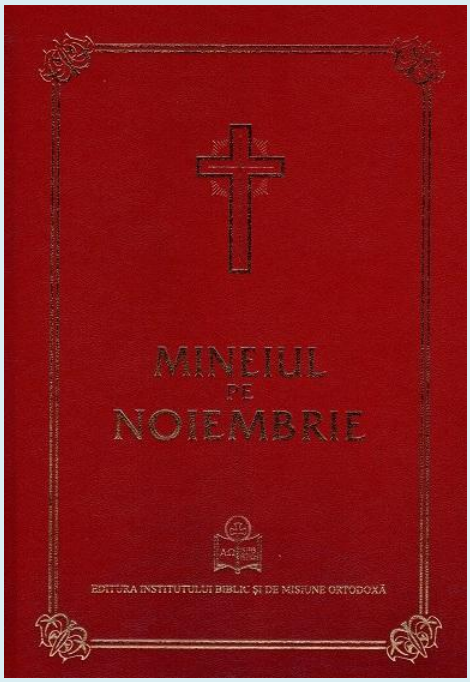

Vezi: Pentru hramul Sfântului Grigorie şi pentru cinstea sfintelor lui moaşte, ce se află la Sfânta mânăstire Bistriţa. Şi pentru cei ce vor avea evlavie ca să-l prăznuiască numai pe Sfântul i s-a aşezat slujba şi cu priveghere, după această slujbă.

La Vecernia mică

La Doamne strigat-am..., Stihirile pe 6 ale înainte prăznuirii 3 şi ale Sfântului Grigorie 3.

Stihirile înainte prăznuirii, glasul 1:

Podobie: Ceea ce eşti bucuria cetelor cereşti şi pe pământ oamenilor tare folositoare, prea curată Fecioară miluieşte-ne pe noi cei ce scăpăm la tine. Că nădejdile noastre, după Dumnezeu, întru tine le-am pus, Născătoare de Dumnezeu.

Făclii purtând fecioare, pe pururea Fecioara luminat petrecându-o, proorocesc adevărat cu Duhul, ceea ce va să fie. Că Născătoarea de Dumnezeu, fiind Biserica lui Dumnezeu, în Biserică cu strălucire feciorească, pruncă fiind se aduce.

După făgăduinţa cea sfântă, Născătoarea de Dumnezeu şi rodul cel lăudat, s-a arătat lumii cu adevărat, ca cea mai înaltă decât toţi, care cu bună cinste fiind dusă în Biserica lui Dumnezeu, plinind rugăciunea celor ce au născut-o, fiind păzită cu Dumnezeiescul Duh.

Cu cerească pâine fiind hrănită, Fecioară, cu credinţă în Biserica Domnului, ai născut lumii pe Cuvântul vieţi; Căruia ca o Biserică aleasă şi cu totul fără de prihană, mai înainte te-ai logodit prin Duhul cu taină, Mireasă făcându-te lui Dumnezeu şi Tatălui.

Alte **stihiri** ale Sfântului Grigorie, glas şi Podobie aceeaşi.

În cereştile lăcaşuri, cu veselie locuind şi cu îngerii, părinte, cu îndrăzneală stând înaintea Scaunului Domnului, celor ce săvârşesc pe pământ pomenirea ta iertare de greşeli şi de patimi, ca să le dăruiască, roagă-te.

Cu secera rugăciunilor, părinte Grigorie, spinii patimilor tăindu-i şi arând cu plugul înfrânării pământul cel sufletesc, ai semănat într-însul seminţele bunei credinţe. Prin care ne creşti nouă, roduri de tămăduiri.

Vas primitor de fapte bune pe tine te numim, cuvioase, ca pe un iubitor de linişte şi lucrător de priveghere şi stâlp înfrânării şi de rugăciune lăcaş nestricat şi vistierie de minuni; şi rugător pentru cei ce te cinstesc pe tine, Grigorie.

Slavă..., Şi acum..., a înainte prăznuirii, glasul al 4-lea.

Astăzi Biserica ceea ce a încăput pe Dumnezeu, Născătoarea de Dumnezeu, în Biserica Domnului se aduce şi Zaharia o primeşte pe dânsa. Astăzi Sfintele Sfinţilor se bucură şi ceata îngerilor cu taină prăznuieşte. Cu care şi noi prăznuind astăzi, împreună cu Gavriil să strigăm: Bucură-te, ceea ce eşti de Dumnezeu dăruită, Domnul este cu tine, Cel ce are mare milă.

Vezi: Dacă este Vineri seara, Slavă..., a înainte prăznuirii, Şi acum... Dogmatica glasului.

La Stihoavnă

Stihirile Sfântului Proclu, glasul al 4-lea:

Podobie: Dat-ai semne...

Cu luminarea dogmelor şi cu strălucirea vieţii, cu bună credinţă ai împodobit Arhieria, Procle pururea pomenite şi Bisericii stâlp te-ai arătat cu adevărat, luminând pe toţi cu cuvintele tale. Pentru aceasta pe tine te fericim şi cu psalmi şi cu cântări, prăznuim sfântă şi prea cinstită pomenirea ta.

Stih: Scumpă este înaintea Domnului, moartea cuvioşilor Lui.

Luminat ai învăţat şi cu dumnezeiască înţelepciune ai propovăduit pe Născătoarea de Dumnezeu, Fecioară prea curată, care a născut pe Ziditorul, Cel mai înainte de veci şi Stăpânul, Fiul şi Cuvântul Tatălui, care în vremurile cele mai de apoi şi Om S-a făcut pentru noi de bunăvoie şi nu S-a schimbat cu firea. Şi pe Nestorie păgânul şi prea nebunul, l-ai ruşinat.

Stih: Preoţii Tăi Doamne se vor îmbrăca întru dreptate şi cuvioşii Tăi cu bucurie se vor bucura.

Apele cele ca aurul luminoase, ale înţelepţitului de Dumnezeu propovăduitorului; le-ai luat pururea pomenite, al căruia şi moştenitor bunei cinstiri şi scaunului te-ai arătat, întărind cu învăţăturile adevărului turma lui Hristos şi sfintele şi prea cinstitele lui moaşte, ca o podoabă prea frumoasă Bisericii le-ai dat.

Slavă..., Şi acum..., a înainte prăznuirii, glasul al 4-lea.

Veniţi toţi credincioşii, pe ceea ce una este fără de prihană să o lăudăm pe cea mai înainte propovăduită de prooroci şi în Biserică adusă, care mai înainte de veci a fost rânduită a fi Maică şi în anii cei mai de pe urmă s-a arătat Născătoare de Dumnezeu. Doamne, pentru rugăciunile ei pacea Ta dă-ne-o nouă şi mare milă.

Troparul sfinţilor, glasul al 4-lea:

Dumnezeul părinţilor noştri, care faci pururea cu noi după blândeţile Tale, nu depărta mila Ta de la noi; ci pentru rugăciunile lor, în pace îndreptează viaţa noastră.

Slavă..., Şi acum..., a înainte prăznuirii. Glasul al 4-lea.

Bucurie mai înainte ne încredinţează nouă astăzi Anna rod potrivnic întristării odrăslind, pe una pururea Fecioară. Pe care o şi aduce rugăciunile plinindu-şi astăzi bucurându-se, în Biserica Domnului, ca pe ceea ce este Biserica Cuvântului lui Dumnezeu şi Maică curată.

La Utrenie

La Dumnezeu este Domnul..., Troparul înainte-prăznuirii de 2 ori. Slavă..., al sfinţilor, Şi acum... al înainte-prăznuirii.

După întâia Catismă **Sedealna**, glasul al 4-lea:

Podobie: Degrab ne întâmpină pe noi mai înainte până ce nu ne robim când vrăjmaşii Te hulesc pe Tine şi ne îngrozesc pe noi, Hristoase, Dumnezeul nostru, pierde cu Crucea Ta pe cei ce se luptă cu noi, ca să cunoască cât poate credinţa dreptmăritorilor, pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Unule, Iubitorule de oameni.

Cele dinaintea uşilor Bisericii şi Sfintele Sfinţilor, arătat astăzi Zaharia, luminat împodobindu-le, bine le găteşte. Că va să intre Fecioara înlăuntrul acestora, care s-a gătit spre sălăşluirea lui Dumnezeu, a cărei dumnezeiască intrare mai înainte o prăznuim.

Slavă..., Şi acum..., iar aceasta.

După a doua Catismă **Sedealna**, glasul al 4-lea:

Podobie: Spăimântatu-s-a Iosif, lucru mai presus de fire văzând şi în minte a avut ploaia cea de pe lână, la zămislirea ta cea fără de sământă, de Dumnezeu Născătoare, rugul cel nears în foc, toiagul lui Aaron ce a odrăslit şi mărturisind logodnicul şi ocrotitorul tău preoţilor, a grăit: Fecioara naşte şi după naştere rămâne iarăşi fecioară.

Lăcaşul lui Dumnezeu, cămara cea de mult preţ, în Biserica lui Dumnezeu, cu făclii strălucită, şi cu bucurie mai înainte vine să intre. Şi se bucură de aceasta Zaharia, văzând arătat ceata Sfinţilor prooroci, petrecându-o pe aceasta, şi se veseleşte, şi înainte prăznuind cântă, zicând: Bucurie mai înainte vesteşte, intrarea ta, Fecioară Maică nenuntită.

Slavă..., Şi acum..., iar aceasta.

Psalmul 50

1. Miluieşte-mă, Dumnezeule, după mare mila Ta
2. Şi după mulţimea îndurărilor Tale, şterge fărădelegea mea.
3. Mai vârtos mă spală de fărădelegea mea şi de păcatul meu mă curăţeşte.

4. Că fărădelegea mea eu o cunosc şi păcatul meu înaintea mea este pururea.
5. Ţie unuia am greşit şi rău înaintea Ta am făcut, aşa încât drept eşti Tu întru cuvintele Tale şi biruitor când vei judeca Tu.
6. Că iată întru fărădelegi m-am zămislit şi în păcate m-a născut maica mea.
7. Că iată adevărul ai iubit; cele nearătate şi cele ascunse ale înţelepciunii Tale mi-ai arătat mie.
8. Stropi-mă-vei cu isop şi mă voi curăţi; spăla-mă-vei şi mai vârtos decât zăpada mă voi albi.
9. Auzului meu vei da bucurie şi veselie; bucura-se-vor oasele mele cele smerite.
10. Întoarce faţa Ta de la păcatele mele şi toate fărădelegile mele şterge-le.
11. Inimă curată zideşte întru mine, Dumnezeule, şi duh drept înnoieşte întru cele dinlăuntru ale mele.
12. Nu mă lepăda de la faţa Ta şi Duhul Tău cel sfânt nu-l lua de la mine.
13. Dă-mi mie bucuria mântuirii Tale şi cu duh stăpânitor mă întăreşte.
14. Învăţa-voi pe cei fărădelege căile Tale şi cei necredincioşi la Tine se vor întoarce.
15. Izbăveşte-mă de vărsarea de sânge, Dumnezeule, Dumnezeul mântuirii mele; bucura-se-va limba mea de dreptatea Ta.
16. Doamne, buzele mele vei deschide şi gura mea va vesti lauda Ta.
17. Că de ai fi voit jertfă, Ţi-aş fi dat; arderile de tot nu le vei binevoi.
18. Jertfa lui Dumnezeu: duhul umilit; inima înfrântă şi smerită Dumnezeu nu o va urgisi.
19. Fă bine, Doamne, întru bună voirea Ta, Sionului şi să se zidească zidurile Ierusalimului.
20. Atunci vei binevoi jertfa dreptăţii, prinosul şi arderile de tot; atunci vor pune pe altarul Tău viţei.

Canoanele al înainte prăznuirii cu Irmosul pe 6 şi ale Sfinţilor 2 pe 8.

Canonul înainte prăznuirii

facere a lui Iosif

Cântarea 1-a, glasul al 4-lea:

Irmos: Deschide-voi gura mea, şi se va umplea de Duhul, şi cuvânt voi răspunde Împărătesei Maicii, şi mă voi arăta luminat prăznuind, şi voi cânta intrarea ei, bucurându-mă.

Întru Sfintele Sfinţilor cea prea sfântă şi fără de prihană a locui înainte merge, ca să fie Biserică sfinţită lui Dumnezeu Celui Preasfânt, şi înaintea ei merg tinerele fecioare.

Sfatul cel mai înainte de veci, al Dumnezeului nostru Celui mai înainte de veci, s-a plinit, mai înainte mergând tu a te hrăni întru Sfânta Sfintelor, spre lăcaşul Cuvântului, Fecioară cu totul fără prihană.

Dumnezeieştii tăi părinţi, pe tine ceea ce erai să fii Născătoare de Dumnezeu, te-au pus să te hrăneşti în Sfânta Sfintelor, rugăciunea, cu care s-au rugat, plinindu-o prea curată.

Dă putere, Stăpână, neputinţei inimii mele, şi o întăreşte, că se clăteşte de patimi, ca şi cu credinţă şi cu dragoste să te fericesc, pe tine cea pururea fericită, şi cu totul fără prihană.

Alt Canon al Sfântului Grigorie

facere a de Iosif

Cântarea 1-a, glasul al 8-lea:

Irmos: Pe Faraon cel ce era purtat în carele de război, l-a cufundat toiagul lui Moise, cel ce a făcut minuni de demult, lovind în chipul Crucii şi despărţind marea. Şi pe Israel cel fugărit, care mergea pe picioare, l-a mântuit, pe cel ce cânta cântare lui Dumnezeu.

Smeritul meu suflet cel omorât cu dulceţile trupului, cu rugăciunile tale înviază-l, părinte Grigorie. Că viaţă neîmbătrânitoare acum ai luat, omorându-ţi mădularele cele de pe pământ, cuvioase, cu pustniceştile nevoinţe.

Înfrânându-ţi dulceţile trupului cu vitejia minţii, din vârsta prunciei te-ai făcut părinte organ Duhului. Ale Aceluia lucrări arătat înlăuntru luându-le, şi cu chip dumnezeiesc cunoscându-te.

Cu iubirea dumnezeiască poftele trupului ai veştejit, şi ţie însuţi, fericite, ţi-ai logodit soţie curăţia, din care s-au născut ţie fii, toate bunătăţile pururea pomenite, care te-au făcut fiu lui Dumnezeu.

A Născătoarei

Ceea ce eşti scară cerească, care ajungi de la pământ la Cer, prin care Cuvântul lui Dumnezeu cu oamenii a vorbit, binecuvântată Preacurată, minune nespusă, vedere cu mintea necuprinsă, mântuieşte pe cei ce scapă la tine.

Alt Canon al Sfântului Proclu

facere a lui Teofan

Cântarea 1-a, glasul 1

Irmos: Dreapta ta cea purtătoare de biruinţă, cu dumnezeiască cuviinţă, întru tărie s-a prea mărit. Că aceasta nemuritoare, ca o puternică a toate, pe potrivnici a zdrobit, israelitenilor prin adânc cale nouă făcându-le.

Prin lucrare şi prin cuvânt adevărat, cu înţelegătorii îngeri fiind de un chip, de Dumnezeu primite, şi împreună cu dânşii înaintea Scaunului cinstitei Treimi stând, Procle, roagă-te să ne mântuiască pe noi.

Urmelor lui Gură de aur urmând înţelepte părinte pururea pomenite, a aceluia cinstită şi dumnezeiască îmbrăcăminte a preoţiei, ca o moştenire părintească ai luat după vrednicie, minunate.

Slavă...

De demult Isaia a strigat cu Duhul, cum că Dumnezeu era să vină pe pământ; iar Nestorie cu minte vătămată a hulit întruparea, care de tine de trei ori fericite prin sinod s-a condamnat.

Şi acum..., a Născătoarei

Cu cuvinte de Dumnezeu insuflate, înfricoşată întruparea cea din Fecioară a Cuvântului Dumnezeului nostru, o ai luminat, Procle, şi Născătoare de Dumnezeu pe aceasta ai propovăduit-o, învăţăturilor celor prea înţelepte ale apostolilor urmând.

Canonul înainte prăznuirii

Cântarea a 3-a

Irmos: Pe ai tăi cântăreţi, Născătoare de Dumnezeu, ceea ce eşti izvor viu şi îndestulat, care s-au împreunat ceată duhovnicească întăreşte-i şi întru dumnezeiască intrarea ta, cununilor slavei învredniceşte-i.

Începând fecioare a merge înaintea Fecioarei, cu făclii fiind luminat ceea ce era să fie a însemnat. Că dintr-însa era să Se nască Luminarea cunoştinţei, care a dezlegat întunecarea înşelăciunii.

Râvnind de demult cu dumnezeiesc gând Anna, rugăciune a plinit şi te-a pus întru cea Sfântă, pe tine ceea ce eşti cu totul fără prihană, care era să aibi zămislire prea sfântă şi naştere.

Soarele şi-a tins, razele, văzând pe norul luminii tins cu voia lui Dumnezeu, înlăuntru în Sfânta Sfintelor, din care era să plouă iertare celor înţeleniţi cu greşelile.

Mă îndumnezeieşte Dumnezeu, Cel ce S-a sălăşluit întru tine pentru îndurare; prea cinstită, Curată, pe mine cel furat prin mâncare mai înainte de înşelăciunea şarpelui. Şi în locul stricăciunii, iarăşi desfătare nestricăcioasă îmi dăruieşte.

Alt Canon al Sfântului Grigorie

Cântarea a 3-a

Irmos: Doamne, Cel ce ai făcut cele de deasupra Crugului Ceresc şi ai zidit Biserica, Tu pe mine mă întăreşte întru dragostea Ta, Cel ce eşti marginea doririlor şi credincioşilor întărire, unule Iubitorule de oameni.

În numele faptelor bune alergând, cuvioase, în norul privirii la cele de sus ai intrat şi ai cunoscut pe cât ai putut cuprinde, pe Cel necuprins cu firea, plin de lumină fiind părinte.

Cel ce S-a născut în peşteră pentru mântuirea omenească de demult, pe tine cel ce ai locuit în peşteră, prea fericite, cu lumină cerească te-a luminat, ca pe Pavel luminos arătându-te, părinte Grigorie.

Uşa cea cerească, prea curată Maica lui Hristos, ţie celui încunjurat de asuprelile drăceşti, părinte, ţi-a dat aripi şi puternic cu tărie te-a făcut asupra lor cu darul său.

A Născătoarei

Bucură-te, ceea ce una ai născut pe Domnul tuturor. Bucură-te, ceea ce ai solit viaţă oamenilor. Bucură-te, munte umbrit şi netăiat. Întărirea credincioşilor, bucură-te, ceea ce eşti cu totul fără prihană.

Alt Canon al Sfântului Proclu

Cântarea a 3-a

Irmos: Însuţi Cel ce ştii...

Lumină din lumină prin dumnezeiască vedenie, prea fericite luând, Bisericii lumină ai fost; pentru aceasta ţi-a răsărit şi dumnezeiască lumină cu înţelegere, precum este scris. Cu care fiind strălucit, luminezi pe cei ce laudă pomenirea ta Procle.

Trâmbiţând cu tunetul dogmelor, ca zidurile Ierihonului ai surpat toate îndrăznelile eresurilor şi oştirile. Şi semne de biruinţă ai ridicat, propovăduind luminat întruparea lui Dumnezeu cea din Fecioară.

Slavă...

De izvorul înţelepciunii lipindu-ţi gura ta de Dumnezeu primite şi dumnezeieştile ape ale înţelepciunii celei duhovniceşti luând Procle, ai înecat râurile cele tulburi, prea fericite, adică învăţăturile lui Nestorie, cele fără de Dumnezeu.

Şi acum..., a Născătoarei

Cel ce Unul-Născut din Tatăl sus negrăit Se cunoaşte, Unul-Născut din tine jos prea curată mai presus de cuvânt şi de pricepere S-a născut şi a îndumnezeit pe om prin tine cea cu totul fără de prihană, de Dumnezeu Născătoare Fecioară, care nu ştii de nuntă.

Irmosul: Însuţi Cel ce ştii neputinţa fiinţei omeneşti şi după milostivire Te-ai închipuit într-însa, încinge-mă cu putere de sus, ca să strig Ţie: Sfântă este Biserica cea însufleţită, a slavei Tale celei nepovestite, Iubitorule de oameni.

Condacul Sfântului Grigorie, glasul al 3-lea:

Podobie: Fecioara astăzi, pe Cel mai presus de fiinţă naşte şi pământul peştera Celui Neapropiat aduce. Îngerii cu păstorii slavoslovesc şi magii cu Steaua

călătoresc. Că pentru noi s-a născut Prunc Tânăr, Dumnezeu, Cel mai înainte de veci.

Soare luminos pe tine Biserica te cunoaşte, care cu podoabele faptelor bune şi cu razele tămăduirilor pe toţi luminezi, a lui Hristos slugă. Pentru aceasta prăznuim dumnezeiască pomenirea ta, şi cinstim nevoinţele tale prea fericite părinte, înţelepte Grigorie.

Alt **Condac** al Sfântului Proclu, glasul al 4-lea:

Podobie: Arătatu-Te-ai astăzi lumii şi Lumina Ta, Doamne s-a însemnat peste noi care cu cunoştinţă Te lăudăm, venit-ai şi Te-ai arătat, Lumina cea neapropiată.

După vrednicie astăzi, prăznuieşte cea mai cinstită decât toate cetăţile cu adevărat, cinstită mutarea ta părinte al părinţilor, prea fericite Procle înţelepte.

Sedealna Sfântului Grigorie, glasul al 4-lea:

Podobie: Degrab ne întâmpină pe noi mai înainte până ce nu ne robim când vrăjmaşii Te hulesc pe Tine şi ne îngrozesc pe noi, Hristoase, Dumnezeul nostru, pierde cu Crucea Ta pe cei ce se luptă cu noi, ca să cunoască cât poate credinţa dreptmăritorilor, pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Unule, Iubitorule de oameni.

Cu dumnezeiască strălucire fiind luminat, ai izgonit întunericul patimilor celor de suflet păgubitoare, Grigorie pururea pomenite. Înălţându-te spre înălţimea nepătimirii cea prea curată; ai revărsat cu strălucire raze de tămăduiri, sălăşluindu-te întru lumina cea neapusă, a Împărăţiei lui Hristos.

Slavă..., altă **Sedealnă** a Sfântului Proclu, glasul al 4-lea.

Podobie: Arătatu-Te-ai astăzi lumii şi Lumina Ta, Doamne s-a însemnat peste noi care cu cunoştinţă Te lăudăm, venit-ai şi Te-ai arătat, Lumina cea neapropiată.

Întru înălţimea Bisericii, Domnul te-a pus ca pe o stea luminoasă, luminând pe cei ce cântă: Procle lauda părinţilor pururea pomenite.

Şi acum..., a înainte prăznuirii, glasul al 4-lea.

Pe cinstită intrarea Fecioarei, astăzi mai înainte prăznuindu-o luminat credincioşii, cu cântări de Dumnezeu grăitoare, pe dânsa să o lăudăm neîncetat, ca pe ceea ce este cu totul fără prihană.

Canonul înainte prăznuirii

Cântarea a 4-a

Irmos: Dumnezeiescul sfat cel neurmat, al Celui Preaînalt, al întrupării Tale celei din Fecioară, proorocul Avacum înţelegându-l, a strigat: Slavă puterii Tale, Doamne.

Sfinţite limbi mai înainte te-au vestit, curată, că era să fii locaş firii celei neîncăpute. Pentru aceasta pe tine cetele fecioarelor te-au petrecut la cele sfinte, făclii purtând.

Laudă a dobândit Ioachim cu Anna, mergând, şi ducându-te pe tine în Sfânta Biserică cu veselie; ceea ce eşti Biserica lui Dumnezeu, Preasfântă, prea curată Stăpână, cu totul fără prihană.

Dezleagă-se osândirea strămoşilor, că iată a înflorit viţa care ne-a rodit nouă Strugurul cel nestricat, Cel ce aduce vin de veselie marginilor.

Pe tine una cea cu totul fără prihană, Cuvântul Ziditorul aflându-te, S-a sălăşluit în pântecele tău, lucrând a noastră mântuire cu darul, Preacurată, pentru mila cea negrăită.

Alt Canon al Sfântului Grigorie

Cântarea a 4-a

Irmos: Tu eşti tăria mea, Doamne, Tu, şi puterea mea, Tu, Dumnezeul meu, Tu, bucuria mea, Cel ce n-ai părăsit sânurile părinteşti şi a noastră sărăcie ai cercetat-o. Pentru aceasta, cu proorocul Avacum strig către Tine: Slavă puterii Tale, Iubitorule de oameni.

Cel ce pentru noi străină pogorâre a avut, străin fiind pentru bunătate, pe tine străin pentru Dânsul, din moştenire văzându-te te-a primit Grigorie, şi dumnezeiesc moştenitor al Împărăţiei Sale, strălucit cu bunătăţi te-a făcut.

Pentru Hristos, Cel ce a pruncit pentru noi, şi a fost prunc, cuvioase, la şcoala pruncilor te-ai dat pe tine, însuţi prunc cu răutatea făcându-te, de Dumnezeu cugetătorule părinte, şi cu dumnezeiasca smerenie, răutatea vrăjmaşului ai smerit-o fericite Grigorie.

Cu ploile lacrimilor tale părinte Grigorie, ca şi cu nişte rouă dumnezeiască adă-pându-te, toată fapta bună ai crescut, toată roada bună a dreptăţii ai înflorit, ca un pom roditor lângă izvoarele apelor răsădit, ale postniciei celei desăvârşite.

A Născătoarei

Maica lui Dumnezeu binecuvântată, cu totul fără prihană, vindecă rănile sufletului meu. Stinge desfătările trupului, inima mea cea întunecată luminează-o. Împacă-mi ştiinţa mea și mă scapă de toată vătămarea şi năvălirea vrăjmaşilor.

Alt Canon al Sfântului Proclu

Cântarea a 4-a

Irmos: Munte umbrit cu harul cel dumnezeiesc, privindu-te Avacum, cu ochii cei de departe văzători, mai înainte a vestit pe Sfântul lui Israel, ce vrea să iasă din tine, spre mântuirea şi înnoirea noastră.

Ca nişte aur în foc, prea sfinţite, cu înfrânarea înţelepte, cinstit trupul tău, cură-ţindu-ţi, frumos l-ai arătat Făcătorului; pentru aceasta îmbrăcămintea preoţiei ţie în vecie ţi-a dăruit.

Vestirea cuvintelor, şi tunetul cel cu bun glas al dogmelor învăţăturilor tale, Biserica lui Dumnezeu înţelepţeşte veselindu-o, gonesc îndrăzneala ereticilor, sfinţitorule Procle prea mărite.

Slavă...

Întru învăţătura dumnezeieştii cunoştinţe fiind, ca un ierarh sfinţit, cu buna-dăruire tuturor ai dat luminare, şi dumnezeiască strălucire, spre mântuirea sufletelor după vrednicie, minunate.

Şi acum..., a Născătoarei

Cărbunele cel dumnezeiesc în pântece, ceea ce eşti cu totul fără prihană, primindu-L mai presus de minte, nu te-ai ars cu adevărat. Că rugul de departe cu însemnare a închipuit naşterea ta, spre mântuirea noastră şi înnoirea.

Canonul înainte prăznuirii

Cântarea a 5-a

Irmos: Spăimântatu-s-au toate de cinstită intrarea ta; că tu Fecioară care nu ştii de nuntă, înlăuntru ai intrat în Biserica lui Dumnezeu, ca o prea curată Biserică, tuturor celor ce te laudă pe tine, mântuire dăruindu-le.

Norii să roureze dreptate astăzi; căci ca în Cer se tinde dumnezeiescul nor în Biserica lui Dumnezeu. Care pică dulceaţa, ceea ce scoate toată amărăciunea su-fletelor noastre.

Străină este zămislirea ta, străină este şi naşterea ta, străină este petrecerea ta, Fecioară şi ducerea ta înlăuntrul Bisericii. Străine şi prea slăvite sunt ale tale, care covârşesc cuvântul şi cugetul, prea curată.

Pe tine toată te-a sfinţit Preasfântul Duh, ceea ce ai petrecut înlăuntrul Bisericii, şi te-ai hrănit cu hrană cerească, Mireasa Tatălui cea prea frumoasă. Pentru aceasta ai fost şi Cuvântului, Născătoare.

Spre tine toată nădejdea mea Fecioară punându-o, la îndurările tale alerg. Vătămării diavoleşti arată neîmpărtăşit sufletul meu cel căzut, şi slăbit de înecările desfătărilor.

Alt Canon al Sfântului Grigorie

Cântarea a 5-a

Irmos: Pentru ce m-ai lepădat de la faţa Ta, Cel ce eşti lumină neapusă? Că m-a acoperit întunericul cel vrăjmaş pe mine, ticălosul. Ci, Te rog, întoarce-mă şi la lumina poruncilor Tale îndreptează căile mele.

Cu lucrarea Cuvântului viţă aducătoare de roadă te-ai arătat, cuvioase, care aduce struguri de fapte bune, copţi şi prea mari, care izvorăsc din sine vin duhovnicesc de mântuire, părinte, care veseleşte inimile credincioşilor.

Roma cea strălucită, părinte, de la răsărit primindu-te pe tine luminător neapus prin credinţă, s-a luminat cu cinstitele darurile tale. Că pe Hristos ai avut în suflet ca o lumină, luminând pe cei ce te văd pe tine, părinte.

Pe şarpele ce se târa şi păzea călcâiul tău, Grigorie, cu dumnezeiască priveghere în căile vieţii umblând, ca o slugă a lui Dumnezeu, ca un lucrător al poruncilor Lui, l-ai omorât cu puterea Duhului.

A Născătoarei

Folositoarea lumii Maică pururea Fecioară, tu mă chiverniseşte, şi mă povăţuieşte la calea cea dreaptă, şi ocârmuieşte la cărările dreptăţii gândul meu, umbletele sufletului meu îndreptându-le.

Alt Canon al Sfântului Proclu

Cântarea a 5-a

Irmos: Luminează-ne pe noi, Doamne, cu poruncile Tale şi cu braţul Tău cel înalt; pacea Ta dă-o nouă, Iubitorule de oameni.

Purtător de lumină ca un sfeşnic, prea fericite, făcându-te Sfintei Biserici te-ai arătat apărător şi luminat ai arătat, cea din Sfânta Fecioară a lui Dumnezeu naştere neschimbată, slăvite Procle.

Întruparea cea slăvită a lui Dumnezeu din Fecioară, punându-o în praştia dogmelor, ai surpat mintea cea îndrăzneaţă a lui Nestorie, ca şi de demult dumnezeiescul David pe Goliat cel de altă seminţie.

Slavă...

De învăţăturile lui Pavel fiind plin, şi a lui vedere văzând, prea mărite, Elisei al doilea te-ai arătat, cu ungere dumnezeiască a preoţiei fiind uns în taină.

Şi acum..., a Născătoarei

Nici tulburare, nici amestecare, în pântecele Fecioarei n-a luat Dumnezeu cu trup ieşind; ci Cel ce a fost a rămas, Dumnezeu şi Om fără schimbare, cu lucrările arătându-Se.

Canonul înainte prăznuirii

Cântarea a 6-a

Irmos: Cugetătorilor de Dumnezeu săvârşind acest praznic dumnezeiesc şi cu totul cinstit al Maicii lui Dumnezeu, veniţi să plesnim cu mâinile slăvind pe Hristos, Cel ce S-a născut dintru dânsa.

Întărindu-se cu dumnezeiescul dar dumnezeieştii părinţi ai Fecioarei, pe aceasta ca pe o porumbiţă fără prihană, întru cele Sfinte a se hrăni cu dragoste o au pus.

Înaintea ta ceea ce erai să primeşti Lumina, ceea ce iese din Lumină, lumânări aprinzând fecioare cinstite, au mers cu chip luminat la dumnezeiasca Biserică dănţuind.

Cămara cea plină de mărire, mare glăsuirea proorocilor, scaunul cel sfânt, înlăuntru în cele sfinte se pune, Împăratului tuturor gătită fiind.

Laud Fecioară zămislirea ta, laud naşterea ta cea negrăită, laud acoperământul tău, prin care scap de toată vătămarea, la limanul tău alergând.

Alt Canon al Sfântului Grigorie

Cântarea a 6-a

Irmos: Curăţeşte-mă, Mântuitorule, că multe sunt fărădelegile mele şi Te rog, ridică-mă din adâncul răutăţilor; căci către Tine am strigat şi mă auzi, Dumnezeul mântuirii mele.

Cu voinţa cea spre Dumnezeu fiind îndumnezeit, prea sfinţite, prin vedeniile cele de taină şi dumnezeieştile străluciri, ca un prooroc îndumnezeit, ca o slugă a lui Dumnezeu, te-ai învrednicit dumnezeiescului dar.

Cu linişte viaţa ta săvârşindu-ţi, Grigorie, decât valurile lumeşti mai presus te-ai arătat, şi mai înalt decât patimile, şi a tot pământul străin şi nemernic.

Ca o oglindă curată cu dumnezeiască rază te-ai îmbogăţit; iar ca un vas sfinţit Biserica cea de sus ai împodobit, Grigorie, şi adunarea celor întâi născuţi o ai luminat.

A Născătoarei

Marie curată, cămara Împăratului, pe mine cel ce m-am făcut necurată peşteră tâlharilor, cu rugăciunile tale curăţindu-mă, Celui ce S-a născut din tine, Biserică sfântă mă arată.

Alt Canon al Sfântului Proclu

Cântarea a 6-a

Irmos: Înconjuratu-ne-a pe noi...

La marele scaun suindu-te, cuvioase, cu mai mari isprăvi l-ai împodobit pe acesta cu dumnezeiască cuviinţă. Pentru aceasta adunându-ne, te lăudăm pe tine arhiereule, cu mare glas, Procle pururea pomenite.

Ca alt sicriu Bisericii lui Hristos, trupul prea fericitului Gură de aur l-ai dat, Procle cu ale tale învăţături, şi ai veselit adunările dreptcredincioşilor cu venirea lui.

Slavă...

Pe ajutătorii eresurilor, cei ce ca nişte fiare care înconjurau turma lui Hristos, i-ai gonit cu toiagul învăţăturilor tale, Procle fericite, şi la păşunea dreptei credinţe turma ţi-ai îndreptat.

Şi acum..., a Născătoarei

Văzutu-te-ai covârşind pe Heruvimi de Dumnezeu dăruită Fecioară, că pe Cel ce Se poartă pe umerele lor, prea curată, în braţele tale L-ai purtat. Pentru aceasta pe tine, Fecioară, pururea toţi te mărim.

Irmosul: Înconjuratu-ne-a pe noi adâncul cel de dedesubt şi nu este izbăvitor, socotitu-ne-am ca nişte oi de junghiere, mântuieşte pe poporul tău, Dumnezeul nostru. Că Tu eşti Tărie şi Îndreptare a celor neputincioşi.

Condac, glasul al 4-lea:

Podobie: Arătatu-Te-ai astăzi lumii şi Lumina Ta, Doamne s-a însemnat peste noi care cu cunoştinţă Te lăudăm, venit-ai şi Te-ai arătat, Lumina cea neapropiată.

De veselie astăzi lumea toată s-a umplut, întru binevestit praznicul Născătoarei de Dumnezeu, strigând: Aceasta este cortul cel ceresc.

Icos: Făcătorul tuturor, Ziditorul şi Stăpânul, plecându-Se pentru milostivirea cea negrăită şi pentru singură iubirea Sa de oameni, pe cel ce l-a alcătuit cu mâinile Sale, văzându-l căzut S-a milostivit, şi a-l ridica pe dânsul bine-a-voit, prin zidire prea îndumnezeită, şi cu smerenia Sa ca un Bun din fire şi Milostiv. Pentru aceasta pe Maria mijlocitoare a tainei Lui a luat-o, ca pe o Fecioară şi curată, din care firea noastră a purtat, precum bine-a-voit. Aceasta este cortul cel ceresc.

Sinaxar

În această lună în ziua a douăzecea, pomenirea prea cuviosului şi de Dumnezeu purtătorului părintelui nostru Grigorie Decapolitul.

Stih: Grigorie, darul lui Dumnezeu cel viu
Îngrădire este împrejurul tău.
Grigorie în douăzeci este chemat.
La cerul cel cu lungime şi înalt.

Acest sfânt a fost din Isauria, născut şi crescut într-una din cele zece cetăţi, ce se cheamă Irinupol, fecior lui Serghie şi Mariei, în vremurile necredincioşilor luptători de icoane. Deci când a fost de opt ani s-a dat la carte, şi învăţând bine, se îndeletnicea pe la biserici. Iar dacă se făcu de vârstă, se găteau părinţii să-l însoare; iar el fugind pe ascuns, şi mai vârtos pentru eresul ce stăpânea al luptătorilor de icoane, umbla din loc în loc sărutând pe cei ce mărturiseau pentru sfintele icoane, şi strângând la sine de la aceia folosul sufletesc. Apoi supunându-se pe sine la toată înfrânarea şi aspra petrecere, s-a luptat cu multe ispite, şi mai vârtos cu cele aduse de la demoni; pentru care se şi arată mare făcător de minuni.

Acesta a mers şi în Asia şi Vizantia, dorind ca să mărturisească pentru sfintele icoane. Iar de acolo se duse la Roma, şi înconjurând tot apusul, şi spăimântând pe mulţi cu semnele şi cu minunile ce făcea, iarăşi se întoarse la Vizantia; şi de acolo se duse la muntele Olimpului. Deci suindu-se acolo, şi topindu-se foarte, s-a bolnăvit de idropică, atât încât numai după glas se cunoştea la cei ce-l ştiau.

Deci pogorându-se din munte se duse la Tesalonic, şi de acolo venind iarăşi la Vizantia, află pe Simeon mărturisitorul şi purtătorul de Dumnezeu, închis în temniţă pentru sfintele icoane. Şi închinându-i-se lui, şi rugându-l mult ca să se roage pentru el, cu pace s-a săvârşit.

Şi sfintele moaşte, ale acestui Sfânt Grigorie, se află întregi în România la sfânta mânăstire Bistriţa (jud. Vâlcea), care este făcută din temelie de răposatul Banul Barbu Craiovescul. Şi care cu multă cheltuială a adus aceste sfinte moaşte la această sfântă mânăstire, unde se află şi până astăzi făcător de minuni, precum şi sfânta mânăstire de multe primejdii este ferită şi pământul acesta multă folosinţă şi ajutor are, şi cine merge la sfântul cu smerenie, şi cu credinţă, află folosinţă şi tămăduire atât trupeşte cât şi sufleteşte.

Tot în această zi, pomenirea celui dintru Sfinţi părintelui nostru Proclu arhiepiscopul Constantinopolului, care a fost ucenic fericitului Ioan Hrisostomul, şi moştenitor scaunului lui.

Stih: Locuinţa cerească Procle pe tine este avându-te,
În care împreună cu Hrisostomul eşti bucurându-te.

Acest dintru sfinţi părintele nostru Proclu, a fost pe vremea împărăţiei lui Teodosie cel mic, în anii patru sute opt. Deci fiindcă era cucernic şi îmbunătăţit, s-a hirotonit episcop Cizicului de către Sfântul Sisinie, patriarhul Constantinopolului. Şi mergând la Cizic nu s-a primit de către clericii eparhiei sale, căci avea hirotonit pe altul cu numele Dalmat. Pentru aceasta s-a întors înapoi la Constantinopol rămânând fără de eparhie.

Deci după ce a murit Maximian patriarhul Constantinopolului, care se prăznuieşte la douăzeci şi una ale lui aprilie, în vremea care încă se află moaştele lui în altarul marei biserici, s-a ales acesta patriarh Constantinopolului. Şi s-a suit în scaun, întru însăşi ziua mântuitoarelor patimi a Domnului, adică în sfânta şi marea Joi. Deci binevieţuind şi patriarhind doisprezece ani şi trei luni, cu pace s-a mutat către Domnul.

Tot în această zi, pătimirea Sfântului mucenic Dasie celui din Durostor.

Stih: Urma a se nevoi şi Dasie prin sabie
Şi a afla prin ea cununa nevoinţei.

Acest sfânt a fost pe vremea lui Maximian în anii două sute nouăzeci şi opt, aflându-se în cetatea Durostor, care se află aproape de râul Dunării. Deci în această cetate era obicei să săvârşească elinii în tot anul, serbarea spurcatului dumnezeului lor Cron. Iar mai înainte cu treizeci de zile de spurcata aceasta serbare, alegea un ostaş tânăr şi frumos cu faţa, şi-l gătea spre jertfă. Pe care mai întâi îl îmbrăca

împărăteşte, apoi îl îndemna ca să-şi facă el mai întâi orice poftă a sa, şi apoi îl junghia peste jertfelnicul lui Cron.

Deci fiindcă a venit rândul să se jertfească şi ostaşul acesta Dasie, pentru aceasta ostaşii cei împreună cu dânsul înconjurându-l, îl sileau ca să-şi împlinească orice poftă a sa. Iar Dasie şi-a pus în minte un gând foarte bun şi înţelept, şi a zis către ei: Fiindcă este să mor, mai bine îmi este să mor pentru Hristos ca un creştin.

Deci înfăţişat fiind la divanul ighemonului, a mărturisit cu îndrăzneală pe Hristos; de aceasta înştiinţându-se Diocleţian şi Maximian, au adus înaintea lor pe sfântul, şi fiindcă în privelişte a mărturisit buna-cinstire, multe munci a luat de la ei, şi în sfârşit i s-a tăiat capul prin sabie, şi aşa a luat fericitul cununa muceniciei.

Tot în această zi, Sfinţii mucenici Nirsa episcopul şi Iosif ucenicul său şi episcopul şi alţii împreună cu dânşii, ce s-au săvârşit în Persia prin sabie.

Stih: Nirsa şi Iosif, mor împreună amândoi,
Cu moarte de sabie, după zisa apostolului.

Din aceştia, Nirsa era episcop, bătrân cu vârsta de optzeci de ani, iar Iosif fiind cu aceeaşi vrednicie cinstit, adică episcop, era de optzeci şi nouă de ani de bătrân. Împreună cu care şi alţi oarecari episcopi şi preoţi şi din rândul celor mai proşti şi femei fecioare şi sihastre. Toţi prin feluri de chipuri fiind cercetaţi şi cu feluri de munci fiind lămuriţi şi de credinţă nelepădându-se, li s-au tăiat capetele şi aşa au luat cununa muceniciei.

Tot în această zi, Sfinţii mucenici, Isachie, Ioan şi Savorie, care cu pietre împroşcându-se s-au săvârşit.

Stih: Cu pietre împreună pe Ioan cu Savorie.
Slujitorii pietrelor omoară şi pe Isachie.

Tot în această zi, Sfinţii mucenici Gheitazet şi alţi trei, care cu suliţele împungându-se s-au săvârşit

Stih: Pe Gheitazet şi pe trei nevoitori împreună,
Vrăjmaşii Treimii cu suliţele îi omoară.

Tot în această zi, Sfintele fecioare, Tecla, Vautha şi Denahida, care de sabie s-au săvârşit.

Stih: Pe Tecla, Vautha, Denahida, înţeleptele fecioare,
Nevoinţa cea prin sabie le-a arătat fecioare nevoitoare.

Tot în această zi, Sfinţii mucenici Evstatie, Tespesie şi Anatolie.

Stih: Înşelătorii au tăiat capetele la trei ce acum adormiseră.
O, înşelăciune! Nearătând milostivire nici după ce murise.

Aceştia au fost pe vremea împărăţiei lui Maximian, în anii trei sute. Patrie având Galatia, iar cetate Gangra, fiind ei fii ai lui Filoteu şi a Evseviei. Tatăl lor era din Galatia, iar maica lor din Nicomidia. Deci Evstatie se sârguia spre învăţătura cărţilor, iar Tespesie şi Anatolie, întrebuinţau meşteşugul părintesc, fiind tatăl lor vânzător de haine.

Deci Filoteu tatăl lor venind odată de la Răsărit la Nicomidia împreună cu fiul său Anatolie, s-a învăţat credinţa lui Hristos de Luchian preotul şi dascălul, cel ce călătorea împreună cu ei; care supunându-se învăţăturilor aceluia, au crezut în Hristos şi s-au botezat. Iar Evstatie şi Tespesie, mergând şi ei la Nicomidia, s-au întâlnit cu fericitul Antim episcopul Nicomidiei şi învăţându-se de el credinţa lui Hristos, s-au botezat şi ei: iar după aceea tatăl lor Filoteu, s-a hirotonisit preot şi Evstatie s-a hirotonisit diacon. Însă n-a trecut multă vreme în mijloc şi au murit părinţii acestor sfinţi. Deci fură pârâţi la Maximian că sunt creştini. Şi bătuţi fiind cu toiege, mai pe urmă au fost puşi la închisoare. Întru care venind dumnezeiescul înger, i-au dezlegat pe ei din legături, iar a doua zi au fost daţi la fiare şi luptându-se cu ele au rămas nevătămaţi de dânsele.

Deci luând pe ei Antonie comitul şi ducându-i la Niceea i-a pedepsit cu multe munci. Căci spânzurându-i pe lemn, i-a strujit atât de mult cu unghii de fier sălbaticul, încât tot pământul de sub dânşii s-a roşit de sângele lor. După aceea i-a aruncat în temniţă. Întru care iarăşi arătându-li-se dumnezeiescul înger i-a uşurat pe ei de durerile rănilor şi trupurile lor le-a făcut sănătoase. Acestea văzându-le acel vărsător de sânge a hotărât asupra lor moarte de sabie. Şi venind la locul hotărât spre tăiere, fără de veste şi-au dat sfinţii sufletele lor lui Dumnezeu cu pace; iar gealaţii cuprinşi fiind de frica tiranului, le-au tăiat capetele, moarte fiindu-le trupurile.

Tot în această zi, pomenirea Sfântului Teoctist mărturisitorul şi patriciul, ce a fost famen, în zilele Teodorei Augustei împărătesei în anii 829.

Stih: Patriciul, iubind aşezămintele părinţilor.

Acum se numără împreună cu cetele lor.

Cu ale lor sfinte rugăciuni, Doamne, miluieşte-ne şi ne mântuieşte pe noi, Amin.

Canonul înainte prăznuirii

Cântarea a 7-a

Irmos: N-au slujit făpturii cugetătorii de Dumnezeu, fără numai Făcătorului. Ci îngrozirea focului bărbăteşte călcându-o, se bucurau cântând. Prealăudate Domnul părinţilor şi Dumnezeule, bine eşti cuvântat.

Ca pe un soare purtător de lumină te-a primit înlăuntru în Biserica cea sfântă pe tine ceea ce ai strălucit rază de mântuire marginilor, curată Fecioară, care erai să fii Biserică prea sfântă, Fiului lui Dumnezeu.

Cu mâinile plesniţi toţi, văzând pe ceea ce nu ştie de nuntă purtând chipurile mântuirii. Căci cu mână de înger s-a hrănit, ca ceea ce era să ne nască nouă negrăit, Pâinea cea cerească.

Toate sufletele drepţilor cele dedesubt te-au binevestit şi mai înainte te-au arătat pe tine, porumbiţă de aur, care porţi încetarea potopului celui înţelegător şi în Sfânta Sfintelor cu bună credinţă ai dănţuit.

Ca o frumoasă pe Cel frumos ai născut, care grozăvia noastră a întors-o, la chipul cel dintâi, Fecioară cu totul fără prihană, Căruia şi cântăm. Doamne al părinţilor şi Dumnezeule, bine eşti cuvântat.

Alt Canon al Sfântului Grigorie

Cântarea a 7-a

Irmos: De pogorârea lui Dumnezeu focul s-a ruşinat de demult în Babilon. Pentru aceasta, tinerii în cuptor, cu picioare sprintene, ca într-o grădină verde dănţuind, cântau: Binecuvântat este Dumnezeul părinţilor noştri.

Cu vărsările lacrimilor focul păcatului ai stins şi apa nepătimirii şi curate izvoarele tămăduirilor izvorăşti, celor ce cântă Grigorie: Bine este cuvântat, Dumnezeul părinţilor noştri.

Cu căruţă de văpaia cinstitei dragoste şi a săvârşirii, suindu-te la înălţime te-ai ridicat, întru care ţi-ai agonisit viaţa ta de Dumnezeu înţelepţite, strigând: Bine este cuvântat, Dumnezeul părinţilor noştri.

Alinat-ai valurile patimilor cu stările la priveghere, şi adormind cu somnul cel cuvios drepţilor, părinte, la lumină ai trecut Grigorie, strigând: Bine este cuvântat, Dumnezeul părinţilor noştri.

A Născătoarei

Pe mine cel ce sunt mort prin păcat şi pierit, ceea ce ai născut Viaţa, curată Fecioară, înviază-mă şi mă mântuieşte, şi din gheenă mă scoate pe cel ce cântă: Bine este cuvântat, Dumnezeul părinţilor noştri.

Alt Canon al Sfântului Proclu

Cântarea a 7-a

Irmos: Pe tine, Născătoare de Dumnezeu, cuptor înţelegător te cunoaştem credincioşii; că precum a mântuit pe cei trei tineri Cel Preaînalt şi pe mine tot omul, în pântecele tău m-a înnoit Dumnezeul părinţilor, Cel Lăudat şi Prea slăvit.

Trupul şi mintea, şi sufletul curăţindu-ţi cu lepădarea patimilor, ierarhe Procle înţelepte, de acolo ai învăţat pentru Dumnezeu cel ce a luat trup şi suflet şi minte, care S-a născut din Fecioară fără schimbare, ca să ne mântuiască pe noi.

Foc înţelegător în gândurile tale aprinzând, eresul cel plin de uscăciune şi putred, al răului credincios Nestorie l-ai ars. Pentru aceasta ţie ne rugăm, desfătările noastre cele pline de uscăciune cu rugăciunile tale cele către Dumnezeu arzându-le, curăţeşte-ne pe noi.

Slavă...

Tu către Hristos dobândind îndrăzneală, sfinte, roagă-L, ca cei ce laudă pe pământ cu cântări mărită pomenirea ta, de toată primejdia să se mântuiască, care cântă lui Dumnezeu celui lăudat, Procle dumnezeiescule.

Şi acum..., a Născătoarei

Porţi pe Dumnezeu cel înfăşurat cu trup, în braţele tale curată, ca un scaun de Heruvimi, pe Cel ce poartă toate cu Cuvântul puterii. Căruia dulce cântăm şi zicem: Lăudat este Dumnezeul părinţilor noştri şi prea slăvit.

Canonul înainte prăznuirii

Cântarea a 8-a

Irmos: Ascultă pruncă Fecioară, curată, să zică Gavriil sfatul Celui Preaînalt, cel de demult adevărat, fii gata spre primirea lui Dumnezeu; că prin tine Cel necuprins, cu oamenii va să petreacă. Pentru aceasta şi bucurându-mă, strig: Binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Ascultă şi înţelege bătrânule înţelepte Zaharie, Anna a zis: Cu sfatul lui Dumnezeu pe aceasta ce o am pruncă curată, cu suflet voios o primeşte; că printr-acestea va să fie mântuirea, şi în Biserica cea sfântă du-o pe ea, strigând: Binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Bine este cuvântat unul Domnul, strigat-a preotul! Cel ce intrările vieţii, acum le arată aievea nouă, văzută făcând cămara ceea ce a încăput pe Dumnezeu; întru care vrea să se sălăşluiască, Hristos, Împăratul tuturor. Către care tot pământul strigă: Binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Iată bătrânule prea înţelepte, Anna a zis cu bună cucernicie: Pe această prea bună pruncă, care mi-a dat mie Dumnezeu, luminat o primeşte, şi prooroceşte, că singură va să aducă întru lucruri propovăduirile, cu care proorocii strigă: Binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Acum am cunoscut femeie prea luminat, înţelepţeşte a zis bătrânul: Că pom în mijloc era să răsară din tine, care va să înflorească cu adevărat dumnezeiască roadă, ceea ce va să ducă în Rai pe oamenii cei goniţi în stricăciune, care vor striga cu bucurie: Binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Din cuvintele învăţăturilor celor negrăite, sufletul tău, Fecioară curată, arătat va fi, bătrânul a zis luminat: Iată întru această dumnezeiască Biserică vei locui. Că de înger fiind hrănită, pe Îngerul Sfatului celui Mare vei naşte, Căruia cânt: Binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Glasul lui Gavriil cântăm ţie, Fecioară curată cu bucurie. Bucură-te, ceea ce una eşti pricina bucuriei tuturor; bucură-te, curăţirea sufletelor, ca ceea ce ai născut

mântuirea noastră şi înnoirea, celor ce cântăm Lui: Binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Alt Canon al Sfântului Grigorie

Cântarea a 8-a

Irmos: De şapte ori cuptorul, chinuitorul haldeilor, l-a ars nebuneşte, pentru cinstitorii de Dumnezeu; dar văzându-i pe aceştia mântuiţi de o putere mai mare, Făcătorului şi Izbăvitorului a strigat: Tineri, binecuvântaţi-L, preoţi lăudaţi-L, popoare prea înălţaţi-L întru toţi vecii.

Cu rugăciunile tale cele către Dumnezeu slujindu-te prin răbdare, ai luat, prea fericite, ceea ce ai cerut cu credinţă. Că noaptea dormind tu, arătându-se ţie îngerul, sabie de foc ţi-a dat, care ţi-a tăiat patimile inimii, şi cu foc fără materie te-a curăţit şi cu mărire te-a luminat negrăit.

Ca un soare cu totul luminos, cu înţelegere ai strălucit arătat cu lumina faptelor bune, Grigorie, şi cu strălucirea minunilor, rază dând în tot pământul, şi luminând pe cei ce cântă cu bună credinţă: Prunci binecuvântaţi, preoţi lăudaţi, noroade prea înălţaţi pe Hristos în veci.

Îngerească cântare ai auzit, Grigorie, încă umblând în muritorul tău trup; din care simţirile sufletului arătat îndulcindu-ţi, cuvios şi luminos te-ai cunoscut, strigând Stăpânului: Preoţi binecuvântaţi, noroade prea înălţaţi pe Hristos în veci.

A Născătoarei

Ceea ce pe Judecătorul şi Domnul mai presus de cuvânt L-ai născut, pe Acela ca pe un Fiu al tău, Preasfântă roagă-L: În ceasul judecăţii, de osândă şi de foc, şi de întunericul cel neluminat, şi de scrâşnirea dinţilor, să mântuiască, pe cei ce cântă întru credinţă cu bună cuviinţă: Noroade prea înălţaţi pe Hristos în veci.

Alt Canon al Sfântului Proclu

Cântarea a 8-a

Irmos: În cuptor tinerii...

Ca într-o topitoare luminoasă, întru-totul slăvite, cu curăţia, patimile trupului curăţindu-ţi, ca nişte aur tuturor ai strălucit, cântând: Toate lucrurile Domnului pe Domnul lăudaţi, şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Cu organul cinstitei tale limbi, fericite, veselindu-se prin vestire Biserica, pogorârea cea de mântuire a lui Dumnezeu pe pământ o laudă, tuturor glăsuind luminat şi strigând: Pe Tine te prea înălţăm, Hristoase, în veci.

Binecuvântăm pe Tatăl, şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Domnul.

Alăută dumnezeiască te-ai arătat cu adevărat, vestire glăsuind celor ce primesc cu credinţă mântuitoare, întruparea lui Dumnezeu cea pentru noi, dumnezeiescule Procle, cu credinţă strigând: Pe Domnul lăudaţi-L, şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Şi acum..., a Născătoarei

Păzind semnele fecioriei tale nestricate Stăpânul, Fecioară, a ieşit Hristos din tine mai presus de cuget, ca să mântuiască pe cei ce strigă: Pe Domnul lăudaţi, şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Irmosul:

Să lăudăm, bine să cuvântăm şi să ne închinăm Domnului cântându-I şi prea înălţându-L pe Dânsul întru toţi vecii.

În cuptor tinerii lui Israil, ca într-o topitoare, cu podoaba bunei credinţe, mai curat decât aurul au strălucit, grăind: Binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul, lăudaţi-L şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Canonul înainte prăznuirii

Cântarea a 9-a

Irmos: Tot neamul pământesc să sălteze cu duhul fiind luminat, şi să prăznuiască firea minţilor celor fără de trup, cinstind sfântă intrarea Maicii lui Dumnezeu, şi să strige: Bucură-te, prea fericită, Născătoare de Dumnezeu, curată, pururea Fecioară.

Iată muntele lui Dumnezeu cel sfânt, cu făclii luminoase înlăuntru întru cele Sfinte merge, dintru care Piatra s-a tăiat, şi capiştile şi chipurile cele drăceşti au zdrumicat; şi pe oameni în locul acelora îi face, şi Biserici şi lăcaşuri cinstite.

Juratu-s-a Domnul, şi acum a plinit, din seminţia Iudei dându-ne nouă pe pururea Fecioara! Dintru al cărei pântece a răsărit Pomul vieţii, care de mâncarea cea aducătoare de moarte mântuieşte, pe cei ce s-au supus căderii prin mâncare, şi au fost furaţi cu amăgirea şarpelui.

Cu gură luminoasă Anna a strigat în Biserica lui Dumnezeu: Ţie închin pe această pruncă, care mi-ai dat-o, Stăpâne! Dintru care, pentru milostivirea cea negrăită, purtător de trup arătându-Te, vei să mântuieşti lumea, care o ai zidit, mărindu-o pe dânsa ca pe o Maică a Ta.

Iată a luminat ziua mântuirii, celor ce erau în noaptea celor cumplite; uşa cea cerească, uşile Bisericii deschizând, cu făclii merge înlăuntru întru cele Sfinte, să se hrănească de la Sfânta putere, spre lăcaş Sfânt lui Dumnezeu.

Luminează, Curată, ochii sufletului meu, ceea ce ai născut Lumina. Ca să nu mă acopere întunericul cel adânc al păcatului, nici să mă acopere adâncul deznădăjduirii, ci singură pe mine mă mântuieşte, şi mă îndreptează la limanul voii lui Dumnezeu.

Alt Canon al Sfântului Grigorie

Cântarea a 9-a

Irmos: Spăimântatu-s-a de aceasta cerul şi marginile pământului s-au minunat, că Dumnezeu S-a arătat oamenilor trupeşte şi pântecele tău s-a făcut mai desfătat decât cerurile. Pentru aceasta, pe tine, Născătoare de Dumnezeu, începătoriile cetelor îngereşti şi omeneşti, te măresc.

Cu sudorile postniceşti ai stins cărbunii păcatului, şi din Cer arătat în chipul focului ai luat dar, care nu te-a ars, înţelepte, ci mai vârtos te-a rourat, şi cu tăria, puternic împotriva patimilor pe tine te-a arătat.

Ca un trandafir în văile postniciei ai înflorit, părinte Grigorie, şi ca un crin bine mirositor. Pentru aceasta oasele tale izvorăsc mir cu dulce miros din destul. Că miresme pline de viaţă sunt, şi fălcile tale, ca nişte pahare cu miruri s-au arătat.

Astăzi împreună cu noi adunarea Îngerilor şi a cuvioşilor se veseleşte, a patriarhilor, şi a proorocilor, întru pomenirea ta, Grigorie. Împreună cu noi prăznuiesc apostolii, mucenicii, cu care pomeneşte pe cei ce te cinstesc pe tine cu credinţă, vrednicule de laudă.

Sicriul unde zace cinstitul şi mult-pătimitorul tău trup, dar de minuni ne izvorăşte nouă părinte, Grigorie, sfinţind sufletele şi trupurile noastre, celor ce ne îmbogăţim cu tine folositorul, şi caldul sprijinitor.

A Născătoarei

Glasul lui Gavriil noi credincioşii cu bucurie glăsuim către tine: Bucură-te, raiule, cel ce ai răsărit Pomul vieţii. Bucură-te, dezlegarea blestemului, încununarea mucenicilor. Lauda cuvioşilor, şi oamenilor celor bine credincioşi întărirea.

Alt Canon al Sfântului Proclu

Cântarea a 9-a

Irmos: Chipul naşterii tale...

Chipurile şi umbrele ai trecut, şi la Hristos adevărul ai alergat, născându-te de a doua oară prin baia botezului, şi preot prea sfinţit ungându-te. Pentru aceasta şi Născătoare de Dumnezeu, pe ceea ce L-a născut pe Dânsul o ai propovăduit.

Sfinţitele obiceiuri şi dogmele lui Gură de aur, şi râvna cea sfinţită a credinţei lui, cuprinzându-le, fericite, ai vărsat noianul învăţăturilor tale, care cu darul usucă râurile eresurilor.

Slavă...

Potoleşte cu sfinţite rugăciunile tale, viforul cel ridicat asupra noastră, şi goneşte întunecarea ispitelor, şi toată răutatea oamenilor, ca cel ce ai îndrăznire, spre Mântuitorul şi Dumnezeul nostru.

Şi acum..., a Născătoarei

O! minunile tale cele mai presus de minte. Că pe Cuvântul lui Dumnezeu, Cel ce S-a făcut trup, tu una L-ai născut mai presus de fire, Maică Fecioară, pe Cel ce ţine înţelepţeşte toate cu dumnezeiască voinţă şi le chiverniseşte.

Irmosul: Chipul naşterii tale celei curate, l-a arătat rugul cel ce ardea nears; şi acum te rugăm, ca să stingi cuptorul ispitelor cel sălbăticit asupra noastră, ca să te mărim pe tine, Născătoare de Dumnezeu neîncetat.

Luminânda Sfântului Grigorie:

Podobie: Privind ucenicii Tăi Doamne...

Trupul ţi-ai supus minţii tale, şi l-ai chivernisit de Dumnezeu înţelepţite cu mare înţelepciune. De unde şi înalt făcându-te, răsplătire ai luat în ceruri cu îngerii, a lăuda pe Mântuitorul tuturor.

Slavă..., a Sfântului Proclu.

Podobie: Cu ucenicii să ne...

Ca cel ce ai fost întocmai la obicei, cu faptele cele bune ale înţeleptului Gură de aur, şi următor te-ai făcut scaunului aceluia, mărite Procle, de Dumnezeu propovăduitorule, stricând eresul lui Nestorie celui rău credincios, pe Născătoarea de Dumnezeu, încredinţat şi adevărat curată, şi Fecioară o ai propovăduit; cu care pentru turma ta pe Hristos roagă-L.

Şi acum..., a înainte prăznuirii.

Pe ceea ce este Biserică înţelepciunii lui Dumnezeu, şi scaun mai înalt decât Heruvimii, pe curata de Dumnezeu Născătoarea, bine o împodobeşte Zaharia, ca să o primească pe dânsa intrările Bisericii în Sfânta Sfintelor, şi cu noi cântă Fecioarei cele dinaintea prăznuirii din care Hristos Domnul întrupându-Se, lumea mântuieşte.

La Stihoavnă

Stihirile înaintea prăznuirii, glasul 1:

Podobie: Ceea ce eşti bucuria cetelor cereşti şi pe pământ oamenilor tare folositoare, prea curată Fecioară miluieşte-ne pe noi cei ce scăpăm la tine. Că nădejdile noastre, după Dumnezeu, întru tine le-am pus, Născătoare de Dumnezeu.

Veniţi credincioşii adunându-ne, cu cântări să cinstim, pe ceea ce s-a născut cu strălucire din maică stearpă, pe Mireasa lui Dumnezeu, Maica Făcătorului, şi cu fecioare şi cu făclii, să o întâmpinăm pe ea, intrând în Biserică în cele Sfinte.

Stih: Aduce-se-vor Împăratului fecioare în urma ei, şi cele de aproape ale ei se vor aduce ţie.

Ca nişte flori de multe feluri adunând, din grădinile cele înţelegătoare, ale cuvintelor celor duhovniceşti, cununi de laude cu bucurie să împletim Fecioarei, şi dar înaintea prăznuirii aceleia, ei după vrednicie să le aducem.

Stih: Aduce-se-vor întru veselie, şi bucurie, aduce-se-vor în Biserica Împăratului.

Să se împodobească uşile Bisericii Domnului, şi să se deschidă, şi pe ceea ce este casă slavei, şi una mai înaltă decât cerurile, mai presus de minte, să o primească bucurându-se şi pe Hristos Mântuitorul să-L laude.

Slavă..., Şi acum..., glasul 1.

Facere a lui Gheorghe Nicomideanul: Să se bucure astăzi cerul de sus, şi norii veselie să stropească, pentru prea lăudate măririle Dumnezeului nostru. Că iată uşa ceea ce caută spre răsărituri, născându-se după făgăduinţă din cea stearpă nerodităoare, şi lui Dumnezeu sfinţită fiind spre lăcaş, astăzi în Biserică ca un dar fără prihană se aduce, să se bucure David, lovind în alăută. Că zice: Aduce-se-vor Împăratului fecioare în urma ei, cele de aproape ale ei se vor aduce. Înlăuntru în cortul lui Dumnezeu, înlăuntru altarului lui, să se hrănească spre lăcaş, Celuia ce S-a născut mai înainte de veci din Tatăl fără stricăciune, spre mântuirea sufletelor noastre.

Şi cealaltă slujbă a Utreniei după rânduială şi Otpustul.

La Liturghie

Fericirile înainte prăznuirii, Cântarea a 3-a şi a 6-a pe 8. După Vohod, zicem Troparul hramului lui Hristos, unde este hram. Şi Troparul înainte prăznuirii şi al soţilor. Apoi Condacul hramului lui Hristos, şi al Sfântului Grigorie; Slavă..., al Sfântului Proclu, Şi acum..., al înainte prăznuirii. Prochimen, glasul 1: Gura mea va grăi înţelepciune... Stih: Auziţi acestea toate neamurile... Apostolul zilei şi cel de mâine. Apoi al Sfântului Proclu către evrei: Fraţilor, Arhiereu ca Acesta se cădea... Aliluia..., glasul al 2-lea: Gura dreptului va deprinde înţelepciune... Asemenea şi Evanghelia zilei şi cea de mâine, şi a Sfântului, de la Ioan: Zis-a Domnul, Eu sunt Uşa... Chinonicul: Întru pomenire veşnică va fi dreptul...

Cade a şti

Că de se va întâmpla Înainte-prăznuirea intrării în biserică a Preasfintei Născătoarei de Dumnezeu Duminică, Sâmbătă seara, La Vecernia cea mică, Stihirile învierii şi ale Născătoarei de Dumnezeu, după obicei.

La Vecernia cea mare, Catisma după obicei. La Doamne strigat-am..., Stihirile învierii 3, a lui Anatolie 1, ale înainte prăznuirii 3; şi ale Cuviosului Grigorie 3. Slavă..., a înainte prăznuirii. Şi acum... a Născătoarei, a glasului. Litia, după obicei. La Stihoavnă, Stihirile învierii, Slavă..., Şi acum..., a înainte prăznuirii. La binecuvântarea pâinilor, Troparul: Născătoare de Dumnezeu Fecioară... de 3 ori. Iar de nu este Priveghere, Troparul învierii, Slavă..., al Cuviosului Grigorie glasul al 3-lea : Chip te-ai făcut înfrânării..., Şi acum... al înainte prăznuirii şi Otpustul.

La Utrenie; La Dumnezeu este Domnul..., Troparul învierii de 2 ori. Slavă..., al Sfântului, Şi acum..., al înainte prăznuirii, După obişnuitele Stihiri, Sedelnele învierii cu troparele Născătoarei, Polieleul, şi Troparele învierii: Soborul îngeresc... Ectenia, Ipacoi şi Antifoanele glasului. Prochimenul şi Evanghelia învierii: Învierea lui Hristos văzând... Psalm 50 şi Stihira învierii. Canoanele: al învierii cu Irmosul pe 4 şi al Născătoarei de Dumnezeu pe 2, al înainte prăznuirii pe 4. Şi al Sfântului Grigorie pe 4. Catavasie: Deschide-voi gura mea... După a 3-a Cântare, Condacul şi Icosul înainte prăznuirii, şi Condacul Sfântului Grigorie, Slavă..., Sedealna lui, Şi acum... a înainte prăznuirii. După a 6-a Cântare, Condacul şi Icosul Învierii. La a 9-a Cântare cântăm: Ceea ce eşti mai cinstită... Luminânda învierii, Slavă..., a Sfântului Grigorie, Şi acum... a înainte prăznuirii.

La Laude Stihirile învierii 4 şi ale înainte prăznuirii Podobnice 3, cele de la Stihoavnă, cu Stihira cea de Slavă..., şi cu Stihurile lor Slavă..., Stihira Evangheliei, Şi acum... Prea binecuvântată eşti..., Slavoslovia cea mare. După Sfinte Dumnezeule..., Troparul învierii numai. Ecteniile şi Otpust. Apoi ceasul 1, La care zicem Troparul învierii, Slavă..., al înainte prăznuirii. Şi acum... a Născătoarei ceasului. După Tatăl nostru... Condacul înainte prăznuirii. Asemenea şi la celelalte ceasuri, Condacele: al învierii, şi al înainte prăznuirii, le zicem schimbându-le.

La Liturghie, Fericirile glasului pe 6 şi din Canonul înainte prăznuirii, Cântarea a 3-a pe 4. După vohod Troparul învierii, şi al înainte prăznuirii şi al hramului Sfântului, apoi Troparul Sfântului Grigorie, Condacul învierii, şi al hramului, Slavă..., al Sfântului Grigorie, Şi acum..., al înainte prăznuirii, Prochimen, Apostol, Aliluia... Evanghelia şi Chinonicul, întâi ale învierii, apoi ale Sfântului; slujba cuvioşească.

Iar slujba Sfântului Proclu, se cântă când va voi cel mai mare.

În această lună (noiembrie), ziua a douăzecea - Slujba prea cuviosului părintelui nostru Grigorie Decapolitul, care s-a pus cu priveghere (Minei)

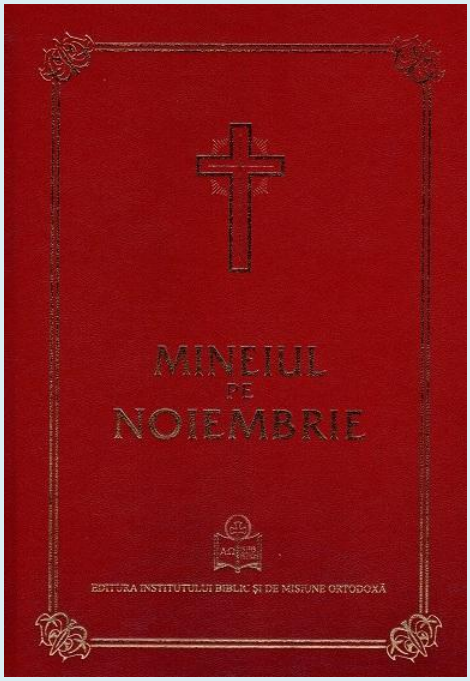

La Vecernia cea mică

La Doamne strigat-am... **Stihirile** Sfântului Grigorie, pe 4, glasul 1:

Podobie: Ceea ce eşti bucuria cetelor cereşti şi pe pământ oamenilor tare folositoare, prea curată Fecioară miluieşte-ne pe noi cei ce scăpăm la tine. Că nădejdile noastre, după Dumnezeu, întru tine le-am pus, Născătoare de Dumnezeu.

În cereştile lăcaşuri, cu veselie locuind şi cu îngerii, părinte, cu îndrăzneală stând înaintea Scaunului Domnului, celor ce săvârşesc pe pământ pomenirea ta iertare de greşeli şi de patimi, ca să le dăruiască, roagă-te.

Cu secera rugăciunilor, părinte Grigorie, spinii patimilor tăindu-i şi arând cu plugul înfrânării pământul cel sufletesc, ai semănat într-însul seminţele bunei credinţe. Prin care ne creşti nouă, roduri de tămăduiri.

Vas primitor de fapte bune pe tine te numim, cuvioase, ca pe un iubitor de linişte şi lucrător de priveghere şi stâlp înfrânării şi de rugăciune lăcaş nestricat şi vistierie de minuni; şi rugător pentru cei ce te cinstesc pe tine, Grigorie.

Slavă..., glasul al 2-lea

Prea cuvioase, lepădându-te de lume, şi de cele din lume, Evanghelia lui Hristos ai urmat, şi pe taină, vieţuind în pustie ca în Rai. Prin înfrânarea trupului, desăvârşit ai omorât pe şarpele cel ucigaş de oameni. Pentru aceasta fericite Grigorie, în ceruri te sălăşluieşti, şi dimpreună stai înaintea Scaunului lui Hristos Dumnezeu; pe care roagă-L să mântuiască sufletele noastre.

Şi acum..., a înainte prăznuirii, glasul al 4-lea.

Astăzi Biserica ceea ce a încăput pe Dumnezeu, Născătoarea de Dumnezeu, în Biserica Domnului se aduce, şi Zaharia o primeşte pe dânsa. Astăzi Sfintele Sfinţilor se bucură, şi ceata îngerilor cu taină prăznuieşte. Cu care şi noi prăznuind astăzi, împreună cu Gavriil să strigăm: Bucură-te, ceea ce eşti de Dumnezeu dăruită, Domnul este cu tine, Cel ce are mare milă.

La Stihoavnă

Stihirile, glasul al 2-lea:

Podobie: Casa Efratei, cetate sfântă, a proorocilor mărire; împodobeşte-ţi casa întru care Cel dumnezeiesc se naşte.

Amăgirile viclenilor draci biruindu-le, cu puterea Crucii, luminat ai arătat slava lui Hristos, părinte Grigorie.

Stih: Cinstită este înaintea Domnului, moartea cuvioşilor Lui.

Ridicatu-te-ai ca Ilie, în car de foc, şi ai mers fericite, fără mijlocire la Treime, Grigorie prea fericite.

Stih: Fericit bărbatul cel ce se teme de Domnul, întru poruncile lui va voi foarte.

Purtând Crucea Domnului pe mâinile tale, părinte, nălucirile dracilor, Grigorie, le-ai pierdut.

Slavă..., glasul al 2-lea.

Podobie aceeaşi:

De lumina Treimii săturându-te, părinte, prin împărtăşirea celei dintâi, a doua lumină închipuindu-te, te-ai arătat revărsând raze.

Şi acum..., asemenea.

Lumina Treimii, a strălucit ţie, Fecioară, când a strigat Gavriil către tine: Bucură-te, cea plină de dar.

Troparul Sfântului, glasul al 3-lea: Chip te-ai făcut înfrânării, şi prin Dumnezeiescul Duh pe toţi i-ai luminat. Alergarea dreptei credinţe ai săvârşit-o, şi cu învăţăturile lumea ai luminat, şi ai mustrat cugetele celor rău credincioşi, părinte cuvioase Grigorie, roagă-te lui Hristos Dumnezeu să ne dăruiască nouă mare milă.

Slavă..., Şi acum..., a înainte prăznuirii, glasul al 4-lea.

Bucurie mai înainte ne încredinţează nouă Anna astăzi, rod potrivnic întristării odrăslind, pe una pururea Fecioara, pe care o şi aduce, rugăciunile plinindu-şi, astăzi bucurându-se în Biserica Domnului, ca pe ceea ce este Biserica Cuvântului lui Dumnezeu şi Maică curată.

Apoi Ectenia mică şi Otpustul.

La Vecernia cea mare

După obişnuitul Psalm citim: Fericit bărbatul... Slava dintâi. La Doamne strigat-am..., stihirile pe 8 ale înainte prăznuirii 3, şi ale Sfântului Grigorie 5.

Stihirile înainte prăznuirii, glasul 1-iu:

Podobie: Ceea ce eşti bucuria cetelor cereşti şi pe pământ oamenilor tare folositoare, prea curată Fecioară miluieşte-ne pe noi cei ce scăpăm la tine. Că nădejdile noastre, după Dumnezeu, întru tine le-am pus, Născătoare de Dumnezeu.

Făclii purtând fecioare, pe pururea Fecioara luminat petrecându-o, proorocesc adevărat cu duhul, ceea ce va să fie. Că Născătoarea de Dumnezeu fiind Biserica lui Dumnezeu, în Biserică cu strălucire feciorească, pruncă fiind se aduce.

După făgăduinţa cea sfântă, Născătoarea de Dumnezeu şi rodul cel lăudat, s-a arătat lumii cu adevărat, ca cea mai înaltă decât toţi, care cu bună cinste fiind dusă

în Biserica lui Dumnezeu, plinind rugăciunea celor ce au născut-o, fiind păzită cu Dumnezeiescul Duh.

Cu cerească pâine fiind hrănită, Fecioară, cu credinţă în Biserica Domnului, ai născut lumii pe Cuvântul vieţii; Căruia ca o biserică aleasă şi cu totul fără de prihană, mai înainte te-ai încredinţat prin Duhul cu taină, Mireasă făcându-te lui Dumnezeu şi Tatălui.

Alte **Stihiri** ale Sfântului Grigorie, glasul al 4-lea:

Podobie: Cel ce de sus eşti chemat...

Cu dumnezeiasca lumină fiind strălucit, când ai căutat cu curăţia minţii, şi asemenea socotind pentru acestea de acum, cele veşnice ce vor să fie; atunci foc ai primit în inima ta, şi aprinzându-te cu dumnezeiasca dragoste, ai uitat trupul şi sângele, şi spre nevoinţele sihăstriei te-ai gătit. Pentru aceasta patimile trupeşti, sufletului tău le-ai supus, părinte prea cuvioase. (de două ori)

Suindu-te la înălţimea dumnezeieştilor munţi, te-ai sălăşluit, şi topindu-ţi acest smerit trup, cu necazurile scârbelor, cu starea la priveghere, şi cu neîncetatele rugăciuni, părinte Grigorie, Prea bunului împărtăşindu-te te-ai luminat. Şi luând dar a multe feluri de minuni, tuturor celor ce vin cu credinţă la racla sfintelor tale moaşte, vindecări le dăruieşti. Pentru aceasta ca pe un dumnezeiesc făcător de minuni şi învăţător, pe tine te slăvim. (de două ori)

Năvălirile şi săgeţile dracilor, prin închipuirea rugăciunilor tale le-ai stricat, şi cu puterea lui Dumnezeu biruinţă luând asupra lor, slăvite, de aicea părinte, Preabunul ţi-a dăruit ţie daruri de minuni, prin smerenia inimii tale odihnindu-te. Pentru aceasta şi minuni prea slăvite, cinstitele tale moaşte izvorăsc. Că bună mireasmă te-ai arătat lui Hristos, Grigorie.

Slavă..., glasul al 6-lea.

Pe cel după chip păzindu-l nevătămat, mintea stăpân peste patimile cele păgubitoare, sihăstreşte punându-ţi spre Cel după asemănare, cât este după putinţă te-ai suit, că bărbăteşte firea silindu-ţi, te-ai nevoit pe cel mai rău al supune celui mai bun, pe trup a-l face rob duhului. Pentru aceasta călugărilor te-ai arătat mai mare cetăţean pustiei, celor ce bine călătoresc povăţuitor, îndreptător de fapte bune prea adevărat. Şi acum în ceruri oglinzile dezlegându-se, fericite, curat vezi Sfânta

Treime, rugându-te fără mijlocire, pentru cei ce cu credinţă, şi cu dragoste te cinstesc pe tine.

Şi acum..., glas acelaşi.

Astăzi împreunările credincioşilor adunându-ne, duhovniceşte să prăznuim, şi pe dumnezeiasca fiică, Fecioara şi de Dumnezeu Născătoarea, care s-a adus în Biserica Domnului, cu bună credinţă să o lăudăm; pe cea mai înainte aleasă, din toate neamurile, spre sălăşluirea Împăratului tuturor, lui Hristos şi Dumnezeului nostru. Fecioare făclii purtând, mergeţi înainte, cinstind prea cinstită petrecerea pururea Fecioarei, maicilor întristarea toată lepădând, cu bucurie împreună urmaţi celei ce s-a făcut Maică lui Dumnezeu, şi solitoare de bucurie lumii. Toţi împreună cu bucurie, bucură-te! Cu Îngerul să strigăm celei pline de dar, care pururea se roagă pentru sufletele noastre.

Vohod: Lumină lină a sfintei slave a Tatălui ceresc, Celui fără de moarte, a Sfântului, Fericitului, Iisuse Hristoase, venind la apusul soarelui, văzând lumina cea de seară, lăudăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Dumnezeu; vrednic eşti în toată vremea a fi lăudat de glasuri cuvioase, Fiul lui Dumnezeu, Cel ce dai viaţă, pentru aceasta lumea Te slăveşte.
Prochimenul zilei şi citirile.

De la înţelepciunea lui Solomon citire

Cap. 3. Vers. 1.

Sufletele drepţilor sunt în mâna lui Dumnezeu şi nu se va atinge de dânsele munca. Părutu-s-a întru ochii celor nepricepuţi a muri, şi s-a socotit pedepsire ieşirea lor, şi mergerea de la noi sfărâmare, iar ei sunt în pace. Că înaintea feţei oamenilor de vor lua şi muncă, nădejdea lor este plină de nemurire. Şi puţin fiind pedepsiţi, cu mari faceri de bine se vor dărui, că Dumnezeu i-a ispitit pe dânşii, şi i-a aflat luişi vrednici. Ca aurul în topitoare i-a lămurit pe ei, şi ca o jertfă de ardere întreagă i-a primit. Şi în vremea cercetării Sale vor străluci, şi ca scânteile pe paie vor fugi. Judeca-vor limbi şi vor stăpâni noroade, şi va împărăţi într-înşii Domnul în veci. Cei ce nădăjduiesc spre Dânsul vor înţelege adevărul; şi credincioşii în dragoste vor petrece cu Dânsul. Că dar şi milă este întru cuvioşii Lui, şi cercetare întru aleşii Lui.

De la înţelepciunea lui Solomon citire

Cap. 5. Vers 61.

Drepţii în veci vor fi vii, şi întru Domnul plata lor, şi purtarea de grijă pentru dânşii de la Cel Preaînalt. Pentru aceasta vor lua Împărăţia podoabei, şi stema frumuseţii din mâna Domnului, că cu dreapta Sa va acoperi pe ei, şi cu braţul Său îi va apăra. Lua-va toată arma dragostea Lui şi va într-arma făptura spre izbânda vrăjmaşilor. Îmbrăca-se-va în zaua dreptăţii, şi-şi va pune luişi coif judecata cea nefăţarnică. Lua-va pavăză nebiruită, sfinţenia; şi va ascuţi cumplită mânie întru sabie şi va da război împreună cu Dânsul lumea asupra celor fără de minte. Merge-vor drept nimeritoare săgeţile fulgerelor, şi ca dintr-un arc bine încordat al norilor, la ţintă vor lovi. Şi din mânia cea azvârlitoare de pietre, pline se vor arunca grindine. Întărise-va asupra lor apa mării, şi râurile îi vor îneca de năprasnă. Sta-va împotriva lor Duhul puterii, şi ca un vifor va vântura pe ei. Şi va pustii tot pământul fărădelegea, şi răutatea va răsturna scaunele puternicilor. Auziţi dar împăraţi, şi înţelegeţi, învăţaţi-vă judecătorii marginilor pământului. Luaţi în urechi cei ce stăpâniţi mulţimi, şi cei ce vă trufiţi întru noroadele neamurilor. Că de la Domnul s-a dat vouă stăpânirea, şi puterea de la Cel Preaînalt.

De la înţelepciunea lui Solomon citire

Cap. 4. Vers 7.

Dreptul de va ajunge să se sfârşească, întru odihnă va fi. Că bătrâneţile sunt cinstite, nu cele de mulţi ani, nici cele ce se numără cu numărul anilor. Şi cărunteţile sunt înţelepciunea oamenilor, şi vârsta bătrâneţilor viaţă nespurcată. Plăcut lui Dumnezeu făcându-se, l-a iubit, şi vieţuind între păcătoşi, s-a mutat. Răpitu-s-a, ca să nu schimbe răutatea mintea lui, s-au înşelăciunea să înşele sufletul lui. Că râvna răutăţii întunecă cele bune, şi neînfrânarea poftei schimbă gândul cel fără de răutate. Sfârşindu-se peste puţin, a plinit ani îndelungaţi. Că plăcut era Domnului sufletul lui. Pentru aceasta S-a grăbit a-l scoate pe dânsul din mijlocul răutăţii. Şi noroadele văzând, şi necunoscând, nici punând în gând una ca aceasta. Că dar şi milă este întru cuvioşii Lui, şi cercetare întru aleşii Lui.

La Litie

Stihira Hramului şi a Sfântului.

Stihirile glasul 1:

Fericite părinte, pătimirile tale cele din sihăstrie cine le va spune? Şi va grăi nevoinţele tale? Luptele cu dracii, şi petrecerea cea rea, lacrimile şi zdrobirea inimii, postirea şi golătatea, de ger şi de vânturi chinuindu-te, şi de soare arzându-te, ca un fără de trup, dar în trup ai trăit, şi acum pe toţi credincioşii cu pomenirea

ta îi veseleşti. Pentru care roagă-te lui Hristos, să-i izbăvească pe dânşii de ispitele celui viclean, prea cuvioase Grigorie cu rugăciunile tale.

Cele pământeşti toate ai lăsat, de cele stricăcioase şi trecătoare n-ai băgat seamă. Cu poruncile lui Dumnezeu luminându-ţi sufletul, fericite Grigorie, împodobitu-te-ai cu strălucirea minţii, şi în pustie ai voit a te sălăşlui, pe Hristos cu totul L-ai iubit, Care şi venind împreună cu Tatăl şi cu Duhul, lăcaş a făcut întru tine, şi dar de vindecări şi de minuni ai luat, a izgoni duhurile cele viclene. Că Hristos Dumnezeu te-a proslăvit pe tine. Pe care roagă-L prea cuvioase, să mântuiască sufletele noastre.

De petrecerea cea împreună cu îngerii, şi de lumina veşnicei vieţi, aducându-ţi aminte de viaţa celor din lumină, din lume ai fugit, şi Crucea ta cu bucurie luând Grigorie, ai urmat Celui ce S-a răstignit pentru tine, şi prin arătare de înger biruinţă asupra dracilor ai luat. Prea mărite minuni săvârşind şi acum întru lumina Sfinţilor te veseleşti. Pentru aceasta pomenirea ta slăvim, şi ne rugăm. Roagă-te lui Hristos Dumnezeu, să mântuiască sufletele noastre.

Prea cuvioase părinte Grigorie, din pruncie cu osârdie spre fapte bune nevoindute, te-ai făcut organ Sfântului Duh, şi de la Dânsul luând lucrarea minunilor, ai îndemnat pe oameni să urască dulceţile. Şi acum cu dumnezeiasca lumină mai curat fiind strălucit, luminează şi gândurile noastre, celor ce cu credinţă te laudă pe tine, şi cu dragoste se închină sfintelor tale moaşte.

Slavă..., glasul al 5-lea.

Cuvioase părinte, glasul Evangheliei Domnului auzind, lumea ai părăsit, bogăţia şi slava întru nimic le-ai socotit. Pentru aceasta tuturor ai strigat: Iubiţi pe Dumnezeu şi veţi afla dar veşnic. Nimic să nu cinstiţi mai mult decât dragostea Lui. Că atunci când va veni întru slava Sa, să aflaţi odihnă cu toţi Sfinţii; cu ale căror rugăciuni, Hristoase, păzeşte şi mântuieşte sufletele noastre.

Şi acum..., glasul al 4-lea.

Veniţi credincioşii, pe ceea ce una este fără de prihană să o lăudăm, pe cea mărturisită de prooroci, în Biserică adusă, care mai-nainte de veci a fost rânduită a fi Maică, şi în anii cei mai de pe urmă s-a arătat Născătoare de Dumnezeu. Doamne, pentru rugăciunile ei, pacea Ta dă-ne nouă şi mare milă.

La Stihoavnă

Stihirile, glasul al 2-lea:

Podobie: Când de pe lemn, mort Te-ai pogorât, cel din Arimateea pe Tine, viaţa tuturor, cu smirnă şi cu giulgiu Te-a înfăşurat, Hristoase şi cu dragoste s-a îndemnat a săruta, cu inima şi cu buzele, trupul Tău cel nestricat. Însă fiind cuprins de frică, se bucura strigând către Tine: Slavă smereniei Tale, iubitorule de oameni!

Când te-ai rănit cu dragostea lui Hristos, frumuseţile lumii ai lăsat, şi Aceluia bucurându-te ai urmat, şi cu osârdie pustia ai ajuns, şi într-însa cu plăcere dumnezeiască bine ai vieţuit, iar acum în trup cu lucrare duhovnicească în mormânt fiind mort, ca un viu te arăţi, izvorând minuni, pe norodul tău îl sfinţeşti, Grigorie de Dumnezeu purtătorule, frumuseţea călugărilor.

Stih: Cinstită este înaintea Domnului, moartea cuvioşilor Lui.

Arătatu-te-ai vistierie de fapte bune, că pe toţi cei ce au pătimit în viaţă pentru Hristos, cu dragoste aprinzându-te i-ai cercetat, şi ridicându-i pe ei, cu dumnezeieştile învăţături, ai şi dorit a te nevoi dimpreună cu dânşii, şi prin credinţă dumnezeieştilor îndreptări i-ai asemănat pe dânşii, cărora împărtăşindu-te, chip dumnezeiesc te-ai arătat, şi dimpreună părtaş desfătării.

Stih: Fericit bărbatul care se teme de Domnul, întru poruncile Lui va voi foarte.

Trâmbiţă de taină te-ai arătat, prefăcând spre lauda cea duhovnicească pe toţi, şi surlă de Dumnezeu mişcată, lăudând dumnezeieştile tabere. Toţi Sfinţii slăvind, şi biruinţele lor propovăduind. Care pe cei ce pătimeau pentru Sfintele icoane i-ai întărit, că tu din adâncul cuvintelor ai băut din izvoarele cele mântuitoare, ce adapă casa lui Dumnezeu.

Slavă..., glasul al 8-lea :

Şezând în carul cel alergător la Cer minunate, prin înfrânare ai ajuns viaţa cea desăvârşită a faptelor bune, din pustie socotind Ierusalimul cel de sus, şi prin nevoinţele cele cu durere cu vrednicie plată luând, dimpreună cu începătoriile cetelor cereşti te bucuri, fericite, veşnicelor bunătăţi moştenitor, şi locuitor împărăţiei te-ai făcut. Pentru aceasta purtătorule de Dumnezeu, Grigorie, roagă-te Mântuitorului a toate, să împace lumea, şi să mântuiască sufletele noastre.

Şi acum..., asemenea.

David mai înainte a glăsuit de tine, curată, mai înainte văzând sfinţirea intrării tale în Biserică, întru care marginile astăzi prăznuiesc, mărindu-te pe tine, prea lăudată. Că prin tine ceea ce mai înainte de naştere, Fecioară, şi după naştere ai rămas nestricată, Maică a Cuvântului vieţii, astăzi în Biserică, Zaharia se veseleşte, primindu-te, Stăpână. Şi Sfânta Sfintelor se bucură, luându-te pe tine hrănitoarea vieţii noastre. Pentru aceasta şi noi cu psalmistul strigăm ţie: Roagă pentru noi pe Fiul tău şi Dumnezeul nostru, să ne dăruiască nouă mare milă.

La binecuvântarea pâinilor.

Troparul Sfântului, glasul al 3-lea: Chip te-ai făcut înfrânării, şi prin Dumnezeiescul Duh pe toţi i-ai luminat. Alergarea dreptei credinţe ai săvârşit-o, şi cu învăţăturile lumea ai luminat, şi ai mustrat cugetele celor rău credincioşi, părinte cuvioase Grigorie, roagă-te lui Hristos Dumnezeu să ne dăruiască nouă mare milă. (de două ori)

Şi: Născătoare de Dumnezeu, Fecioară, bucură-te! Ceea ce eşti plină de har, Marie, Domnul este cu tine. Binecuvântată eşti tu între femei şi binecuvântat este rodul pântecelui tău, că ai născut pre Mântuitorul sufletelor noastre. (o dată)

Şi citire a Cuvântului.

Iar de nu va fi priveghere:

Troparul Sfântului, glasul al 3-lea: Chip te-ai făcut înfrânării, şi prin Dumnezeiescul Duh pe toţi i-ai luminat. Alergarea dreptei credinţe ai săvârşit-o, şi cu învăţăturile lumea ai luminat, şi ai mustrat cugetele celor rău credincioşi, părinte cuvioase Grigorie, roagă-te lui Hristos Dumnezeu să ne dăruiască nouă mare milă.

Slavă..., Şi acum..., al înainte prăznuirii.

La Utrenie

La Dumnezeu este Domnul..., Troparul înainte prăznuirii de două ori. Slavă..., al Sfântului, Şi acum..., al înainte prăznuirii.

După întâia Catismă **Sedealna**, glasul 1:

Podobie: Mormântul Tău, Mântuitorule, ostaşii străjuindu-l, morţi s-au făcut de strălucirea îngerului ce s-a arătat, care a vestit femeilor Învierea. Pe Tine Te mă-

rim, Pierzătorul stricăciunii, la Tine cădem, Cel ce ai înviat din mormânt la Unul Dumnezeul nostru.

Răsărind ca un soare, prea cuvioase, de departe străluceşti raze a toată lumea, făcătorule de minuni mare Grigorie, lauda prea cuvioşilor. Pentru aceasta roagă pe Stăpânul tău să lumineze sufletele noastre, celor ce te lăudăm pe tine, de Dumnezeu înţelepţite părintele nostru. (de două ori)

Slavă..., Şi acum..., a înainte prăznuirii.

Roada drepţilor, a lui Ioachim şi a Annei, se aduce lui Dumnezeu în Biserica cea sfântă, cu trupul pruncă fiind hrănitoarea vieţii noastre, pe care a binecuvântat-o sfinţitul Zaharia, pe aceasta toţi ca pe Maica Domnului, cu credinţă să o fericim.

După a doua Catismă **Sedealna**, glasul al 4-lea:

Podobie: Spăimântatu-s-a Iosif, lucru mai presus de fire văzând şi în minte a avut ploaia cea de pe lână, la zămislirea ta cea fără de sământă, de Dumnezeu Născătoare, rugul cel nears în foc, toiagul lui Aaron ce a odrăslit şi mărturisind logodnicul şi ocrotitorul tău preoţilor, a grăit: Fecioara naşte şi după naştere rămâne iarăşi fecioară.

Prin strălucirea credinţei celei lucrătoare de lumină cu adevărat, cuvioase Grigorie, întocmai îngerilor te-ai arătat, arătând bărbăţie tare a minţii tale; cu postul biruind patimile cele oştitoare. Pentru aceasta şi după sfârşit ca un viu stând înaintea Sfintei Treimi, roagă-te să ne mântuim noi. (de două ori)

Slavă..., Şi acum..., a înainte prăznuirii.

Mai înainte de zămislire, curată, te-ai sfinţit lui Dumnezeu, şi născându-te pe pământ, Dar te-ai adus acum Lui, plinind făgăduinţa părintească, şi în dumnezeiasca Biserică, ca ceea ce eşti dumnezeiască Biserică cu adevărat, din pruncie curată cu făclii luminoase dată fiind, te-ai arătat lăcaş Luminii celei neapropiate, şi dumnezeieşti. Mare este cu adevărat mai înainte mergerea ta, ceea ce una eşti dumnezeiască Mireasă şi pururea Fecioară.

După Polieleu, **Sedealna**, glasul al 8-lea:

Podobie: Pe Înţelepciunea şi Cuvântul în pântecele tău zămislind fără ardere, Maica lui Dumnezeu, în chip de negrăit ai născut pe Cel ce a făcut toate şi în

braţele tale ai avut pe Cel ce ţine toate şi la sân ai hrănit pe Cel ce hrăneşte lumea. Pentru aceasta, te rog pe tine, Preasfântă Fecioară, să mă izbăveşti de greşeli, când va fi să stau înaintea feţei Ziditorului meu, Stăpână Fecioară curată, atunci să-mi dăruieşti ajutorul tău, că pe tine te am nădejde eu, robul tău.

Curăţindu-ţi întunericul patimilor şi poruncile lui Hristos cu adevărat ca o lumină luând, în post ai strălucit. Şi trupul ţi-ai omorât, iar cu duhul ai trăit, cursele vrăjmaşului, fericite, ai călcat. Pentru aceasta şi puterilor celor de sus îngereşti, cu darul Duhului, părinte Grigorie dimpreună părtaşi te-ai făcut; roagă pe Hristos Dumnezeu, iertare de păcate să dăruiască, celor ce prăznuiesc cu dragoste sfântă pomenirea ta. (de două ori)

Slavă..., Şi acum..., a înainte prăznuirii.

Podobie: Porunca cea cu taină luându-o întru cunoştinţă, cel fără de trup în casa lui Iosif degrab a stătut înainte, zicând celeia ce nu ştie de nuntă: Cel ce a plecat cerurile cu pogorârea, încape fără de schimbare tot întru tine. Pe care şi văzându-l în pântecele tău luând chip de rob, mă spăimântez a striga ţie: Bucură-te, Mireasă care nu ştii de mire.

Să se bucure David scriitorul de cântări şi să dănţuiască Ioachim împreună cu Anna, că rod Sfânt dintr-înşii a ieşit, Maria cea purtătoare de lumină, dumnezeiască făclie. Şi se bucură intrând în Biserică pe care şi văzându-o fiul lui Varahie o a binecuvântat, şi bucurându-se a strigat: Bucură-te, minune a toată lumea.

Apoi Antifonul cel dintâi al glasului al 4-lea.

Prochimen, glasul al 4-lea: Cinstită este înaintea Domnului, moartea cuvioşilor Lui.

Stih: Ce voi răsplăti Domnului pentru toate câte mi-a dat mie.

Toată suflarea să laude pe Domnul...

Evanghelia de la Matei: În vremea aceea mers-au după Iisus noroade multe...

Psalmul 50

1. Miluieşte-mă, Dumnezeule, după mare mila Ta
2. Şi după mulţimea îndurărilor Tale, şterge fărădelegea mea.
3. Mai vârtos mă spală de fărădelegea mea şi de păcatul meu mă curăţeşte.

4. Că fărădelegea mea eu o cunosc şi păcatul meu înaintea mea este pururea.
5. Ţie unuia am greşit şi rău înaintea Ta am făcut, aşa încât drept eşti Tu întru cuvintele Tale şi biruitor când vei judeca Tu.
6. Că iată întru fărădelegi m-am zămislit şi în păcate m-a născut maica mea.
7. Că iată adevărul ai iubit; cele nearătate şi cele ascunse ale înţelepciunii Tale mi-ai arătat mie.
8. Stropi-mă-vei cu isop şi mă voi curăţi; spăla-mă-vei şi mai vârtos decât zăpada mă voi albi.
9. Auzului meu vei da bucurie şi veselie; bucura-se-vor oasele mele cele smerite.
10. Întoarce faţa Ta de la păcatele mele şi toate fărădelegile mele şterge-le.
11. Inimă curată zideşte întru mine, Dumnezeule, şi duh drept înnoieşte întru cele dinlăuntru ale mele.
12. Nu mă lepăda de la faţa Ta şi Duhul Tău cel sfânt nu-l lua de la mine.
13. Dă-mi mie bucuria mântuirii Tale şi cu duh stăpânitor mă întăreşte.
14. Învăţa-voi pe cei fărădelege căile Tale şi cei necredincioşi la Tine se vor întoarce.
15. Izbăveşte-mă de vărsarea de sânge, Dumnezeule, Dumnezeul mântuirii mele; bucura-se-va limba mea de dreptatea Ta.
16. Doamne, buzele mele vei deschide şi gura mea va vesti lauda Ta.
17. Că de ai fi voit jertfă, Ţi-aş fi dat; arderile de tot nu le vei binevoi.
18. Jertfa lui Dumnezeu: duhul umilit; inima înfrântă şi smerită Dumnezeu nu o va urgisi.
19. Fă bine, Doamne, întru bună voirea Ta, Sionului şi să se zidească zidurile Ierusalimului.
20. Atunci vei binevoi jertfa dreptăţii, prinosul şi arderile de tot; atunci vor pune pe altarul Tău viţei.

Slavă..., glasul al 2-lea.

Pentru rugăciunile cuviosului tău Grigorie, Milostive, curăţeşte mulţimea greşelilor noastre.

Şi acum...

Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Milostive, curăţeşte mulţimea păcatelor noastre.

Stih: *Miluieşte-mă Dumnezeule după mare mila ta şi după mulţimea îndurărilor Tale curăţeşte fărădelegea mea.*

Şi **Stihira**, glasul al 6-lea: Prea cuvioase părinte Grigorie, în tot pământul a ieşit vestea isprăvilor tale, pentru aceasta în ceruri ai aflat plata ostenelilor tale; taberele drăceşti ai pierdut, cetele îngereşti ai ajuns, a căror viaţă fără prihană ai urmat; îndrăzneală având către Dumnezeu, cere pace sufletelor noastre.

Canoanele al înainte prăznuirii cu Irmosul pe 6 şi ale Sfântului 2 pe 8. Canonul înainte prăznuirii şi al Sfântului, cel dintâi.

Alt canon al prea cuviosului Grigorie

facere a Sfântului Macarie

Cântarea 1-a, glasul 1:

Irmos: Hristos se naşte, slăviţi-L! Hristos din ceruri, întâmpinaţi-L! Hristos pe pământ, înălţati-vă! Cântaţi Domnului tot pământul şi cu bucurie, popoare, lăudaţi-L, că S-a prea slăvit.

Purtătorule de Dumnezeu, roagă pe unul Dătătorul de bine, ca să ne fie Milostiv, celor ce prăznuim întru-tot sfântă pomenirea ta, şi cere iertare de păcate, ca întru laude Domnului să cântăm, căci cu slavă S-a proslăvit.

Cel ce toate le vede, văzând viaţa ta cea îngerească, a ascultat rugăciunile tale şi înger trimiţând ţie sabie de foc ţi-a dat, tăindu-ţi patimile inimii. Pentru aceasta cu negrăită slavă cânţi, întru veselie: Domnului să-i cântăm, căci cu slavă S-a proslăvit.

Slavă...

Cu căldură ai alergat la Dumnezeu, dorind de mărirea cea fără de moarte, părinte Grigorie de tot pe tine te-ai sfinţit, cu viaţă fără prihană şi cu înfrânarea şi cu luminată inimă, neîncetat întru veselie lauzi: Să cântăm Dumnezeului nostru că S-a proslăvit.

Şi acum..., a Născătoarei

Toiagul lui Aaron cel înfrunzit, rădăcina ceea ce a crescut din Iessei, mai înainte a închipuit, prea curată floarea lumii, care a răsărit pe Dumnezeu întrupat. Pe care roagă-L pururea Fecioară neîncetat, pentru noi cei ce alergăm la tine.

Catavasie: Deschide-voi gura mea şi se va umplea de Duhul şi cuvânt răspunde-voi Împăratesei Maice şi mă voi arăta luminat praznuind şi voi cânta minunile ei, bucurându-mă.

Cântarea a 3-a

Irmos: Fiului Celui Născut fără stricare din Tatăl mai înainte de veci şi mai pe urmă din Fecioară Întrupat, mai presus de fire, lui Hristos Dumnezeu să-I strigăm: Cel ce ai înălţat fruntea noastră Sfânt eşti, Doamne.

Întocmai viaţă îngerească vieţuind pe pământ, întocmai ca şi îngerii, ai aflat lumina ca dânşii, cu strălucirea vederii lui Dumnezeu, părtaş lor te-ai făcut; cu care dimpreună pururea te bucuri, şi ca un dumnezeiesc prooroc, şi ca un vârf călugărilor, strigi: Sfânt eşti Doamne.

Balaurul cel viclean, cumplit se sălbăticise asupra ta, părinte, ci prin rugăciunile tale a pierit ca Aviron, pentru că dumnezeiescul dar, nevăzut duhovniceşte te umbreşte pe tine, întru-tot fericite, multora dând vindecare, Grigorie de Dumnezeu înţelepţite.

Slavă...

Pe Hristos ca pe Făcătorul şi Domnul, de care toate se înfricoşează şi se cutremură, întru tine L-ai câştigat, pe Hristos întru inima ta L-ai purtat. Pe Hristos întru tine L-ai avut grăitor, cu puterea, Lui duhurile cele necurate le-ai certat, părinte, şi toate s-au supus ţie, ca unui ucenic vestit al Lui.

Şi acum..., a Născătoarei

Cămară prea curată mai presus de cuvânt, a întrupării Cuvântului şi casă împărătească de taină şi scaun drept te numim şi te mărturisim pe tine, şi bucurându-ne de naşterea ta, te slăvim; Marie, Mireasă a lui Dumnezeu.

Catavasie: Pe ai tăi cântăreţi, Născătoare de Dumnezeu, ceea ce ce eşti izvor viu şi îndestulat, care s-au împreunat ceată duhovnicească, întăreşte-i întru dumnezeiască mărirea ta, cununilor măririi învrednicindu-i.

Condac, glasul al 4-lea:

Podobie: Arătatu-Te-ai astăzi lumii şi Lumina Ta, Doamne s-a însemnat peste noi care cu cunoştinţă Te lăudăm, venit-ai şi Te-ai arătat, Lumina cea neapropiată.

De veselie astăzi lumea toată s-a umplut, întru binevestit praznicul Născătoarei de Dumnezeu, strigând: Aceasta este cortul cel ceresc.

Icos: Făcătorul tuturor, Ziditorul şi Stăpânul, plecându-se pentru milostivirea cea negrăită şi pentru singură iubirea sa de oameni, pe cel ce l-a alcătuit cu mâinile Sale, văzându-l căzut S-a milostivit, şi a-l ridica pe dânsul bine-a-voit, prin zidire prea îndumnezeită, şi cu smerenia Sa ca un Bun din fire şi Milostiv. Pentru aceasta pe Maria mijlocitoare a tainei Lui a luat-o, ca pe o Fecioară şi curată, din care firea noastră a purtat, precum bine-a-voit. Aceasta este cortul cel ceresc.

Sedealna Sfântului Grigorie, glasul al 4-lea:

Podobie: Degrab ne întâmpină pe noi mai înainte până ce nu ne robim când vrăjmaşii Te hulesc pe Tine şi ne îngrozesc pe noi, Hristoase, Dumnezeul nostru, pierde cu Crucea Ta pe cei ce se luptă cu noi, ca să cunoască cât poate credinţa dreptmăritorilor, pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Unule, Iubitorule de oameni.

Cu dumnezeiască strălucire fiind luminat, ai depărtat întunericul patimilor celor de suflet păgubitoare, Grigorie pururea mărite, înălţându-te spre înălţimea nepătimirii cea prea curată, ai revărsat cu strălucire raze de tămăduiri, sălăşluindu-te întru lumina cea neapusă a Împărăţiei lui Hristos. (de două ori)

Slavă..., Şi acum..., a înainte prăznuirii, glasul 1:

Podobie: Piatra fiind pecetluită de iudei şi ostaşii străjuind prea curat trupul Tău, înviat-ai a treia zi, Mântuitorule, dăruind lumii viaţă pentru aceasta, puterile cerurilor strigau Ţie, Dătătorule de viaţă: Slavă învierii Tale, Hristoase; slavă împărăţiei Tale; slavă rânduielii Tale, Unule, Iubitorule de oameni.

Lăudaţi fecioarelor, maicilor mai înainte prăznuiţi, noroadelor cu cântări slăviţi, preoţi binecuvântaţi, pe prea curata Maica lui Dumnezeu, căci cu trupul mai înainte fiind tânără în Biserică s-a adus, ca o Biserică a lui Dumnezeu, Preasfântă. Pentru aceea, praznic duhovnicesc săvârşind, să o lăudăm pe dânsa, ca pe folositoarea neamului omenesc.

Cântarea a 4-a

Irmos: Toiag din rădăcina lui Iesei şi floare dintr-însul, Hristoase, din Fecioara ai odrăslit, Cel lăudat din muntele cel cu umbra deasă. Venit-ai întrupându-Te din cea neispitită de bărbat, Cel fără de trup şi Dumnezeu. Slavă puterii Tale, Doamne!

Poruncile Aceluia ai păzit, pentru care gunoaie toate le-ai socotit, luminându-te cu dragostea lui Hristos, frumuseţile lumii le-ai lăsat, de gâlcevile lumii ai fugit şi la pustie ajungând, de la Domnul părinte te-ai învăţat. Limanul cel mai presus de lume ai câştigat, fericite Grigorie.

Pom te-ai sădit în valea înfrânării, adăpat cu darul Duhului, acum roduri de fapte bune şi de tămăduiri, înainte pui pomenirea ta, prea cuvioase.

Slavă...

Din vârsta tinereţilor cu nerăutatea, cu blândeţile şi cu smerenia împodobindu-te, iubitor de poruncile lui Dumnezeu te-ai arătat, şi mai înainte ai iubit frica Lui, care este începerea înţelepciunii.

Şi acum..., a Născătoarei

Cu sfinţite glasuri pe tine frumuseţea lui Iacov te lăudăm, ceea ce ai născut lumii Lumina cea întrupată, care este din lumina ce luminează sufletele, celor ce prăznuiesc cu dragoste pomenirea Sfinţilor Lui.

Catavasie: Sfatul cel neurmat şi dumnezeiesc, al Întrupării Tale celei de sus, celei din Fecioară, proorocul Avacum avându-l în minte, a strigat: Slavă puterii Tale, Doamne.

Cântarea a 5-a

Irmos: Dumnezeu fiind al păcii, Tată al îndurărilor, pe îngerul sfatului Tău celui mare, dăruindu-ne pace, L-ai trimis nouă; deci, fiind povăţuiţi la lumina cunoştinţei de Dumnezeu, dis de dimineaţa venind, Te slăvim pe Tine, Iubitorule de oameni.

Cu lumina Treimii strălucind, prea înţelepte, gândul tău ţi l-ai luminat şi ai întunecat relele întărâtări ale dracilor, şi căscarea gurilor fiarelor, şi durerile bătăilor, ca pe un păiajen le-ai socotit, aprinzându-te cu dumnezeiescul foc, părinte prea cuvioase, prea minunate Grigorie.

Prea cuvioase părinte, înstrăinându-ţi gândul de cele pământeşti, de cereştile bunătăţi te-ai lipit Grigorie, şi de acolo ai câştigat prea luminată strălucire, cu curăţia făcându-te preot luminat.

Slavă...

Dar de vindecări dându-se ţie a multor feluri de neputinţe, părinte Grigorie, pe toţi vindeci degrabă, şi asupra gândurilor celor necurate, înţelepte, Hristos ţi-a dăruit putere. Că biruind firea, părinte, te-ai învrednicit darurilor Duhului, celor mai presus de fire.

Şi acum..., a Născătoarei

Pe Adam cel ce prin putredul năravă a căzut, l-ai ridicat prea nevinovată, născând Viaţa cea ipostatnică din pântecele cel fecioresc cu Duhul Sfânt, şi la dumnezeiasca cea fără de patimă şi nestricăcioasa hrană, l-ai chemat pe el, Stăpână.

Catavasie: Spăimântatu-s-au toate de dumnezeiască mărirea ta; că tu, Fecioară, neispitită de nuntă, ai avut în pântece pe Dumnezeu Cel peste toate şi ai născut pe Fiul Cel fără de ani, Cel ce dăruieşte pace tuturor celor ce te laudă pe tine.

Cântarea a 6-a

Irmos: Din pântece pe Iona l-a lepădat fiara mării ca pe un prunc, precum l-a primit; şi în Fecioară Sălăşluindu-Se Cuvântul şi Trup luând, a ieşit păzind-o nestricată. Că Cel ce nu a pătimit stricăciune, a păzit nevătămată pe Ceea ce L-a născut.

Preabunului Domn ce S-a făcut sărac pentru noi, părinte Grigorie, dumnezeieşte te-ai asemănat, umblând întru cuviinţă, de neagoniseală te-ai ţinut, bogăţia bunătăţilor celor veşnice ţi-ai învistierit, dintru care răsărit-a ţie prin Dumnezeiescul Duh, înţelegătoare veselie.

Odraslă de înţelepciune, din început iubind frica lui Dumnezeu, ai înflorit în valea înfrânării, prea cuvioase, ca un crin bine mirositor, bine-înmiresmând în inima noastră, prea mărite, cu dumnezeiasca ta viaţă.

Slavă...

Înstrăinatu-te-ai de moştenire, şi de rudenii de bunăvoie, şi de Hristos te-ai apropiat de Dumnezeu înţelepţite, Crucea pe umeri luând, fericite, prin înfrânare ai vieţuit Grigorie înţelepte, la care te-ai şi mutat.

Şi acum..., a Născătoarei

Zburdările patimilor tinereţilor mele alină-le, Fecioară, şi milostiv şi păciuitor cere să fie nouă, Fiul tău şi Dumnezeu acum curată robilor tăi, şi ne păzeşte pe noi întregi de toate meşteşugurile celui potrivnic.

Catavasie: Înţelepţii lui Dumnezeu, care faceţi acest praznic dumnezeiesc şi cu totul cinstit al Maicii lui Dumnezeu, veniţi să batem din palme, slăvind pe Dumnezeu, Cel ce S-a născut dintr-însa.

Condacul Sfântului Grigorie, glasul al 3-lea:

Podobie: Fecioara astăzi, pe Cel mai presus de fiinţă naşte şi pământul peştera Celui Neapropiat aduce. Îngerii cu păstorii slavoslovesc şi magii cu Steaua călătoresc. Că pentru noi s-a născut Prunc Tânăr, Dumnezeu, Cel mai înainte de veci.

Soare luminos pe tine Biserica te cunoaşte, care cu podoabele faptelor bune, şi cu razele tămăduirilor pe toţi luminezi, a lui Hristos slugă. Pentru aceasta prăznuim prea lăudată pomenirea ta, şi cinstim nevoinţele tale, prea fericite părinte, înţelepte Grigorie.

Icos: Povăţuitorului bisericesc şi dascălului, şi lucrătorului de sfinţenie, ca unui tainic celor negrăite, dimpreună cu un glas strigăm, cu rugăciunile tale cele către Dumnezeu, deschide-ne nouă buzele, şi ne învredniceşte să grăim cuvintele învăţăturilor tale, şi a lăuda nevoinţele tale. Că tu dimpreună părtaş arătându-te Treimii, ca alt soare luminezi în lume, strălucind cu minunile, şi cu învăţăturile ca Moise pururea învăţându-te în legea Domnului, cu cuvintele şi cu fapta te-ai făcut lumină lumii, rugându-te neîncetat pentru toţi, cei ce te fericesc pe tine, întru-tot fericite părinte înţelepte Grigorie.

Cântarea a 7-a

Irmos: Tinerii, în dreapta credinţă fiind crescuţi, păgânească poruncă nebăgând-o în seamă, de groaza focului nu s-au spăimântat; ci în mijlocul văpăii stând, au cântat: Dumnezeul părinţilor, bine eşti cuvântat.

Alergarea postului săvârşind, şi credinţa fericite păzind, ca un plin cu adevărat de înţelegere duhovnicească, de Dumnezeu înţelepţite, cununa dreptăţii ai luat de la Hristos; şi acum te odihneşti în lăcaşurile cele luminate, dimpreună cu drepţii strălucind, prea slăvite. Dumnezeul părinţilor noştri, bine eşti cuvântat.

Una gândind, aceea ce te-a povăţuit pe tine la viaţă, frumuseţile lumii le-ai trecut, pentru aceasta moştenirea cea mai presus de lume ai câştigat, pentru care luminează sufletele celor ce te laudă pe tine, Grigorie, învrednicindu-i nespusei luminări şi săltări, strigând: Dumnezeul părinţilor noştri, bine eşti cuvântat.

Slavă...

Împovăraţi fiind de păcate, şi gârbovi de patimi, la tine părinte alergăm, pentru amândouă căutând mântuire. Ci ca un părinte ales, Stăpânului Hristos roagă-te, ca să ne ridice din prăpăstiile cele păgubitoare de suflet, ca şi cu mulţumire să cântăm: Dumnezeul părinţilor noştri, bine eşti cuvântat.

Şi acum..., a Născătoarei

Curată de Dumnezeu Născătoare, rănile sufletului meu, smintelile şi căderile în păcate curăţeşte-le, prefăcându-le spre izvoarele cele din coapsele naşterii tale, şi spre repejunile cele ce curg dintr-însele, căci către tine strig, şi la tine alerg, şi pe tine te chemăm cea plină de dar.

Catavasie: N-au slujit făpturii înţelepţii lui Dumnezeu, ci numai Făcătorului; şi groaza focului bărbăteşte călcând-o, se bucurau, cântând: Prealăudate Dumnezeul părinţilor noştri şi Doamne, bine eşti cuvântat.

Cântarea a 8-a

Irmos: Cuptorul cel răcorit a închipuit chipul Minunii celei mai presus de fire, că nu a ars pe tinerii pe care i-a primit, precum nici Focul Dumnezeirii nu a ars pântecele Fecioarei în care a intrat. Pentru aceasta cântând să strigăm: să binecuvânteze toată făptura pe Domnul şi să-L prea înalţe întru toţi vecii.

Întru mutarea către Hristos, părinte, cea multă iubire s-a supus ţie, ca şi de demult lui Moise, văzătorului de Dumnezeu. Căruia prin bunătăţi asemenea făcându-te; ai despărţit marea patimilor şi neoprit ai trecut la pământul făgăduinţei, biruind pe cei potrivnici şi cântând: Toate lucrurile Domnului pe Domnul lăudaţi, şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Vestea graiurilor tale celor izvorâtoare de miere, prea fericite, în tot pământul a ieşit, şi razele învăţăturilor şi lumina minunilor, şi dumnezeieştile arătări ale lucrurilor, la marginile lumii au strălucit.

Binecuvântăm pe Tatăl, pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Dumnezeu.

Sicriul moaştelor tale, izvor de vindecări s-a arătat, izvorând mir bine-mirositor, cu care inima mea spală-o, mă rog, bună mireasmă lui Hristos, arătându-mă pe mine, mintea mea o veseleşte, ca să laud pomenirea ta cea purtătoare de lumină şi să cânt: Toate lucrurile Domnului pe Domnul lăudaţi-L, şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Şi acum..., a Născătoarei

Cel ce peste toate este desăvârşit, şi cu firea şi cu fiinţa nepipăit, mie pipăit s-a arătat, dintru tine cea neispitită de nuntă, cu trup înfăşurat. Pe care cu dinadinsul roagă-L, să uşureze mie sarcina fărădelegilor mele, şi să mântuiască pe cei ce te laudă pe tine. Preoţi binecuvântaţi, popoare prea înălţaţi pe Hristos în veci.

Catavasie:

Să lăudăm, să binecuvântăm şi să ne închinăm Domnului, cântându-I şi prea înălţându-L pe Dânsul întru toţi vecii.

Pe tinerii cei binecredincioşi, în cuptor, naşterea Născătoarei de Dumnezeu i-a mântuit, atunci fiind închipuită, iar acum plinită pe toată lumea ridică să-Ţi cânte Ţie: pe Domnul, lucrurile, lăudaţi-L şi-L prea înălţaţi pe Dânsul întru toţi vecii.

Cântarea a 9-a

Irmos: Taină minunată şi neobişnuită văd, cer fiind peştera, Scaun de Heruvimi Fecioara, ieslea sălăşluire, întru care S-a culcat Cel Neîncăput, Hristos Dumnezeu, pe care lăudându-L, Îl slăvim.

Graiurile dumnezeieştilor tale vestiri şi învăţăturile dumnezeiescului dar, ca un fulger grabnic au înconjurat tot pământul, Treimii întru o Unime, şi Unime în Treime a ne închina Grigorie, propovăduind şi învăţându-ne pe noi.

Sfinţitu-te-a Domnul din pântece, fericite, şi către Dânsul ai îndreptat călătoriile tale. Drept aceea te-ai numărat cu prea cuvioşii, cei ce dumnezeieşte au vieţuit, cu care dimpreună te îndulceşti de dumnezeiasca slavă, prea lăudate.

Slavă...

Asemenea îngerilor vieţuind pe pământ, având întru pomenire pe Hristos, Cel ce S-a răstignit pentru noi pe Cruce, viaţă răstignită ai avut şi sfârşit fericit ai luat, şi împreună părtaş dumnezeieştii Lui slave te-ai făcut. Ci ca cel ce dimpreună cu îngerii stai înainte-i, roagă-te Lui pentru cei ce cu dragoste laudă pomenirea ta.

Şi acum..., a Născătoarei

Pe Emmanuil Stăpânul a toată făptura, L-ai născut fără stricăciune rămânând Fecioară; şi după naştere Maică Fecioară, pe care neîncetat roagă-L, de ispitele vrăjmaşului să mântuiască pe cei ce scapă sub acoperământul tău.

Catavasie: Tot neamul pământesc să salte, cu Duhul fiind luminat şi să prăznuiască firea minţilor celor fără de trup, cinstind sfânta prăznuire a Maicii lui Dumnezeu şi să cânte: Bucură-te, prea fericită, Născătoare de Dumnezeu, curată, pururea Fecioară.

Luminânda Sfântului,

Podobie: Privind ucenicii...

Trupul ţi-ai supus minţii tale şi l-ai chivernisit de Dumnezeu înţelepţite cu mare înţelepciune. De unde şi înalt făcându-te, răsplătire ai luat în ceruri cu îngerii, a lăuda pe Mântuitorul tuturor. (de două ori)

Slavă..., Şi acum..., a înainte prăznuirii.

Pe ceea ce este Biserică înţelepciunii lui Dumnezeu, şi scaun mai înalt decât Heruvimii, prea curata, de Dumnezeu Născătoarea, bine o împodobeşte Zaharia, ca să o primească pe dânsa intrările Bisericii, în Sfânta Sfintelor, şi cu noi cântă Fecioarei, cele dinaintea prăznuirii, din care Hristos Domnul întrupându-Se, lumea mântuieşte.

La Laude

Stihirile pe 6, ale înainte prăznuirii 3, glasul 1:

Podobie: Ceea ce eşti bucuria cetelor cereşti şi pe pământ oamenilor tare folositoare, prea curată Fecioară miluieşte-ne pe noi cei ce scăpăm la tine. Că nădejdile noastre, după Dumnezeu, întru tine le-am pus, Născătoare de Dumnezeu.

Veniţi credincioşii adunându-ne, cu cântări să cinstim, pe ceea ce s-a născut cu strălucire din Maică stearpă, pe Mireasa lui Dumnezeu, Maica Făcătorului, şi cu fecioare şi cu făclii, să o întâmpinăm pe ea, intrând în Biserică în cele sfinte.

Ca nişte flori de multe feluri adunând, din grădinile cele înţelegătoare ale cuvintelor celor duhovniceşti, cununi de laude cu bucurie să împletim Fecioarei, şi dar înaintea prăznuirii aceleia, după vrednicie să le aducem.

Să se împodobească uşile Bisericii Domnului, şi să se deschidă, şi pe ceea ce este casă măririi, şi una mai înaltă decât cerurile, mai presus de minte, să o primească bucurându-se, şi pe Hristos Mântuitorul să-L laude.

Alte **Stihiri**, ale Sfântului, glasul al 4-lea:

Podobie: Ca pe un viteaz...

Ca un soare prea luminat, răsărind prea cuvioase întru-tot sfântă pomenirea ta, raze străluceşte lucrurile faptelor tale celor bune prea fericite Grigorie, luminând simţirile credincioşilor, cu lumina minunilor tale. Pentru aceasta dar, prăznuind cu bucurie lăudăm, şi cu credinţă fericim, întru-tot cinstită pomenirea ta.

Ca un înger vieţuind pe pământ, mărite, prin înfrânare topindu-ţi trupul tău cu privegherea şi aducerea aminte de moarte, cu osârdie învăţându-te; dumnezeieşti fapte ai crescut, părinte, şi cu mari suişuri la vârful cel dorit, la însuşi Hristos, cu adevărat printr-acestea te-ai apropiat.

Patimile trupeşti prin înfrânare şi prin neîncetata rugăciune le-ai omorât, şi pe şarpele cel amăgitor, cu curgerile lacrimilor tale l-ai înecat, părinte. Şi lui Dumnezeu i-ai făcut spre plăcere mai mult decât cei mulţi, prea minunate Grigorie. Pentru aceasta cu dumnezeieşti daruri te-a împodobit pe tine, Iisus, Iubitorul de oameni, şi Mântuitorul sufletelor noastre.

Slavă..., glasul al 8-lea.

Mulţimile călugărilor pe tine îndreptătorul te cinstim, Grigorie, părintele nostru. Că prin tine pe cărarea cea dreaptă, cu adevărat, a umbla am cunoscut. Fericit eşti că lui Hristos ai slujit, şi ai biruit puterea vrăjmaşului. Cel ce eşti cu îngerii împreună vorbitor, cu drepţii şi cu cuvioşii împreună locuitor. Cu care roagă-te Domnului, să miluiască sufletele noastre.

Şi acum..., asemenea.

După ce te-ai născut tu dumnezeiască Mireasă, Stăpână, ai venit în Biserica Domnului, ca să te hrăneşti în Sfânta Sfintelor, ca o sfinţită. Atunci şi Gavriil s-a trimis la tine cea cu totul fără prihană, hrană ţie aducându-ţi. Cele cereşti toate s-au minunat, văzând pe Duhul Sfânt întru tine sălăşluindu-Se. Pentru aceasta ne-spurcată, neîntinată, ceea ce eşti în Cer şi pe pământ slăvită, Maica lui Dumnezeu, mântuieşte neamul nostru.

Slavoslovia cea mare.Ecteniile şi Otpustul.

La Liturghie

Fericirile din Canonul Înainte-prăznuirii, Cântarea a 3-a pe 4, şi din Canonul sfântului, Cântarea a 6-a pe 4. Prochimen. Apostolul din Cartea către Galateni: Fraţilor roada Duhului... Aliluia. Evanghelia de la Matei: Zis-a Domnul ucenicilor Săi: Toate-Mi sunt date Mie de la Tatăl...Chinonicul: Întru pomenire veşnică va fi dreptul; de auzul rău nu se va teme.

Sursa: Mineiul (lunile iulie-decembrie), Ed. Reîntregirea, Alba Iulia, 2001

Canon de rugăciune către Sfântul cuvios Grigorie, decapolitul

Troparul Sfântului cuvios Grigorie, decapolitul, glasul al 3-lea: Chip te-ai făcut înfrânării şi prin dumnezeiescul Duh pe toţi i-ai luminat. Alergarea dreptei credinţe o ai săvârşit şi cu învăţăturile lumea ai luminat şi ai mustrat cugetele celor rău credincioşi, părinte cuvioase Grigorie, roagă-te lui Hristos Dumnezeu să ne dăruiască nouă mare milă.

Cântarea 1

Irmos: Hristos se naşte, slăviţi-L! Hristos din ceruri, întâmpinaţi-L! Hristos pe pământ, înălţati-vă! Cântaţi Domnului tot pământul şi cu bucurie, popoare, lăudaţi-L, că S-a prea slăvit.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Grigorie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Purtătorule de Dumnezeu, roagă pe Singurul Dătător de bine să fie Milostiv nouă, celor ce prăznuim întru tot sfântă pomenirea ta şi cere iertare de păcate, ca întru laude Domnului să cântăm, căci cu Slavă S-a prea slăvit.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Grigorie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cel ce toate le vede, văzând viaţa ta cea îngerească, a ascultat rugăciunile tale şi înger trimiţând, sabie de foc ţi-a dat, tăindu-ţi patimile inimii. Pentru aceasta cu negrăită Slavă cânţi, întru veselie: Domnului să-I cântăm, căci cu Slavă S-a prea slăvit.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Cu căldură ai alergat la Dumnezeu, dorind de mărirea cea fără de moarte, părinte Grigorie, de tot pe tine te-ai sfinţit, cu viaţă fără prihană şi cu înfrânarea şi cu luminată inimă; şi neîncetat întru veselie lauzi: să cântăm Dumnezeului nostru căci cu Slavă S-a prea slăvit.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Toiagul lui Aaron cel înfrunzit, rădăcina ce a crescut din Iesei mai înainte au închipuit, prea curată, floarea lumii, care a Răsărit pe Dumnezeu Întrupat. Pe care roagă-L neîncetat, pururea Fecioară, pentru noi cei ce alergăm la tine.

Catavasie: Deschide-voi gura mea şi se va umplea de Duhul şi cuvânt răspunde-voi Împărătesei Maice şi mă voi arăta luminat praznuind şi voi cânta minunile ei, bucurându-mă.

Cântarea a 3-a

Irmos: Fiului Celui Născut fără stricare din Tatăl mai înainte de veci şi mai pe urmă din Fecioară Întrupat, mai presus de fire, lui Hristos Dumnezeu să-I strigăm: Cel ce ai înălţat fruntea noastră Sfânt eşti, Doamne.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Grigorie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Vieţuind pe pământ viaţă întocmai ca a îngerilor, întocmai ca şi îngerii ai aflat lumina şi ca dânşii, părtaş lor te-ai făcut; cu care dimpreună pururea te bucuri şi ca un dumnezeiesc prooroc şi ca un întâi stătător al călugărilor, strigi: Sfânt eşti, Doamne!

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Grigorie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Balaurul cel viclean cumplit se sălbăticise asupra ta, părinte, dar prin rugăciunile tale a pierit ca Aviron, pentru că dumnezeiescul har duhovnicesc te umbreşte în chip nevăzut pe tine, întru tot fericite, multora dând vindecare, Sfinte Grigorie, de Dumnezeu înţelepţite.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Pe Hristos, ca pe Făcătorul şi Domnul, de care toate se înfricoşează şi se cutremură, întru tine L-ai câştigat; pe Hristos în inima ta L-ai purtat, pe Hristos în tine L-ai avut Grăitor, cu Puterea Lui duhurile cele necurate le-ai certat, părinte şi toate s-au supus ţie, ca unui ucenic vestit al Lui.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Cămară prea curată mai presus de cuvânt a Întrupării Cuvântului şi casă împărătească de taină şi scaun drept te numim şi te mărturisim pe tine. Şi bucurându-ne de naşterea ta, te mărim, Marie, Mireasă a lui Dumnezeu.

Catavasie: Pe ai tăi cântăreţi, Născătoare de Dumnezeu, ceea ce ce eşti izvor viu şi îndestulat, care s-au împreunat ceată duhovnicească, întăreşte-i întru dumnezeiască mărirea ta, cununilor măririi învrednicindu-i.

Cântarea a 4-a

Irmos: Toiag din rădăcina lui Iesei şi floare dintr-însul, Hristoase, din Fecioara ai odrăslit, Cel lăudat din muntele cel cu umbra deasă. Venit-ai întrupându-Te din cea neispitită de bărbat, Cel fără de trup şi Dumnezeu. Slavă puterii Tale, Doamne!

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Grigorie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Poruncile Aceluia ai păzit, pentru care de nimic toate le-ai socotit; luminându-te cu dragostea lui Hristos, frumuseţile lumii le-ai lăsat, de gâlcevile lumii ai fugit şi la pustie ajungând, de la Domnul, părinte, te-ai învăţat. Limanul cel mai presus de lume ai câştigat, fericite părinte Grigorie.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Grigorie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Pom te-ai sădit în valea înfrânării, adăpat cu harul Duhului; iar acum roade de fapte bune şi de tămăduiri înainte pune pomenirea ta, prea cuvioase.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Din vârsta tinereţilor cu nerăutate, cu blândeţile şi cu smerenia împodobindu-te, iubitor de poruncile lui Dumnezeu te-ai arătat şi mai înainte ai iubit frica Lui, care este începutul înţelepciunii.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Cu sfinţite glasuri pe tine, frumuseţea lui Iacov, te lăudăm, Ceea ce ai născut lumii Lumina cea Întrupată, care este din Lumina ce luminează sufletele celor ce prăznuiesc cu dragoste pomenirea Sfinţilor Lui.

Catavasie: Sfatul cel neurmat şi dumnezeiesc, al Întrupării Tale celei de sus, celei din Fecioară, proorocul Avacum avându-l în minte, a strigat: Slavă puterii Tale, Doamne.

Cântarea a 5-a

Irmos: Dumnezeu fiind al păcii, Tată al îndurărilor, pe îngerul sfatului Tău celui mare, dăruindu-ne pace, L-ai trimis nouă; deci, fiind povăţuiţi la lumina cunoştinţei de Dumnezeu, dis de dimineaţa venind, Te slăvim pe Tine, Iubitorule de oameni.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Grigorie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu Lumina Treimii strălucind, prea înţelepte, gândul tău ţi l-ai luminat şi ai întunecat relele întărâtări ale demonilor şi căscarea gurilor fiarelor şi durerile bătăilor ca pe un păianjen le-ai socotit, aprinzându-te cu duhovnicesc foc, părinte prea cuvioase, prea minunate Grigorie.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Grigorie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Preacuvioase părinte, înstrăinându-ţi gândul de cele pământeşti, de cereştile bunătăţi te-ai lipit, Sfinte Grigorie şi de acolo ai câştigat prea luminată strălucire, cu curăţia făcându-te preot luminat.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Dar de vindecări a multor feluri de neputinţe dându-se ţie, părinte Grigorie, pe toţi vindeci degrab şi asupra gândurilor celor necurate, înţelepte, Hristos ţi-a dăruit putere. Că biruind firea, părinte, te-ai învrednicit darurilor Duhului, celor mai presus de fire.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Pe Adam, cel ce prin putredul năravă a căzut, l-ai ridicat, prea nevinovată, născând Viaţa cea ipostatică din pântecele cel fecioresc cu Duhul Sfânt şi la dumnezeiasca cea fără de patimă şi nestricăcioasa hrană l-ai chemat pe el, Stăpână.

Catavasie: Spăimântatu-s-au toate de dumnezeiască mărirea ta; că tu, Fecioară, neispitită de nuntă, ai avut în pântece pe Dumnezeu Cel peste toate şi ai născut pe Fiul Cel fără de ani, Cel ce dăruieşte pace tuturor celor ce te laudă pe tine.

Cântarea a 6-a

Irmos: Din pântece pe Iona l-a lepădat fiara mării ca pe un prunc, precum l-a primit; şi în Fecioară Sălăşluindu-Se Cuvântul şi Trup luând, a ieşit păzind-o nestricată. Că Cel ce nu a pătimit stricăciune, a păzit nevătămată pe ceea ce L-a născut.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Grigorie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Preabunului Domn ce s-a făcut sărac pentru noi, părinte Grigorie, dumnezeieşte te-ai asemănat; umblând întru cuviinţă, de neagoniseală te-ai ţinut, bogăţia bunătăţilor celor veşnice ţi-ai învistierit, din care a răsărit ţie, prin dumnezeiescul Duh, înţelegătoare veselie.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Grigorie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Odraslă de înţelepciune, din început iubind frica lui Dumnezeu, ai înflorit în valea înfrânării, prea cuvioase, ca un crin bine mirositor, bine înmiresmând în inima noastră, prea mărite, cu dumnezeiasca ta viaţă.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Înstrăinatu-te-ai de moştenire şi de rudenii de bunăvoie, de Dumnezeu înţelepţite; Crucea pe umeri luând, fericite, prin înfrânare ai vieţuit, Sfinte Grigorie înţelepte şi te-ai apropiat de Hristos, la care te-ai şi mutat.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Zburdările patimilor tinereţilor mele potoleşte-le, Fecioară şi cere ca Milostiv şi Împăciuitor să fie Fiul tău şi Dumnezeu acum, curată, nouă, robilor tăi; şi ne păzeşte pe noi întregi de toate uneltirile celui potrivnic.

Catavasie: Înţelepţii lui Dumnezeu, care faceţi acest praznic dumnezeiesc şi cu totul cinstit al Maicii lui Dumnezeu, veniţi să batem din palme, slăvind pe Dumnezeu, Cel ce S-a născut dintr-însa.

Condac, glasul al 3-lea. **Podobie:** Fecioara astăzi, pe Cel mai presus de fiinţă naşte şi pământul peştera Celui Neapropiat aduce. Îngerii cu păstorii slavoslovesc şi magii cu Steaua călătoresc. Că pentru noi s-a născut Prunc Tânăr, Dumnezeu, Cel mai înainte de veci.

Soare luminos pe tine Biserica te cunoaşte, care cu podoabele faptelor bune şi cu razele tămăduirilor pe toţi luminezi, al lui Hristos slujitor. Pentru aceasta prăznuim prea lăudată pomenirea ta şi cinstim nevoinţele tale, prea fericite părinte, înţelepte Grigorie.

Cântarea a 7-a

Irmos: Tinerii, în dreapta credinţă fiind crescuţi, păgânească poruncă nebăgând-o în seamă, de groaza focului nu s-au spăimântat; ci în mijlocul văpăii stând, au cântat: Dumnezeul părinţilor, bine eşti cuvântat.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Grigorie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Alergarea postului săvârşind şi credinţa, fericite, păzind, ca cel ce eşti plin cu adevărat de înţelegere duhovnicească, de Dumnezeu înţelepţite, cununa dreptăţii ai luat de la Hristos şi acum te odihneşti în Locaşurile cele luminate, dimpreună cu drepţii strălucind, prea slăvite. Dumnezeul părinţilor noştri, bine eşti cuvântat.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Grigorie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Una gândind, aceea ce te-a povăţuit pe tine la viaţă, frumuseţile lumii le-ai trecut, pentru aceasta moştenirea cea mai presus de lume ai câştigat, pentru care luminează sufletele celor ce te laudă pe tine, Sfinte Grigorie, învrednicindu-i nespusei luminări şi înălţări, strigând: Dumnezeul părinţilor noştri, bine eşti cuvântat.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Împovăraţi fiind de păcate şi gârbovi de patimi, la tine, părinte, alergăm, pentru amândouă căutând mântuire. Ci, ca un părinte ales, Stăpânului Hristos roagă-te să ne ridice din prăpăstiile cele păgubitoare de suflet, ca să cântăm cu mulţumire: Dumnezeul părinţilor noştri, bine eşti cuvântat.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Curată de Dumnezeu Născătoare, rănile sufletului meu, smintelile şi căderile în păcate curăţeşte-le, prefăcându-le spre izvoarele cele din coapsele naşterii tale şi spre repejunile cele ce curg dintr-însele, căci către tine strigăm şi la tine alergăm şi pe tine te chemăm, ceea ce eşti plină de har.

Catavasie: N-au slujit făpturii înţelepţii lui Dumnezeu, ci numai Făcătorului; şi groaza focului bărbăteşte călcând-o, se bucurau, cântând: Prealăudate Dumnezeul părinţilor noştri şi Doamne, bine eşti cuvântat.

Cântarea a 8-a

Irmos: Cuptorul cel răcorit a închipuit chipul Minunii celei mai presus de fire, că nu a ars pe tinerii pe care i-a primit, precum nici Focul Dumnezeirii nu a ars pântecele Fecioarei în care a intrat. Pentru aceasta cântând să strigăm: să bine-cuvânteze toată făptura pe Domnul şi să-L prea înalţe întru toţi vecii.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Grigorie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Întru mutarea către Hristos, părinte, iubirea cea multă s-a supus ţie, ca de demult lui Moise, văzătorului de Dumnezeu. Căruia prin bunătăţi asemenea făcându-te, ai despărţit marea patimilor şi neoprit ai trecut la pământul făgăduinţei, biruind pe cei potrivnici şi cântând: toate lucrurile Domnului pe Domnul lăudaţi-L şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Grigorie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Vestea graiurilor tale celor izvorâtoare de miere, prea fericite, în tot pământul a ieşit şi razele tale şi lumina minunilor şi dumnezeieştile arătări ale lucrurilor la marginile lumii au strălucit.

Binecuvântăm pe Tatăl, pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Dumnezeu.

Racla moaştelor tale, izvor de vindecări s-a arătat, izvorând mir bine mirositor, cu care, te rog, spală inima mea, bună mireasmă lui Hristos arătându-mă pe mine; mintea mea o veseleşte, ca să laud pomenirea ta cea purtătoare de lumină şi să cânt: toate lucrurile Domnului pe Domnul lăudaţi-L şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Cel ce peste toate este Desăvârşit şi cu Firea şi cu Fiinţa Nepipăit mie Pipăit S-a arătat, din tine, cea neispitită de nuntă, cu Trup înfăşurat. Pe care cu deadinsul roagă-L să-mi uşureze sarcina fărădelegilor mele şi să mântuiască pe cei ce te laudă pe tine. Preoţi, binecuvântaţi, popoare, prea înălţaţi pe Hristos în veci.

Catavasie:

Să lăudăm, să binecuvântăm şi să ne închinăm Domnului, cântându-I şi prea înălţându-L pe Dânsul întru toţi vecii.

Pe tinerii cei binecredincioşi, în cuptor, naşterea Născătoarei de Dumnezeu i-a mântuit, atunci fiind închipuită, iar acum plinită pe toată lumea ridică să-Ţi cânte Ţie: pe Domnul, lucrurile, lăudaţi-L şi-L prea înălţaţi pe Dânsul întru toţi vecii.

Cântarea a 9-a

Irmos: Taină minunată şi neobişnuită văd, cer fiind peştera, Scaun de Heruvimi Fecioara, ieslea sălăşluire, întru care S-a culcat Cel Neîncăput, Hristos Dumnezeu, pe care lăudându-L, Îl slăvim.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Grigorie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Graiurile dumnezeieştilor tale vestiri şi învăţăturile dumnezeiescului har, ca un fulger grabnic, au înconjurat tot pământul, căci Treimii într-o Unime şi Unimii în Treime a ne închina ne-ai învăţat pe noi, Sfinte Grigorie, propovăduind pururea.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Grigorie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Sfinţitu-te-a Domnul din pântece, fericite şi către Dânsul ai îndreptat călătoriile tale. Drept aceea te-ai numărat cu prea cuvioşii cei ce dumnezeieşte au vieţuit, cu care dimpreună te îndulceşti de dumnezeiasca Slavă, prea lăudate.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Asemenea îngerilor vieţuind pe pământ, având întru pomenire pe Hristos, Cel ce S-a Răstignit pentru noi pe Cruce, viaţă răstignită ai avut şi sfârşit fericit ai luat şi împreună părtaş Dumnezeieştii Lui Slave te-ai făcut. Ci, ca cel ce dimpreună cu îngerii stai înaintea Lui, roagă-L pentru cei ce cu dragoste laudă pomenirea ta.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Pe Emmanuel, Stăpânul a toată făptura, L-ai născut fără stricăciune, rămânând Fecioară şi după naştere, Maică Fecioară; pe Acela neîncetat roagă-L, de ispitele vrăjmaşului să mântuiască pe cel ce scapă sub acoperământul tău.

Catavasie: Tot neamul pământesc să salte, cu Duhul fiind luminat şi să prăznuiască firea minţilor celor fără de trup, cinstind sfânta prăznuire a Maicii lui Dumnezeu şi să cânte: Bucură-te, prea fericită, Născătoare de Dumnezeu, curată, pururea Fecioară.

Sedelna, glasul al 4-lea. **Podobie:** Degrab ne întâmpină pe noi mai înainte până ce nu ne robim când vrăjmaşii Te hulesc pe Tine şi ne îngrozesc pe noi, Hristoase, Dumnezeul nostru, pierde cu Crucea Ta pe cei ce se luptă cu noi, ca să cunoască cât poate credinţa dreptmăritorilor, pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Unule, Iubitorule de oameni.

Cu dumnezeiască strălucire fiind luminat, ai îndepărtat întunericul patimilor celor de suflet păgubitoare, Sfinte Grigorie pururea mărite şi înălţându-te spre înălţimea nepătimirii cea preacurată, ai revărsat cu strălucire raze de tămăduiri, sălăşluindu-te întru Lumina cea neapusă a Împărăţiei lui Hristos.

Sedelna Praznicului Înaintepăznuirii Intrării în Biserică a Maicii Domnului, glasul 1. **Podobie:** Piatra fiind pecetluită de iudei şi ostaşii străjuind prea curat trupul Tău, înviat-ai a treia zi, Mântuitorule, dăruind lumii viaţă pentru aceasta, puterile cerurilor strigau Ţie, Dătătorule de viaţă: Slavă învierii Tale, Hristoase; slavă împărăţiei Tale; slavă rânduielii Tale, Unule, Iubitorule de oameni.

Lăudaţi, fecioarelor, maicilor, mai înainte prăznuiţi, popoare, cu cântări slăviţi, preoţi, binecuvântaţi pe prea curata Maica lui Dumnezeu, căci cu trupul mai înainte fiind încă Pruncă în Templu a fost adusă, ca o Biserică a lui Dumnezeu Preasfântă. Pentru aceea, praznic duhovnicesc săvârşind, să o lăudăm pe dânsa, ca pe folositoarea neamului omenesc.

Canon de rugăciune către Sfântul cuvios Grigorie, decapolitul

Troparul Sfântului cuvios Grigorie Decapolitul, glasul al 4-lea: Dumnezeul părinţilor noştri care faci pururea cu noi după blândeţile Tale, nu îndepărta mila Ta de la noi; ci, pentru rugăciunile lor, în pace îndreptează viaţa noastră.

Cântarea 1

Irmos: Pe Faraon cel ce era purtat în carele de război, l-a cufundat toiagul lui Moise, cel ce a făcut minuni de demult, lovind în chipul Crucii şi despărţind marea. Şi pe Israel cel fugărit, care mergea pe picioare, l-a mântuit, pe cel ce cânta cântare lui Dumnezeu.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Grigorie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Smeritul meu suflet cel omorât cu dulceţile trupului, cu rugăciunile tale înviază-l, părinte Grigorie. Că viaţă neîmbătrânitoare acum ai luat, omorându-ţi mădularele cele de pe pământ, cuvioase, cu pustniceştile nevoinţe.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Grigorie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Înfrânându-ţi dulceţile trupului cu vitejia minţii, din vârsta prunciei te-ai făcut, părinte, organ al Duhului. Ale Cărui lucrări lămurit primindu-le înăuntru, cu chip sfânt eşti cunoscut.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Grigorie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu iubirea dumnezeiască poftele trupului le-ai veştejit şi ţie însuţi, fericite, ţi-ai logodit soţie curăţia, din care s-au născut ţie fii toate virtuţile, pururea pomenite, care te-au făcut dar al lui Dumnezeu.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Ceea ce eşti scară cerească, care ajungi de la pământ la cer şi prin care Cuvântul lui Dumnezeu cu oamenii a vorbit, binecuvântată Preacurată, minune nespusă, vedere cu mintea necuprinsă, miluieşte pe cei ce caută scăpare la tine.

Cântarea a 3-a

Irmos: Doamne, Cel ce ai făcut cele de deasupra Crugului Ceresc şi ai zidit Biserica, Tu pe mine mă întăreşte întru dragostea Ta, Cel ce eşti marginea doririlor şi credincioşilor întărire, unule Iubitorule de oameni.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Grigorie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

În numele faptelor bune alergând, cuvioase, în norul privirii la cele de sus ai intrat şi ai cunoscut, pe cât ai putut cuprinde, pe Cel Necuprins de fire, plin de lumină fiind, părinte.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Grigorie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cel ce S-a născut în peşteră pentru mântuirea oamenilor de demult, pe tine cel ce ai locuit în peşteră, prea fericite, cu Lumină cerească te-a luminat, ca pe Sfântul Pavel luminos arătându-te, părinte Grigorie.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Grigorie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Uşa cea cerească, prea curata Maică a lui Hristos, ţie, celui înconjurat de asupririle demonice, părinte, ţi-a dat aripi şi puternic cu tărie te-a făcut asupra lor cu harul său.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Bucură-te, ceea ce singură ai născut pe Domnul tuturor. Bucură-te, Ceea ce ai solit viaţa oamenilor. Bucură-te, munte umbrit şi netăiat, întărirea credincioşilor; Bucură-te, Ceea ce eşti cu totul fără prihană.

Cântarea a 4-a

Irmos: Tu eşti tăria mea, Doamne, Tu, şi puterea mea, Tu, Dumnezeul meu, Tu, bucuria mea, Cel ce n-ai părăsit sânurile părinteşti şi a noastră sărăcie ai cercetat-o. Pentru aceasta, cu proorocul Avacum strig către Tine: Slavă puterii Tale, Iubitorule de oameni.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Grigorie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cel ce pentru noi străină pogorâre a avut, străin fiind pentru bunătate, pe tine străin pentru Dânsul, din moştenire văzându-te, te-a primit, Sfinte Grigorie şi dumnezeiesc moştenitor al Împărăţiei Sale strălucit în virtuţi te-a făcut.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Grigorie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Pentru Hristos, Cel ce a pruncit pentru noi şi a fost Prunc, cuvioase, la şcoala pruncilor te-ai dat pe tine, însuţi ca un prunc fiind după răutate, de Dumnezeu cugetătorule părinte şi cu dumnezeiasca smerenie răutatea vrăjmaşului ai smerit-o, fericite Grigorie.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Grigorie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu ploile lacrimilor tale, părinte Grigorie, ca şi cu nişte rouă dumnezeiască adăpându-te, toată fapta cea bună ai crescut, toată roada cea bună a dreptăţii ai înflorit, ca un pom roditor răsădit lângă izvoarele apelor ai rodit roadele pustniciei celei desăvârşite.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Maica lui Dumnezeu Binecuvântată, ceea ce eşti cu totul fără prihană, vindecă rănile sufletului meu. Stinge desfătările trupului. Inima mea cea întunecată luminează-o. Împacă-mi mintea mea şi mă izbăveşte de toată vătămarea şi defăimarea vrăjmaşilor.

Cântarea a 5-a

Irmos: Pentru ce m-ai lepădat de la faţa Ta, Cel ce eşti lumină neapusă? Că m-a acoperit întunericul cel vrăjmaş pe mine, ticălosul. Ci, Te rog, întoarce-mă şi la lumina poruncilor Tale îndreptează căile mele.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Grigorie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu lucrarea Cuvântului, viţă aducătoare de roadă te-ai arătat, cuvioase, care aduce struguri de virtuţi, copţi şi foarte mari, care izvorăsc vin duhovnicesc de mântuire, părinte, care veseleşte inimile credincioşilor.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Grigorie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Roma cea strălucită, părinte, de la răsărit primindu-te pe tine luminător neapus prin credinţă, s-a luminat cu cinstitele tale daruri. Că pe Hristos L-ai avut în suflet ca o Lumină, luminând pe cei ce te văd pe tine, părinte.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Grigorie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Pe şarpele ce se târa şi pândea călcâiul tău, Sfinte Grigorie, cu dumnezeiască privighere în căile vieţii umblând, ca un slujitor al lui Dumnezeu, ca un lucrător al poruncilor Lui, l-ai omorât cu Puterea Duhului.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Ocrotirea lumii, Maică pururea Fecioară, cârmuieşte-mă şi mă povăţuieşte la calea cea dreaptă şi îndreptează la cărările cele bune ale dreptăţii gândul meu, umblările sufletului meu îndreptându-le.

Cântarea a 6-a

Irmos: Curăţeşte-mă, Mântuitorule, că multe sunt fărădelegile mele şi Te rog, ridică-mă din adâncul răutăţilor; căci către Tine am strigat şi mă auzi, Dumnezeul mântuirii mele.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Grigorie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu înclinarea cea spre Dumnezeu fiind sfinţit, prea sfinţite, prin adâncile priviri tainice şi dumnezeieşti străluciri, ca un prooroc sfinţit, ca un slujitor al lui Dumnezeu, te-ai învrednicit prin dumnezeiescul har.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Grigorie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu linişte viaţa ta săvârşindu-ţi, Sfinte Grigorie, te-ai arătat mai presus decât toate valurile lumeşti şi mai înalt decât patimile, pe tot pământul străin şi călător.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Grigorie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Ca o oglindă curată cu dumnezeiască Strălucire te-ai îmbogăţit. Iar ca un vas sfinţit Templul cel de sus ai împodobit, Sfinte Grigorie şi Biserica celor întâi-născuţi o ai luminat.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Marie Curată, cămara Împăratului, pe mine cel ce m-am făcut peşteră necurată a tâlharilor, cu rugăciunile tale curăţindu-mă, arată-mă Biserică sfântă Celui ce S-a născut din tine.

Condac, glasul al 3-lea. **Podobie:** Fecioara astăzi, pe Cel mai presus de fiinţă naşte şi pământul peştera Celui Neapropiat aduce. Îngerii cu păstorii slavoslovesc şi magii cu Steaua călătoresc. Că pentru noi s-a născut Prunc Tânăr, Dumnezeu, Cel mai înainte de veci.

Soare luminos pe tine Biserica te cunoaşte, care cu podoabele faptelor bune şi cu razele tămăduirilor pe toţi luminezi, a lui Hristos slugă. Pentru aceasta prăznuim dumnezeiască pomenirea ta şi cinstim nevoinţele tale, prea fericite părinte, înţelepte Grigorie.

Cântarea a 7-a

Irmos: De pogorârea lui Dumnezeu focul s-a ruşinat de demult în Babilon. Pentru aceasta, tinerii în cuptor, cu picioare sprintene, ca într-o grădină verde dănţuind, cântau: Binecuvântat este Dumnezeul părinţilor noştri.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Grigorie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu vărsările lacrimilor focul păcatului ai stins şi izvorăşti apa nepătimirii şi curatele izvoare ale tămăduirilor, celor ce cântă, Sfinte Grigorie: Binecuvântat este Dumnezeul părinţilor noştri.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Grigorie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu căruţă de văpaie a cinstitei dragoste şi a desăvârşirii suindu-te, la înălţime te-ai ridicat, întru care ţi-ai agonisit viaţa ta, de Dumnezeu înţelepţite, strigând: Binecuvântat este Dumnezeul părinţilor noştri.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Grigorie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Alinat-ai valurile patimilor cu stările la priveghere şi adormind cu somnul cel cuvenit drepţilor, la lumină ai trecut, părinte Grigorie, strigând: Binecuvântat este Dumnezeul părinţilor noştri.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Pe mine cel ce sunt mort prin păcat şi pierit, ceea ce ai născut Viaţa, curată Fecioară, înviază-mă şi mă miluieşte şi din gheenă mă scoate pe mine, cel ce cânt: Binecuvântat este Dumnezeul părinţilor noştri

Cântarea a 8-a

Irmos: De şapte ori cuptorul, chinuitorul haldeilor, l-a ars nebuneşte, pentru cinstitorii de Dumnezeu; dar văzându-i pe aceştia mântuiţi de o putere mai mare, Făcătorului şi Izbăvitorului a strigat: Tineri, binecuvântaţi-L, preoţi lăudaţi-L, popoare prea înălţaţi-L întru toţi vecii.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Grigorie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu rugăciunile tale cele către Dumnezeu slujindu-te stăruitor, ai luat, prea fericite, ceea ce ai cerut cu credinţă. Că noaptea dormind tu, arătându-se ţie îngerul, sabie de foc ţi-a dat, care ţi-a tăiat patimile inimii şi cu foc fără materie te-a curăţit şi cu mărire te-a luminat în chip tainic.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Grigorie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Ca un soare cu totul luminos, cu înţelegere te-ai ridicat strălucit cu lumina virtuţilor şi cu strălucirea minunilor, Sfinte Grigorie, luminând împrejur tot pă-

mântul şi luminând pe cei ce cântă cu dreaptă credinţă: tineri, binecuvântaţi, preoţi, lăudaţi, popoare, prea înălţaţi pe Hristos în veci.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Grigorie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cântare îngerească ai auzit, Sfinte Grigorie, încă umblând în muritorul tău trup; din care simţirile sufletului lămurit îndulcindu-ţi, sfânt şi luminos te-ai cunoscut, strigând pentru Stăpânul: preoţi, binecuvântaţi-L, popoare, prea înălţaţi-L întru toţi vecii.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Ceea ce pe Judecătorul şi Domnul mai presus de cuvânt L-ai născut, pe Acesta, ca pe un Fiu al tău, Preasfântă, roagă-L: în ceasul Judecăţii, de osândă şi de foc şi de întunericul cel neluminat şi de scrâşnirea dinţilor, să izbăvească pe cei ce cântă întru credinţă, cu bună cuviinţă: popoare, prea înălţaţi pe Hristos în veci.

Cântarea a 9-a

Irmos: Spăimântatu-s-a de aceasta cerul şi marginile pământului s-au minunat, că Dumnezeu S-a arătat oamenilor trupeşte şi pântecele tău s-a făcut mai desfătat decât cerurile. Pentru aceasta, pe tine, Născătoare de Dumnezeu, începătoriile cetelor îngereşti şi omeneşti, te măresc.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Grigorie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu sudorile pustniceşti ai stins cărbunii păcatului şi din cer în chipul focului ai luat har, care nu te-a ars, înţelepte, ci mai vârtos te-a răcorit şi cu tăria puternic împotriva patimilor pe tine te-a arătat.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Grigorie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Ca un trandafir în văile pustniciei ai înflorit, părinte Grigorie şi ca un crin bine mirositor. Pentru aceasta moaştele tale izvorăsc mir cu dulce miros din destul. Căci miresme pline de viaţă sunt şi fălcile tale ca nişte cupe cu miruri s-au arătat.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Grigorie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Astăzi, împreună cu noi, adunarea îngerilor şi a cuvioşilor se veseleşte, a patriarhilor şi a proorocilor, întru pomenirea ta, Sfinte Grigorie. Împreună cu noi

prăznuiesc apostolii, mucenicii, cu care pomeneşte pe cei ce te cinstesc pe tine cu credinţă, vrednicule de laudă.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Grigorie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Racla unde sălăşluieşte cinstitul şi mult pătimitorul tău trup, har de minuni ne izvorăşte nouă, părinte Grigorie, sfinţind sufletele şi trupurile noastre, ale celor ce ne îmbogăţim cu tine, ocrotitorul şi cald sprijinitorul.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Glasul Arhanghelului Gavriil, noi credincioşii cu bucurie glăsuim către tine: Bucură-te, Raiule, Cel ce ai Răsărit Pomul vieţii. Bucură-te, dezlegarea blestemului, încununarea mucenicilor, lauda cuvioşilor şi oamenilor celor drept-credincioşi întărirea.

Sedelna, glasul al 4-lea. **Podobie:** Degrab ne întâmpină pe noi mai înainte până ce nu ne robim când vrăjmaşii Te hulesc pe Tine şi ne îngrozesc pe noi, Hristoase, Dumnezeul nostru, pierde cu Crucea Ta pe cei ce se luptă cu noi, ca să cunoască cât poate credinţa dreptmăritorilor, pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Unule, Iubitorule de oameni.

Cu dumnezeiască strălucire fiind luminat, ai izgonit întunericul patimilor celor de suflet păgubitoare, Sfinte Grigorie, pururea pomenite. Înălţându-te spre Înălţimea nepătimirii cea prea curată, ai revărsat uimitor raze de tămăduiri, sălăşluindu-te în Lumina cea neapusă a Împărăţiei lui Hristos.

Sedelna Praznicului Înaintepraznuirii Intrării în Biserică a Maicii Domnului, glasul al 4-lea. **Podobie:** Arătatu-Te-ai astăzi lumii şi Lumina Ta, Doamne s-a însemnat peste noi care cu cunoştinţă Te lăudăm, venit-ai şi Te-ai arătat, Lumina Cea neapropiată.

Cinstita Intrare a Fecioarei, astăzi mai înainte prăznuind-o luminat credincioşii, cu cântări de Dumnezeu grăitoare pe dânsa să o lăudăm neîncetat, ca pe ceea ce este cu totul fără prihană.

Acatistul Sfântului Grigorie, decapolitul

Rugăciunile începătoare

În numele Tatălui, şi al Fiului şi al Sfântului Duh. Amin.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !

Împărate ceresc, Mângâietorule, Duhul Adevărului, care pretutindenea eşti, şi toate le implineşti, Vistierul bunătăţilor şi Dătătorule de viaţă, vino şi te sălăşluieşte întru noi, şi ne curăţeşte pe noi de toată intinăciunea, şi mântuieşte, Bunule, sufletele noastre.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi;
Doamne, curăţeşte păcatele noastre;

Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;
Sfinte, cercetează şi vindecă neputinţele noastre, pentru numele Tău.

Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi. Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău. Că a Ta este Împărăţia şi puterea şi slava, a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Miluieşte-ne pe noi, Doamne, miluieşte-ne pe noi, că nepricepându-ne de nici un răspuns, această rugăciune aducem Ţie, ca unui Stăpân, noi, păcătoşii robii Tăi, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Doamne, miluieşte-ne pe noi, că întru Tine am nădăjduit; nu Te mânia pe noi foarte, nici pomeni fărădelegile noastre, ci caută şi acum ca un Milostiv şi ne izbăveşte pe noi de vrăjmaşii noştri, că Tu eşti Dumnezeul nostru şi noi suntem poporul Tău, toţi lucrul mâinilor Tale şi numele Tău chemăm.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Uşa milostivirii deschide-o nouă,binecuvântată Născătoare de Dumnezeu, ca să nu pierim cei ce nădăjduim întru tine, ci să ne mântuim prin tine din nevoi, că tu eşti mântuirea neamului creştinesc.

Crezul
Cred Într-Unul Dumnezeu, Tatăl Atoţiitorul, Făcătorul cerului şi al pământului, al tuturor celor văzute şi nevăzute.
Şi întru Unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, care din Tatăl S-a născut, mai înainte de toţi vecii. Lumină din Lumină, Dumnezeu

adevărat din Dumnezeu adevărat, Născut, nu făcut, Cel de o fiinţă cu Tatăl, prin care toate s-au făcut.
Care pentru noi oamenii şi pentru a noastră mântuire.S-a pogorât din ceruri Şi S-a întrupat de la Duhul Sfânt şi din Maria Fecioara Şi S-a făcut om.
Şi S-a răstignit pentru noi în zilele lui Pilat din Pont, Şi a pătimit şi S-a îngropat.
Şi a înviat a treia zi după Scripturi .
Şi S-a suit la ceruri şi Şade de-a dreapta Tatălui. Şi iarăşi va să vină cu slavă, să judece viii şi morţii, A cărui Împărăţie nu va avea sfârşit.
Şi întru Duhul Sfânt, Domnul de viaţă Făcătorul, care din Tatăl purcede,
Cela ce împreună cu Tatăl şi cu Fiul este închinat şi slăvit, care a grăit prin prooroci.
Întru-una Sfântă Sobornicească şi apostolească Biserică,
Mărturisesc un botez întru iertarea păcatelor,
Aştept învierea morţilor şi viaţa veacului ce va să fie. Amin !

Condacele şi Icoasele:

Condacul 1

Apărătorul nostru şi folositorul cel fierbinte, după datorie mulţumiri aducem ţie, sfinte, noi cei izbăviţi din nevoi cu rugăciunile tale. Ci precum cel ce ai către Domnul îndrăzneală, din toate primejdiile izbăveşte-ne pe noi, ca să-ţi cântăm ţie : ***Bucură-te, Sfinte prea cuvioase părinte Grigorie!***

Icosul 1

Îngerească viaţă alegând a petrece pe pământ, părinte, ca să te bucuri cu îngerii în ceruri, ai părăsit toate cele veselitoare ale lumii şi hrănindu-te cu dumnezeiasca dragoste ai alergat la limanul cel de mântuire al sihăstriei; pentru care noi mi-nunându-ne zicem ţie:
Bucură-te, că din pruncie ai ridicat pe umeri Crucea Mântuitorului Hristos;
Bucură-te, că pentru dragostea lui Hristos ai uitat dorul părinţilor tăi;
Bucură-te, că ai ales fecioria mai mult decât nunta;
Bucură-te, că te-ai logodit ţie curăţia;
Bucură-te, că nu te-ai amăgit ca Adam prin lăcomie;
Bucură-te, că prin postire ai domolit săltările trupului;
Bucură-te, că ai câştigat în inima ta frica Domnului;
Bucură-te, că dintr-însa ai născut duh de mântuire;
Bucură-te, căci cu secera rugăciunii ai curăţit spinii patimilor;
Bucură-te, căci cu plugul înfrânării ai arat pământul sufletului tău;
Bucură-te, că ai semănat într-însul seminţele dreptei credinţe;
Bucură-te, că dintr-însele odrăsleşti nouă roadele tămăduirilor;
Bucură-te, Sfinte prea cuvioase părinte Grigorie!

Condacul al 2-lea

Văzându-se pe sine sfântul izbăvit de grijile lumeşti, tăinuindu-se de slugile sale, a alergat la părintele şi păstorul care l-a învăţat rânduiala vieţii sihăstreşti, şi l-a trimis a se nevoi cu pustnicii cei ce petreceau acolo aproape de dânsul şi cu care a cântat lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 2-lea

Înţelegerea cea răzvrătită a răucredinciosului igumen cunoscând-o, cu îndrăzneală l-ai înfruntat în sobor mustrându-l; iar el trufaşul, mâniindu-se, a poruncit ca să te bată fără milă; tu însă, primind mulţimea loviturilor ca nişte rouă cerească, mulţumit-ai lui Dumnezeu; pentru care noi, lăudând râvna ta cea dumnezeiască, grăim ţie:

Bucură-te, că ai vădit cu îndrăzneală eresurile celor răucredincioşi;
Bucură-te, că ai fugit de locuirea cea împreună cu dânşii;
Bucură-te, că pentru dreapta credinţă primind răni te bucurai ca apostolii;
Bucură-te, apărătorul dogmelor celor sobornicеşti şi apostoleşti;
Bucură-te, râvnitorul vieţii îngereşti;
Bucură-te, locuitorul pustiei cel ales;
Bucură-te, că prin vărsările lacrimilor ai stins focul păcatului;
Bucură-te, că prin stările la privegheri ai adormit valurile patimilor;
Bucură-te, căci cu dumnezeiască smerenie ai smerit răutatea vrăjmaşilor diavoli;
Bucură-te, că nu te-ai amăgit de nălucirile lor cele prefăcute în chip de lumină;
Bucură-te, că prin sihăstrie te-ai arătat ca un pom răsădit lângă izvoarele apelor;
Bucură-te, căci cu lucrarea cuvântului te-ai arătat viţă mult roditoare;
Bucură-te, Sfinte prea cuvioase părinte Grigorie!

Condacul al 3-lea

Puterea Celui Preaînalt prin rugăciunile tale cele primite pogorându-se, a gonit pe diavolii care te supărau şi te chinuiau spre păcatul trupesc; de care izbăvindu-te în vis prin venirea prea curatei Maicii lui Dumnezeu ce s-a arătat în chipul maicii tale, ai cântat lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 3-lea

Având dorire să vezi pe fratele tău cel după trup, ai trimis la dânsul pe ucenicul tău; iar tu, fiind cuprins de lumina cerească ce s-a pogorât peste tine, ai petrecut în bună mireasmă multe zile, până ce s-a întors ucenicul; atunci te-ai deşteptat, iar el înţelegând acea taină preamărită, a grăit către tine:

Bucură-te, văzătorule de cereşti vedenii;
Bucură-te, locaş de cerească lumină;
Bucură-te, că prin buna mireasmă a ei te-ai izbăvit de curgerea sângelui;

Bucură-te, că printr-însa ai scăpat de patimi şi de supărările diavolilor;
Bucură-te, că, răstignindu-te lumii, Domnului te-ai adus jertfă;
Bucură-te, căci cu sudorile sihăstriei ai stins cărbunii patimilor;
Bucură-te, că ai fost pildă tuturor spre mântuire;
Bucură-te, că pe mulţi mântuiţi ai adus Domnului;
Bucură-te, temelia cea neclintită a pustniceştilor strădanii;
Bucură-te, că ai înflorit ca un trandafir şi crin bine mirositor în văile sihăstriei;
Bucură-te, că de la cer ai primit dar în chipul focului;
Bucură-te, că ai strălucit mai mult decât soarele;
Bucură-te, Sfinte prea cuvioase părinte Grigorie!

Condacul al 4-lea

Vifor de gânduri îndoite având sfântul pentru vedenia de care a fost uimit în multe zile, a chemat pe unchiul şi părintele său Simeon ca să vină la dânsul; de la care luând bună încredinţare că vedenia aceea n-a fost de la întunecaţii diavoli, ci dumnezeiască şi îngerească, a cântat lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 4-lea

Auzit-ai glas din cer strigându-te ca pe patriarhul Avraam: ieşi din pământul tău şi din rudenia ta şi mergi în pământul în care vei putea sluji lui Dumnezeu; şi îndată ascultând dumnezeiasca poruncă, sculându-te, te-ai dus pentru aceea grăim:
Bucură-te, că te-ai făcut următor lui Avraam cu credinţă;
Bucură-te, căci ca dânsul ai părăsit patria şi neamul;
Bucură-te, cu Isaac moştenitorule al credinţei;
Bucură-te, cu Iacov minte văzătoare de Dumnezeu;
Bucură-te, noule Moise cu nerăutatea;
Bucură-te, noule David cu blândeţea;
Bucură-te, că te-ai arătat nou Iov cu răbdarea;
Bucură-te, că ai râvnit credinţa lui Iosif;
Bucură-te, că pentru credinţă te-ai aprins cu râvnă ca Ilie;
Bucură-te, căci cu îndrăzneală ai mustrat ca Botezătorul;
Bucură-te, bărbat al doririlor duhului, noule Daniele;
Bucură-te, profet văzător de cele viitoare;
Bucură-te, Sfinte prea cuvioase părinte Grigorie!

Condacul al 5-lea

Stea nerătăcită mult-luminoasă povăţuită de Duhul Sfânt te-ai arătat în pustietăţi şi în oraşe, strălucind cu minunile, diavolii gonind şi bolile tămăduind; pentru care de către toţi vestindu-se minunile tale, cu mulţumire se aduce lui Dumnezeu cântare: ***Aliluia!***

Icosul al 5-lea

Văzând popoarele faptele tale cele bune şi viaţa ta cea mai presus de om, cu credinţă au alergat ca la un trimis al lui Dumnezeu, primind folosul cererilor; cu care şi noi împărtăşindu-ne de facerile tale de bine, după Evanghelie prea mărind pe Tatăl Ceresc cu mulţumire cântăm ţie:

Bucură-te, că ai îmbogăţit pe cel sărac din Priconis ca marele Nicolae;
Bucură-te, că te-ai arătat cu blândeţe către cel ce te-a bătut ca pe o iscoadă;
Bucură-te, că ai vădit avuţia lui Mercurie că era din nedrepte agoniseli;
Bucură-te, că ai izbăvit din mare pe călugărul ce-ţi slujea ţie;
Bucură-te, că la Roma te-ai arătat mare făcător de minuni;
Bucură-te, că de acolo ai fugit de lauda oamenilor;
Bucură-te, că în Sicilia ai gonit pe balaurul ce se pornise asupra ta;
Bucură-te, că acolo pe femeia cea desfrânată ai îndreptat-o la pocăinţă;
Bucură-te, căci cu rugăciunea ta către Dumnezeu ai îmblânzit pe cetăţenii idrisini;
Bucură-te, că în chip nevăzut ai trecut prin oastea de saracini;
Bucură-te, că ai vindecat mâna ce se uscase a saracinului pe care o ridicase ca să te junghie;
Bucură-te, căci cu rugăciunile tale s-a tămăduit cel îndrăcit;
Bucură-te, Sfinte prea cuvioase părinte Grigorie!

Condacul al 6-lea

Propovăduitor, purtător de Dumnezeu fiind, ai învăţat a ne închina Treimii în Unime şi Unimii în Treime şi făcându-te vas ales ca marele Pavel, te-ai aprins de râvnă, dorind de mucenicie pentru sfintele icoane; iar Dumnezeu te-a păzit în viaţa aceasta ca să foloseşti multora care au cântat Lui: ***Aliluia!***

Icosul al 6-lea

Strălucind tu ca al doilea Pavel în Tesalonic, petreceai în multe lipsuri dintre cele ale vieţii trupeşti; dar Dumnezeu purtând grijă de tine, te hrănea prin cinstita femeie, ca pe Ilie prin corbi şi ca pe Daniel în groapa leilor prin îngeri; iar noi, auzind credinţa ce aveai către Dumnezeu în care ai nădăjduit, grăim ţie:

Bucură-te, că în multă lipsă fiind nu ai slăbit nevoinţele sihăstriei;
Bucură-te, că pentru dragostea lui Hristos ai răbdat foamea şi lipsa de îmbrăcăminte;
Bucură-te, că ai folosit pe femeia cea săracă cu izvorârea de smoală;
Bucură-te, că ai vădit pe cel ce ascunsese din milostenia cea rânduită pentru săraci;
Bucură-te, că ai tămăduit pe cel nebun îndrăcit ce sărise în spatele tău;
Bucură-te, că ai vădit pe călugărul ce se prefăcea că este îndrăcit;
Bucură-te, căci cunoscând vicleşugurile diavolilor, ca pe nişte păianjeni le-ai risipit;

Bucură-te, că întru toate desăvârşit i-ai ruşinat pe ei;
Bucură-te, că mai înainte ai spus pristăvirea stâlpnicului şi a celor doi fraţi;
Bucură-te, că asemenea ai vestit şi altui bătrân să-şi gătească mormântul;
Bucură-te, căci cunoscând cu duhul, ai înfruntat pe cel ce nu îngropase pe cel mort găsit pe cale;
Bucură-te, că deştepţi mintea celor ce sunt îngropaţi în mormântul lenevirii;
Bucură-te, Sfinte prea cuvioase părinte Grigorie!

Condacul al 7-lea

Vrând odinioară să mergi în părţile slovenilor spre a vieţui în mai multă linişte acolo, mergând puţin pe cale, te-ai întors degrab, căci ai cunoscut urgia lui Dumnezeu ce era să cadă peste puţin timp asupra lor; iar ucenicul tău spăimântându-se de mai înainte cunoaşterea ta, a cântat lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 7-lea

Arătat-a Dumnezeu prin tine minune prea mărită cu boierul cel închis în temniţă, căci hotărât fiind el de pierzare, ai cunoscut aceasta cu darul lui Dumnezeu; pentru care asemănându-te marelui Nicolae, îndată ai alergat la mai marele cetăţii şi cu multe rugăciuni l-ai izbăvit din amara moarte; iar el aducându-ţi mulţumire, a grăit către tine:
Bucură-te, izbăvitorul celor osândiţi la moarte;
Bucură-te, ajutătorul celor în primejdii;
Bucură-te, că ai fost liman celor învăluiţi de marea acestei vieţi;
Bucură-te, că din nevoi se izbăveau şi se izbăvesc cei ce cheamă numele tău;
Bucură-te, că mai înainte cunoscând venirea ucenicului tău l-ai întâmpinat;
Bucură-te, că ai izbăvit de moarte pe cel muşcat de viperă;
Bucură-te, că ai izbăvit pe fecioară de durerile ochilor şi de orbire;
Bucură-te, că ai tămăduit de răceală pe cel bolnav ce se culcase pe patul tău;
Bucură-te, că ai tămăduit pe cel bolnav de friguri prin îmbrăcarea cu rasa ta;
Bucură-te, că ai izbăvit pe o femeie săracă, bolnavă de durerea capului;
Bucură-te, că ai gonit pe diavolul din călugărul ce se chinuia rău;
Bucură-te, primeşte de la noi cei supăraţi de diavoli, de trup şi de lume;
Bucură-te, Sfinte prea cuvioase părinte Grigorie!

Condacul al 8-lea

Străină viaţă petrecând pe pământ, fericite părinte Grigorie, cu totul ţi-ai înălţat mintea către cele cereşti, minunând pe îngeri şi pe oameni cu răbdarea ta; pentru aceasta acum luând răsplătire de la Dumnezeu cânţi Lui neîncetat împreună cu îngerii: ***Aliluia!***

Icosul al 8-lea

Cu trupul ai fost întru cei de jos ca un om, iar cu mintea nu te-ai dezlipit de cele de sus; pentru aceasta te-ai învrednicit a scoate foc din gura ta, care ţi-a luminat faţa mai mult decât soarele; de care înfricoşându-se ucenicul tău, i-ai poruncit ca până la sfârşitul tău să păzească taina, ferindu-te de laudele oamenilor; deci şi noi cu dânsul grăim ţie:

Bucură-te, cel ce ai lucrat privind spre cele de sus;
Bucură-te, că întotdeauna ai privit la sfârşitul lucrării cea de Dumnezeu iubită;
Bucură-te, că pentru neîncetatele rugăciuni ai primit de la Dumnezeu sabie aurită;
Bucură-te, căci cu dânsa ai tăiat spinul păcatului;
Bucură-te, că în trup fiind ai auzit cântare îngerească;
Bucură-te, că prin curăţia minţii te-ai învrednicit de taine dumnezeieşti ca acestea;
Bucură-te, căci cu voinţa cea îndreptată spre Dumnezeu te-ai îndumnezeit după dar;
Bucură-te, că în trup fiind te-ai făcut locaş curat Preasfintei Treimi;
Bucură-te, că în chip nevăzut ai mers cu Ioan ucenicul tău pe cale;
Bucură-te, că de multe ori te-ai arătat unchiului tău în vremea rugăciunii;
Bucură-te, că mai înainte apucând ai mântuit pe stâlpnicul ce era să cadă în păcat;
Bucură-te, grăim ţie cei ce ne izbăvim de toate păcatele în toată vremea;
Bucură-te, Sfinte prea cuvioase părinte Grigorie!

Condacul al 9-lea

Toată latura Decapolei, Asia, Bizanţul, Tesalia, Roma, Răsăritul şi Apusul propovăduiesc lucrarea minunilor tale, cu care pe mulţi din dureri şi din necazuri i-ai izbăvit, vrednicule de minune, pe cei ce au cântat lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 9-lea

Ritorii cei mult bârfitori, care se făleşc numai cu filozofia cea deşartă, nu pricep cum tu, în trup muritor fiind, ai biruit hotarele firii, vieţuind ca un fără de trup cu darul lui Dumnezeu; iar noi mulţumire aducând Celui ce te-a mărit în viaţă şi după moarte, cântăm ţie:

Bucură-te, că prin multă străduanie ai câştigat înţelepciunea cea de sus;
Bucură-te, cel ce ai defăimat înţelepciunea cea deşartă;
Bucură-te, cel ce ai fost dulce la cuvânt şi mângâietor în învăţături;
Bucură-te, cel ce multe cetăţi le-ai izbăvit din rătăcirea idolilor;
Bucură-te, că corabia Bisericii lui Hristos la liman bun a ajunge te-ai nevoit;
Bucură-te, că pentru dânsa te-ai primejduit până la moarte;
Bucură-te, că pentru dragostea lui Hristos te-ai nevoit până la vărsarea sângelui;
Bucură-te, căci cu râvna dreptei credinţe te-ai făcut mucenic fără de sânge;
Bucură-te, că ai mărturisit pe Hristos a fi Dumnezeu şi om;

Bucură-te, că icoană ai zugrăvit întrupării Lui;
Bucură-te, căci cu focul duhului ai ars bârfelile ereticilor, ca pe nişte neghină şi pleavă;
Bucură-te, căci cu lopata dreptei credinţe le-ai vânturat pe ele;
Bucură-te, Sfinte prea cuvioase părinte Grigorie!

Condacul al 10-lea

Voind a te asemăna Stăpânului Hristos, cu nerăutate ai iubit pacea şi dragostea şi n-ai răsplătit rău pentru rău; ci pentru cei ce te-au năpăstuit şi te-au bătut te-ai rugat, ca şi Acela pentru răstignitorii Lui şi ca întâiul mucenic Ştefan pentru cei ce l-au ucis cu pietre; cu care acum bucurându-te, cânţi lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 10-lea

Zid nebiruit împotriva patimilor şi tare nesurpat al curăţiei te-ai arătat, părinte cuvioase, căci cu privegherea gonind somnul lenii te-ai făcut casă Duhului Sfânt şi nici măcar în somn sau în vis n-au putut diavolii cu năluciri să te înşele; pentru care noi lăudându-te grăim către tine:
Bucură-te, păzitorul cel ales al fecioriei;
Bucură-te, că urmarea lui Hristos ca Pavel în trupul tău o ai purtat;
Bucură-te, că eşti numit cu numele privegherii;
Bucură-te, că te-ai învrednicit de cămara cea de mire a Mântuitorului Hristos;
Bucură-te, slujitorule al prea curatei Fecioare şi Maicii lui Dumnezeu;
Bucură-te, apărătorule al cinstitei sale icoane;
Bucură-te, că prin alegerea lui Dumnezeu ca un vrednic ai primit preoţia;
Bucură-te, că ai adus lui Hristos jertfă cu inima curată;
Bucură-te, că pe mulţi i-ai tras din adâncul pierzării de suflet;
Bucură-te, că pe mulţi i-ai făcut îngeri la minte;
Bucură-te, că din poftele cele necurate izbăveşti pe mulţi;
Bucură-te, că potoleşti aprinderea patimilor noastre celor trupeşti;
Bucură-te, Sfinte prea cuvioase părinte Grigorie!

Condacul al 11-lea

Împăratul Împăraţilor şi Dumnezeu vrând să te cheme la Sine ca să-ţi răsplătească cu bogate daruri pentru multe ostenelile tale, a îngăduit să pătimeşti de boală cumplită; din care după rugăciunea ta izbăvindu-te, ai cerut boala dropicii, prin care s-a făcut mai mult arătată răbdarea ta; iar tu până la sfârşit ai dat lui Dumnezeu laudă, cântând: ***Aliluia!***

Icosul al 11-lea

Făclie primitoare de lumină înţelegătoare te cunoaştem pe tine, părinte, ca râvnind la bunătăţile cuvioşilor celor mai înainte de tine, te-ai aprins de dumnezeiescul foc, pe care Domnul a venit să-l arunce pe pământ şi ai ars toată materia cea poftitoare de cele de jos şi către cunoştinţa cea dumnezeiască ai povăţuit pe cei ce au năzuit către tine pentru care grăim ţie:
Bucură-te, că întru toate te-ai făcut următor al marelui Antonie;
Bucură-te, cel ce cunoşti gândurile ca marele Eftimie;
Bucură-te, cel ce înfrânezi poftele ca Sava sfinţitul;
Bucură-te, învăţătorule al pustiei ca marele Teodosie Chinoviarhul;
Bucură-te, cel ce iubeşti tăcerea ca marele Arsenie;
Bucură-te, cel ce îndrepţi spre pocăinţă ca Efrem Sirul;
Bucură-te, stâlp al răbdării şi făcător de minuni;
Bucură-te, apărătorule al dreptei credinţe ca şi mărturisitorii Maxim şi Teodor Studitul;
Bucură-te, că ai vieţuit în blândeţe şi în nerăutatea inimii;
Bucură-te, că te-ai făcut comoară a toată fapta bună;
Bucură-te, că prin aceasta te-ai făcut bună mireasmă a lui Hristos;
Bucură-te, că te desfătezi întru viaţa veseliei cea de taină;
Bucură-te, Sfinte prea cuvioase părinte Grigorie!

Condacul al 12-lea

Vrând unchiul şi părintele tău să te vadă mai înainte de a trece tu din viaţa aceasta, ţi-a scris să mergi la dânsul, aflându-se închis pentru sfintele icoane; iar tu, fericite, deşi erai cuprins de boală, ai mers cale îndelungată, ca un diamant mult-răbdător, şi sărutându-vă unul pe altul şi duhovniceşte bucurându-vă, v-aţi despărţit; şi după pătimirea unui an deplin în cumplită boală ai adormit somnul cel cuvios al sfinţilor, cântând lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 12-lea

Cântând adormirea ta, te lăudăm ca pe cel ce bine te-ai nevoit, alergare ai săvârşit, credinţa ai păzit; pentru care mărturie este cinstitul tău trup, care cu darul lui Dumnezeu se păzeşte întreg şi nestricat. Din el culegem noi nenumărate tămăduiri de boli, de faceri de minuni şi grăim ţie cu credinţă:
Bucură-te, cel ce ai fost înger în trup şi acum dănţuieşti cu îngerii;
Bucură-te, sfinte, care te veseleşti cu toţi sfinţii;
Bucură-te, cu apostolii şi cu mucenicii vorbitorule;
Bucură-te, cu cuvioşii şi cu drepţii locuitorule;
Bucură-te, că după trup ţi-a fost naşterea şi creşterea Decapolia;
Bucură-te, că în veci moşteneşti Ierusalimul cel de Sus;
Bucură-te, comoară nepreţuită a ţării Valahiei;

Bucură-te, că de multe feluri de primejdii pe aceasta o păzeşti;
Bucură-te, lauda cea de cinste a sfintei Mănăstiri Bistriţa;
Bucură-te, podoaba a tot clerul bisericesc;
Bucură-te, mângâierea celor deznădăjduiţi;
Bucură-te, bucuria celor scârbiţi;
Bucură-te, Sfinte prea cuvioase părinte Grigorie!

Condacul al 13-lea (de trei ori)
O, părinte Sfinte prea cuvioase Grigorie, plăcutule al lui Hristos şi ajutătorul tuturor celor în nevoi, care în viaţa ta pe pământ după Evanghelie ai fost lumina lumii, iar după moarte din purtarea de grijă a lui Dumnezeu ai fost dat păzitor acestei ţări creştine (şi acestui sfânt locaş) prin aducerea sfintelor tale moaşte, primind acum acest puţin dar de la noi smeriţii, mijloceşte către Dumnezeu ca în veacul acesta să ne izbăvească de toată primejdia şi neputinţa, iar în cel viitor de veşnicele chinuri şi împreună cu tine să ne învrednicească în pământul celor vii să cântăm Lui: ***Aliluia!***

Apoi se zic iarăşi:

Icosul 1
Îngerească viaţă alegând a petrece pe pământ, părinte, ca să te bucuri cu îngerii în ceruri, ai părăsit toate cele veselitoare ale lumii şi hrănindu-te cu dumnezeiasca dragoste ai alergat la limanul cel de mântuire al sihăstriei; pentru care noi minunându-ne zicem ţie:
Bucură-te, că din pruncie ai ridicat pe umeri Crucea Mântuitorului Hristos;
Bucură-te, că pentru dragostea lui Hristos ai uitat dorul părinţilor tăi;
Bucură-te, că ai ales fecioria mai mult decât nunta;
Bucură-te, că te-ai logodit ţie curăţia;
Bucură-te, că nu te-ai amăgit ca Adam prin lăcomie;
Bucură-te, că prin postire ai domolit săltările trupului;
Bucură-te, că ai câştigat în inima ta frica Domnului;
Bucură-te, că dintr-însa ai născut duh de mântuire;
Bucură-te, căci cu secera rugăciunii ai curăţit spinii patimilor;
Bucură-te, căci cu plugul înfrânării ai arat pământul sufletului tău;
Bucură-te, că ai semănat într-însul seminţele dreptei credinţe;
Bucură-te, că dintr-însele odrăsleşti nouă roadele tămăduirilor;
Bucură-te, Sfinte prea cuvioase părinte Grigorie!

Condacul 1

Apărătorul nostru şi folositorul cel fierbinte, după datorie mulţumiri aducem ţie, sfinte, noi cei izbăviţi din nevoi cu rugăciunile tale. Ci precum cel ce ai către Domnul îndrăzneală, din toate primejdiile izbăveşte-ne pe noi, ca să-ţi cântăm ţie: ***Bucură-te, Sfinte prea cuvioase părinte Grigorie!***

După aceea zicem aceste rugăciuni:

Rugăciunea întâi către Sfântul Grigorie, decapolitul

O, prea cuvioase Sfinte Grigorie, credem că încă în trup vieţuind te-ai făcut locaş Sfintei Treimi, la care acum mutat fiind, neîncetat te rogi împreună cu toţi sfinţii şi cu prea curata Maica lui Dumnezeu pentru întărirea sfintelor Biserici, a patriarhilor, a împăraţilor, a domnilor, a supuşilor, a preoţilor, a călugărilor şi pentru sănătatea şi mântuirea tuturor dreptcredincioşilor creştini.

Cu umilinţă cădem la sicriul sfintelor tale moaşte şi le sărutăm cu dragoste, rugându-te: întăreşte şi păzeşte acest sfânt locaş, pe care ţi l-ai ales sălaş, această sfântă mănăstire care te are pe tine apărător întru sine, precum şi toate oraşele şi satele şi pe toţi locuitorii din ele.

Nu trece cu vederea nici pe cei ce năzuiesc la sfintele tale moaşte, care cu credinţă căzând se închină şi le sărută, rugându-se a li se dărui sănătate şi izbăvire de supărarea duhurilor necurate şi de alte boli nenumărate, care dobândindu-şi dorita izbăvire şi sănătate, împreună cu noi lui Dumnezeu să-i înălţăm slavă, iar ţie pentru datornica mulţumire îţi aducem icoasele acestea întru care mărim şi lăudăm

nevoinţele tale, privegherile, posturile, rugăciunile, luptele cu diavolii, bătăile şi toate ale tale fapte bune; pentru care toţi zicem: Bucură-te, prea fericite părinte, prea înţelepte Grigorie!

Rugăciunea a doua către Sfântul Grigorie, decapolitul

O, întru tot Sfinte prea cuvioase părinte Grigorie, cel ce din pruncie te-ai dat pe tine Domnului rănindu-te de focul dragostei Lui şi părăsind toate deşertăciunile lumii ca pe nişte gunoaie, lăsând şi pe părinţii tăi, ai urmat cu toată dragostea după Dânsul, iubindu-L mai mult decât toate bunătăţile cele trecătoare ale lumii acesteia. Că luminându-ţi-se ochii sufletului tău, cu toată curăţia I-ai slujit Lui ca un înger în trup, care te-a prea mărit cu darul facerii de minuni în viaţă şi după moarte, că aşa măreşte Dumnezeu pe cei ce-L slăvesc pe El. De la care, fericite, după multe trude şi osteneli ai aflat har şi milă, că sfinţindu-te priveşti cu cetele îngereşti la lumina cea preadulce a Preasfintei Treimi.

Rugămu-te dar, sfinte al lui Dumnezeu, primeşte aceste rugăciuni de la noi slugile tale, care nădăjduim la ajutorul tău, cei ce ne-am îmbogăţit cu Sfintele tale moaşte, care cu darul lui Dumnezeu revarsă mireasmă bună şi încuviinţată celor credincioşi.

Deci avându-te către Milostivul Dumnezeu bun părtinitor, aducem ţie această puţină a noastră rugăciune şi fii folositor şi rugător pentru noi către Dumnezeu, ca

prin rugăciunile tale să fim apăraţi de luptătorii noştri vrăjmaşi văzuţi şi nevăzuţi, izbăvindu-ne şi de toată ispita şi necazul cel negândit şi neaşteptat şi de chinurile cele veşnice ce va să fie şi să aflăm milă în ziua judecăţii a ne învrednici şi noi cu tine de nespusele bunătăţi, privind lumina cea prea dulce şi desfătată a Feţei lui Dumnezeu, slăvind pe Tatăl, şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

(Sursa: Acatistier, Ed. Biserica Ortodoxă Alexandria, 2004, p. 240-255, Acatistul cuviosului părintelui nostru Grigorie, decapolitul)

Acatistul Sfântului cuvios Grigorie decapolitul (20 noiembrie)

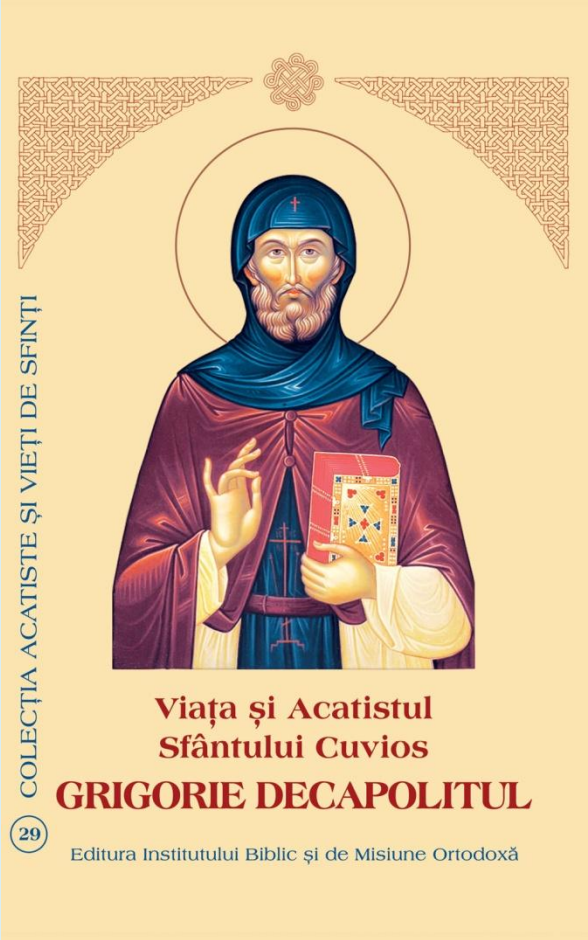

[Preotul, după ce îşi pune epitrahilul şi felonul, deschide dvera şi dă obişnuita binecuvântare din faţa Sfintei Mese, zicând: Binecuvântat este Dumnezeul nostru, totdeauna, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Strana: Amin.]

Dacă nu este preot de fată, în locul binecuvântării de mai sus, diaconul, monahul sau mireanul, va rosti: Pentru rugăciunile Sfinţilor părinţilor noştri, Doamne Iisuse Hristoase, Dumnezeul nostru, miluieşte-ne pe noi. Amin.

Apoi se rostesc rugăciunile începătoare:

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !

Împărate ceresc, Mângâietorule, Duhul Adevărului, care pretutindenea eşti, şi toate le împlineşti, Vistierul bunătăţilor şi Dătătorule de viaţă, vino şi te

sălăşluieşte întru noi, şi ne curăţeşte pe noi de toată intinăciunea, şi mântuieşte, Bunule, sufletele noastre.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi;
Doamne, curăţeşte păcatele noastre;
Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;
Sfinte, cercetează şi vindecă neputinţele noastre, pentru numele Tău.

Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi. Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău.

[Dacă este preot de faţă, zice: Că a Ta este Împărăţia, şi puterea, şi slava: a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Strana: Amin.]

Dacă nu va fi preot de faţă, diaconul, monahul sau mireanul, va rosti: Pentru rugăciunile Sfinţilor Părinţilor noştri, Doamne Iisuse Hristoase, Dumnezeul nostru, miluieşte-ne pe noi. Amin.

Apoi se zic troparele de umilinţă:

Miluieşte-ne pe noi, Doamne, miluieşte-ne pe noi, că nepricepându-ne de nici un răspuns, această rugăciune aducem Ţie, ca unui Stăpân, noi, păcătoşii robii Tăi, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Doamne, miluieşte-ne pe noi, că întru Tine am nădăjduit; nu Te mânia pe noi foarte, nici pomeni fărădelegile noastre, ci caută şi acum ca un Milostiv şi ne izbăveşte pe noi de vrăjmaşii noştri, că Tu eşti Dumnezeul nostru şi noi suntem poporul Tău, toţi lucrul mâinilor Tale şi numele Tău chemăm.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Uşa milostivirii deschide-o nouă,binecuvântată Născătoare de Dumnezeu, ca să nu pierim cei ce nădăjduim întru tine, ci să ne mântuim prin tine din nevoi, că tu eşti mântuirea neamului creştinesc.

Simbolul credinţei

Cred Într-Unul Dumnezeu, Tatăl Atoţiitorul, Făcătorul cerului şi al pământului, al tuturor celor văzute şi nevăzute.
Şi întru Unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, care din Tatăl S-a născut, mai înainte de toţi vecii. Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, Născut, nu făcut, Cel de o fiinţă cu Tatăl, prin care toate s-au făcut.
Care pentru noi oamenii şi pentru a noastră mântuire.S-a pogorât din ceruri Şi S-a întrupat de la Duhul Sfânt şi din Maria Fecioara Şi S-a făcut om.
Şi S-a răstignit pentru noi în zilele lui Pilat din Pont, Şi a pătimit şi S-a îngropat.
Şi a înviat a treia zi după Scripturi .
Şi S-a suit la ceruri şi Şade de-a dreapta Tatălui. Şi iarăşi va să vină cu slavă, să judece viii şi morţii, A cărui Împărăţie nu va avea sfârşit.
Şi întru Duhul Sfânt, Domnul de viaţă Făcătorul, care din Tatăl purcede,
Cela ce împreună cu Tatăl şi cu Fiul este închinat şi slăvit, care a grăit prin prooroci.
Întru-una Sfântă Sobornicească şi apostolească Biserică,
Mărturisesc un botez întru iertarea păcatelor,
Aştept învierea morţilor şi viaţa veacului ce va să fie. Amin !

Doamne, miluieşte ! (de 12 ori)

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Veniţi să ne închinăm, la Împăratul nostru Dumnezeu.

Veniţi să ne închinăm, şi să cădem la Hristos Împăratul nostru Dumnezeu.
Veniţi să ne închinăm, şi să cădem la însuşi Hristos Împăratul şi Dumnezeul nostru.

Apoi:

Psalmul 142

1. Doamne, auzi rugăciunea mea, ascultă cererea mea, întru credincioşia Ta, auzi-mă, întru dreptatea Ta.
2. Să nu intri la judecată cu robul Tău, că nimeni din cei vii nu-i drept înaintea Ta.
3. Vrăjmaşul prigoneşte sufletul meu şi viaţa mea o calcă în picioare; făcutu-m-a să locuiesc în întuneric ca morţii cei din veacuri.
4. Mâhnit e duhul în mine şi inima mea încremenită înlăuntrul meu.
5. Adusu-mi-am aminte de zilele cele de demult; cugetat-am la toate lucrurile Tale, la faptele mâinilor Tale m-am gândit.
6. Întins-am către Tine mâinile mele, sufletul meu ca un pământ însetoşat.
7. Degrab auzi-mă, Doamne, că a slăbit duhul meu. Nu-ţi întoarce faţa Ta de la mine, ca să nu mă asemăn celor ce se coboară în mormânt.
8. Fă să aud dimineaţa mila Ta, că la Tine îmi este nădejdea. Arată-mi calea pe care voi merge, că la Tine am ridicat sufletul meu.
9. Scapă-mă de vrăjmaşii mei, că la Tine alerg, Doamne.
10. Învaţă-mă să fac voia Ta, că Tu eşti Dumnezeul meu. Duhul Tău cel bun să mă povăţuiască la pământul dreptăţii.
11. Pentru numele Tău, Doamne, dăruieşte-mi viaţă. Întru dreptatea Ta scoate din necaz sufletul meu.
12. Fă bunătate de stârpeşte pe vrăjmaşii mei şi pierde pe toţi cei ce necăjesc sufletul meu, că eu sunt robul Tău.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Aliluia, aliluia, aliluia, slavă Ţie, Dumnezeule! (de 3 ori).

Şi îndată se cântă, pe glasul al 3-lea: ***Dumnezeu este Domnul şi S-a arătat nouă. Bine este cuvântat Cel ce vine întru numele Domnului. (de 3 ori),*** *apoi:*

Troparul cuviosului, glasul al 3-lea: Chip te-ai făcut înfrânării şi prin dumnezeiescul Duh pe toţi i-ai luminat; alergarea dreptei credinţe ai săvârşit-o şi cu învăţăturile lumea ai luminat şi ai mustrat cugetele celor rău credincioşi. Părinte

cuvioase Grigorie, roagă-te lui Hristos Dumnezeu să ne dăruiască nouă mare milă. (de două ori)

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin. al Născătoarei-Învierii, acelaşi glas:

Pe tine, ceea ce ai mijlocit mântuirea neamului nostru, te lăudăm, Născătoare de Dumnezeu, Fecioară. Căci, cu trupul cel luat din tine, Fiul tău şi Dumnezeul nostru, prin Cruce primind pătimire, ne-a mântuit pe noi din stricăciune, ca un iubitor de oameni.

Apoi: ***Doamne, miluieşte !*** (de 3 ori)

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Psalmul 50

1. Miluieşte-mă, Dumnezeule, după mare mila Ta
2. Şi după mulţimea îndurărilor Tale, şterge fărădelegea mea.
3. Mai vârtos mă spală de fărădelegea mea şi de păcatul meu mă curăţeşte.
4. Că fărădelegea mea eu o cunosc şi păcatul meu înaintea mea este pururea.
5. Ţie unuia am greşit şi rău înaintea Ta am făcut, aşa încât drept eşti Tu întru cuvintele Tale şi biruitor când vei judeca Tu.
6. Că iată întru fărădelegi m-am zămislit şi în păcate m-a născut maica mea.
7. Că iată adevărul ai iubit; cele nearătate şi cele ascunse ale înţelepciunii Tale mi-ai arătat mie.
8. Stropi-mă-vei cu isop şi mă voi curăţi; spăla-mă-vei şi mai vârtos decât zăpada mă voi albi.
9. Auzului meu vei da bucurie şi veselie; bucura-se-vor oasele mele cele smerite.
10. Întoarce faţa Ta de la păcatele mele şi toate fărădelegile mele şterge-le.
11. Inimă curată zideşte întru mine, Dumnezeule, şi duh drept înnoieşte întru cele dinlăuntru ale mele.
12. Nu mă lepăda de la faţa Ta şi Duhul Tău cel sfânt nu-l lua de la mine.
13. Dă-mi mie bucuria mântuirii Tale şi cu duh stăpânitor mă întăreşte.
14. Învăţa-voi pe cei fărădelege căile Tale şi cei necredincioşi la Tine se vor întoarce.
15. Izbăveşte-mă de vărsarea de sânge, Dumnezeule, Dumnezeul mântuirii mele; bucura-se-va limba mea de dreptatea Ta.
16. Doamne, buzele mele vei deschide şi gura mea va vesti lauda Ta.
17. Că de ai fi voit jertfă, Ţi-aş fi dat; arderile de tot nu le vei binevoi.

18. Jertfa lui Dumnezeu: duhul umilit; inima înfrântă şi smerită Dumnezeu nu o va urgisi.
19. Fă bine, Doamne, întru bună voirea Ta, Sionului şi să se zidească zidurile Ierusalimului.
20. Atunci vei binevoi jertfa dreptăţii, prinosul şi arderile de tot; atunci vor pune pe altarul Tău viţei.

Condacele şi icoasele

Condacul 1

Apărătorul şi folositorul nostru cel fierbinte, după datorie mulţumiri aducem ţie, sfinte, noi cei izbăviţi din nevoi prin rugăciunile tale. Deci, ca unul ce ai îndrăzneală către Domnul, din toate primejdiile izbăveşte-ne pe noi, ca să-ţi cântăm ţie: ***Bucură-te, Sfinte cuvioase părinte Grigorie!***

Icosul 1

Alegând să vieţuieşti îngereşte pe pământ, părinte, ca să te bucuri cu îngerii în ceruri, ai părăsit toate cele veselitoare ale lumii şi, hrănindu-te cu dumnezeiasca dragoste, ai alergat la limanul cel de mântuire al sihăstriei; pentru care noi minunându-ne, zicem ţie:
Bucură-te, cel ce din pruncie ai luat Crucea lui Hristos;
Bucură-te, cel ce pentru dragostea Lui ai uitat dorul părinţilor;
Bucură-te, cel ce ai ales vieţuirea în feciorie;
Bucură-te, cel ce ţi-ai logodit ţie, curăţia;
Bucură-te, cel ce nu te-ai amăgit ca Adam prin lăcomie;
Bucură-te, cel ce prin postire ai domolit pornirile trupului;
Bucură-te, cel ce ai dobândit în inimă frica de Dumnezeu;
Bucură-te, cel ce din aceasta ai născut duh de mântuire;
Bucură-te, cel ce prin rugăciune ai înfrânat patimile;
Bucură-te, cel ce prin înfrânare ai făcut sufletul roditor;
Bucură-te, cel ce în el ai crescut seminţele dreptei credinţe;
Bucură-te, cel ce din acestea odrăsleşti nouă roadele tămăduirilor;
Bucură-te, Sfinte cuvioase părinte Grigorie!

Condacul 2

Fugind de grijile lumeşti şi tăinuindu-te de slujitorii tăi, ai alergat la cuviosul Simeon mărturisitorul, care ţi-a fost ca un părinte şi te-a învăţat vieţuirea sihăstrească; aşa te-ai făcut monah iscusit, lăudând mereu pe Dumnezeu şi cântându-I neîncetat: ***Aliluia!***

Icosul 2

Cunoscând semeţia rău credinciosului egumen, cu îndrăzneală l-ai înfruntat în sobor, mustrându-l; iar el, trufaşul, mâniindu-se, a poruncit să te bată fără milă; tu însă, primind mulţimea loviturilor ca pe o rouă cerească, I-ai mulţumit lui Dumnezeu; pentru care noi, lăudând râvna ta cea dumnezeiască, grăim aşa:
Bucură-te, cel ce ai descoperit rătăcirile necredincioşilor;
Bucură-te, cel ce ai fugit de locuirea cu ei;
Bucură-te, cel ce ai suferit ca apostolii pentru dreapta credinţă;
Bucură-te, apărător al învăţăturilor sobornicești şi apostoleşti;
Bucură-te, locuitor ales al pustiei;
Bucură-te, râvnitor al vieţii îngereşti;
Bucură-te, cel ce prin lacrimi ai stins focul păcatului;
Bucură-te, cel ce prin trezvie ai adormit năvălirea patimilor;
Bucură-te, cel ce prin smerenie ai smerit răutatea vrăjmaşului;
Bucură-te, cel ce nu te-ai amăgit de nălucirile lui;
Bucură-te, pom răsădit lângă izvorul apei vieţii;
Bucură-te, cel ce, prin lucrarea cuvântului, te-ai arătat roditor;
Bucură-te, Sfinte cuvioase părinte Grigorie!

Condacul 3

Puterea Celui Preaînalt s-a pogorât, prin rugăciunile tale cele bine primite, când diavolii care te supărau şi îndemnau spre păcatul trupesc au fost alungaţi, prin venirea prea curatei Maici a lui Dumnezeu, care sa arătat în chipul maicii tale; aşa, scăpând de încercări, ai cântat lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul 3

Având dorire să vezi pe fratele tău cel după trup, l-ai trimis la el pe ucenicul tău; iar tu ai fost cuprins de lumină cerească şi bună mireasmă multe zile, până ce s-a întors ucenicul; atunci te-ai deşteptat, iar el înţelegând acea taină prea mărită, a lăudat pe Dumnezeu şi a grăit către tine:
Bucură-te, văzător al cereştilor descoperiri;
Bucură-te, locaş de necuprinsă lumină;
Bucură-te, floare din văile Sihăstriei;
Bucură-te, cel ce ai primit de sus vindecare;
Bucură-te, cel ce prin aceasta ai scăpat de patimi;
Bucură-te, cel ce, răstignindu-te lumii, te-ai adus jertfă Domnului;
Bucură-te, cel ce prin multe osteneli ai stins cărbunii patimilor;
Bucură-te, cel ce din cer ai primit har în chipul focului;
Bucură-te, cel ce ai fost pildă tuturor spre mântuire;
Bucură-te, cel ce pe mulţi i-ai adus Domnului mântuiţi;
Bucură-te, cel râvnitor în pustniceştile strădanii;

Bucură-te, cel ce ai strălucit mai mult decât soarele;
Bucură-te, Sfinte cuvioase părinte Grigorie!

Condacul 4

Vifor de gânduri îndoielnice având cuviosul Grigorie pentru vedenia de care a fost învrednicit mai multe zile, l-a chemat pe unchiul şi părintele său, cuviosul Simeon; de la care luând bună încredinţare că vedenia aceea n-a fost înşelătoare, ci îngerească, a cântat lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul 4

Auzit-ai glas din cer strigându-te ca pe patriarhul Avraam: Ieşi din pământul tău şi din rudenia ta şi mergi în pământul în care vei putea sluji lui Dumnezeu! Şi, îndată, ai ascultat dumnezeiasca poruncă; pentru aceea îţi grăim:
Bucură-te, cel ce te-ai asemănat lui Avraam cu credinţa;
Bucură-te, cel ce, asemenea lui, ai părăsit patria şi neamul;
Bucură-te, cu Isaac împreună moştenitorule;
Bucură-te, cu Iacov minte văzătoare de Dumnezeu;
Bucură-te, cel ce te-ai arătat nou Iov cu răbdarea;
Bucură-te, nou Moise cu nerăutatea;
Bucură-te, nou David cu blândeţea;
Bucură-te, cel ce ai râvnit credinţa lui Iosif;
Bucură-te, cel ce pentru adevăr te-ai aprins cu râvnă ca Ilie;
Bucură-te, cel ce ai mustrat păcatul cu îndrăzneală ca Botezătorul;
Bucură-te, bărbat al doririlor duhovniceşti;
Bucură-te, văzător al celor viitoare;
Bucură-te, Sfinte cuvioase părinte Grigorie!

Condacul 5

Stea nerătăcită, mult luminoasă şi povăţuită de Duhul Sfânt te-ai arătat în pustietăţi şi în oraşe, strălucind cu minunile, izgonind diavolii şi tămăduind bolile; pentru aceea, vestindu-se tuturor minunile tale, cu mulţumire cântăm lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul 5

Văzând popoarele faptele tale cele bune şi viaţa ta îngerească, au alergat la tine cu credinţă, ca la un trimis al lui Dumnezeu, deoarece mulţi au primit răspuns cererilor lor; cu aceştia şi noi, împărtăşindu-ne de binefacerile tale, prea mărim pe Tatăl Ceresc şi ţie, cu mulţumire, îţi cântăm:
Bucură-te, părinte milostiv, asemenea Sfântului Nicolae;
Bucură-te, povăţuitor bland şi fără răutate;

Bucură-te, cel ce ai vădit avuţia cea nedreaptă a lui Mercurie;
Bucură-te, izbăvitorul din mare al călugărului ce-ţi slujea;
Bucură-te, cel ce la Roma ai făcut multe minuni;
Bucură-te, cel ce ai fugit de lauda oamenilor;
Bucură-te, cel ce în Sicilia ai izgonit pe balaurul care te ameninţa;
Bucură-te, cel ce ai îndemnat la pocăinţă pe o desfrânată;
Bucură-te, cel ce prin rugăciune ai îmblânzit oameni răi;
Bucură-te, cel ce ai trecut nevăzut prin oastea saracinilor;
Bucură-te, cel ce ai vindecat mâna uscată a păgânului;
Bucură-te, cel ce prin rugăciunile tale s-a tămăduit îndrăcitul;
Bucură-te, Sfinte cuvioase părinte Grigorie!

Condacul 6

Cuvioase părinte Grigorie, fiind purtător de Dumnezeu şi propovăduitor al dreptei credinţe, ai învăţat a te închina Treimii în Unime şi Unimii în Treime. Şi, făcându-te vas ales ca marele Pavel, te-ai aprins de râvnă şi ai mărturisit pentru sfintele icoane cu gând de mucenicie; dar Dumnezeu te-a ocrotit în viaţa aceasta, spre folosul dreptslăvitorilor, care împreună Îi cântă Lui: ***Aliluia!***

Icosul 6

Strălucind în propovăduire ca un al doilea Pavel în Tesalonic, vieţuiai în multe lipsuri; dar Dumnezeu purtând grijă de tine, te hrănea prin cinstita femeie, ca pe Ilie prin corbi şi ca pe Daniel în groapa leilor prin îngeri; iar noi, auzind despre credinţa ta în Dumnezeu, în care ai nădăjduit, grăim aşa:
Bucură-te, cel ce în multă lipsă fiind, nu ai încetat nevoinţele;
Bucură-te, cel ce pentru Hristos ai răbdat multe suferinţe;
Bucură-te, cel ce ai izbăvit pe o săracă prin izvorârea de smoală;
Bucură-te, cel ce ai vădit pe cel ce a furat din milostenia săracilor;
Bucură-te, tămăduirea celui nebun şi îndrăcit;
Bucură-te, cel ce ai vădit pe călugărul prefăcut;
Bucură-te, cel ce ai risipit vicleşugurile diavolilor;
Bucură-te, cel ce în toate i-ai ruşinat pe ei;
Bucură-te, cel ce ai vestit moartea stâlpnicului şi a celor doi fraţi;
Bucură-te, cel ce ai îndemnat pe un un bătrân să-şi pregătească mormântul;
Bucură-te, cel ce ai înfruntat pe cel care nu îngropase mortul găsit pe cale;
Bucură-te, cel ce trezeşti la rugăciune mintea celor leneşi;
Bucură-te, Sfinte cuvioase părinte Grigorie!

Condacul 7

Vrând odinioară să mergi în părţile slovenilor spre a vieţui acolo în mai multă linişte, mergând puţin pe cale, te-ai întors degrabă, fiindcă ai văzut urgia lui Dumnezeu ce avea să vină asupra lor peste puţin timp; iar ucenicul tău, spăimântându-se de înainte cunoaşterea ta, a cântat lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul 7

Dumnezeu a arătat prin tine minune prea mărită cu boierul cel închis în temniţă, că, prin darul lui Dumnezeu, ai cunoscut hotărârea dată pentru pierzarea lui; drept aceea, asemănându-te Sfântului Nicolae, îndată ai alergat cu multe rugăminţi la mai marele cetăţii şi l-ai izbăvit din moarte; iar el, aducându-ţi mulţumire, a grăit către tine:

Bucură-te, izbăvitor al celor osândiţi pe nedrept;
Bucură-te, ajutător al celor din primejdii;
Bucură-te, liman celor învăluiţi de marea acestei vieţi;
Bucură-te, cel ce şi acum izbăveşti pe cei care cheamă numele tău;
Bucură-te, cel ce ai cunoscut venirea ucenicului tău;
Bucură-te, cel ce ai scăpat pe cel muşcat de viperă;
Bucură-te, cel ce ai păzit o fecioară de durerile ochilor;
Bucură-te, cel ce ai tămăduit pe suferinzii ce s-au atins de patul tău;
Bucură-te, cel ce ai izbăvit pe bolnavii de friguri care s-au atins de rasa ta;
Bucură-te, cel ce ai vindecat o femeie ce avea dureri de cap;
Bucură-te, cel ce l-ai izgonit pe diavolul dintr-un călugăr;
Bucură-te, îţi spunem şi noi, cei ajutaţi de tine;
Bucură-te, Sfinte cuvioase părinte Grigorie!

Condacul 8

Cu toate că ai vieţuit cu oamenii pe pământ, fericite părinte Grigorie, ţi-ai înălţat mintea mereu la cele cereşti, minunând pe îngeri şi pe oameni cu răbdarea ta; pentru aceasta, luând de la Dumnezeu ca răsplată viaţa veşnică, împreună cu îngerii, Îi cânţi neîncetat: ***Aliluia!***

Icosul 8

Cu trupul ai fost întru cei de jos ca un om, iar cu mintea nu te-ai dezlipit de cele de sus; pentru aceasta, ucenicul tău, de mai multe ori, a văzut foc ieşind din gura ta, care ţi-a luminat faţa mai mult decât soarele, şi s-a spăimântat; de aceea, ferindu-te de laudele oamenilor, i-ai poruncit ca până la sfârşitul vieţii tale să păzească taina; deci acum, şi noi împreună cu el, grăim ţie:

Bucură-te, cel ce ţi-ai îndreptat dorirea spre cele de sus;
Bucură-te, cel ce lucrarea ta ai făcut-o pentru Dumnezeu
Bucură-te, cel a cărui rugăciune a fost ca o sabie;

Bucură-te, cel ce ai tăiat spinii păcatului;
Bucură-te, cel ce, în trup fiind, ai auzit cântare îngerească;
Bucură-te, cel ce, prin curăţia minţii, te-ai învrednicit de vederi dumnezeieşti;
Bucură-te, cel ce mereu ţi-ai îndreptat voinţa spre Dumnezeu;
Bucură-te, cel ce trupul ţi l-ai făcut locaş Preasfintei Treimi;
Bucură-te, cel ce ai însoţit pe ucenicul tău, Ioan, în chip nevăzut;
Bucură-te, cel ce în vremea rugăciunii te arătai şi unchiului tău;
Bucură-te, cel ce ai izbăvit pe stâlpnicul ispitit;
Bucură-te, grăim ţie şi noi, cei izbăviţi de necazuri;
Bucură-te, Sfinte cuvioase părinte Grigorie!

Condacul 9

Toate părţile Bizanţului, din Decapole până la Roma, de la Răsărit la Apus, propovăduiesc lucrarea ta minunată, prin care pe mulţi i-ai izbăvit de dureri şi din necazuri, vrednicule de minune; deci şi noi, împreună cu ei, cântăm lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul 9

Ritorii cei mult bârfitori, care se făleşc cu filosofia cea deşartă, nu pricep cum tu, fiind în trup muritor, ai biruit firea, vieţuind prin harul lui Dumnezeu ca un fără de trup; iar noi, aducând mulţumire Celui ce te-a mărit în viaţă şi după moarte, cântăm ţie aşa:
Bucură-te, cel ce prin strădanie ai dobândit înţelepciunea cea de sus;
Bucură-te, cel ce ai defăimat înţelepciunea cea deşartă;
Bucură-te, cel dulce la cuvânt şi mângâietor în învăţături;
Bucură-te, cel nevoitor pentru Biserica lui Hristos;
Bucură-te, cel ce pentru aceasta, de multe ori, te-ai primejduit;
Bucură-te, cel ce te-ai jertfit pentru Hristos;
Bucură-te, cel ce te-ai aprins ca focul de dragostea Lui;
Bucură-te, cel ce ai ţinut în viaţă dreapta credinţă;
Bucură-te, mărturisitor al lui Hristos;
Bucură-te, apărător al sfintelor icoane;
Bucură-te, izbăvitor al multor oameni din rătăcirea idolească;
Bucură-te, cel ce ai fost următor al Sfinţilor Apostoli;

Bucură-te, Sfinte cuvioase părinte Grigorie!

Condacul 10

În viaţa ta n-ai răsplătit rău pentru rău ci, voind a te asemăna Stăpânului Hristos, ai iubit nerăutatea, pacea şi dragostea; te-ai rugat pentru cei ce te-au năpăstuit şi te-au

bătut, precum Domnul pentru cei ce L-au răstignit şi precum întâiul mucenic Ştefan pentru cei ce l-au ucis cu pietre; iar acum, bucurându-te, cânţi lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul 10

Ca un zid nebiruit împotriva patimilor şi vas al curăţiei, te-ai arătat, părinte cuvioase. Cu privegherea izgonind somnul lenevirii, te-ai făcut locaş Duhului Sfânt şi nici în somn n-au putut diavolii să te înşele cu năluciri; pentru aceasta, noi lăudându-te, îţi cântăm:

Bucură-te, cel ce ai fugit de poftele cele necurate;
Bucură-te, păzitor ales al fecioriei;
Bucură-te, purtător al semnelor lui Hristos în trup, ca şi Pavel apostolul;
Bucură-te, propovăduitor al dreptei credinţe;
Bucură-te, cel ce eşti numit cu numele privegherii;
Bucură-te, cel ce te-ai sălăşluit în cămara de mire a lui Hristos;
Bucură-te, slujitor al Maicii Domnului;
Bucură-te, apărător al cinstitei sale icoane;
Bucură-te, cel ales de Hristos în treapta preoţiei;
Bucură-te, cel ce ai adus Sfânta Jertfă cu inimă curată;
Bucură-te, cel ce pe mulţi i-ai ridicat din căderi sufleteşti;
Bucură-te, cel ce eşti pildă de vieţuire pentru noi;
Bucură-te, Sfinte cuvioase părinte Grigorie!

Condacul 11

Dumnezeu, Împăratul împăraţilor, vrând să te cheme la Sine ca să-ţi răsplătească pentru multele tale osteneli cu bogate daruri, a îngăduit să pătimeşti de oboală cumplită; din care izbăvindu-te prin rugăciune, ai cerut să pătimeşti de idropică, prin care răbdarea ta mai mult s-a cunoscut; iar tu ai lăudat pe Dumnezeu, cântând: ***Aliluia!***

Icosul 11

Făclie primitoare de lumină înţelegătoare te cunoaştem pe tine, părinte Grigorie, că, râvnind virtuţile cuvioşilor celor mai dinainte, te-ai aprins de dumnezeiescul foc, pe care Domnul a venit să-l arunce pe pământ şi ai ars toată materia poftitoare de cele de jos; şi i-ai povăţuit către cunoaşterea lui Dumnezeu pe cei ce au năzuit către tine; pentru care grăim aşa:

Bucură-te, cel ce te-ai făcut următor marelui Antonie;
Bucură-te, cel ce cunoşti gândurile, ca marele Eftimie;
Bucură-te, cel ce ţi-ai stăpânit firea, ca Sava cel sfinţit;
Bucură-te, învăţător al pustiei, ca marele Teodosie;

Bucură-te, cel ce ai iubit tăcerea, ca marele Arsenie;
Bucură-te, cel ce îndrepţi spre pocăinţă, ca Efrem Sirul;
Bucură-te, cel ce te-ai arătat în răbdare ca un stâlp neclintit;
Bucură-te, cel asemenea cu Sfinţii Maxim şi Teodor Studitul;
Bucură-te, cel ce ai împletit blândeţea cu nerăutatea;
Bucură-te, comoară a toată fapta bună;
Bucură-te, cel ce te-ai adus ca o bună mireasmă lui Hristos;
Bucură-te, locuitor al cerului în ceata Cuvioşilor;
Bucură-te, Sfinte cuvioase părinte Grigorie!

Condacul 12

Unchiul şi părintele tău aflându-se închis pentru mărturisirea sfintelor icoane, dorind să te vadă mai înainte de a trece tu din viaţa aceasta, te-a chemat la el; iar tu, fericite Grigorie, deşi erai cuprins de boală, ai mers cu multă osteneală, şi, îmbrăţişându-vă duhovniceşte, v-aţi despărţit cu bucurie; iar după pătimirea unui an deplin în cumplită boală, ai adormit în Domnul, cântând: ***Aliluia!***

Icosul 12

Cântând adormirea ta, te lăudăm, că bine te-ai nevoit; alergarea ai săvârşit, credinţa ai păzit, pentru care ne-a rămas mărturie cinstitul tău trup, cel ce prin harul lui Dumnezeu se păzeşte întreg şi nestricat; de aceea îţi cântăm cu credinţă:
Bucură-te, cel ce ai fost înger în trup;
Bucură-te, cuvioase Grigorie, bucuria Sfinţilor;
Bucură-te, vorbitor cu apostolii şi cu mucenicii;
Bucură-te, locuitor cu drepţii şi cuvioşii;
Bucură-te, cel ce te-ai născut în Decapole;
Bucură-te, cel ce locuieşti în Ierusalimul cel de Sus;
Bucură-te, comoară nepreţuită a Valahiei;
Bucură-te, cel ce păzeşti ţara noastră de primejdii;
Bucură-te, lauda Mănăstirii Bistriţa;
Bucură-te, podoabă a clerului bisericesc;
Bucură-te, mângâiere a celor deznădăjduiţi;
Bucură-te, ajutor al celor necăjiţi;
Bucură-te, Sfinte cuvioase părinte Grigorie!

Condacul 13

O, Sfinte cuvioase părinte Grigorie, slujitor al lui Hristos şi ajutător al tuturor celor din nevoi, primind acum aceste laude de la noi, smeriţii, mijloceşte către Dumnezeu să ne izbăvească de toată primejdia şi neputinţa, precum şi de veşnicele

chinuri, ca împreună cu tine, să ne învrednicim de bucuria cea veşnică, şi să-I cântăm neîncetat: ***Aliluia!***

Acest Condac se zice de trei ori. Şi iarăşi se zice Icosul 1:

Icosul 1

Alegând să vieţuieşti îngereşte pe pământ, părinte, ca să te bucuri cu îngerii în ceruri, ai părăsit toate cele veselitoare ale lumii şi, hrănindu-te cu dumnezeiasca dragoste, ai alergat la limanul cel de mântuire al sihăstriei; pentru care noi minunându-ne, zicem ţie:
Bucură-te, cel ce din pruncie ai luat Crucea lui Hristos;
Bucură-te, cel ce pentru dragostea Lui ai uitat dorul părinţilor;
Bucură-te, cel ce ai ales vieţuirea în feciorie;
Bucură-te, cel ce ţi-ai logodit ţie, curăţia;
Bucură-te, cel ce nu te-ai amăgit ca Adam prin lăcomie;
Bucură-te, cel ce prin postire ai domolit pornirile trupului;
Bucură-te, cel ce ai dobândit în inimă frica de Dumnezeu;
Bucură-te, cel ce din aceasta ai născut duh de mântuire;
Bucură-te, cel ce prin rugăciune ai înfrânat patimile;
Bucură-te, cel ce prin înfrânare ai făcut sufletul roditor;
Bucură-te, cel ce în el ai crescut seminţele dreptei credinţe;
Bucură-te, cel ce din acestea odrăsleşti nouă roadele tămăduirilor;
Bucură-te, Sfinte cuvioase părinte Grigorie!

După care rostim:

Rugăciune

O, Sfinte cuvioase părinte Grigorie, cel ce din pruncie ai simţit dragostea Domnului, părăsind toate deşertăciunile lumii, tu ai lăsat pe părinţii trupeşti şi cu credinţă ai urmat Lui. Pe El L-ai iubit mai mult decât toate bunătăţile cele trecătoare ale lumii acesteia. Că, luminându-ţi-se ochii sufletului, I-ai slujit cu toată curăţia, ca un înger în trup. Drept aceea, Hristos te-a prea mărit cu darul facerii de minuni în viaţă şi după trecerea din viaţa aceasta. Aşa îi cinsteşte Dumnezeu pe cei ce-I slujesc cu credinţă şi Îl slăvesc prin faptele lor. După multe osteneli săvârşite în viaţă, ai aflat milă de la Dumnezeu şi cu harul Lui te-ai sfinţit, iar acum vieţuieşti în lumina cea neînserată a Preasfintei Treimi, cu cetele Cuvioşilor mărturisitori.

Rugămu-te dar, sfinte al lui Dumnezeu, primeşte aceste rugăciuni de la noi, nevrednicii, care nădăjduim în ajutorul tău. Sfintele tale moaşte, care cu darul lui

Dumnezeu revarsă pentru credincioşi mireasmă şi putere de vindecare a bolilor, sunt odor de mare preţ pentru noi.

Deci, avându-te bun mijlocitor la Milostivul Dumnezeu, aducem ţie această puţină rugăciune ca să ne fii totdeauna folositor şi rugător către Domnul şi mai ales să aflăm milă în ziua judecăţii. Şi aşa, să ne învrednicim de nespusele bunătăţi, să vieţuim în lumina cea neînserată şi veşnică a lui Dumnezeu, slăvind pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Treimea cea de o fiinţă şi nedespărţită, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Rugăciune

(în faţa raclei cu sfintele moaşte ale Sfântului Grigorie Decapolitul)

O, Sfinte cuvioase părinte Grigorie, cel ce în viaţă, după Evanghelie, ai fost lumină lumii; iar după moarte, prin aducerea sfintelor tale moaşte, din purtarea de grijă a lui Dumnezeu, ai fost dat păzitor acestei ţări creştine; ştim că, vieţuind încă în trup, te-ai făcut locaş al Preasfintei Treimi. Cortul tău cel pământesc, plin de harul Duhului Sfânt, ni l-ai lăsat nouă ca mărturie a vieţuirii tale în Dumnezeu şi mângâiere pentru sufletele încercate de necazuri. Iar în cer, unde te-ai mutat, te rogi neîncetat împreună cu prea curata Maică a lui Dumnezeu şi cu toţi Sfinţii pentru întărirea Sfintei Biserici, a slujitorilor ei, a conducătorilor noştri şi pentru sănătatea şi mântuirea tuturor dreptcredincioşilor creştini.

Cu umilinţă îngenunchem lângă sfintele tale moaşte şi le sărutăm cu dragoste, rugându-te: Întăreşte şi păzeşte sfânta ta mănăstire care te are apărător şi sfântul locaş pe care ţi l-ai ales ca sălaş pe pământ; păzeşte şi Ţara noastră cu darul cel dat ţie de la Dumnezeu, pe care L-ai slujit cu credinţă şi jertfelnicie în viaţa pământească.

Nu trece cu vederea pe cei ce nădăjduiesc spre ajutorul tău şi cu credinţă căzând se închină şi sărută sfintele tale moaşte. Ajută-i să li se împlinească cererile cele de folos; să fie păziţi de supărarea duhurilor necurate şi să fie izbăviţi de orice boală, ca împreună să slăvim pe Dumnezeu cel în Treime: Tatăl şi Fiul şi Sfântul Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Apoi se cântă Condacul 1, în timpul căruia preotul cădeşte.

Condacul 1

Apărătorul şi folositorul nostru cel fierbinte, după datorie mulţumiri aducem ţie, sfinte, noi cei izbăviţi din nevoi prin rugăciunile tale. Deci, ca unul ce ai îndrăzneală către Domnul, din toate primejdiile izbăveşte-ne pe noi, ca să-ţi cântăm ţie: ***Bucură-te, Sfinte cuvioase părinte Grigorie!***

După citirea Acatistului, rostim rugăciunea: Cuvine-se, cu adevărat, să te fericim pe tine, Născătoare de Dumnezeu, cea pururea fericită şi prea nevinovată şi Maica Dumnezeului nostru. Ceea ce eşti mai cinstită decât Heruvimii şi mai slăvită, fără de asemănare, decât Serafimii, care, fără stricăciune, pe Dumnezeu-Cuvântul ai născut, pe tine, cea cu adevărat Născătoare de Dumnezeu, te mărim.

[Dacă este preot, acesta rosteşte ectenia întreită, după care face otpustul obişnuit.]

În lipsa preotului, după rugăciunea către Maica Domnului, zicem: Pentru rugăciunile Sfinţilor Părinţilor noştri, Doamne Iisuse Hristoase, Dumnezeul nostru, miluieşte-ne pe noi. Amin.

***

Acest sfânt s-a născut şi a crescut în sud-estul Asiei Mici, în Irinopole, una din cele zece cetăţi din Decapole, în Isauria, din părinţi dreptcredincioşi, Serghie şi Maria, pe vremea luptătorilor împotriva sfintelor icoane, sub domnia lui Leon armeanul (813-820).

A fost dat la carte din fragedă vârstă şi, având aplecare spre cele dumnezeieşti şi învăţând bine, citea pe la biserici. Deci, dacă a ajuns la vârsta tinereţii, părinţii se pregăteau să-l însoare, dar el s-a despărţit de cele lumeşti, mergând la o mănăstire, unde se afla egumen Sfântul Simeon mărturisitorul, unchiul său după mamă, care i-a fost lui adevărat părinte duhovnicesc.

În acea mănăstire a vieţuit fericitul Grigorie vreme de 14 ani, pecetluindu-şi viaţa cu tot folosul duhovnicesc al nevoinţelor călugăreşti şi după ce s-a pregătit cu sârguinţă a început a umbla din loc în loc, prin mijlocul credincioşilor din sate şi din oraşe, îmbărbătându-I spre mărturisirea dreptei credinţe în lupta pentru sfintele icoane.

Lungă şi plină de primejdii a fost călătoria aceasta a Sfântului Grigorie, întru care s-a arătat şi mare făcător de minuni, că a trecut prin Efes, Enos, Hrisopole, Corint, ajungând până la Roma, unde a zăbovit mai multă vreme. A mers, apoi, în Siracuza

Siciliei şi a ajuns, de asemenea, şi la biserica Sfântului Mina din Tesalonic, unde a primit şi darul preoţiei.

Mergând către Bizanţ, a ajuns în cele din urmă la muntele Olimp. Şi mulţime multă de eretici a adus la calea credinţei şi a fost creştinilor de mare folos.
Deci, urcându-se în munte şi îmbolnăvindu-se, a înţeles că i s-a apropiat sfârşitul. A plecat atunci la Constantinopol, unde se afla unchiul său, Simeon, închis în temniţă pentru sfintele icoane, şi, închinându-se lui, s-a săvârşit cu pace, în anul 842.

Trupul lui n-a putrezit însă, ci s-a dovedit purtător de mari daruri şi s-a păstrat în cinste, multă vreme în mănăstirea unde se sfârşise.

Iar în anul 1497, Banul Barbu Craiovescu, rezidind din temelie mănăstirea Bistriţa, din judeţul Vâlcea, a adus cu multă cheltuială, moaştele Sfântului Grigorie Decapolitul şi le-a aşezat la această mănăstire, unde se află şi astăzi, fiind făcătoare de minuni, atât pentru bolile trupeşti, cât şi pentru cele sufleteşti ale celor ce vin cu credinţă.

Racla de argint în care odihnesc ele astăzi este dăruită în 1656 de domnitorul Constantin Şerban (1654-1658).

Pentru rugăciunile cuviosului Tău Grigorie Decapolitul, Hristoase Dumnezeule, miluieşte-ne pe noi. Amin.

[Viaţa Sfântului cuvios Grigorie, decapolitul (20 noiembrie)]

„Chip te-ai făcut înfrânării și prin dumnezeiescul Duh pe toți i-ai luminat; alergarea dreptei credințe ai săvârșit-o și cu învățăturile lumea ai luminat și ai mustrat cugetele celor rău credincioși. Părinte Cuvioase Grigorie, roagă-te lui Hristos Dumnezeu să ne dăruiască nouă mare milă.”

Troparul Sfântului Cuvios
Grigorie Decapolitul

www.editurapatriarhiei.ro
ISBN 978-973-616-356-2

Acatistul Sfântului cuvios Grigorie decapolitul

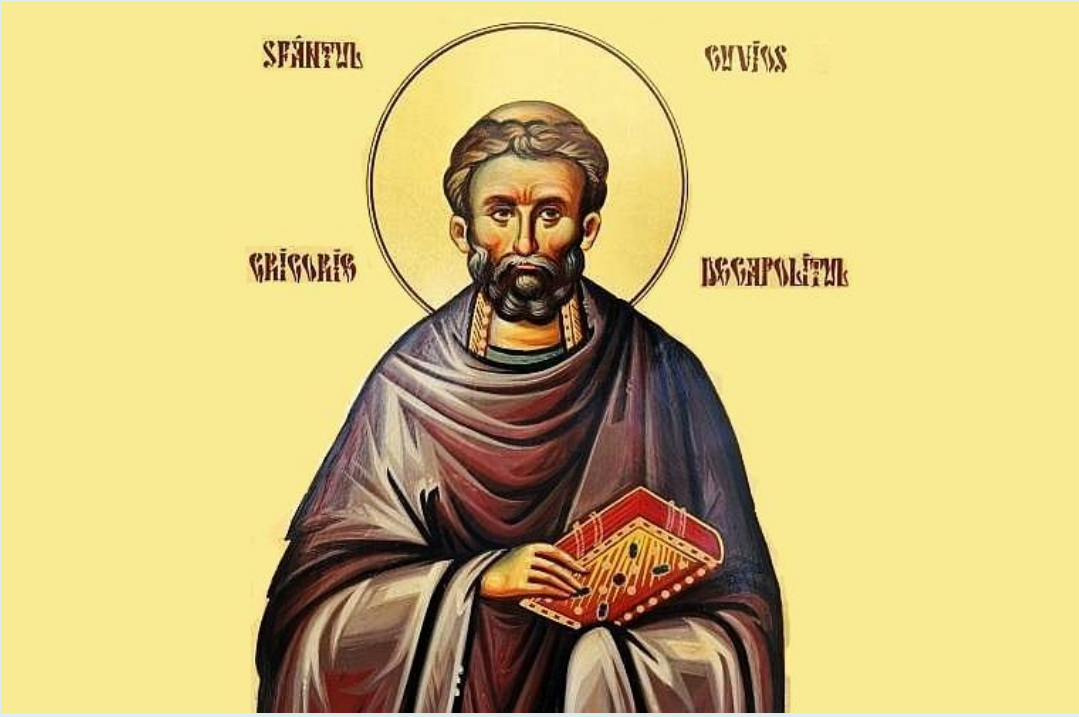

prăznuire la 20 noiembrie

Sfântul Grigorie Decapolitul este unul dintre marii sfinţi cu trupul întreg şi nestricat, ce se află la Mânăstirea Bistriţa, Vâlcea. Este cunoscut prin darurile sale, pentru toate nevoile. În special este sfântul „tăriei credinţei peste toate”, prin care se biruiesc şi cele ce par de nebiruit. Cinstirea sa este frecventă şi mulţi îi citesc Acatistul.

După obişnuitul început se zice:

Tropar (glas 3) „Chip te-ai făcut înfrânării şi prin Dumnezeiescul Duh pe toţi i-ai luminat. Alergarea dreptei credinţe ai săvârşit-o şi cu învăţăturile lumea ai luminat şi ai mustrat cugetele celor rău credincioşi. Părinte cuvioase Grigorie, roagă-te lui Hristos Dumnezeu să ne dăruiască nouă mare milă”.

Troparul Învierii, al Născătoarei de Dumnezeu: „Pe tine, Ceea ce ai mijlocit mântuirea neamului nostru...” (glasul 3)

Doamne miluieşte (de 3 ori).

Slavă… Şi acum…

Psalmul 50

1. Miluieşte-mă, Dumnezeule, după mare mila Ta
2. Şi după mulţimea îndurărilor Tale, şterge fărădelegea mea.
3. Mai vârtos mă spală de fărădelegea mea şi de păcatul meu mă curăţeşte.
4. Că fărădelegea mea eu o cunosc şi păcatul meu înaintea mea este pururea.
5. Ţie unuia am greşit şi rău înaintea Ta am făcut, aşa încât drept eşti Tu întru cuvintele Tale şi biruitor când vei judeca Tu.
6. Că iată întru fărădelegi m-am zămislit şi în păcate m-a născut maica mea.
7. Că iată adevărul ai iubit; cele nearătate şi cele ascunse ale înţelepciunii Tale mi-ai arătat mie.
8. Stropi-mă-vei cu isop şi mă voi curăţi; spăla-mă-vei şi mai vârtos decât zăpada mă voi albi.
9. Auzului meu vei da bucurie şi veselie; bucura-se-vor oasele mele cele smerite.
10. Întoarce faţa Ta de la păcatele mele şi toate fărădelegile mele şterge-le.
11. Inimă curată zideşte întru mine, Dumnezeule, şi duh drept înnoieşte întru cele dinlăuntru ale mele.
12. Nu mă lepăda de la faţa Ta şi Duhul Tău cel sfânt nu-l lua de la mine.
13. Dă-mi mie bucuria mântuirii Tale şi cu duh stăpânitor mă întăreşte.
14. Învăţa-voi pe cei fărădelege căile Tale şi cei necredincioşi la Tine se vor întoarce.
15. Izbăveşte-mă de vărsarea de sânge, Dumnezeule, Dumnezeul mântuirii mele; bucura-se-va limba mea de dreptatea Ta.
16. Doamne, buzele mele vei deschide şi gura mea va vesti lauda Ta.
17. Că de ai fi voit jertfă, Ţi-aş fi dat; arderile de tot nu le vei binevoi.
18. Jertfa lui Dumnezeu: duhul umilit; inima înfrântă şi smerită Dumnezeu nu o va urgisi.
19. Fă bine, Doamne, întru bună voirea Ta, Sionului şi să se zidească zidurile Ierusalimului.
20. Atunci vei binevoi jertfa dreptăţii, prinosul şi arderile de tot; atunci vor pune pe altarul Tău viţei.

Apoi:

Condacul 1

Dragostea cea mare de Dumnezeu aduce şi credinţa, prin care făptura se ridică deasupra firii sale şi se uneşte cu Făcătorul în taina cea negrăită, acestui chip fiind şi noi cu cinstire cântăm: ***Bucură-te, Sfinte cuvioase Grigorie, tăria credinţei peste toate!***

Icosul 1

Chipul iubirii de Dumnezeu ai avut, pe care l-ai crescut în chipul credinţei celei peste toate, care biruieşte firea şi o face slujitoarea celor sfinte.
Bucură-te, alesul lui Dumnezeu;
Bucură-te, şi alegerea ta, a celor sfinte;
Bucură-te, chipul cel de taină al credinţei;
Bucură-te, chipul credinţei - ochiul firii;
Bucură-te, chipul credinţei - lumina din adânc;
Bucură-te, chipul credinţei - chipul lui Hristos;
Bucură-te, chipul credinţei - simţirea Sfântului Duh;
Bucură-te, credinţă - binecuvântarea Tatălui Dumnezeu;
Bucură-te, credinţă - chemarea întâlnirii;
Bucură-te, credinţă - închinarea de altar;
Bucură-te, credinţă - vorbirea tăcerii;
Bucură-te, Sfinte cuvioase Grigorie, tăria credinţei peste toate!

Condacul al 2-lea

Din tinereţe învăpăiat de dumnezeiescul dor, spre cele sfinte ai alergat şi pe calea lui Hristos ai mers şi cu puterea credinţei toate ale firii ai călcat, ca să te ridici la cele de sus, în cântarea de: ***Aliluia!***

Icosul al 2-lea

Aşa de mult ai dorit cele sfinte, încât toate ale lumii le-ai închinat lui Hristos, şi aşa cele pământeşti ai lăsat şi cele duhovniceşti cu totul ai ales:
Bucură-te, alegerea cea de taină;
Bucură-te, căutarea celor sfinte;
Bucură-te, dorul făpturii după Dumnezeu;
Bucură-te, glasul cel din adâncurile fiinţei;
Bucură-te, şoapta auzită doar de cei curaţi;
Bucură-te, cel cu mintea de lumină;
Bucură-te, cel cu inima de duh;
Bucură-te, moştenitorul chipului virtuţilor;
Bucură-te, lucrătorul lui Hristos;
Bucură-te, cel dintre oameni chemat;
Bucură-te, cel dintre oameni însemnat;
Bucură-te, Sfinte cuvioase Grigorie, tăria credinţei peste toate!

Condacul al 3-lea

Trăirea monahicească ai desăvârşit-o în trăirea pustnicească, că nevoindu-te cu osteneli nenumărate ai dorit să ajungi la limanul cel de taină al veşniciei, în cântarea de: ***Aliluia!***

Icosul al 3-lea

Cu multe lupte duhovniceşti este viaţa pustnicească, lupte cu rănile păcatului din fire, cu bântuielile duhurilor necurate năvălitoare şi asupritoare şi încă multe încercări, ce doar de sfinţenie se biruiesc:
Bucură-te, că pentru dragostea lui Hristos toate ai lăsat;
Bucură-te, că peste trup te-ai ridicat;
Bucură-te, că peste suflet te-ai înălţat;
Bucură-te, că peste minte te-ai suit;
Bucură-te, că peste simţire te-ai adâncit;
Bucură-te, că cele suprafireşti ai dobândit;
Bucură-te, că prin taina credinţei pe toate le-ai crescut;
Bucură-te, că aşa în cele duhovniceşti ai intrat;
Bucură-te, că spinii păcatului aşa i-ai scos;
Bucură-te, fiul lui Adam cel izbăvit;
Bucură-te, omul cu chipul împlinit;
Bucură-te, Sfinte cuvioase Grigorie, tăria credinţei peste toate!

Condacul al 4-lea

Fiecare făptură are un chip propriu, prin care Dumnezeu întipăreşte un dar al Său, cu totodată moştenirea părintească a lumii, ca să se prefacă în acea unire de taină, în cântarea de: ***Aliluia!***

Icosul al 4-lea

Şi fiecăruia i se dăruieşte după cum vede Dumnezeu „răspunsul propriul de făptură”, tu, Sfinte Grigorie, având un „mare răspuns de iubire de Dumnezeu”, pentru care cu daruri multe ai fost dăruit.
Bucură-te, măsură de mare iubire;
Bucură-te, măsură de toată dăruirea;
Bucură-te, suflet mai mare şi mai tare decât trupul;
Bucură-te, trup mai tare decât carnea;
Bucură-te, carne mai tare decât „materia”;
Bucură-te, materie „sfinţită şi binecuvântată”;
Bucură-te, fire prefăcută în lumină;
Bucură-te, lumină ce oglindeşte nevăzutul;
Bucură-te, nevăzut deschis de duh;
Bucură-te, făptură cu chipul lui Dumnezeu;

Bucură-te, om care ai ajuns la asemănarea cea sfântă;
Bucură-te, Sfinte cuvioase Grigorie, tăria credinţei peste toate!

Condacul al 5-lea

Doar cel nevoitor ştie cât de crâncenă este lupta cu propria fire, cât de dureroase sunt rănile păcatului, încât, Sfinte Grigorie, adesea erai la hotarul deznădăjduirii, dar cu tăria credinţei l-ai trecut, ca peste o „punte”, în cântarea de: ***Aliluia!***

Icosul al 5-lea

Virtutea făpturii se clatină la multele ispite şi neputinţa firii adesea se arată, dar tu, sfinte, cu neclintita credinţă peste acestea ai sărit, ca un alergător spre cele sfinte.
Bucură-te, alergare fără oprire pe calea sfinţeniei;
Bucură-te, că ai biruit încrâncenarea dintre viaţă şi moarte;
Bucură-te, că ai trecut prin „întunericul” încercărilor;
Bucură-te, că ai trecut „hotarul prăpastiei” ce desparte lumea;
Bucură-te, că din crucea lui Hristos „punte” ai făcut;
Bucură-te, că aşa la cele de „dincolo” ai ajuns;
Bucură-te, că de acum eşti şi omul ceresc;
Bucură-te, că de acum Pământul cu Cerul uneşti;
Bucură-te, că ai deschis uşa duhovnicească;
Bucură-te, că te-ai făcut „oglinda” celor ascunse;
Bucură-te, că te-ai făcut „fereastra” dintre lume şi Dumnezeu;
Bucură-te, Sfinte cuvioase Grigorie, tăria credinţei peste toate!

Condacul al 6-lea

Mulţi se avântă spre „calea sfinţeniei”, dar majoritatea se opintesc şi se opresc la „prăpăstiile şi încercările cele grele duhovniceşti”, că lupta cea iscusită este doar pentru cei cu bărbăţia neînfricată, în cântarea de: ***Aliluia!***

Icosul al 6-lea

Mulţi se pierd în „luptele ascunse ale duhovniciei”, şi puţini cu nevoinţe peste fire în toate biruiesc, şi tu, Sfinte Grigorie, prin acestea trecând, te-ai făcut „povăţuitorul” acestei petreceri de taină.
Bucură-te, povăţuitorul pentru calea cea duhovnicească;
Bucură-te, iscusitul îndrumător;
Bucură-te, deschiderea „tărâmului celuilalt”;
Bucură-te, coborârea „veşniciei” în cele vremelnice;
Bucură-te, cutremurătoarea luptă cu duhurile rele;
Bucură-te, răbdare în lipsuri şi încercări;
Bucură-te, nădejde de ultima limită;

Bucură-te, tăria credinţei de maximă sforţare;
Bucură-te, trecerea prin „focul mistuitor”;
Bucură-te, trecerea prin „adâncul fără reîntoarcere”;
Bucură-te, prefacerea de „golirea şi umplerea” de taină;
Bucură-te, Sfinte cuvioase Grigorie, tăria credinţei peste toate!

Condacul al 7-lea

Noi cei pământeşti şi în nevoile fireşti şi slabe, prea puţin din cele duhovniceşti pricepem, dar alergând la tine, Sfinte Grigorie, ca la unul ce sfinţenia ai câştigat, vom putea să cântăm: ***Aliluia!***

Icosul al 7-lea

Ne lăudăm cu tine, sfinte, că, făptură omenească fiind, la cele mai presus ai ajuns, şi aşa ca la un liman venim să ne fii şi nouă ajutător.
Bucură-te, limanul nostru de scăpare;
Bucură-te, nădejdea noastră de alinare;
Bucură-te, înger omenesc pentru lume;
Bucură-te, înger ceresc cu puterea de sus;
Bucură-te, dragostea ce trece peste toate;
Bucură-te, vădirea şi alungarea eresurilor;
Bucură-te, luptătorule dârz cu duhurile necurate;
Bucură-te, biruitorule al patimilor demonice;
Bucură-te, lucrătorul celor sfinte;
Bucură-te, ostenitorul faptelor bune;
Bucură-te, povăţuirea noastră cea înţeleaptă;
Bucură-te, Sfinte cuvioase Grigorie, tăria credinţei peste toate!

Condacul al 8-lea

Darul cel mare al tăriei credinţei ai câştigat, încât pe toate le-ai biruit, de nimic nu-ţi mai stă împotrivă, alergând spre Hristos ca să-L întâlneşti, în cântarea de: ***Aliluia!***

Icosul al 8-lea

Ultimul pas de pe drumul duhovniciei este întâlnirea cu Hristos, prin care se face unirea cea de taină şi totodată prefacerea sfinţeniei, arvuna Veşniciei.
Bucură-te, cel ce ai trecut „hotarele despărţitoare” ale lumii;
Bucură-te, cel ce ai unit lumea cu Ziditorul;
Bucură-te, împlinirea menirii omului;
Bucură-te, prefacerea în plămada veşniciei;
Bucură-te, închinarea credincioşiei adevărate;

Bucură-te, că te-ai făcut „altar” lui Hristos;
Bucură-te, că te-ai făcut „Biserică vie”;
Bucură-te, icoană a celor sfinte;
Bucură-te, sfinte părinte, cu ceilalţi Sfinţi Părinţi;
Bucură-te, de acum părintele nostru cel de aproape;
Bucură-te, părintele nostru cel bun şi iertător;
Bucură-te, Sfinte cuvioase Grigorie, tăria credinţei peste toate!

Condacul al 9-lea

Ca mulţumire lui Hristos pentru iubirea Sa şi vestitor şi propovăduitor te-ai făcut, că ai mers prin cetăţi să cuvântezi Evanghelia vieţii, şi aşa, ieşind din pustie, pilda de credincioşie te-ai arătat, în cântarea de: ***Aliluia!***

Icosul al 9-lea

Darurile tale şi mai mult s-au arătat, că minuni nenumărate ai făcut, de s-au cutremurat cei răi şi căzuţi în eresuri, şi aşa, rodul credinţei lumii le-ai dăruit.
Bucură-te, izvor de daruri pentru lume;
Bucură-te, dăruitorul cel cu inimă mare;
Bucură-te, dăruitorul iubirii de părinte;
Bucură-te, că te-ai făcut chipul de ajutor al lumii;
Bucură-te, ocrotitorul făpturilor de jos;
Bucură-te, că tămăduiri săvârşeşti;
Bucură-te, că omul lui Dumnezeu te arăţi;
Bucură-te, omul cel iubit şi cinstit;
Bucură-te, şi profet ce vezi cele viitoare;
Bucură-te, că „rabzi şi aştepţi” cu tăria credinţei:
Bucură-te, că Mânăstirea Bistriţa prin aceasta o ocroteşti;
Bucură-te, Sfinte cuvioase Grigorie, tăria credinţei peste toate!

Condacul al 10-lea

Şi încă o încercare ţi s-a dat, că în „boală” ai căzut, duhurile cele rele vrând să te oprească de la urcarea ta la cele de sus, dar prin tăria credinţei boala ai schimbat-o, ca suferinţa crucii să o treci, în cântarea de: ***Aliluia!***

Icosul al 10-lea

Boala celor sfinţi este încă o „prefacere de taină” a firii în cele „peste fire”, ca făptura cea muritoare să primească plămada nemuririi, arvuna veşniciei lui Hristos.
Bucură-te, că şi boala ai învins;
Bucură-te, că boala tot prin tăria credinţei ai biruit-o;
Bucură-te, că aşa slăbiciunea ai stăpânit-o;
Bucură-te, că trupul şi mai mult l-ai sfinţit;

Bucură-te, că şi mai mult l-ai curăţit;
Bucură-te, că dar de tămăduiri ai primit;
Bucură-te, că ai făcut prin acesta nenumărate minuni;
Bucură-te, că pe desfrânaţi şi îndrăciţi i-ai însănătoşit;
Bucură-te, că în toate nevoile folositor te-ai făcut;
Bucură-te, că te avem de acum liman de scăpare;
Bucură-te, că te avem de acum nădejde şi alinare;
Bucură-te, Sfinte cuvioase Grigorie, tăria credinţei peste toate!

Condacul al 11-lea

Mai presus de toate cele pământeşti, îmbogăţit cu cele duhovniceşti, spre odihna veşniciei te-ai dus, că talantul lui Hristos l-ai înmulţit, în cântarea de: ***Aliluia!***

Icosul al 11-lea

Sfintele tale moaşte te-au arătat cât de mult L-ai iubit pe Hristos, că trup de înviere nestricat ai dobândit, comoară pentru noi de mare preţ, la Mânăstirea Bistriţa de acum fiind.
Bucură-te, bucuria noastră;
Bucură-te, şi noi îţi cântăm;
Bucură-te, că mereu ne reamintim minunile tale;
Bucură-te, că prin aceasta mereu ne întărim credinţa;
Bucură-te, că ai izbăvit pe fecioară de orbire;
Bucură-te, că ai tămăduit pe cel răcit;
Bucură-te, că pe femeia cu durerea capului ai izbăvit-o;
Bucură-te, că ai izgonit pe demonul din cel bântuit;
Bucură-te, că ai scăpat din moarte pe cel muşcat de viperă;
Bucură-te, că şi acum toate minunile de nevoie le faci;
Bucură-te, că şi acum, pentru toţi eşti sfântul ajutător;
Bucură-te, Sfinte cuvioase Grigorie, tăria credinţei peste toate!

Condacul al 12-lea

Multe laude ar trebui să-ţi aducem, dar noi punem înainte nevoile noastre cele de jos, că în suferinţe şi ispite grele ne zbatem, şi aşa ca la un liman alergăm, cu nădejdea şi credinţa în ajutorul sfânt, spre cântarea de: ***Aliluia!***

Icosul al 12-lea

O, Sfinte Grigorie, în toată viaţa ta pe Dumnezeu cel mai mult ai iubit, şi din această iubire şi iubirea de făpturi ai câştigat, cu daruri de sus fiind dăruit, din care şi noi ne împărtăşim şi ne folosim.
Bucură-te, sfântul nostru cel de aproape;

Bucură-te, darul milostivirii lui Dumnezeu;
Bucură-te, pildă de credincioşie şi nevoinţă sfântă;
Bucură-te, povăţuitorul cu adevărat al celor de taină;
Bucură-te, iscusită duhovnicie ce o dai celor căutători;
Bucură-te, sfântul de inimă al celor cu viaţă curată;
Bucură-te, împreună lucrător cu cei ce se nevoiesc în cele bune;
Bucură-te, de acum numele cel binecuvântat;
Bucură-te, de acum sfântul cel iubit;
Bucură-te, părinte de icoană;
Bucură-te, icoană la care mereu ne plecăm;
Bucură-te, Sfinte cuvioase Grigorie, tăria credinţei peste toate!

Condacul al 13-lea (de trei ori)
O, Sfinte prea cuvioase Părinte Grigorie, chipul tăriei credinţei te-ai făcut, şi prin aceasta cununa sfinţeniei tale străluceşte, prin care şi noi cei în nevoi cu îndrăznire alergăm, ştiindu-te ajutător în toate, cântând: ***Aliluia!***

Se citeşte apoi din nou:

Icosul 1
Chipul iubirii de Dumnezeu ai avut, pe care l-ai crescut în chipul credinţei celei peste toate, care biruieşte firea şi o face slujitoarea celor sfinte.
Bucură-te, alesul lui Dumnezeu;
Bucură-te, şi alegerea ta, a celor sfinte;
Bucură-te, chipul cel de taină al credinţei;
Bucură-te, chipul credinţei - ochiul firii;
Bucură-te, chipul credinţei - lumina din adânc;
Bucură-te, chipul credinţei - chipul lui Hristos;
Bucură-te, chipul credinţei - simţirea Sfântului Duh;
Bucură-te, credinţă - binecuvântarea Tatălui Dumnezeu;
Bucură-te, credinţă - chemarea întâlnirii;
Bucură-te, credinţă - închinarea de altar;
Bucură-te, credinţă - vorbirea tăcerii;
Bucură-te, Sfinte cuvioase Grigorie, tăria credinţei peste toate!

Rugăciune

O, prea cuvioase părinte Grigorie, Cel ce te-ai făcut locaşul dumnezeieştii Treimi şi locuitorul veşniciei, care eşti împreună cu toţi sfinţii, şi pe noi ne ajută să trecem prin toate încercările şi pe cele rele să le biruim. Păzeşte ţara aceasta şi pe tot

poporul şi Sfânta mânăstire în care ai sfintele moaşte, ca să nu ne ruşineze vrăjmaşii cei vicleni şi ucigători.

La sfintele tale moaşte ne plecăm, cu cinstire le sărutăm şi cedem că darul tău şi pe noi ne ajută în toate cele de nevoie. Cu iubirea de părinte ce trece peste toate şi pe noi toţi ne primeşte, chiar dacă nevrednici suntem şi vrednici de alungare şi mustrare.
O, iubire în care este cu adevărat chipul lui Dumnezeu, o, icoană de sfinţenie, o, Sfinte Grigorie, cu atâta ştim să te cinstim.

(Extras din cartea: Imnografie / Ieromonah Ghelasie Gheorghe. - Bucureşti: Platytera, 2016)

Paraclisul Sfântului Grigorie, decapolitul

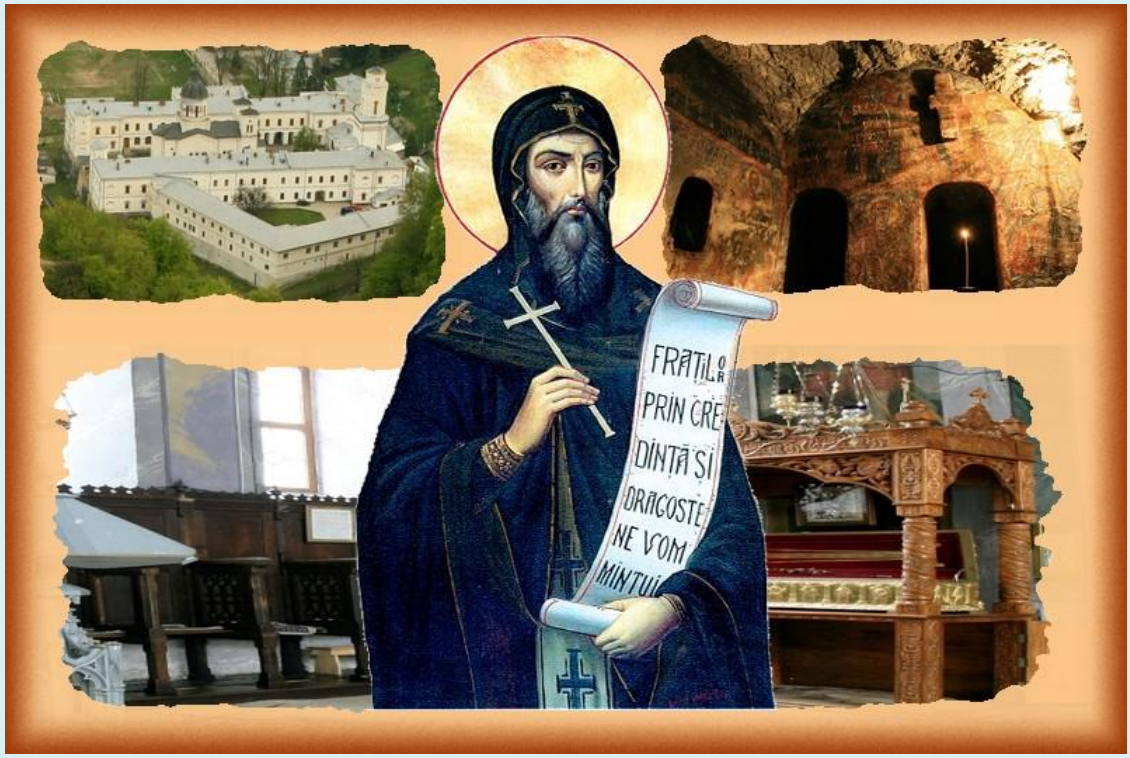

[Preotul: face obişnuitul început, zicând: Binecuvântat este Dumnezeul nostru.]

Citeţul: Amin. Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie!

Rugăciunile începătoare

Împărate ceresc, Mângâietorule, Duhul Adevărului, care pretutindenea eşti, şi toate le implineşti, Vistierul bunătăţilor şi Dătătorule de viaţă, vino şi te sălăşluieşte întru noi, şi ne curăţeşte pe noi de toată intinăciunea, şi mântuieşte, Bunule, sufletele noastre.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi;
Doamne, curăţeşte păcatele noastre;

Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;
Sfinte, cercetează şi vindecă neputinţele noastre, pentru numele Tău.

Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi. Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău. Că a Ta este Împărăţia şi puterea şi slava, a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Doamne, miluieşte ! (de 12 ori)

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Veniţi să ne închinăm, la Împăratul nostru Dumnezeu.
Veniţi să ne închinăm, şi să cădem la Hristos Împăratul nostru Dumnezeu.
Veniţi să ne închinăm, şi să cădem la însuşi Hristos Împăratul şi Dumnezeul nostru.

Apoi:

Psalmul 142

1. Doamne, auzi rugăciunea mea, ascultă cererea mea, întru credincioşia Ta, auzi-mă, întru dreptatea Ta.
2. Să nu intri la judecată cu robul Tău, că nimeni din cei vii nu-i drept înaintea Ta.
3. Vrăjmaşul prigoneşte sufletul meu şi viaţa mea o calcă în picioare; făcutu-m-a să locuiesc în întuneric ca morţii cei din veacuri.
4. Mâhnit e duhul în mine şi inima mea încremenită înlăuntrul meu.
5. Adusu-mi-am aminte de zilele cele de demult; cugetat-am la toate lucrurile Tale, la faptele mâinilor Tale m-am gândit.
6. Întins-am către Tine mâinile mele, sufletul meu ca un pământ însetoşat.

7. Degrab auzi-mă, Doamne, că a slăbit duhul meu. Nu-ţi întoarce faţa Ta de la mine, ca să nu mă asemăn celor ce se coboară în mormânt.
8. Fă să aud dimineaţa mila Ta, că la Tine îmi este nădejdea. Arată-mi calea pe care voi merge, că la Tine am ridicat sufletul meu.
9. Scapă-mă de vrăjmaşii mei, că la Tine alerg, Doamne.
10. Învaţă-mă să fac voia Ta, că Tu eşti Dumnezeul meu. Duhul Tău cel bun să mă povăţuiască la pământul dreptăţii.
11. Pentru numele Tău, Doamne, dăruieşte-mi viaţă. Întru dreptatea Ta scoate din necaz sufletul meu.
12. Fă bunătate de stârpeşte pe vrăjmaşii mei şi pierde pe toţi cei ce necăjesc sufletul meu, că eu sunt robul Tău.

Dumnezeu este Domnul şi S-a arătat nouă. Bine este cuvântat Cel ce vine întru numele Domnului. (de 3 ori), apoi:

Troparul sfântului, glasul al 3-lea: Chip te-ai făcut înfrânării şi prin dumne-zeiescul Duh, pe toţi ai luminat. Alegerea dreptei credinţe ai săvârşit-o şi cu învăţăturile tale lumea ai luminat şi ai mustrat cugetele celor rău credincioşi. Părinte prea cuvioase Grigorie, pe Hristos Dumnezeu roagă-L să ne dăruiască nouă mare milă.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin. (a Născătoarei de Dumnezeu)

Pe tine ce ai mijlocit mântuirea neamului nostru, te lăudăm, Născătoare de Dumnezeu Fecioară. Căci cu trupul cel luat de tine, Fiul tău şi Dumnezeul nostru, prin Cruce luând patimă, ne-a izbăvit pe noi din stricăciune, ca un Iubitor de oameni.

Psalmul 50
1. Miluieşte-mă, Dumnezeule, după mare mila Ta
2. Şi după mulţimea îndurărilor Tale, şterge fărădelegea mea.
3. Mai vârtos mă spală de fărădelegea mea şi de păcatul meu mă curăţeşte.
4. Că fărădelegea mea eu o cunosc şi păcatul meu înaintea mea este pururea.
5. Ţie unuia am greşit şi rău înaintea Ta am făcut, aşa încât drept eşti Tu întru cuvintele Tale şi biruitor când vei judeca Tu.
6. Că iată întru fărădelegi m-am zămislit şi în păcate m-a născut maica mea.
7. Că iată adevărul ai iubit; cele nearătate şi cele ascunse ale înţelepciunii Tale mi-ai arătat mie.
8. Stropi-mă-vei cu isop şi mă voi curăţi; spăla-mă-vei şi mai vârtos decât zăpada mă voi albi.

9. Auzului meu vei da bucurie şi veselie; bucura-se-vor oasele mele cele smerite.
10. Întoarce faţa Ta de la păcatele mele şi toate fărădelegile mele şterge-le.
11. Inimă curată zideşte întru mine, Dumnezeule, şi duh drept înnoieşte întru cele dinlăuntru ale mele.
12. Nu mă lepăda de la faţa Ta şi Duhul Tău cel sfânt nu-l lua de la mine.
13. Dă-mi mie bucuria mântuirii Tale şi cu duh stăpânitor mă întăreşte.
14. Învăţa-voi pe cei fărădelege căile Tale şi cei necredincioşi la Tine se vor întoarce.
15. Izbăveşte-mă de vărsarea de sânge, Dumnezeule, Dumnezeul mântuirii mele; bucura-se-va limba mea de dreptatea Ta.
16. Doamne, buzele mele vei deschide şi gura mea va vesti lauda Ta.
17. Că de ai fi voit jertfă, Ţi-aş fi dat; arderile de tot nu le vei binevoi.
18. Jertfa lui Dumnezeu: duhul umilit; inima înfrântă şi smerită Dumnezeu nu o va urgisi.
19. Fă bine, Doamne, întru bună voirea Ta, Sionului şi să se zidească zidurile Ierusalimului.
20. Atunci vei binevoi jertfa dreptăţii, prinosul şi arderile de tot; atunci vor pune pe altarul Tău viţei.

Canonul Sfântului Grigorie, decapolitul

Cântarea 1, glasul al 8-lea

Irmos: Apa trecând-o ca pe uscat, şi din răutatea egiptenilor scăpând, israeliteanul, striga: Izbăvitorului şi Dumnezeului nostru să-I cântăm.

Stih: ***Sfinte prea cuvioase Grigorie, roagă-te lui Hristos Dumnezeu pentru noi.***

Smeritul meu suflet omorât cu dulceţile trupului, înviază-l, părinte Grigorie, cu rugăciunile tale, că viaţa cea veşnică ai dobândit-o, omorând pe omul cel vechi cu nevoinţele pustniciei.

Stih: ***Sfinte prea cuvioase Grigorie, roagă-te lui Hristos Dumnezeu pentru noi.***

Înfrânându-ţi dulceţile trupului cu puterea minţii, din pruncie te-ai făcut vas ales Duhului, părinte, arătând lucrurile Lui prin blândeţe şi smerenie, văzătorule de Dumnezeu.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Cu iubire dumnezeiască, poftele trupului le-ai veştejit şi ţi-ai dobândit soţie curăţia, fericite, din care s-au născut ţie fii bunătăţile prea mărite, care te-au făcut pe tine dar bine primit lui Dumnezeu.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Ceea ce eşti scară cerească, care ajunge de la pământ la cer, prin care Cuvântul lui Dumnezeu cu oamenii S-a unit, Preacurată, binecuvântată, minune negrăită, vedere necuprinsă cu mintea, miluieşte pe cei ce se roagă ţie.

Cântarea a 3-a

Irmos: Doamne, cela ce ai făcut cele de deasupra crugului ceresc şi ai zidit Biserica, Tu pe mine mă întăreşte întru dragostea Ta, că Tu eşti marginea doririlor şi credincioşilor întărire, Unul Iubitorule de oameni.

Stih: ***Sfinte prea cuvioase Grigorie, roagă-te lui Hristos Dumnezeu pentru noi.***

În muntele faptelor bune alergând, cuvioase, ai intrat în norul privirii la cele de sus şi ai cunoscut pe cât ai putut cuprinde pe Cel necuprins de fire, fiind plin de lumină, părinte.

Stih: ***Sfinte prea cuvioase Grigorie, roagă-te lui Hristos Dumnezeu pentru noi.***

Cel ce S-a născut în peşteră pentru mântuirea neamului omenesc, pe tine cel ce ai locuit în peşteră, prea fericite, cu lumina cerească te-a luminat, ca pe Pavel, luminos arătându-te, părinte Grigorie.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Uşa cea cerească, prea curată Maică a lui Hristos, ţie, celui împresurat de asupririle diavoleşti, părinte, ţi-a dat aripi şi puternic asupra potrivnicului te-a făcut, cu harul Duhului Sfânt, şi ai biruit toate uneltirile lui.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Bucură-te, ceea ce ai născut pe Domnul tuturor; Bucură-te, ceea ce ai mijlocit viaţa oamenilor; Bucură-te, munte umbrit şi netăiat, întărirea credincioşilor; Bucură-te, ceea ce eşti cu totul fără de prihană.

Următoarele **stihuri** se zic după Cântarea a 3-a şi a 6-a:

Izbăveşte din nevoi pe robii tăi, Născătoare de Dumnezeu, că toţi după Dumnezeu, la tine scăpăm, ca şi către un zid nestricat şi folositor.

Caută cu milostivire, cu totul lăudată, Născătoare de Dumnezeu spre necazul cel cumplit al trupului meu şi vindecă durerea sufletului meu.

[Preotul zice ectenia: Miluieşte-ne pe noi Dumnezeule... la care pomeneşte pe cei pentru care se face paraclisul; Doamne miluieşte (de 3 ori). Apoi preotul zice ecfonisul: Că milostiv şi iubitor de oameni...]

Şi îndată **Sedealna**, glasul al 4-lea: Cu dumnezeiasca strălucire fiind luminat, ai izgonit întunericul patimilor celor de suflet stricătoare, Grigorie pururea mărite; Înălţându-te spre suirea nepătimirii cea prea curată, ai izvorât prea mărite raze de tămăduiri, sălăşluindu-te în lumina cea neapusă a Împărăţiei lui Hristos.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Astăzi toată lumea s-a umplut de bucurie întru praznicul cel binecuvântat al Născătoarei de Dumnezeu, strigând: Fecioară tu eşti cortul cel ceresc.

Cântarea a 4-a

Irmos: Tu eşti întărirea celor ce aleargă la Tine, Doamne, Tu eşti lumina celor întunecaţi şi pe Tine Te laudă duhul meu.

Stih: ***Sfinte prea cuvioase Grigorie, roagă-te lui Hristos Dumnezeu pentru noi.***

Cela ce pentru noi străină pogorâre a avut, Grigorie, străin făcându-Se pentru bunătate, pe tine străin pentru Dânsul văzându-te te-a primit şi dumnezeiesc moştenitor al Împărăţiei Sale strălucit cu bunătăţile te-a făcut.

Stih: ***Sfinte prea cuvioase Grigorie, roagă-te lui Hristos Dumnezeu pentru noi.***

Pentru Hristos, cel ce S-a făcut prunc pentru noi, te-ai dus la şcoala ascultării, prunc cu nerăutate făcându-te, de Dumnezeu înţelepţite părinte; şi cu dumnezeiasca smerenie ai smerit răutatea vrăjmaşilor, fericite Grigorie.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Cu ploile lacrimilor tale, părinte Grigorie, ca şi cu nişte rouă dumnezeiască adăpându-te, întru toată fapta bună ai sporit; toată roada bunătăţii ai înflorit; ca un pom roditor, lângă izvoarele apelor răsădit, ai adus roadele desăvârşirii în pustie.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Maica lui Dumnezeu binecuvântată, cu totul fără prihană, rănile sufletului meu vindecă-le, desfătările trupului stinge-le; inima mea cea întunecată lumineaz-o; împacă mintea mea şi mă izbăveşte de toată vătămarea şi năvălirea vrăjmaşilor.

Cântarea a 5-a

Irmos: Luminează-ne pe noi, Doamne, cu poruncile Tale şi cu braţul Tău cel prea înalt; pacea Ta dă-o nouă, Iubitorule de oameni.

Stih: ***Sfinte prea cuvioase Grigorie, roagă-te lui Hristos Dumnezeu pentru noi.***

Cu lucrarea cuvântului, viţă aducătoare de roadă te-ai arătat, cuvioase, care aduce struguri de fapte bune care dau din sine vin duhovnicesc de mântuire, părinte, veselind inimile credincioşilor.

Stih: ***Sfinte prea cuvioase Grigorie, roagă-te lui Hristos Dumnezeu pentru noi.***

Roma cea mărită, părinte, de la Răsărit, pe tine luminător neapus te-a primit prin credinţă şi s-a luminat cu darurile tale cele cinstite; că pe Hristos ai avut în suflet ca o lumină, luminând pe cei ce te văd pe tine, părinte.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Pe şarpele ce se târa şi păzea călcâiul tău, Grigorie, cu dumnezeiasca priveghere, în căile vieţii umblând ca o slugă a lui Dumnezeu, ca un lucrător al poruncilor lui, l-ai omorât cu puterea duhului.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Folositoare lumii, Maică pururea Fecioară, tu mă ajuţi şi mă povăţuieşti la calea cea dreaptă şi conduci la cărările dreptăţii gândul meu şi mişcările sufletului meu.

Cântarea a 6-a

Irmos: Curăţeşte-mă, Mântuitorule, că multe sunt fărădelegile mele şi mă ridică din adâncul răutăţilor, rogu-mă; căci către Tine am strigat şi mă auzi, Dumnezeul mântuirii mele.

Stih: ***Sfinte prea cuvioase Grigorie, roagă-te lui Hristos Dumnezeu pentru noi.***

Cu voinţa cea către Dumnezeu fiind îndumnezeit, prea sfinte, prin vedeniile cele tainice şi dumnezeieştile străluciri, ca un prooroc îndumnezeit şi ca o slugă a lui Dumnezeu te-ai învrednicit de dumnezeiescul dar.

Stih: ***Sfinte prea cuvioase Grigorie, roagă-te lui Hristos Dumnezeu pentru noi.***

În linişte şi tăcere, viaţa ta petrecând, Grigorie, te-ai arătat mai presus decât valurile lumeşti şi mai înalt decât patimile şi străin a tot ce este pământesc.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Ca o oglindă curată ai primit dumnezeiasca rază şi ai împodobit ca un vas sfinţit Biserica cea de sus, Grigorie şi ai luminat adunarea celor întâi născuţi.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Marie, Maică prea curată, palat al Împăratului, pe mine cel ce m-am făcut necurat, peşteră tâlharilor, curăţeşte-mă cu rugăciunile tale, arătându-mă Biserică sfântă Celui ce S-a născut din tine.

[Preotul pomeneşte pe cei pentru care s-a făcut paraclisul, aşa cum s-a arătat după cântarea a 3-a]

Următoarele **stihuri** se zic după Cântarea a 3-a şi a 6-a:

Izbăveşte din nevoi pe robii tăi, Născătoare de Dumnezeu, că toţi după Dumnezeu, la tine scăpăm, ca şi către un zid nestricat şi folositor.

Caută cu milostivire, cu totul lăudată, Născătoare de Dumnezeu spre necazul cel cumplit al trupului meu şi vindecă durerea sufletului meu.

Apoi ecfonisul şi **condacul** glasului al 3-lea: Soare luminos, pe tine Biserica te cunoaşte, care cu podoabele faptelor bune şi cu razele tămăduirilor pe toţi luminezi, a lui Hristos slugă. Pentru aceasta prăznuim dumnezeiasca pomenirea ta şi cinstim nevoinţele tale, prea fericite părinte, înţelepte Grigorie.

Prochimen, glasul al 4-lea: *Cinstită este înaintea Domnului, moartea cuvioşilor Lui.*

Stih: *Ce vom răsplăti Domnului pentru toate câte ne-a dat nouă*

[Preotul: Domnului să ne rugăm
Credincioşii: Doamne, miluieşte
Preotul: Că Sfânt eşti, Dumnezeul nostru...
Credincioşii: Amin
Preotul: Şi pentru ca să ne învrednicim noi a asculta Sfânta Evanghelie pe Domnul Dumnezeul nostru să-L rugăm
Credincioşii: Doamne miluieşte (de 3 ori)
Preotul: Cu înţelepciune drepţi, să ascultăm Sfânta Evanghelie, Pace tuturor
Credincioşii: Şi duhului tău
Preotul: Din Sfânta Evanghelie de la Luca citire] (Luca 6, 17-23)
Credincioşii: ***Slavă Ţie, Doamne, slavă Ţie***
[Preotul: Să luăm aminte]

Urmează Evanghelia pe care, în lipsă de preot, poate s-o citească şi un simplu credincios, cu toată smerenia, dragostea, şi cu toată frica:

Luca 6, 17-23

În vremea aceea, sta Iisus în loc şes
17. Şi coborând împreună cu ei, a stat în loc şes, El şi mulţime multă de ucenici ai Săi şi mulţime mare de popor din toată Iudeea, din Ierusalim şi de pe ţărmul Tirului şi al Sidonului, care veniseră ca să-L asculte şi să se vindece de bolile lor.
18. Şi cei chinuiţi de duhuri necurate se vindecau.
19. Şi toată mulţimea căuta să se atingă de El că putere ieşea din El şi-i vindeca pe toţi.
20. Şi El, ridicându-Şi ochii spre ucenicii Săi, zicea: Fericiţi voi cei săraci, că a voastră este împărăţia lui Dumnezeu.
21. Fericiţi voi care flămânziţi acum, că vă veţi sătura. Fericiţi cei ce plângeţi acum, că veţi râde.
22. Fericiţi veţi fi când oamenii vă vor urî pe voi şi vă vor izgoni dintre ei, şi vă vor batjocori şi vor lepăda numele voastre ca rău din pricina Fiului Omului.
23. Bucuraţi-vă în ziua aceea şi vă veseliţi, că, iată, plata voastră multă este în cer.

Credincioşii: ***Slavă Ţie, Doamne, slavă Ţie!***

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. glasul al 2-lea

Pentru rugăciunile prea cuviosului tău Grigorie, Milostive, curăţeşte mulţimea greşelilor noastre.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Milostive, curăţeşte mulţimea greşelilor noastre.

Stih: ***Miluieşte-ne, Dumnezeule, după mare mila Ta şi după mulţimea îndurărilor tale curăţeşte toate fărădelegile noastre.***

Apoi **Stihirea**, glasul al 6-lea cântat sau citit: Tinde mâinile tale către Dumnezeu, pentru cei ce năzuiesc la ajutorul tău, Grigorie, purtătorule de Dumnezeu, prea înţelepte şi te roagă pentru dânşii să se izbăvească de scârbă şi de mânia cea viitoare.

[Preotul zice: Mântuieşte, Dumnezeule, poporul Tău, şi binecuvântează moştenirea Ta...]

Credincioşii: Doamne, miluieşte (de 12 ori)

[Apoi ecfonisul: Cu mila şi cu îndurările şi cu iubirea de oameni...]

Cântarea a 7-a

Irmos: Tinerii cei ce au mers în Iudeea în Babilon oarecând, cu credinţa Treimii văpaia cuptorului au călcat-o cântând: bine eşti cuvântat, Dumnezeul părinţilor noştri.

Stih: ***Sfinte prea cuvioase Grigorie, roagă-te lui Hristos Dumnezeu pentru noi.***

Cu vărsările lacrimilor ai stins focul păcatului şi apa nepătimirii şi izvoarele curate ale tămăduirilor izvorăşti, părinte Grigorie, celor ce cântă: bine eşti cuvântat, Dumnezeul părinţilor noştri.

Stih: ***Sfinte prea cuvioase Grigorie, roagă-te lui Hristos Dumnezeu pentru noi.***

Cu căruţa de văpaie a dragostei curate şi a faptelor bune te-ai ridicat la înălţime, întru care ţi-ai agonisit viaţa, de Dumnezeu înţelepţite, strigând: bine eşti cuvântat, Dumnezeul părinţilor noştri.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Valurile patimilor le-ai secat cu stările la priveghere şi, adormind cu somnul cel cuvios al sfinţilor, părinte Grigorie, la lumină ai trecut, strigând: bine eşti cuvântat, Dumnezeul părinţilor noştri.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Ceea ce ai născut Viaţa, prea curată Fecioară, înviază-mă pe mine, cel ce sunt mort prin păcat, miluieşte-mă şi de gheenă izbăveşte-mă pe mine, cel ce cântă: bine eşti cuvântat, Dumnezeul părinţilor noştri.

Cântarea a 8-a

Irmos: Pe Împăratul ceresc, pe care-L laudă oştile îngereşti, lăudaţi-L şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Stih: ***Sfinte prea cuvioase Grigorie, roagă-te lui Hristos Dumnezeu pentru noi.***

Prin rugăciunile tale către Dumnezeu, având răbdare, prea fericite, ai dobândit ceea ce ai cerut cu credinţă, că noaptea dormind, ţi s-a arătat îngerul ce ţi-a dat sabie de foc, care ţi-a tăiat patimile inimii, şi cu foc dumnezeiesc te-a luminat, curăţindu-te cu mărire negrăită.

Stih: ***Sfinte prea cuvioase Grigorie, roagă-te lui Hristos Dumnezeu pentru noi.***

Ca un soare prea luminos ai strălucit cu înţelepciunea şi te-ai arătat cu lumina faptelor bune, prea cuvioase Grigorie, şi cu strălucirea minunilor ai revărsat raze în tot pământul, luminând pe cei ce cântă cu bună credinţă: Tineri binecuvântaţi, preoţi lăudaţi; popoare prea înălţaţi pe Hristos în veci.

Binecuvântăm pe Tatăl, pe Fiul şi pe Sfântului Duh, Dumnezeu

Cântare îngerească ai auzit, părinte Grigorie, în trup muritor fiind, din care ţi-ai îndulcit simţirile sufletului şi luminos te-ai cunoscut, strigând Stăpânului: Preoţi binecuvântaţi, popoare prea înălţaţi pe Hristos în veci.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Ceea ce ai născut mai presus de cuvânt pe Judecătorul şi pe Domnul, pe Acela ca pe Fiul tău, roagă-L, Preasfântă, ca în ceasul Judecăţii de osândă şi de foc şi de întunericul cel neluminat şi de scrâşnirea dinţilor să izbăvească pe cei ce cu dreaptă credinţă cântă: Popoare prea înălţaţi pe Hristos în veci.

Cântarea a 9-a

Irmos: Spăimântatu-s-au cerurile şi marginile pământului s-au cutremurat, că Dumnezeu S-a arătat oamenilor în trup, şi pântecele tău s-a făcut mai desfătat decât cerurile. Pentru aceasta, pe tine, Născătoare de Dumnezeu, începătoriile cetelor îngereşti şi omeneşti te prea măresc.

Stih: ***Sfinte prea cuvioase Grigorie, roagă-te lui Hristos Dumnezeu pentru noi.***

Cu sudorile pustiniciei ai stins cărbunii păcatului şi din cer în chipul focului, ai luat harul care nu te-a ars, înţelepte, ci mai mult te-a rourat şi puternic împotriva păcatului te-a arătat.

Stih: ***Sfinte prea cuvioase Grigorie, roagă-te lui Hristos Dumnezeu pentru noi.***

Ca un trandafir şi ca un crin bine mirositor, ai înflorit în văile pustniciei, părinte Grigorie! Pentru aceasta trupul tău cel sfinţit izvorăşte har cu îmbelşugare, că mireasmă plină de viaţă este şi gura ta, ca un potir plin de aromate s-a arătat.

Stih: ***Sfinte prea cuvioase Grigorie, roagă-te lui Hristos Dumnezeu pentru noi.***

Astăzi, împreună cu noi, adunarea pustnicilor şi a cuvioşilor se veseleşte. Patriarhii şi proorocii, apostolii şi mucenicii, întru pomenirea ta, Grigorie, împreună cu noi prăznuiesc, cu care pomeneşte pe cei ce te cinstesc cu credinţă, vrednicule de minuni.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Sicriul unde zace cinstitul şi mult pătimitorul tău trup ne izvorăşte nouă daruri de minuni, părinte Grigorie, sfinţind sufletele şi trupurile noastre, ale celor ce ne îmbogăţim cu tine, folositor şi fierbinte sprijinitor avându-te.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Noi credincioşii, cu bucurie strigăm către tine, Fecioară, ca şi Arhanghelul Gavriil: Bucură-te, rai care ai răsărit Pomul Vieţii; bucură-te dezlegarea blestemului, încununarea mucenicilor, lauda cuvioşilor şi întărirea bine credincioşilor creştini.

Apoi urmează aceste **stihiri**:

În cereştile locaşuri te veseleşti cu îngerii, părinte, şi cu îndrăzneală stând înaintea tronului ceresc, roagă-te Domnului să ne dăruiască nouă iertare de greşeli şi izbăvire de patimi, celor ce săvârşim pe pământ pomenirea ta.

Cu secera rugăciunii ai tăiat spinii patimilor, părinte Grigorie, cu plugul înfrânării ai arat ogorul sufletului tău şi ai semănat într-însul seminţele bunei credinţe din care ne răsar nouă multe tămăduiri.

Vas plin de fapte bune te numim, cuvioase, că ai fost dătător de daruri, iubitor de tăcere, lucrător al privegherii, stâlp înfrânării, locaş necurmat de rugăciune, vistierie Domnului şi fierbinte rugător pentru cei ce te cinstesc pre tine.

Zid şi temelie a dreptei credinţe te numim pe tine, părinte, şi mucenic adevărat, că mustrând pe cei rău credincioşi, de la dânşii ai răbdat chinuri şi bătăi, pentru care

acum, în ceruri, te bucuri, fiind încununat cu mărire de la Hristos, Mântuitorul sufletelor noastre.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Preasfântă Fecioară, primeşte rugăciunile păcătoşilor şi suspinul celor necăjiţi nu-l trece cu vederea, iar pe Cel ce S-a născut din pântecele tău cel curat, roagă-L să ne mântuiască pe noi, cei ce te mărim pe tine.

După aceasta: ***Cuvine-se cu adevărat să te fericim pe tine Născătoare de Dumnezeu, cea pururea fericită şi prea nevinovată şi Maica Dumnezeului nostru. Ceea ce eşti mai cinstită decât Heruvimii şi mai slăvită fără de asemănare decât Serafimii, care fără stricăciune pe Dumnezeu Cuvântul ai născut, pe tine, cea cu adevărat Născătoare de Dumnezeu, te mărim.***

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi;
Doamne, curăţeşte păcatele noastre;
Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;
Sfinte, cercetează şi vindecă neputinţele noastre, pentru numele Tău.

Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi. Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău. Că a Ta

este Împărăţia şi puterea şi slava, a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Apoi **troparele** acestea, glasul al 3-lea:

Chip te-ai făcut înfrânării şi prin dumnezeiescul Duh pe toţi ai luminat. Alergarea dreptei credinţe ai săvârşit-o şi cu învăţăturile tale lumea ai luminat şi ai mustrat cugetele celor rău credincioşi, părinte prea cuvioase Grigorie, roagă-te lui Hristos Dumnezeu să ne dăruiască nouă mare milă.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Pe tine, ceea ce ai mijlocit mântuirea neamului nostru, te lăudăm, Născătoare de Dumnezeu Fecioară, căci cu trupul cel luat din tine Fiul tău şi Dumnezeul nostru luând prin cruce patima ne-ai izbăvit pe noi din stricăciune ca un iubitor de oameni.

[Apoi preotul face otpustul mic, iar de nu este preot se zice:]

Pentru rugăciunile Sfinţilor noştri, Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi. Amin.

Sfârşit şi lui Dumnezeu laudă!

(Sursa: Viaţa, acatistul şi Paraclisul Sfântului prea cuviosului părintelui nostru Grigorie Decapolitul, Sfânta Mănăstire Bistriţa, 2001, pag. 81-95.)

Imnografie

Troparul Sfântului cuvios Grigorie, decapolitul: Chip te-ai făcut înfrânării şi prin dumnezeiescul Duh pe toţi i-ai luminat. Alergarea dreptei credinţe o ai săvârşit şi cu învăţăturile lumea ai luminat şi ai mustrat cugetele celor rău credincioşi, părinte cuvioase Grigorie, roagă-te lui Hristos Dumnezeu să ne dăruiască nouă mare milă.

Troparul Sfântului cuvios Grigorie, decapolitul: Dumnezeul părinţilor noştri care faci pururea cu noi după blândeţile Tale, nu îndepărta mila Ta de la noi; ci, pentru rugăciunile lor, în pace îndreptează viaţa noastră.

Condacul Sfântului cuvios Grigorie, decapolitul: Soare luminos pe tine Biserica te cunoaşte, care cu podoabele faptelor bune şi cu razele tămăduirilor pe toţi luminezi, a lui Hristos slugă. Pentru aceasta prăznuim dumnezeiască pomenirea ta şi cinstim nevoinţele tale, prea fericite părinte, înţelepte Grigorie.

Canonul Sfântului Grigorie, decapolitul - partitură:
https://www.academia.edu/42870891/Canonul_Sf%C3%A2ntului_Grigorie_decapolitul_-_partitur%C4%83

Slujba Sfântului Grigorie, decapolitul:
https://www.academia.edu/42870818/Slujba_Sf%C3%A2ntului_Grigorie_decapolitul

Vieţile Sfinţilor - Cuviosul părintele nostru Grigorie decapolitul, ale cărui moaşte se află la Mănăstirea Bistriţa-Vâlcea

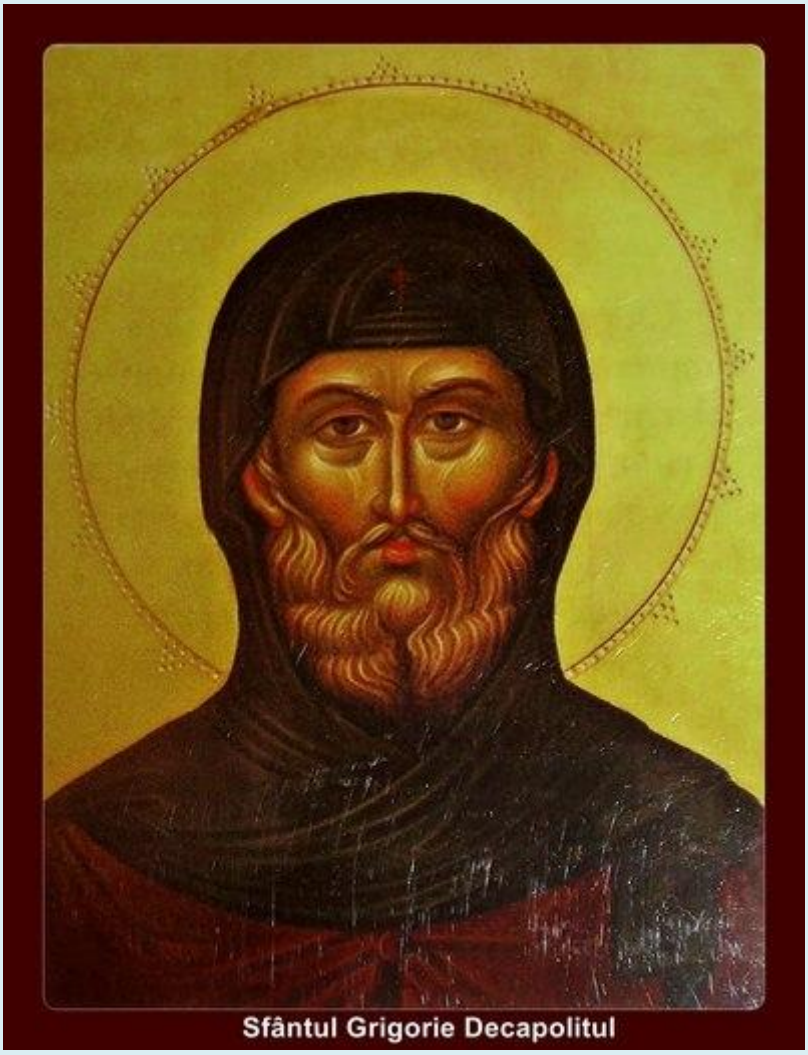

Sfântul Grigorie Decapolitul

Acesta s-a născut într-una din cetăţile Decapoliei, care se numeşte Irinopolis. Tatăl lui se numea Serghie şi era robit de patimile trupului, încât pentru mântuirea lui nicidecum nu purta de grijă. ***Pe maica sa o chema Maria*** şi era binecredincioasă, iubitoare de Dumnezeu şi de fii, care, fiind rădăcină bună şi frumoasă stâlpare, a odrăslit pe acest mare Grigorie.

Ajungând la vârsta de opt ani, Grigorie a fost dat la carte. ***După ce s-a nevoit vreme destulă şi a învăţat toate câte i s-au părut că-i sunt de trebuinţă, alerga totdeauna la biserică cu multă evlavie şi toate cuvintele folositoare şi mântuitoare de suflet, câte le auzea, le împlinea şi cu fapta, ca un cunoscător şi înţelept. Apoi, înălţându-şi mintea la cele cereşti, a urât cu totul cele***

pământeşti, iar de trup nici o grijă nu purta. Şi nu mânca nicidecum bucate bune şi scumpe, ci simple şi puţine, cât să împlinească nevoia trupului, deşi îl sileau părinţii să mănânce şi să se veselească împreună cu dânşii. Dar fericitul nicidecum nu voia, ci ***mai mult se îndeletnicea cu cititul dumnezeieştilor Scripturi, ca un pom răsădit lângă izvoarele apelor, de unde totdeauna adăpându-se, şi-a dat rodul la vremea sa***, după cum se va arăta mai departe.

Acest cuvios mergea la dumnezeiasca biserică adeseori şi asculta cu multă luare aminte cântările lui David, prin care îşi aprindea sufletul către dumnezeiescul dor. De multe ori, depărtându-se în loc liniştit, se ruga lui Dumnezeu ca să-l învrednicească a se face rob adevărat al Lui. Era apoi îndemânatic la multe feluri de lucruri de mână din care îşi câştiga hrana vieţii, iar cele ce îi prisoseau le dădea săracilor. Părinţii lui îl sileau să se îmbrace cu haine scumpe şi frumoase, iar el, iubitul şi doritul lui Dumnezeu, purta haine proaste, aducându-şi aminte de cuvântul Domnului Care zicea că cei ce poartă haine moi, se află în casele împărăteşti.

După ce a ajuns la vârsta cea legiuită, au vrut părinţii să-l însoare, fără de voia lui; iar vrednicul de minuni Grigorie, având dorinţa să-şi păzească întreagă înţelepciunea şi fecioria, pe ascuns lepădându-se de lume şi de toate cele frumoase şi veselitoare ale ei, de părinţi şi de toate rudeniile sale, a fugit pe ascuns şi s-a dus într-o mânăstire. Acolo era egumen un episcop îmbunătăţit care, din pricina eresului luptătorilor contra Sfintelor icoane, se retrăsese atunci de curând de la episcopia sa fiindcă ereticii erau abătuţi la minte şi supărau pe cei credincioşi. Pentru aceea, ca să nu-l supere şi să-l silească a cădea din adevăratele dogme ale dreptei credinţe şi-a lăsat scaunul şi petrecea prin munţi şi prin peşteri.

Tânărul Grigorie, mergând la păstorul acesta îmbunătăţit, i-a spus că are de gând să se facă monah. Iar episcopul, văzându-l plin de râvnă dumnezeiască şi arzând cu duhul, l-a întărit în bunul lui scop şi l-a trimis la nişte monahi, care petreceau într-un loc prea liniştit şi ascuns, ca să se deprindă mai bine cu nevoinţele şi deprinderile monahiceşti.

Întru acestea petrecând Grigorie şi nevoinţa cea bună săvârşind, după cuvântul apostolului, punând suişuri în inima sa, după cum zice psalmistul. Nu după multă vreme a murit Serghie, tatăl sfântului, iar maica sa dorind să-l vadă şi neştiind unde se află prea iubitul ei fiu, a cercetat cu dinadinsul prin toate mânăstirile, schiturile, sihăstriile şi pustietăţile, până când cu multă osteneală şi după multă vreme a aflat pe fiul său cel dorit.

După ce l-a aflat şi a înţeles că vrea să se facă monah şi să slujească lui Dumnezeu întru feciorie şi întru curăţenie, ea, ca o binecredincioasă şi de Dumnezeu iubitoare, nu s-a întristat, nici nu l-a împiedicat de la o cale ca aceasta a mântuirii; ci mai ales l-a lăudat şi l-a învăţat să fie mare la suflet şi îndrăzneţ către nevoinţele monahilor. Numai aceasta l-a rugat: să meargă într-o mânăstire de obşte, care se află la locurile de primprejur în care era şi un frate al lui, ca astfel amândoi să se nevoiască şi să aibă unul prin altul mângâiere şi ajutor.

Deci, Sfântul Grigorie, văzând că voia maicii sale nu este potrivnică scopului său, ci mai vârtos ajutătoare spre mântuirea fratelui său - căci numai atunci se cuvenea a nu asculta fiii pe părinţii lor, când aceştia îi sfătuiesc la ceva împotriva voii lui Dumnezeu - atunci s-a înduplecat să facă voia maicii sale şi s-a dus în acea mânăstire al cărei egumen era un eretic, care avea mare dragoste şi prietenie cu ereticii.

Acest lucru, după ce l-a înţeles sfântul, nu l-a suferit, ca un râvnitor al bunei credinţe ce era. Deci nu s-a temut deloc, ci cu îndrăzneală l-a mustrat înaintea tuturor fraţilor mânăstirii aceleia, spunând că nu este vrednic a păstori atâtea oi cuvântătoare, fiind eretic şi luptător contra Sfintelor icoane. ***Iar egumenul acela, nesuferind mustrările sfântului şi umplându-se de mânie, cu multă trufie a poruncit celor ce-i stau înainte să bată pe sfântul fără milă. Sfântul a primit mulţimea loviturilor ca o rouă cerească şi mulţumea lui Dumnezeu că l-a învrednicit a suferi aceasta pentru dreapta credinţă.***

Deci a fugit din acea mânăstire, că nu suferea să stea cu ereticul acela la un loc, urmând şi canonul 121 al Sfântului Ioan Pustnicul, care dă voie monahului a ieşi din mânăstirea în care egumenul este eretic. ***El fugind, s-a dus, purtând pe trupul său rănile care le luase asupră-şi de la egumenul eretic pentru adevărata credinţă. Apoi a mers la altă mânăstire, unde era egumen o rudenie a maicii sale, care se numea Simeon şi care era arhimandrit peste toate mânăstirile celor două cetăţi. Aceluia i-a spus toate câte a pătimit de la egumenul cel eretic, arătându-i şi rănile ce le luase de la dânsul.***

Simeon a primit pe Grigorie cu toată bucuria, ca pe o rudenie a sa şi, după ce l-a mângâiat, l-a rânduit să petreacă cu ceilalţi părinţi şi fraţi ai mânăstirii, dându-i canon şi rânduiala, cum să petreacă şi în ce chip să se nevoiască. După aceea l-a încercat spre toată faptă bună, cea lucrătoare, căci şi el era foarte îmbunătăţit şi prea iscusit în toate luptele împotriva duhurilor cele viclene şi în nevoinţele cele monahiceşti.

Tânărul Grigorie primea învăţăturile, sfaturile şi îndemnurile către faptele bune, ale unchiului său, precum se aşează pecetea pe ceara cea moale. Pentru aceea a sporit în scurtă vreme în faptele bune şi în nevoinţele monahiceşti. Adică în ascultare, în smerenie, în dreapta judecată, în cunoştinţă, în răbdare, în blândeţe, în dragoste către Dumnezeu şi către aproapele şi, în toate faptele bune, încât s-a făcut iubit tuturor fraţilor mânăstirii, care ca pe un înger a lui Dumnezeu îl socoteau. ***Iar fericitul Grigorie, cu cât se vedea cinstit de către toţi, cu atât mai mult se smerea, în toate urmând lui Dumnezeu, Celui ce S-a smerit pentru noi, şi ne-a învăţat, zicând: Luaţi asupra voastră jugul Meu, şi vă învăţaţi de la Mine că sunt blând şi smerit cu inima.***

Deci, după ce a petrecut în această sfântă mânăstire a unchiului său pai-sprezece ani, după ce a adunat în sufletul său fapte bune şi după ce s-a iscusit în toate luptele minţii şi s-a îmbrăcat cu putere de sus şi cu toate armele lui Dumnezeu - cum zice apostolul - s-a înarmat şi s-a făcut vrednic a sta împotriva tuturor meşteşugirilor diavoleşti. Apoi cunoscând că va putea să locuiască deosebit şi, ca un viteaz ostaş, să iasă în câmpul de luptă cu duşmanul cel nevăzut şi să-l biruiască, atunci a rugat pe arhimandritul mânăstirii să-i dea voie a sedea într-o chilie în singurătate, fără a avea nici o grijă de cele trupeşti şi pământeşti.

Acel bun păstor, cunoscând râvna lui cea fierbinte către viaţa cea desăvârşită, şi dragostea lui către Dumnezeu, apoi înţelegând că darul Sfântului Duh s-a sălăşluit întru dânsul pentru curăţenia şi smerenia inimii lui, spre folosul ce avea să se pricinuiască multora, l-a lăsat şi s-a dus într-o peşteră care era într-o prăpastie adâncă, în care sfântul a intrat bucurându-se, şi care nu era departe de mânăstirea aceea. Acolo, izbăvindu-se de toate gâlcevile, petrecea în rugăciune vorbind cu Dumnezeu. Însă a aflat şi acolo mare supărare, căci locuiau în peştera aceea mulţime de draci, încât nu putea nimeni să se apropie de locul acela, ce era de multă vreme locuit de ei fără de nici o supărare.

Mai înainte cunoscând diavolii izgonirea lor din locul acela, s-au tulburat foarte şi cu toţii s-au pornit asupra lui Grigorie, cu multe feluri de măiestrii ca să-l izgonească de acolo. Căci, arătându-se în chip de ostaşi înarmaţi cu multe feluri de arme, s-au pornit asupra lui strigând cu glasuri groaznice şi neobişnuite, zicând: "Ieşi din locul nostru în care de multă vreme locuim, căci multe rele vei pătimi de la noi, iar mai pe urmă te vom şi omorî". După aceea s-au prefăcut toţi în scorpii şi în balauri înfricoşaţi şi au năvălit asupra lui, cu gurile căscate, ostenindu-se numai şi numai pentru a-l înghiţi.

Sfântul, cunoscând viclenia lor, nu se temea nicidecum de dânşii, şi stătea cu vitejie şi fără temere, ca un ostaş viteaz înarmat cu armele lui Dumnezeu, înfrângându-i şi biruindu-i. Iar ei, ca nişte valuri de mare, după ce s-au izbit de piatra cea întemeiată pe nădejdea lui Dumnezeu şi s-au întors ruşinaţi, nu s-au descurajat, nici nu s-au lăsat de a-i da război. ***Ci, după câtăva vreme, iarăşi au năvălit asupra lui Grigorie, şi când el făcea rugăciune către Dumnezeu, ei îl muşcau de picioare, iar când sfântul făcea metanii ei se încolăceau pe mâinile lui şi se atârnau de el ca să nu se ridice în sus, îl muşcau de mâini şi îl înţepau cu limbile ca nişte ace înveninate încât îi pricinuiau sfântului mari şi nespuse dureri. Acestea le făceau viclenii draci ca să-i îndepărteze mintea de la Dumnezeu, şi să i-o atragă spre cele pământeşti.***

Sfântul Grigorie, având nădejde către Dumnezeu, nu băga seamă de rănile şi muşcăturile lor, ci ca pe nişte săgetături copilăreşti le socotea. De aceea, văzând ticăloşii diavoli că nu pot să-l izgonească şi că nu pot nimic asupra Sfintei Cruci, cu care era înarmat, ei singuri au plecat din peşteră. Însă, nu după multe zile iarăşi s-au prefăcut în chip de ostaşi mulţi şi au venit în peşteră cu săbii, cu suliţe, cu arcuri şi cu unelte de război.

Apoi, năvălind asupra sfântului cu strigăte şi cu chiote se lăudau că de nu va ieşi din peşteră, îl vor omorî. Iar el, însemnându-se după obicei cu semnul cinstitei Cruci, ca pe nişte păianjeni a risipit toate meşteşugurile lor, şi pe toţi i-a izgonit. Ei, fugind, strigau unele ca acestea: "De vreme ce ne-a izgonit din locul nostru, nedreptul acesta, unde ne vom mai duce noi ticăloşii?" Acestea zicând, s-au risipit, căci rugăciunea Sfântului îi ardea ca o văpaie de foc şi au fugit toţi înfricoşaţi.

După câteva zile prea viclenii diavoli au încercat altă măiestrie. Căci după ce au văzut că prin ispitele cele din stânga, pe care le-au adus asupra Sfântului, nu l-au putut birui, au început să-l ispitească cu cele din dreapta. Dumnezeu poate voind astfel, ca să lămurească pe robul Său şi să-l facă desăvârşit în toată faptă bună şi astfel să se prea mărească numele Său printr-însul. Deci, cu cele din dreapta a început vicleanul să-l ispitească, după cuvântul apostolului, ca să se facă ostaş al Împăratului Hristos şi din nici o parte să nu fie biruit de războiul vrăjmaşului. Să vedem dar care era măiestria aceea, pe care au încercat să o aducă asupra Sfântului?

În noaptea de nouă martie, adică spre ziua Sfinţilor patruzeci de mucenici ai lui Hristos, diavolii au mers în peşteră la cuviosul, având cununi pe capetele lor, ce străluceau ca soarele, şi au zis către dânsul: "Noi suntem cei patruzeci

de mucenici ai lui Hristos şi am venit să-ţi dăm daruri şi puteri asupra dracilor". Dar el, cunoscându-i cu darul lui Dumnezeu care locuia într-însul, i-a certat şi s-au făcut nevăzuţi.

De aceea, văzând ei că nici cu o altă măiestrie nu puteau să-l doboare şi să-l scoată din locul acela, au dat în trupul lui atât de mare război de desfrânare, încât ardea de această patimă, ca şi cum l-ar fi săgetat cineva cu săgeţi de fier, înfocate.

Aflându-se în acel război cumplit şi cu dinadinsul rugându-se lui Dumnezeu ca să-l izbăvească de o patimă ca aceasta, dumnezeiescul dar, care de-a pururea era cu dânsul şi-i ajuta ca să fie mai presus de toate ispitele vrăjmaşului, i-a dat ajutor şi în această ispită. Căci i s-a arătat în vis o femeie cinstită şi cuvioasă, care semăna cu maica sa, şi aceea l-a întrebat pe Sfântul, zicând: "O prea iubitule fiu, care este pricina mâhnirii tale?"

Iar sfântul, punându-şi degetul pe pieptul său, i-a arătat ei patima sa. Acea cinstită femeie, pipăind cu mâna locul unde i-a arătat şi desfăcând rana lui cu degetul ca şi cu un brici, i s-a arătat că a scos de acolo o bucăţică putrezită, zicându-i: "Iată, aceasta a fost durerea ta şi nu te mai întrista, căci a încetat. De acum înainte nu va mai veni asupra ta nici o sminteală". Acestea văzându-le, s-a deşteptat şi, cunoscând că Domnul a ridicat de la el pofta trupului de desfrânare, s-a bucurat şi I-a mulţumit.

După aceasta, având dorinţă să vadă pe fratele său, a trimis la dânsul pe ucenicul care îi slujea, când avea trebuinţă de câte ceva, ca să-l aducă la dânsul acolo în peşteră.

Deci, rămânând el singur, se îndeletnicea cu gândirea la Dumnezeu în trezirea minţii. Iar într-o noapte, aflându-se singur stând la rugăciune cu dinadinsul către Dumnezeu, a venit peste dânsul o uimire şi a avut o vedenie minunată. Căci a strălucit din cer o lumină ca soarele şi, înconjurând toată peştera şi locul de primprejurul ei, a venit o bunămireasmă de nepovestit, care a ţinut mai multe zile, până când a venit ucenicul de la fratele lui şi a bătut în uşa peşterii ca să-i vestească despre acesta.

Sfântul auzind, s-a trezit ca dintr-o beţie din vedenia aceasta. Şi după ce i-a deschis uşa, văzând pe ucenicul său, l-a întrebat, zicând: "Cum te-ai întors aşa degrabă, frate?" Căci i s-a părut că a lipsit vreme de numai un ceas. Iar ucenicul a răspuns: "N-am venit curând, părinte. Căci, neaflând pe cel

căutat şi zăbovind, acum am venit fără nici o ispravă". Cuviosul a întrebat pe ucenic: "Dar câte zile sunt de când te-ai dus şi în care zi ai venit?" Iar el i-a răspuns: "Am plecat Duminică de aici şi astăzi este joi, a doua săptămână".

Auzind acestea, pe cuviosul Grigorie l-a cuprins mirarea cum au trecut atâtea zile, pe când lui i s-a părut că fratele lui a zăbovit numai un ceas.

Însă, temându-se să nu fi fost vreo amăgire diavolească a găsit cu cale să vestească părintelui său. Pentru aceea i-a scris o scrisoare, rugându-l să facă osteneală şi să vină până la dânsul, căci are să-i spună un cuvânt prea de nevoie, iar în scrisoare zicea aşa: *"Grigorie smeritul şi nevrednicul monah, scriu prietenului şi dascălului meu Simeon să se bucure. Neavând eu, cinstite părinte, alt tată trupesc, şi tu fiind nevredniciei mele părinte duhovnicesc şi povăţuitor, purtător de grijă şi rudenie de aproape, în tot chipul te îngrijeşti de mântuirea prea iubitului tău fiu. Pentru aceea şi eu, îndrăznind către tine, ca şi către părintele meu cel dumnezeiesc şi iubit, trimit către tine această smerită scrisoare, prin care te înştiinţez că un lucru mi s-a întâmplat în zilele acestea, care a tulburat sufletul meu şi pe care nu-mi este cu putinţă a-l vesti altcuiva, fără numai ţie, părintelui meu, şi de la tine doresc să iau învăţătură şi sfătuire pentru cele ce mi s-au întâmplat. Roagă-te pentru mine nevrednicul fiul tău şi fără zăbavă vino la mine, căci foarte mult te doresc".*

Pecetluind scrisoarea, a trimis-o prin ucenicul său la pururea pomenitul Simeon. Acesta, după ce a citit scrisoarea, s-a temut, socotind că poate va fi pătimit vreo ispită de la vrăjmaşul. Sculându-se îndată s-a dus la dânsul în peştera unde locuia. Sărutându-se unul cu altul cu sărutare duhovnicească; apoi, făcând rugăciune împreună şi după rugăciune şezând, a început să-l întrebe pe cuviosul Grigorie, zicând: *"Pentru care pricină, fiule, ai trimis la mine ca să vin? Nu cumva ţi s-a întâmplat vreo ispită din partea vrăjmaşului?"*

Sfântul Grigorie a răspuns către dânsul cu grai blând şi cu multă smerenie: "În sufletul meu, o, părinte, se petrec două lucruri, căci am şi mâhnire şi bucurie. Mâhnire, pentru că mă tem să nu-mi fi întins vrăjmaşul vreo cursă prin cele ce mi s-au arătat; iar bucurie, fiindcă nădăjduiesc că lumina ce mi s-a arătat şi m-a luminat, poate să fie dumnezeiască şi mireasma pe care am mirosit-o, poate să fie cerească. Este o săptămână astăzi de când îmi făceam într-o noapte rugăciunea obişnuită, rugându-mă singur şi slăvind pe Dumnezeu, când îndată a strălucit foc mare din cer cu lumină nepovestită, care m-a înconjurat de la cap până la picioare şi tot locul s-a umplut de o mireasmă negrăită.

Acea lumină s-a arătat şapte zile, iar mireasma şi acum o simt. Odată cu vedenia aceasta m-am tămăduit de două neputinţe mari pe care le aveam mai înainte: de una trupească, adică de curgerea sângelui; şi de alta sufletească, adică de patimile şi luptele ce veneau asupra mea de la diavoli. Iar acum dumnezeiescul dar m-a tămăduit şi am multă pace şi linişte în inima mea şi mângâiere în sufletul meu.

Deci, pentru aceea te-am supărat, căci tu, ca un lucrător şi iscusit în unele ca acestea, să mă sfătuieşti şi să-mi spui dacă acea vedenie a fost de la Dumnezeu. Eu, pe cât mi-a fost cu putinţă a ţine minte vedenia ce am avut-o, am vestit-o întocmai cuvioşiei tale. Pentru aceea mă rog să mă îndreptezi şi să-mi limpezeşti judecata, ca să nu am îndoială că a fost din lucrare diavolească şi să mă amăgească pe mine nevrednicul".

Arhimandritul, umplându-se de bucurie duhovnicească pentru sporirea prea iubitului său fiu în cele duhovniceşti, a zis către dânsul: *"O, fiule, să nu ai nici o îndoială pentru aceasta sau vreo temere, căci lumina aceea care a strălucit şi te-a luminat pe tine nu a fost de la viclenii diavoli. Ci a fost lumină dumnezeiască şi cerească, cu care Preabunul şi Iubitorul de oameni Dumnezeu, pentru bunătatea şi milostivirea Sa, te-a strălucit pe tine; iar cu bună mireasmă te-a izbăvit de necurăţia cea aducătoare de moarte.*

Deci, nevoieşte-te cât poţi, ştiind că ai pe Dumnezeu în ajutor, căci aşa răsplăteşte şi prea măreşte Domnul pe robii Săi, care-şi curăţă mintea şi sufletul de patimile cele trupeşti şi sufleteşti, şi-i face vestiţi în lume ca pe nişte adevăraţi robi vrednici de împărăţia Lui; ca astfel să folosească şi pe alţii cu pilda lor cea bună, urmând faptele lor cele bune, să se mântuiască şi, mântuindu-se, să dobândească Împărăţia Cerurilor".

Deci, după ce s-a curăţit astfel de patimile trupului şi ale sufletului, după ce a primit darul Sfântului Duh întru sine şi, ca un alt Pavel, a strălucit cu lumină cerească şi dumnezeiască, s-a făcut vas ales, ca să ducă mărturisirea dreptei şi Sfintei credinţe înaintea neamurilor celor abătute la minte cu eresul luptei contra Sfintelor icoane. După ce s-a făcut bună mireasmă a lui Hristos ca să dea celor credincioşi bună mireasmă de faptă bună, atunci Dumnezeu, Care ştie inima fiecăruia, judecând că nu este cuviincios a se ascunde această prea luminată făclie sub obrocul pustiei, l-a chemat ca pe patriarhul Avraam, zicând către dânsul: *"Grigorie, dacă vrei să ajungi la desăvârşire, ieşi din pământul tău şi din rudenia ta şi înstrăinează-te pentru folosul tău şi al celor ce au trebuinţă de învăţătura ta".*

După ce a auzit cuviosul acestea, cu sârguinţă a ieşit din peşteră şi s-a dus la Efes. Fiind vreme de iarnă şi neputând merge atunci la Constantinopol, a iernat în Asia. Iar după ce a sosit primăvara, s-a pregătit să meargă la Constantinopol; căci cugeta să meargă acolo ca să mustre ereticii şi luptătorii contra Sfintelor icoane, care se aflau într-acea vreme. Aflând multe corăbii în port, gata să meargă la Constantinopol, sfântul s-a rugat să-l primească a merge şi el; dar corăbierii, temându-se de barbarii cei negri, care se aflau pe marea aceea, nu ieşeau din port. Însă Sfântul, îi îmbărbăta, făcându-i să îndrăznească prin sfaturile şi îndemnurile sale, precum şi prin făgăduinţele ce le dădea, că nu-i vor vedea nicidecum pe acei negri. Şi astfel, prin rugăciunile sfântului, s-a făcut vreme prielnică şi cu vânt bun.

Deci corăbierii, îndemnându-se, au plecat şi cu darul lui Dumnezeu au fost nevăzuţi de acei barbari; apoi, plutind cu bună nădejde, degrabă au ajuns în ostrovul Proconisului. Sfântul, însă, avea multă râvnă să meargă la Constantinopol, căci auzise că se înmulţise foarte mult eresul luptei contra Sfintelor icoane şi că mulţi se molipsiseră de acel eres, chiar însuşi împăratul şi boierii divanului împărătesc, şi aceasta aducea multă supărare creştinilor adevăraţi. Pentru aceea voia să meargă acolo să mărturisească adevărul, să propovăduiască credinţa cea dreaptă şi adevărată şi să dea anatema pe luptătorii contra icoanelor; însă a fost împiedicat, poate de pronia dumnezeiască.

Rămânând Sfântul în ostrovul acela câtăva vreme, nu a fost primit de nici unul din creştinii de acolo. Căci împăraţii, fiind atinşi de eresul luptei contra Sfintelor icoane, dăduseră înfricoşate porunci ca nimeni să nu primească pe monahi în casă. Şi aceasta era tot meşteşugirea vrăjmaşului mântuirii oamenilor, ca să nu se afle nimeni care să le mustre rătăcirea lor. Astfel a petrecut Sfântul, neavând unde să-şi plece capul, căci nimeni nu îndrăznea să-l primească.

Dar un sărac, împotriva poruncii împărăteşti, l-a primit în casa lui; şi astfel sfântul a zăbovit în acea casă câtăva vreme. Iar Dumnezeu, ca să răsplătească fapta bună a primirii de sfinţi, a îmbogăţit pe sărac şi l-a îndestulat cu de toate, prin rugăciunile Sfântului. Iar când voia Sfântul să plece, săracul acela plângea foarte mult, temându-se c a nu cumva să ajungă iarăşi sărac, precum a fost mai înainte. Văzând Sfântul pe sărac că plânge şi nu îi este cu voie a se duce de la dânsul, a fugit pe ascuns.

***

Apoi, trecând prin strâmtorile Elespontului, a mers în Enos, în care intrând, l-a întâmpinat pe uliţă un tânăr. Văzând pe sfântul şi, fiind îndemnat de

diavol, care de-a pururea scrâşnea asupra sfântului, dar nu putea să se apropie de el, s-a pornit cu mânie nedreaptă asupra cuviosului, bătându-l fără vină. Iar Cuviosul a răbdat bătaia cu mulţumire, rugându-se lui Dumnezeu ca să ierte păcatul tânărului aceluia care l-a bătut, ca şi Sfântul întâiul mucenic Arhidiacon Ştefan.

Mai pe urmă, deşteptându-se tânărul ca dintr-o beţie din mânia cea drăcească, a întrebat pe sfântul: "Cine şi de ce neam eşti?" Iar el a răspuns: "Sunt creştin, rob adevărat al lui Hristos şi umblu ca să propovăduiesc credinţa cea adevărată oamenilor amăgiţi cu eresul luptării contra Sfintelor icoane, şi să-i întorc de la rătăcire". Iar tânărul, văzând blândeţea şi smerenia sfântului şi auzindu-i cuvintele cele dulci şi blânde, s-a umilit foarte şi căzând la picioarele lui îşi cerea iertare. Sfântul, sfătuindu-l şi dojenindu-l ca să nu fie atât de mânios asupra aproapelui, nici să-şi mai ridice mâna cu nedreptate asupra cuiva, ci să fie gata a răbda cu bucurie ocările şi bătăile de la cei de aproape, după cuvântul Domnului Hristos care zice: De te loveşte cineva peste obrazul drept, întoarce-l şi pe celălalt, cu alte cuvinte dumnezeieşti sfătuindu-l, l-a iertat şi l-a binecuvântat. Iar tânărul, mult folosindu-se de cuvintele Cuviosului şi de viaţa lui cea îmbunătăţită, s-a dus mulţumind lui Dumnezeu şi Sfântului.

***

Sfântul, plecând de acolo cu corabia, a mers la Hrisopoil şi ieşind din corabie, a mers pe jos până la un râu ce se numea Struma. Acolo erau nişte tâlhari bulgari care străjuiau ţărmurile râului aceluia şi prădau corăbiile ce treceau. La aceştia nimerind cuviosul, nicidecum nu s-a temut de dânşii. Iar ei, văzând îndrăzneala lui, s-au mirat şi au zis unii către alţii: *"Ce fel de om este drumeţul acesta, căci nu se teme şi nici nu vorbeşte cu noi, şi are atâta îndrăzneală ca şi cum ar fi petrecut tot cu noi?"*

Şi au început a se sfii de dânsul şi a-l cinsti ca pe un sfânt al lui Dumnezeu. Iar sfântul făcându-le semn că vrea să treacă râul, ei îndată cu bucurie i-au dat luntrea. Apoi l-au trecut de cealaltă parte a râului şi i-au arătat şi calea încotro vrea să meargă şi nu i-au făcut nici un rău. Căci de faptă bună ştiu a se cucernici şi a o cinsti şi vrăjmaşii şi lucrătorii de rele.

***

Deci, vrând Sfântul Grigorie să meargă în Italia, s-a dus la Tesalonic şi, după ce a intrat în cetate, a mers la o mânăstire în care era un pustnic vestit şi un

egumen care se numea Marcu; oameni îmbunătăţiţi, cu care a petrecut câteva zile. După aceea plecând de acolo s-a dus pe uscat la Corint, şi de acolo, căutând corabie ca să meargă la Sicilia, a aflat o corabie gata de plecare. Însă se temeau corăbierii să treacă noianul mării de frica barbarilor arabi, care ţineau drumurile; dar Sfântul a zis către dânşii: ***"Îndrăzniţi, căci Dumnezeu păzindu-vă nici un rău nu veţi pătimii".*** Deci, după cuvântul şi făgăduinţa sfântului au plecat şi au ajuns la Righion feriţi de toată primejdia.

După ce au intrat în Righion, au avut gazdă la un om cucernic şi temător de Dumnezeu. Acolo venind nişte cetăţeni din vecinătate îl rugau pe Sfântul Grigorie să primească ceva milostenie de la dânşii, pentru cheltuiala lui, că-l vedeau că nu are nimic. Deci ei îl supărau mult, ca să ia măcar cât de puţin.

Sfântul cunoscând din dumnezeiescul dar, că aurul care îl dau aceia era adunat cu nedreptate şi răpire, deşi nu văzuse până atunci niciodată pe cei ce voiau să-i dea milostenie, vrând să-i înveţe a se lepăda de nedreptate, a mustrat fapta lor, zicând: ***"Să nu-mi dea Dumnezeu ca să mănânc din averea lui Mercurie nici măcar un ban, căci pe mulţi săraci şi sărmani i-a sugrumat şi le-a luat averile cu nedreptate. Căci Mercurie acesta, când trăia, fusese secretar şi logofăt al domniei şi, nedreptăţind pe cei săraci, înmulţea averile domneşti".***

***

Deci, de la Righion, sfântul intrând în corabie, când voia să pornească, s-a apropiat de dânsul un monah tânăr, vrând să meargă şi el la Roma, slujindu-i în toate trebuinţele. Deci, plutind către Roma, s-a făcut furtună mare încât se învăluia corabia şi se purta de valuri şi de-abia, cu mare nevoie, a ieşit la uscat. Apoi, făcându-se seară, a pus să mănânce. Mergând călugărul în corabie ca să aducă bucate la masă, clătinându-se corabia de valuri, s-a împiedicat şi a căzut în mare. Iar ***sfântul, văzând pe călugăr că se îneacă în mare, şi-a plecat genunchii la pământ şi a început a se ruga lui Dumnezeu cu lacrimi să-l mântuiască de înec şi să nu-l lase a se scufunda în mare. Ascultându-i Dumnezeu rugăciunea, l-a adus la uscat pe un lemn mic şi l-a izbăvit de înec.***

***

Ajungând la Roma, a petrecut într-o chilie mică, liniştindu-se trei luni, neştiindu-l nimeni, căci nu s-a arătat pentru smerenie. Însă un îndrăcit, pe care Sfântul Grigorie l-a tămăduit, l-a făcut cunoscut. Apoi, văzând că-l cinstesc oamenii ca pe un sfânt, a fugit de la Roma. Căci, luând de la Dumnezeu putere asupra dracilor, pentru viaţa lui cea îmbunătăţită şi pentru smerenia lui, s-a vestit pretutindeni şi nu putea să se ascundă. Lăsând Roma, s-a dus în Siracusa Siciliei

şi acolo închizându-se într-un turn ce era în cetate, se liniştea. *Iar dracii, într-o noapte, pe când sfântul se ruga lui Dumnezeu, au pus foc şi i-au ars rogojina pe care se odihnea, dar sfântul, aflând o piele, se odihnea pe ea. Atunci ei s-au prefăcut în mulţime de şoareci mari şi-l supărau când dormea, sau când se ruga. Însă, cu rugăciunea sa, i-a izgonit şi s-au făcut nevăzuţi.*

***

În turnul acela era o femeie destrăbălată, care, pe câţi bărbaţi şi tineri vedea, întrebuinţa diferite meşteşuguri ca să-i aducă la desfrânare şi mai ales pe corăbierii care veneau din locuri străine, de la Ascalon şi din alte ţări, care nu ştiau viclenia şi reaua ei lucrare. Căci îi ajuta şi locul acela, deoarece turnul era la ţărmul mării unde poposeau corăbiile. Iar sfântul lua pe călători şi-i sfătuia ca să se ferească de acea femeie rea. După aceea o învăţa şi pe ea, aducându-i aminte de pedepsele cele cumplite ale muncii veşnice. Şi atât de mult a înduplecat prea înţeleptul cu cuvintele sale pe femeia aceea, încât nu numai s-a lepădat de faptele cele rele, ci s-a făcut şi călugăriţă. Iar casa ei s-a făcut ca o mânăstire, petrecând de aici înainte toată viaţa ei în curăţenie şi înţelepciune adevărată.

***

Deci, petrecând sfântul acolo în turnul acela, cu multe osteneli şi sudori pustniceşti, îşi înmulţea faptele bune sufleteşti în toate zilele.

Iar diavolul a zavistuit acest bun lucru, ca un urâtor al binelui omului, şi nu a lăsat pe sfântul în pace; ci a intrat într-un balaur mare şi înfricoşat, ce era încuibat acolo în acel turn şi l-a pornit asupra sfântului. Balaurul a alergat cu gura căscată şi cu pornire înfricoşată încât ieşea văpaie mare din gura sa şi făcea lucruri groaznice vrând să înghită pe sfântul. Dar el nicidecum nu s-a temut, nici nu s-a dat în lături, ci a stat drept înaintea lui fără frică şi a zis către dânsul: "Dacă ţi-a dat Domnul putere ca să mă mănânci, apoi nu sta, căci eu sunt gata să mă dau spre mâncare. Dacă nu poţi să vezi pe acei care se tem de Domnul, du-te aiurea de-ţi găseşte alt cuib spre sălăşluire ca să te izbăveşti de mine". Atunci balaurul, o, minune, ca şi cum l-ar fi bătut sfântul, a fugit fără de nici o lucrare.

Căci şi firea cea necuvântătoare ştie a se cucernici de robii lui Dumnezeu cei vrednici şi a se supune. Acestea vestindu-se pretutindeni, veneau mulţi oameni către Dumnezeu prin pocăinţă, fiind îndemnaţi de cuvintele învăţăturii celei prea dulci ale sfântului.

***

Odată a venit la dânsul o femeie îndrăcită şi cu rugăciunea lui a gonit dracul. Încă şi multe alte minuni a săvârşit în locul acela. *Dar mai ales a tămăduit un om care avea un drac cumplit şi foarte sălbatic, care îl striga pe nume pe sfântul. Iar el, văzând că dracul l-a făcut cunoscut prin strigare, a izgonit pe drac şi a tămăduit pe om;* dar şi el a fugit de acolo după ce s-a făcut cunoscut şi după ce a văzut că este cinstit de oameni.

***

Deci s-a dus într-o cetate, unde l-au prins nişte oameni şi l-au bătut, apoi legându-l la ochi voiau să-i taie capul, zicând că este spion. ***Iar sfântul s-a rugat lui Dumnezeu să îmblânzească firea cea rea şi ucigaşă a acelor oameni.*** Şi îndată Dumnezeu, care a zis prin proorocul Său: ***"Încă tu grăind, iată Eu sunt de faţă"***, ascultându-i rugăciunea, a îmblânzit inimile lor şi nu i-au tăiat capul. Ci l-au dus la episcopul acelei cetăţi să vadă ce le va porunci pentru dânsul. Sfântul, mergând înaintea episcopului, nu i-a dat cinstea cea cuvenită căci era eretic, ci i-a zis cu blândeţe şi cu smerenie: "***Aşa îţi înveţi eparhioţii? O, părinte episcop, aşa îţi este cu plăcere ca să mă vezi omorât de aceşti oameni răi şi netemători de Dumnezeu?***" Iar episcopul, vrând să-i bată şi să-i pedepsească pentru aceasta, sfântul s-a rugat şi i-a iertat.

***

Plecând de la Idrisa a trecut prin oastea saracinilor şi nimeni nu l-a văzut, iar după ce a ieşit dintr-însa şi a ajuns la un puţ, a aflat acolo un sărăcin dintr-aceia scoţând apă să-şi adape calul. Iar saracinul cum a văzut pe sfânt a ridicat suliţa, ticălosul şi pierzătorul, ca să-l ucidă, dar îndată i s-a uscat mâna şi stând în văzduh întinsă şi neputând să o lase în jos, urma după cuviosul, rugându-l să i-o tămăduiască. Iar Sfântul Grigorie, apropiindu-se de mâna cea îndrăzneaţă şi, atingându-se de dânsa, a tămăduit-o.

***

Nu mult mai departe l-a întâmpinat un om îndrăcit care se chinuia cumplit. Deci, făcându-i-se milă de el, cuviosul a făcut rugăciune către Dumnezeu, zicând: "***Doamne, miluieşte zidirea Ta şi nu o lăsa să se tiranisească de diavoli***". Atunci îndată a ieşit dracul din omul acela şi s-a tămăduit.

***

Apoi s-a dus la Tesalonic pentru a doua oară şi a petrecut în Mânăstirea Sfântului Mina, neavând nici un fel de hrană sau acoperământ decât o haină pe care o avea ziua şi noaptea.

Când flămânzea, ieşea din biserică şi mergea prin casele oamenilor şi unde îi vedea mâncând intra şi el şi şezând la masă cu dânşii, mânca. Aşa a petrecut multă vreme. Apoi iarăşi se căia pentru fapta aceasta, socotind că nu este cu cuviinţă să mănânce din osteneli străine, nefiind poftit sau chemat de cineva. Pentru aceea a luat hotărâre să petreacă nemâncat în biserica mai sus pomenită, până când îi va trimite Dumnezeu ajutor dintru înălţime. ***Deci, precum hrănea pe proorocul Ilie prin corbi, pe Daniil în groapa leilor, şi pe mulţi alţi îmbunătăţiţi robi ai Lui în multe chipuri, aşa şi pe Sfântul Grigorie nu l-a lăsat să fie lipsit de hrană; ci a luminat pe o femeie, poruncindu-i să-i ducă hrană în fiecare zi.***

***

Deci, liniştindu-se sfântul acolo, a venit la dânsul o femeie săracă şi văduvă. Plângând cu amar şi rugându-se cu lacrimi, i-a spus că a avut o casă mică, care a putrezit şi a căzut; deci să-şi facă milă de dânsa şi să-i ajute ca să o zidească din nou. Iar sfântul, milostivindu-se, a zis către dânsa: ***"Du-te şi începe lucrul şi Domnul Dumnezeul săracilor, îţi va trimite ajutor".*** Femeia aceea, având credinţă mare în cuvântul sfântului şi părându-i-se că a luat ceva în mâinile sale, ducându-se a început să pună temelia casei. Şi îndată din locul acela a izvorât o mulţime de smoală pe care vânzând-o, nu numai că şi-a zidit casa, cu preţul cel luat pe smoală, ci şi hrana sa o scotea sporindu-şi toate cele de trebuinţă, cu îndestulare.

***

În cetatea aceasta era un frate milostiv, care slujea cu îndemânare săracilor. Acestuia, un iubitor de Hristos, i-a dat trei porci, ca să-i împartă săracilor. El, tăindu-i şi împărţind carnea la săraci, a oprit o parte pentru sine şi mergând în cealaltă zi la biserica aceea în care se nevoia sfântul, se ruga lui Dumnezeu, bătându-şi pieptul, ca să-i ierte păcatul. Iar cuviosul, ca un preavăzător, cunoscând fapta lui, s-a apropiat de dânsul şi i-a zis: ***"În zadar îţi baţi pieptul fără folos, că de nu vei împărţi la săraci carnea pe care ai oprit-o pentru tine, nu-ţi ascultă Domnul rugăciunea".*** Iar el, auzind acestea, s-a minunat de cunoştinţa Sfântului şi, cerând iertare de la cuviosul, s-a dus şi a împărţit şi partea cealaltă, ce o oprise pentru sine.

Ascultaţi şi alte fapte mai minunate ca să cunoaşteţi cât dar avea de la Dumnezeu, căci cunoştea cele ce erau departe şi cele viitoare, ca şi cum ar fi fost de faţă.

***

Liniştindu-se sfântul în chilia lui, diavolul, ca să-l supere, a intrat într-un om nebun, care se afla într-acea cetate. Apoi, fiind izgonit dracul din om, a alergat la chilia sfântului şi intrând înăuntru a sărit în spinarea cuviosului şi a început a juca pe genunchii şi pe umerii lui, râzând fără ruşine. Iar cuviosul, rugându-se în taina inimii sale, a chemat numele lui Dumnezeu şi, suflând asupra diavolului, l-a izgonit.

***

Altădată, prefăcându-se în şarpe mare, a început a umbla pe sub rogojina sfântului, iar alt drac a început a azvârli cu pietre în chilia sfântului şi striga cu glasuri neasemănate ca să-l sperie. Cu toate acestea, biruindu-i şi ruşinându-i, diavolii s-au dus amândoi. ***Căci sfântul, cu darul lui Dumnezeu care petrecea într-însul, cunoscând toate meşteşugurile lor, le strica lesne ca pe nişte ţesături de păianjen.***

***

Un monah petrecea în acea vreme aproape de biserica Sfântului Mina, şezând deasupra unui stâlp, făcând şi lucru de mâini. Iar Sfântul Grigorie, având mai dinainte cunoştinţă de la Duhul Sfânt de mutarea lui grabnică din viaţa aceasta vremelnică, i-a vestit-o, zicând: ***"Lasă-te de lucrul mâinilor tale şi îngrijeşte-te de suflet, că s-a apropiat sfârşitul zilelor tale şi vei călători pe o cale străină, pe care niciodată nu ai călătorit".*** Deci, după cuvântul cuviosului, după puţine zile stâlpnicul s-a dus la Domnul.

***

Alt ieromonah, cu numele de Teodul, a venit odată la cuviosul pentru binecuvântare şi sfătuire. Când voia să plece, cuviosul i-a zis: ***"Mergi cu pace şi spune-i părintelui tău să-şi pregătească mormântul, că are să se sfârşească".*** Şi după puţine zile după proorocirea sfântului, Ava acela a adormit.

***

Erau alţi doi fraţi după trup, cunoscuţi şi prieteni ai cuviosului, pe care îi sfătuia adeseori să se facă monahi. Dar ei nu primeau sfaturile lui, aducând multe pricini. Sfântul cunoscând mai dinainte cele ce avea să li se întâmple, a zis către dânşii: ***"Eu vă sfătuiesc cele ce vă sunt de folos, dar de vreme ce nu primiţi sfătuirea mea cea folositoare şi vă socotiţi nevrednici de dânsa, pentru frica, micşorarea şi împuţinarea voastră de suflet, să ştiţi că în acest an veţi fi luaţi de oaste, deşi voi nu voiţi aceasta".*** Iar ei, socotind că sfântul le zice aceasta

despre oastea cea pământească, nu au băgat în seamă cuvintele lui. Dar nu s-a împlinit anul şi au murit amândoi.

***

Un oarecare monah pustnic se prefăcea că are drac şi făcea multe neorânduieli ca să-l ocărască şi să-l bată ceilalţi fraţi care petreceau aproape de dânsul. Iar aceia, văzându-l făcând nebunii, l-au prins, l-au legat şi l-au dus la cuviosul ca să scoată diavolul din el. Sfântul, cunoscând adevărul, a mustrat scopul cel prefăcut şi neadevărat al monahului aceluia, zicându-i: ***"Minţi, ticălosule, căci te prefaci că ai drac, dar nu-ţi foloseşte această făţărnicie, căci, dacă voieşti să te mântuieşti şi să dobândeşti Împărăţia Cerurilor, lasă-ţi această făţărnicie şi apucă-te a lucra altă faptă bună; mai ales roagă-te lui Dumnezeu să fugă dracii de tine şi cu înlesnire te vei mântui".***

***

Un om oarecare avea multă dragoste şi evlavie către sfântul şi venea adeseori la el pentru folosul sufletului său. Dar odată, venind după obicei, i s-a întâmplat de a aflat un om mort în drum şi, trecându-l cu vederea, s-a dus la sfântul. Iar cuviosul, când l-a văzut a zis către dânsul: ***"O! frate, pentru ce nu ai îngropat mortul pe care l-ai întâlnit în drum, şi apoi să fi venit la mine, ci l-ai trecut cu vederea şi nu l-ai socotit întru nimic?"*** Iar el, auzind cuvântul acesta, foarte mult s-a mirat de cunoştinţa lui.

***

Un boier avea dregătorie de comit, şi căzând într-o greşeală mare îi stătea înainte moartea, din partea stăpânitorului Tesalonicului, care îl şi închisese în temniţă şi îi hotărâse pedeapsa. Iar sfântul nici nu auzise nimic din cele despre dânsul, nici nu îl rugase nimeni să mijlocească pentru el către domnul cetăţii. Ci, de la Dumnezeu înştiinţându-se despre pedeapsa lui, îndată s-a dus la domnul locului aceluia şi cu multe rugăciuni l-a izbăvit din temniţă şi de la moarte.

***

Odată sfântul s-a sfătuit cu unul din ucenicii lui să se ducă în părţile Sclavoniei şi să se sălăşluiască în munţii de acolo. Deci, pornind şi mergând puţină cale, îndată s-a întors înapoi cu foarte mare grabă. Iar ucenicul, văzând această grabnică întoarcere, a zis către dânsul: "Dar pentru ce, părinte, te-ai întors aşa de repede, căci foarte bine mergeam pe cale?" Sfântul a zis către dânsul: ***"Frate, doream să mergem şi să locuim în acel loc, dar am văzut că acolo nu este soare, şi nu de multă vreme, prin voinţa lui Dumnezeu, a năvălit asupra sclavonilor mulţime de oaste de barbari care au prădat şi au omorât pe toţi***

locuitorii acelui loc, încât curgea sângele şiroaie. Apoi au ars cu foc toate cetăţile şi le-au pustiit". Pentru aceea cuviosul zicea acestea: *"Fără semn şi fără vestire dumnezeiască nu mă voi strămuta din loc în loc".*

***

Un monah era dator unui tânăr un galben şi mergând monahul acela la marele Grigorie, între alte vorbe ce a zis către dânsul i-a spus şi aceasta: că este dator cu un galben cutărui tânăr. Iar cuviosul, auzind acestea, a zis către dânsul: *"Sârguieşte-te a plăti cât de curînd, ca să nu rămâi dator în veacul ce va să vie. Căci tânărul acela căruia îi eşti dator degrabă va muri".*

După ce a auzit acestea, monahul acela s-a minunat de cunoştinţa mai înainte a sfântului şi degrabă a plătit datoria. Iar tânărul acela, după proorocia sfântului, peste puţine zile s-a dus către Domnul. După moartea şi îngroparea aceluia, s-a dus unul din prietenii săi şi i-a spus cuviosului. Iar cuviosul întristându-se de moartea tânărului, a zis către cel care îi adusese vestea: *"Frate, nicidecum să nu te întristezi pentru moartea prietenului tău, ci tu pregăteşte-te de aceasta, căci curând te vei duce şi tu după dânsul".* Şi după proorocia sfântului s-a dus şi acesta din viaţa aceasta.

***

Alt monah, anume Atanasie, care avea viaţa împodobită cu fapte bune, ne-a povestit acestea. Odată mi-a venit în gând să mă duc la Constantinopol. Şi mergând la sfântul să iau binecuvântare pentru călătoria ce aveam să o fac, Cuviosul mi-a zis: *"Am văzut un monah, anume Atanasie, vrând să meargă la Constantinopol, şi punându-şi în corabie cele trebuincioase pentru călătorie, a lăsat toate acolo şi s-a întors înapoi, iar eu am zis către dânsul: "Au doar pentru mine ţi s-a descoperit aceasta, părinte?" Iar el a zis: Da".*

Apoi trecând trei săptămâni, noi ne-am pregătit de călătorie şi, punând în corabie cele trebuincioase, a venit la Sfântul Grigorie în acea vreme un boier, pe nume Gheorghe, ca să ia binecuvântare, căci voia să se ducă şi el în Bizanţ pe uscat. Şi, având să treacă prin locuri grele, cerea de la sfântul binecuvântare şi rugăciune ca să-l păzească Dumnezeu de primejdii. Acel boier avea dregătoria de protosinghelar, adică mai mare peste oşti. Iar părintele nostru Grigorie, apucându-mă de mână, a împreunat mâna mea cu mâna lui Gheorghe şi strângându-le pe amândouă a zis: "Mergând cu ajutorul lui Dumnezeu, iată că trimit şi pe acest frate cu tine, căci din multe necazuri şi strâmtorări te va scoate Dumnezeu prin dânsul".

Deci eu, uitând de toate cele ce pusesem în corabie, am urmat pe Gheorghe, după porunca cuviosului. Şi luând iarăşi binecuvântare, am pornit. După ce ne-am apropiat de Hrisopoli, slugile cârmuitorului îndată au prins pe Gheorghe, care mergea cu mine, şi l-au dus legat la el. Căci împăratul poruncise cârmuitorului să pună străji la cetatea aceea. Dar, fiindcă eu eram cunoscut cu cei care au prins şi au legat pe Gheorghe, m-am rugat lor cu multă sârguinţă şi de-abia l-am izbăvit din legături.

Mergând noi de acolo şi ajungând la o cetate ce se numea Voleri, un boier al cârmuitorului iarăşi a prins pe Gheorghe şi vrând să-i facă rău, eu m-am rugat boierului aceluia cu multă smerenie şi cu dumnezeieştile rugăciuni cele bine primite ale cuviosului Grigorie, Gheorghe s-a izbăvit de nevoia ce avea să pătimească. După ce am scăpat de acolo şi am călătorit puţină cale, am ajuns la un râu ce se numea Maronul, pe care l-am trecut.

Apoi mai călătorind, am ajuns la mare şi, intrând în corabie, am plutit cu bună sporire şi fără nici o supărare din partea tâlharilor de mare, care pândeau pe acolo. Aşa am ajuns la Bizanţ, şi eu am hotărât să locuiesc acolo. Iar Gheorghe, isprăvindu-şi toate treburile sale cu bine şi luând o boierie de la împăratul care se numeşte Ilustrie, întorcându-se acasă, a mers la cuviosul şi îmbrăţişând şi sărutând cinstitele sale picioare cu multă evlavie, îi povestea toate supărările ce pătimise în călătorie, şi cum, prin dumnezeieştile lui rugăciuni, l-a izbăvit Dumnezeu din toate acelea prin mijlocirea lui Anastasie, prietenul său.

După trei luni a venit şi cuviosul de la Tesalonic la Constantinopol, unde petreceam eu şi, zăbovind puţină vreme, ne-am dus amândoi la muntele Olimpului şi acolo petrecând puţin a cunoscut cu duhul că vine un ucenic al lui de la Tesalonic. Deci, ieşind din muntele Olimpului, a mers întru întâmpinarea ucenicului său. Iar ucenicul, văzând pe părintele său că vine spre dânsul, i-a zis: "Prea cinstite părinte, pentru tine am venit căci doream foarte mult să te văd". Iar cuviosul a zis: ***"Şi eu iarăşi pentru tine am venit de la Olimp, ca să nu te osteneşti căutându-mă".***

***

Un monah pe nume Zaharia, petrecea în Tesalonic, unde a zidit o biserică frumoasă în numele sfântului mare mucenic Mina. Lângă acea dumnezeiască biserică locuia o femeie văduvă. Deci monahul acela nesuferind pe femeie să petreacă acolo, aproape de biserică, pentru sminteală, voia s-o izgonească. Iar femeia s-a dus la cuviosul şi s-a rugat cu lacrimi să-l sfătuiască pe monahul Zaharia să nu o supere, alungând-o din casa ei. Deci cuviosul a rugat pe Zaharia

să nu necăjească pe femeie, "***că n-ai - a zis el către dânsul - nici o supărare de la dânsa***". Iar Zaharia n-a vrut nicidecum să asculte sfaturile cuviosului, ci mâniindu-se încă şi mai rău a poruncit să-i dărâme casa ei.

Cuviosul, văzând firea lui cea nemilostivă şi fără de omenie, lăsându-l în pace, se liniştea după obiceiul lui şi se ruga lui Dumnezeu ca să iconomisească lucrul după voia Lui. Iar Dumnezeu, care este Tatăl orfanilor şi scutitorul văduvelor, degrabă a făcut izbânda asupra monahului cel nemilostiv şi nesupus, trimiţând asupra lui un drac cumplit, care-l chinuia foarte rău şi n-a putut în alt fel să scape de dracul cel cumplit, până când l-au dus la cuviosul şi a făgăduit că va împlini toate câte l-a sfătuit el. Auzind cuviosul făgăduinţa lui şi milostivindu-se spre dânsul, a făcut rugăciune către Dumnezeu şi îndată s-a izbăvit de drac. Apoi, venindu-şi în fire, a mulţumit cuviosului, iar pe femeie n-a mai supărat-o.

***

Alt monah, anume Petru, iubind tăcerea şi liniştea cuviosului şi râvnind vieţii lui celei îmbunătăţite, a vrut să-şi facă chilie aproape de a cuviosului Grigorie, ca avându-l de-a pururea pildă vie înaintea ochilor săi, să se îndemne către urmarea faptelor bune ale lui. Deci, începând a lucra la chilie, au ieşit nişte vipere dintr-o piatră şi l-a muşcat una de picior şi alta de mână. Şi mâhnindu-se foarte mult şi temându-se de moarte a alergat la cuviosul şi căzând înaintea lui, i-a arătat rănile unde îl muşcaseră viperele.

Iar el smerindu-se, nici n-a vrut să se uite spre răni, ci a zis către dânsul: ***"Du-te şi te atinge de mormântul prea cuviosului David şi el te va tămădui".*** Iar Petru, durându-l muşcăturile viperelor, a zis către cuviosul: "O, părinte sfinte, nicidecum nu mă voi depărta de la tine, şi nu voi înceta supărându-te, până când, milostivindu-te, mă vei tămădui şi mă vei izbăvi de durerile morţii ce m-au înconjurat, căci cred că poţi să mă tămăduieşti". Atunci cuviosul, făcându-i-se milă de dânsul, s-a rugat lui Dumnezeu să-l vindece de muşcăturile acelea, şi numaidecât s-a făcut sănătos şi a mulţumit sfântului.

***

O fecioară avea o mare durere la ochi, încât era să se primejduiască a-şi pierde vederea. Venind la sfântul, se ruga cu lacrimi, zicând: "***Robule al lui Dumnezeu, fie ţi milă de mine păcătoasa şi mă izbăveşte de cumplita durere a ochilor, că mă primejduiesc a-mi pierde lumina***". Iar el, rugându-se lui Dumnezeu şi făcând cu sfânta lui mână semnul Sfintei Cruci pe ochii acelei bolnave, îndată s-a tămăduit şi a prea mărit pe Dumnezeu.

Petrecând cuviosul în chilia sa, liniştindu-se şi îndeletnicindu-se cu nevoinţele cele pustniceşti, de-a pururea vorbea cu ucenicul său cuvinte duhovniceşti şi pline de tot folosul sufletesc. *Iar în una din nopţile acelea, în care cuviosul se îndeletnicea cu unele ca acestea, şezând şi vorbind după obicei cu ucenicul său, acesta a văzut ieşind din gura cuviosului foc şi lumina toată faţa lui, căci dădea raze ca soarele. Şi nu numai o dată, sau de două ori a văzut aceasta, ci de mai multe ori.*

Văzând această minune, s-a înfricoşat ucenicul, şi căzând la picioarele cuviosului s-a rugat să-i descopere lui acea taină minunată, pe care adeseori o vedea când şedea de vorbă cu dânsul. Iar cuviosul, cu blândeţe şi cu smerenie, după obiceiul său, a zis către dânsul: "Aceasta o pricinuieşte credinţa ta, fiule, căci eu mă ştiu pe mine că sunt om păcătos. Însă zic ţie: că de se va curăţi omul pe sine de patimile trupului şi ale sufletului, atunci, după cum însuşi Hristos a zis: "Tatăl şi Fiul şi Sfântul Duh vin să se sălăşluiască în unul ca acela". Deci, după ce se va învrednici să se facă într-acest chip, atunci nu mai grăieşte el, ci Dumnezeu, Cel ce locuieşte întru el. După cum zice: Voi veni şi locaş la el voi face. Şi cuvântul Domnului, după cum zice psalmistul, este cu foc lămurit".

"Însă şi tu, fiule, dacă te vei nevoi a te curăţi pe tine de patimile trupului şi ale sufletului, şi dacă vei tăia cu sabia Duhului spinii patimilor, şi dacă te vei ruga stăruitor lui Dumnezeu, ca Însuşi să-i dezrădăcineze şi focul cel dumnezeiesc să ardă materia cea plină de patimi rele şi să înmulţească în sufletul tău rodul faptelor bune, atunci şi tu te vei face locaş îndemânatic, curat şi vrednic de sălăşluirea lui Dumnezeu în tine; iar cuvintele tale vor străluci, după cum a făcut Dumnezeu cu smerenia mea, pentru milostivirea Lui cea nemăsurată. Dar eu îndrăznesc să zic către dragostea ta, că pentru neîncetatele rugăciuni, care de-a pururea se înalţă către El, ziua şi noaptea, din adâncul inimii mele, m-a cercetat cu dumnezeiasca Lui milă.

Apoi mi-a trimis sabie cu amândouă părţile ascuţite şi aurită, a cărei frumuseţe nu pot a o spune, şi dintr-însa strălucesc raze luminoase ca fulgerul, pe care Dumnezeu, ca un milostiv ţi-a descoperit ţie de le-ai văzut. Deci, păzeşte-te să nu spui taina aceasta nimănui, cât voi fi în viaţă, ca nu, auzind, oamenii să socotească ceva de laudă pentru mine, căci atunci voi cădea din slava lui Dumnezeu, pentru slava de la oameni. Că eu numai ţie ţi-am spus, ca unui ucenic al meu, iubit şi nevoitor către fapte bune".

***

Un mirean avea multă dragoste şi evlavie către cuviosul, şi venind odată să ia binecuvântare de la el, când voia să se întoarcă, cuviosul i-a zis: ***"Găteşte-te de moarte, că s-a apropiat vremea ducerii tale din viaţa aceasta vremelnică".*** Iar el ascultând cuvintele acestea, ca de la un înger al lui Dumnezeu, îndată şi-a împărţit toată averea la săraci şi făcându-se monah iscusit, după puţină vreme a răposat în Domnul.

***

O femeie care avea mare durere de cap şi pătimea rău, ca şi cum ar fi fost îndrăcită, neavând altceva ce să facă, a venit la sfântul şi, luând binecuvântare, i-a spus patima durerii capului. Apoi, căzând cu totul la picioarele cuviosului, se ruga cu lacrimi să o tămăduiască. Iar cuviosul, apropiindu-se de dânsa, şi-a pus mâinile pe capul ei şi, făcând rugăciune către Dumnezeu, i-a şters sudorile de pe faţă şi în acest chip a izbăvit-o de acea mare fierbinţeală şi durere. Iar ea s-a dus la casa ei bucurându-se, prea mărind pe Dumnezeu şi mulţumind cuviosului.

***

Un om pe care îl prindeau frigurile, cheltuindu-şi toată averea sa la doctori, n-a putut nici într-un chip să se tămăduiască, ci dimpotrivă, mai rău îi era. Deci a venit în taină la cuviosul şi s-a îmbrăcat cu rasa lui, pe când îl scuturau frigurile şi îl chinuiau; iar când s-a dezbrăcat de rasă, îndată a scăpat de friguri şi s-a făcut sănătos.

***

Un monah avea duh necurat ce îl muncea foarte tare. Deci a mers la cuviosul, neştiindu-l nimeni că este îndrăcit, căci toţi socoteau că pătimeşte de o boală firească. Însuşi dracul din dânsul grăia către cuviosul, zicând: "Grigorie, iarăşi ai venit să mă izgoneşti şi de aici?" Căci îl mai izgonise cuviosul pe acest drac dintr-un om, pe care îl lovise cu boală grea la şale şi la pântece. Şi iarăşi a început dracul a striga, zicând: "Grigorie, cu rugăciunile tale mă arzi şi mă izgoneşti şi de aici! Iar acum că intră în biserică, a ridicat mâinile către Dumnezeu şi se roagă Lui, ca să mă izgonească şi de aici. De aceea iată ies şi mă duc de frica Lui, şi de acum înainte nu voi mai intra în zidirea lui Dumnezeu". Acestea zicând, a ieşit diavolul în faţa tuturor şi îndată s-a tămăduit monahul din ceasul acela.

***

Un ucenic al cuviosului, anume Ioan, bărbat cucernic şi împodobit cu tot felul de fapte bune, ne-a povestit multe fapte folositoare de suflet, între care şi următoarea: "Ieşind noi din chilie, într-o dimineaţă, ca să mergem undeva, pentru oarecare treabă, şi mergând pe cale, mi s-a întâmplat de m-am depărtat de cuviosul şi de fraţii cu care eram, şi m-am rătăcit; apoi căutând pe cuviosul

prin multe locuri, nu l-am aflat nicidecum. Într-al şaselea ceas din zi, umblând şi căutându-l şi uitându-mă înapoi, am văzut pe cuviosul venind după mine.

*Iar când am zis: "Iată-l pe părintele!" el îndată s-a făcut nevăzut ochilor mei. Şi abia după trei zile întorcându-mă, am venit la cuviosul şi i-am zis: "Părinte, dar nu te-ai arătat mie alaltăieri în cutare loc?" Iar el, smerindu-se, voia să ascundă cele ce s-au întâmplat, însă în urmă, fiind silit de mine, mi-a spus acestea: **"Într-adevăr, în ziua aceea mergeam cu tine pe cale, fiule, până te-ai dus în cutare sat; atunci m-am despărţit de tine precum şi tu singur ştii".***

***

Însă şi Simeon, despre care am pomenit de multe ori, ne-a povestit astfel, zicând: "Că de multe ori am stat în biserică şi mi s-a arătat cuviosul, cântând împreună cu mine, şi îndată se făcea nevăzut din calea mea. Însă după puţină vreme iarăşi mi se arăta, stând în acelaşi loc unde stătea şi altădată."

***

Un om, fiind cuprins de răceală, se ruga cuviosului ca să-l scape de acea neputinţă, însă dânsul nu voia. Iar bolnavul, aflând vreme potrivită, când s-a sculat cuviosul de pe cinstitul său aşternut, atunci îndată s-a culcat acolo bolnavul cu mare credinţă. Cuviosul, venind şi găsindu-l culcat în aşternutul său, voia să-l izgonească. Dar el a zis către dânsul: "Nu mă voi scula, până nu mă voi face sănătos!" Atunci, atingându-se cuviosul cu mâna de cel bolnav, îndată s-a izbăvit de acea boală, sculându-se sănătos.

***

Un cuvios care petrecea pe un stâlp, trimiţând odată pe ucenicul său la ascultare, vrăjmaşul, urâtorul mântuirii oamenilor şi pierzătorul, a meşteşugit şi a adus o femeie să slujească stâlpnicului aceluia, până când îi va veni ucenicul, zicând că este cunoscută şi rudenie a ucenicului. Deci zăbovind ucenicul într-acea ascultare şi petrecând ea multă vreme lângă stâlpnicul şi slujindu-l, aşteptând venirea lui, semănătorul de neghini a început a aprinde în trupul stâlpnicului dorinţă necinstită. Fiind şi femeia aprinsă de aceeaşi dorinţă, se silea să se suie la stâlpnic, ca să se înfăptuiască fărădelegea şi să se nască păcatul.

Cunoscând-o aceasta cuviosul, cu darul lui Dumnezeu, a înţeles că trebuie să alerge acum să ajute fratelui său, în vremea nevoinţei, după cuvintele înţeleptului, care zice: "Fraţii întru nevoi, de bună treabă să fie", şi "Frate pe frate ajutând, sunt ca o cetate nebiruită"; deci, dacă nu se va grăbi a scoate pe

fratele din gura vicleanului, îndată se va face robul celui străin şi de mare bucurie diavolilor. Şi deşi era foarte slab cu trupul, îndată luându-şi toiagul, s-a dus acolo şi a gonit pe femeie cu mare ruşine. Iar pe stâlpnic, dojenindu-l şi mult învăţându-l pentru folosul sufletului, şi întărindu-l, l-a lăsat în pace.

Însă dacă am voi să povestim toate minunile câte a făcut cuviosul Grigorie, ele covârşesc mintea noastră şi cuvântul nu poate să le cuprindă, iar vremea nu ajunge a povesti faptele bune şi darurile ce le luase de la Dumnezeu, cum şi la ce înălţime de fapte bune se suise acest sfânt de Dumnezeu înţelepţit. Dar din cele ce am scris, poate să cunoască fiecare câtă îndrăzneală avea către Domnul. Căci, adunând toate faptele bune, s-a făcut locaş al Sfântului Duh şi a ajuns la culmea faptelor bune.

Cu dumnezeiască cugetare netezea calea pustniciei, stricând toate împiedicările vrăjmaşilor şi povăţuind la calea pocăinţei. Cu privegherea a izgonit lenevirea şi atât de mult a risipit întunericul ei, încât nici chiar în somnul lui n-a putut să-i arate vrăjmaşul vreo nălucire, precum are obiceiul de a se arăta în vis celor iubitori de înţelepciune. Căci el, după numirea lui, era priveghetor întru faptele bune, încât nicidecum nu era cuprins de somnul cel purtător de moarte. Înfrânarea ucigătoarelor patimi şi izgonirea plăcerilor, atât de mult a păzit-o, încât petrecea ca un înger, căci se hrănea cu darul Prea Sfântului Duh.

Sărăcia lui era apostolică şi îmbrăcămintea evanghelicească, căci numai cu o haină proastă îşi acoperea trupul. Cu astfel de petrecere trăind el, atât de mult şi-a curăţit sufletul şi trupul de toate patimile, încât s-a făcut vrednic de preoţie şi hirotonindu-se după lege, a fost preot vrednic şi de Dumnezeu ales, slujind Sfânta Liturghie cu inima zdrobită şi cu duhul smereniei.

Avea încă şi răbdare multă, încât toate ispitele ce i se întâmplau, ori de la draci, ori de la oameni, cu multă blândeţe le înlătura, urmând pe părinţii cei mai înainte de Lege: pe Iov, întru pătimiri şi întru munci; pe Iosif, întru ispite; pe Avraam, întru credinţă şi pe toţi ceilalţi. Cu smerenia lui a smerit şi pe cei tineri şi mândri; îngâmfarea slavei deşarte a lepădat-o şi a urât-o, precum îl arăta haina lui cea smerită şi proastă. ***Sfiala în vorbire era neasemănată, căci vorbea cu multă blândeţe şi cucernicie, de aceea a moştenit pământul, cum zice Domnul.***

Dragostea şi milostivirea atât de mult le-a câştigat-o cuviosul Grigorie, încât nu pomenea nicidecum răul cuiva şi toate supărările ce-i veneau asupra, le răbda ca pe nişte pricini de bucurie, păzind până la sfârşitul vieţii sale

această lăudată doime a faptelor bune, adică dragostea şi milostivirea. Dar mai înainte de toate, a păzit cu de-amănuntul credinţa cea dreaptă, şi în cuvinte şi în fapte, având către dânsa râvna nemărginită şi înfocată.

Pe eretici îi gonea cu toată puterea sa şi pe toţi îi învăţa cu cuvintele sale, să se închine Sfintelor icoane şi să le cinstească după predania Bisericii, nu ca pe un Dumnezeu, precum bârfesc cei fără de minte şi nebuni. Pentru aceea a izbăvit pe mulţi de urâciunea aceasta şi i-a povăţuit la dreapta credinţă, făcându-i să-şi verse şi sângele pentru aceasta; după cum şi el mărturiseşte, către toţi, că era gata, pentru cinstirea Sfintelor icoane, să primească moartea. Deci, cu mărturisirea aceasta s-a făcut mucenic, şi fără bătăi şi fără răni a luat cununa mucenicească.

Pe lângă toate aceste fapte bune, era înrădăcinată şi sfânta rugăciune în inima lui, având mintea sa totdeauna pironită la Dumnezeu şi se veselea vorbind cu El, pe care împreună cu sfinţii îngeri lăudându-L şi slăvindu-L, a luat de la El arvuna Împărăţiei Cerurilor şi negrăita dulceaţă a fericirii dumnezeieşti.

Deci, petrecând cu astfel de cuvioşie şi văzând cele cereşti fiind încă pe pământ, a venit vremea să se ducă către Cel dorit. ***Şi vrând Dumnezeu ca să-l cheme la Sine şi să-l aşeze în ceata îngerească ca pe un înger pământesc, ca să-l prea mărească cu lumina cerească şi să-l odihnească în bucuria drepţilor şi prea cuvioşilor, ca unui drept şi prea cuvios pustnic desăvârşit, a trimis asupra lui o boală foarte grea, a epilepsiei, încât zăcea pe pat nemişcat. Pentru aceea se ruga lui Dumnezeu fierbinte, ca să-l uşureze de boala aceea şi să-i dea boala hidropicei, ca să se umfle şi să putrezească trupul lui. Deci Dumnezeu a ascultat rugăciunea lui şi a ridicat de la dânsul patima aceea şi i-a dat- o pe cea care a cerut-o; şi atât de mult i s-a umflat trupul, încât se vedea ca o folie umflată de vânt şi numai după glas se cunoştea.***

Acestea pătimindu-le cuviosul în oraşul Avlon, lângă cetatea Tesalonicului, a auzit de boala lui prea cuviosul Simeon, pe care de multe ori l-am pomenit mai sus, care era şi stareţ şi unchi al cuviosului. Acesta s-a întristat foarte şi a trimis scrisoare cu mare rugăminte chemându-l la sine, scriindu-i astfel: *"Fiule, Grigorie, am auzit de boala ta şi foarte mă mâhnesc şi ca să nu se scurteze viaţa mea, fără de vreme, cu amară şi jalnică moarte, din pricina întristării despre boala ta, vino te rog, fiule, ca să ne mai vedem întru această viaţă, căci cred că dacă vei ruga pe Dumnezeu, ţie îţi va da putere şi vei putea*

veni, ca şi auzind învăţăturile tale bune şi vorbele dulci şi de suflet folositoare, să ne bucurăm împreună şi să mulţumim bunătăţii lui Dumnezeu".

Deci fericitul primind scrisoarea de la unchiul şi stareţul său, deşi era foarte slab şi obosit de bătrâneţe şi de nevoinţele pustniceşti, cum şi de boala cea cumplită ce-l cuprinsese, punându-şi nădejdea în Dumnezeu şi întărindu-se cu ajutorul Lui, apoi fiind îndemnat şi de dragostea şi dorul către duhovnicescul său părinte şi învăţător, a trecut toate cu vederea, bătrâneţe, slăbiciune, boală şi lungimea călătoriei, şi pornind în cale încet-încet, cu ajutorul lui Dumnezeu, a trecut lungimea căii şi cu multă osteneală a ajuns la Constantinopol. Acolo a aflat liber pe unchiul său Simeon, căci până atunci fusese închis în temniţă, din porunca lui Leon Armeanul, care împărăţea atunci, pentru mărturisirea bunei credinţe şi pentru cinstirea Sfintelor icoane.

Deci, văzându-se unul cu altul, cu nespusă bucurie s-au mângâiat foarte, apoi, sărutându-se cu dragoste duhovnicească, cuviosul Grigorie a căzut la pământ şi a îmbrăţişat picioarele stareţului şi părintelui său duhovnicesc. Iar unchiul său, Sfântul Simeon, a sărutat pe cuviosul Grigorie, ca pe un iubit fiu şi rudenie după trup, căci din tânăra vârstă îl crescuse şi-l povăţuise la calea mântuirii şi a vieţuirii pustniceşti. Apoi după ce s-au bucurat şi s-au mângâiat din destul, îndulcindu-se cu vorbirile duhovniceşti şi de folos sufletului, s-au despărţit.

Sfântul Simeon s-a dus iarăşi la mânăstirea sa, iar cuviosul a rămas la Constantinopol.

Deci, chinuindu-se cuviosul un an întreg cu acea boală cumplită şi necăutându-se cu nici un fel de doctorie, căci se pregătise de moarte, şi-a cunoscut mai înainte mutarea sa şi a zis către fraţii care erau cu dânsul: "***Fraţilor, îndrăzniţi, că sfârşitul vieţii mele s-a apropiat. Deci luaţi-mă şi duceţi-mă în casa cea primitoare de străini, căci după douăsprezece zile va fi sfârşitul meu***". Aceia pregătindu-i patul, l-au pus pe dânsul şi ridicându-l, l-au dus acolo unde le-a poruncit. Şi după douăsprezece zile, adică în a douăzecea zi a lunii noiembrie, şi-a dat cinstitul său suflet lui Dumnezeu. Atunci omul ceresc s-a dus la ceruri şi a adormit cu părinţii lui, ajuns întru bătrâneţi adânci şi desăvârşit în faptele pustniceşti.

Fraţii, după fericitul lui sfârşit, au pregătit cele de îngropare şi când îl duceau pe năsălie (pat) ca să îngroape cinstitele şi sfintele lui moaşte, s-a

apropiat cu credinţă un bolnav care avea o boală cumplită, încât nu putea să stea drept, ci era aplecat şi gârbovit. Acesta cum s-a apropiat de năsălie, parându-i că a pus cineva mâna pe el, s-a întors şi a întrebat pe fratele care era aproape de dânsul: "Au tu te-ai atins de mine?" Iar el a răspuns: "Nu, nu eu". Deci atunci a cunoscut că era puterea lui Dumnezeu care umbrea moaştele sfinte ale Cuviosului şi i-a dat îndată tămăduire şi s-a îndreptat de gârbovirea lui, neavând nici urmă de boală.

***

După ce s-au îngropat sfintele moaşte în pământ, un alt om având un duh necurat care îl chinuia cumplit, veni şi se apropie de mormântul sfântului şi, stând acolo, chema numele lui în ajutor.

Fraţii care erau şi petreceau în acea mânăstire unde era îngropat sfântul, judecând cu toţii că nu se cade să îngroape în pământ un asemenea odor scump ca acela, au scos afară racla cu Sfintele moaşte. ***Iar cel îndrăcit, petrecând puţine zile lângă racla sfântului, a scăpat de duhul cel necurat cu rugăciunile lui şi făcându-se cu totul sănătos, s-a dus acasă slăvind pe Dumnezeu.***

***

Un altul iarăşi era supărat de un duh necurat, ca şi cel dintâi. Acesta, cum a venit şi s-a atins de moaştele sfântului, îndată s-a izbăvit de duhul cel necurat şi s-a dus la casa sa bucurându-se.

***

Un om avea la un picior o bubă ce se numea carchin (cancer) şi mulţi ani pătimind de acea boală nevindecată, a venit la sfintele moaşte ale sfântului şi numai ce s-a uns la buba sa cu picăturile ce ieşeau din racla sfântului, îndată s-a tămăduit.

***

Un altul, având o rană nevindecată de mulţi ani şi neputând nici un doctor să-i folosească, nici cu alte buruieni vindecătoare a-l vindeca, acela numai ce a venit şi s-a uns cu mir de la sfântul şi îndată s-a tămăduit.

***

O femeie oarecare se chinuia de trei zile şi nicidecum nu putea să nască. Aceasta trimiţând la sfintele moaşte şi aducându-i-se untdelemn din candela sfântului, numai ce s-a uns cu dânsul şi îndată a născut fără nici o durere.

***

O altă femeie, având o boală grea în părţile ascunse, pătimea foarte rău şi nu se putea tămădui cu nici un chip. Iar după ce a venit la sfintele moaşte şi şi-a pus capul pe sicriul sfântului, mărturisindu-şi patima cu credinţă, numaidecât a primit tămăduire precum a dorit.

***

Un om avea mare durere de cap şi nemaiputând răbda durerea, a venit la sfintele moaşte şi s-a atins cu capul de racla Sfântului Grigorie, şi întru acea noapte i s-a arătat Sfântul în vis şi l-a apucat de creştet şi i-a despicat capul în două, şi, scoţând o bucată de carne putredă, i-a zis: ***"Iată, din această pricină ţi-a venit durerea capului. Deci acum mergi cu pace şi fii sănătos".*** Şi sculându-se din somn, s-a simţit cu totul sănătos şi s-a dus mulţumind şi slăvind pe Dumnezeu.

***

Alt frate avea atâta război şi sminteală în trupul lui, încât îi primejduia mântuirea. Acesta, ducându-se la mormântul Sfântului Grigorie, şi-a mărturisit patima cu lacrimi şi a cerut ajutor de la dânsul. Şi îndată, o minune! a încetat războiul din trupul lui şi a rămas fratele nesupărat şi neispitit, slăvind pe Domnul şi mulţumind sfântului.

***

Un monah, anume Petru, a fost robit de tătari şi, ţinut fiind multă vreme închis în temniţă împreună cu mulţi alţii, într-una din zilele acelea i s-a spus că a doua zi vor să le taie capul la toţi. Iar Petru, auzind răspunsul cel de pierdere, a făcut rugăciune stăruitoare către Sfântul Grigorie toată noaptea, ca să-l izbăvească de moartea cea fără de vreme. Şi, adormind puţin, către ziuă, i s-a arătat sfântul în vis şi i-a zis: ***"Nu te teme, Petre, că nu vei muri!"*** Şi făcându-se ziuă, toţi cei ce erau închişi îşi aşteptau moartea. Iar sfântul, cu rugăciunile sale către Dumnezeu, mai presus de toată nădejdea, i-a izbăvit de robie, din închisoare şi de la moarte. Şi întorcându-se către sfintele moaşte ale sfântului, i-au dat mulţumire pentru izbăvire.

***

O femeie fiind îndrăcită de paisprezece ani şi venind la sfântul ca la un liman liniştit, şi petrecând câteva zile, cu rugăciunile Sfântului Grigorie, s-a izbăvit de dracul ce o muncea, şi s-a întors acasă sănătoasă. După câtăva vreme, iar a căzut într-un păcat şi iarăşi s-a îmbolnăvit, mai rău ca înainte. Deci chinuindu-se foarte rău de duhul cel necurat, iarăşi a alergat la racla sfântului, mărturisindu-şi păcatul cu zdrobire de inimă, cu lacrimi şi cu făgăduinţă că de acum înainte nu va mai păcătui. Şi, cerând izbăvire cu credinţă neîndoită, îndată

s-a izbăvit de duhul cel necurat şi s-a dus acasă bucurându-se, slăvind pe Dumnezeu şi mulţumind Sfântului Grigorie.

Sfintele lui moaşte au rămas multă vreme în acea sfântă mânăstire în care s-a săvârşit sfântul şi dădeau tămăduiri neîncetat, pentru toate felurile de boli, tuturor celor ce alergau cu credinţă neîndoită către dânsele. Astfel, străbătea vestea minunilor sale pretutindeni.

Atunci, prea bine credinciosul ban Barbu Craioveanul, care se trăgea din neamul Basarabilor, acei care au umplut Ţara Românească de sfinte mânăstiri, zidind din temelie Sfântă Mânăstire Bistriţa, întru cinstirea Adormirii Preasfintei Născătoare de Dumnezeu şi pururea Fecioara Maria, în judeţul Vâlcea, pe apa Bistriţei, şi vrând să o împodobească cu un odor scump şi sfânt ca acesta, cu multă sârguinţă şi multă rugăciune către Dumnezeu şi către sfântul, le-a adus cu mare cheltuială din mânăstirea unde se aflau, în sfânta mânăstire cea din nou zidită şi le-a aşezat acolo, cu multă cinste şi evlavie, în sfânta biserică în partea dreaptă.

De atunci până în ziua de astăzi se află acolo nestrămutate, întregi şi nestricate, izvorând mireasmă prea frumoasă şi dând tămăduiri pentru tot felul de boli, ca şi mai înainte, la cei ce aleargă cu credinţă către ele. Căci darul şi sfinţenia aleşilor lui Dumnezeu este neîmpuţinată. Iar ţara o păzeşte şi o ocroteşte de multe feluri de necazuri şi de primejdii.

Cred că ajung cele scrise până aici, pe care, pe scurt le-am scris, pentru dragostea voastră, ca să se arate fapta cea bună şi îndrăzneala Sfântului Grigorie către Dumnezeu. Căci de aş fi avut - zice scriitorul vieţii sfântului - zece limbi şi tot atâtea guri, tot nu mi-ar fi ajuns să-l laud după cuviinţă şi de ajuns.

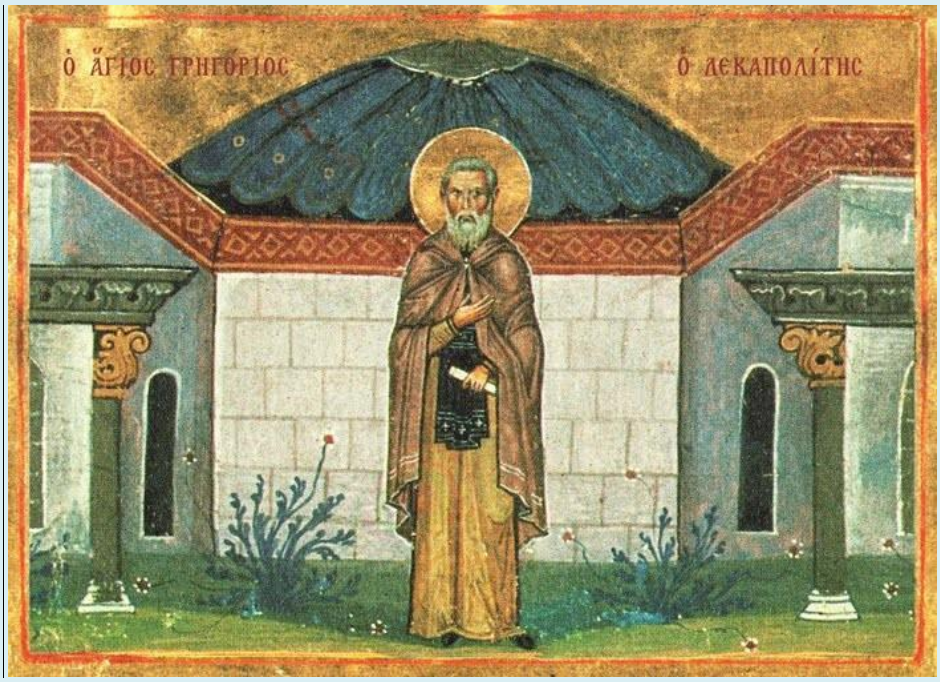

Iar tu, o! fericite părtaş al cuvioşilor părinţi, vorbitorule cu sfinţii îngeri, Sfinte al lui Dumnezeu Părinte Grigorie, cerescule om, pământescule înger, roagă-te totdeauna pentru noi, slugile şi robii tăi, şi izgoneşte de la noi toată ispita şi toată greutatea, izgoneşte cu toiagul rugăciunii tale împerecherile din Biserica lui Hristos Dumnezeu, că au înconjurat-o acum ereticii din toate părţile, ca nişte lei şi ca nişte pui de lei, şi caută să o răpească şi să o înghită.

Aşa, sfinte al lui Dumnezeu, alungă departe de la dânsa tot eresul, că poţi câte voieşti, căci te afli în lumină înaintea Domnului şi locuieşti în locaşurile cele nestricăcioase, după ce ai păzit nestinsă făclia faptei bune celei pustniceşti.

Şi acum primeşti negrăitele bunătăţi ale desfătării şi ale fericirii veşnice întru Hristos Iisus Domnul nostru, Căruia I se cuvine slava şi stăpânirea, împreună cu Cel fără de început al lui Părinte, şi cu Sfântul Duh, în vecii vecilor.

Amin.

Sinaxar - Pomenirea prea cuviosului şi de Dumnezeu purtătorului părintelui nostru Grigorie, decapolitul

În această lună, în ziua a douăzecea, pomenirea prea cuviosului şi de Dumnezeu purtătorului părintelui nostru Grigorie Decapolitul

Acest sfânt era din Isauria, născut şi crescut într-una din cele zece cetăţi, ce se cheamă Irinopol, fecior al lui Serghie şi al Mariei, în vremurile necredincioşilor luptători împotriva icoanelor.

Când a fost de opt ani a fost dat la carte şi învăţând s-a făcut de vârstă şi se găteau părinţii să-l însoare; iar el fugind pe ascuns, mai ales pentru eresul luptătorilor împotriva icoanelor umbla din loc în loc, sărutând pe cei ce mărturiseau pentru sfintele icoane şi strângând la sine de la aceia folos sufletesc.

Apoi, supunându-se pe sine la toată înfrânarea şi aspra petrecere, s-a luptat cu multe ispite şi mai ales cu cele aduse de la demoni; pentru care s-a şi arătat mare făcător de minuni.

Acesta a mers şi în Asia şi la Bizanţ dorind să mărturisească pentru sfintele icoane. Iar de acolo s-a dus la Roma şi, străbătând tot Apusul şi spăimântând pe mulţi cu

semnele şi cu minunile ce făcea, iarăşi s-a întors la Bizanţ; şi de acolo s-a dus la muntele Olimpului.

Deci suindu-se acolo şi topindu-se foarte, s-a îmbolnăvit de idropică, încât numai după glas era cunoscut de cei ce-l ştiau. Deci pogorându-se din munte s-a dus la Tesalonic şi de acolo venind iarăşi la Bizanţ a aflat pe Simeon mărturisitorul şi purtătorul de Dumnezeu închis în temniţa pentru sfintele icoane. Şi închinându-i-se şi rugându-l mult să se roage pentru el, cu pace s-a săvârşit.

Sfintele moaşte, ale acestui Sfânt Grigorie, se află întregi în România la sfânta Mănăstire Bistriţa-Vâlcea, care este făcută din temelie de răposatul ban Barbu Craiovescul.

Acesta cu multă cheltuială a adus aceste sfinte moaşte la această sfântă mănăstire, unde se află şi până astăzi făcătoare de minuni, prin care şi sfânta mănăstire de multe primejdii este ferită şi pământul acesta multă folosinţă şi ajutor are; ***iar cine merge la sfântul cu smerenie şi cu credinţă află folosinţă şi tămăduire atât trupeşte cât şi sufleteşte.***

Sinaxar - Cuviosul Grigorie Decapolitul

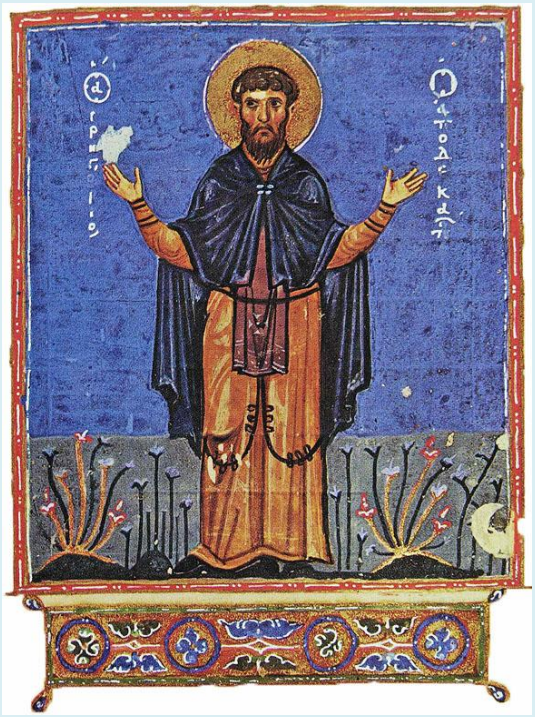

Cuviosul Grigorie Decapolitul a trăit în secolul al IX-lea și era de loc din Irinópolis (în Decapole). Educația creștină a primit-o de la mama sa, Maria cea care, cu adâncă credință în Hristos, l-a înzestrat pe fiul său cu cele mai alese virtuți propovăduite de Evanghelie.

Mai târziu, Grigorie a devenit monah, nevoindu-se continuu pentru a se desăvârși duhovnicește. Se deosebea de ceilalți monahi mai ales prin cultivarea cumpătării. Considera că acest lucru este absolut necesar pentru curățirea minții și pentru potolirea patimilor trupului. Tuturor celor care îl întrebau de ce dă atâta importanță acestei virtuți, le răspundea cu acele cuvinte veșnice înscrise în Evanghelie: ,,Iar oricine se luptă, se înfrânează de la toate. Şi aceia, ca să ia o cunună stricăcioasă, iar noi, nestricăcioasă" (1 Corinteni, 9, 25). Adică, fiecare creștin care se nevoiește, se înfrânează de la toate, inclusiv de la mâncare și băutură. Sunt asemenea acelor atleți care se pregătesc pentru întrecerile din arene, acolo unde se luptă pentru a dobândi o coroană trecătoare. Noi, însă, atleții lui Hristos, ne nevoim pentru a dobândi cununa cea veșnică, nestricăcioasă.

Grigorie, însă nu s-a arătat numai a fi un monah desăvârșit. El a luat parte activ în timpul încercărilor prin care Biserica a trecut în timpul împăraților iconomahi. A făcut foarte multe călătorii și în cele din urmă a ajuns la Tesalonic, unde a și rămas

la Mănăstirea Sfântul Mina. S-a consacrat scrisului și a adormit întru Domnul la Constantinopol în anul 816.

Tropar, glasul al IV-lea: Dumnezeul Părinţilor noştri, care faci pururea cu noi după blândeţile Tale, nu depărta mila Ta de la noi, ci pentru rugăciunile lor, în pace ocârmuieşte viaţa noastră.

Alt **tropar**, glasul al III-lea: Chip te-ai făcut înfrânării și prin dumnezeiescul Duh pe toți i-ai luminat. Alergarea dreptei credințe o ai săvârșit și cu învățăturile lumea ai luminat, și ai mustrat cugetele celor rău credincioși Părinte cuvioase Grigorie, roagă-te lui Hristos Dumnezeu să ne dăruiască nouă mare milă.

Sedealnă, glasul al IV-lea: Cu dumnezeiască strălucire fiind luminat, ai depărtat întunericul patimilor celor de suflet păgubitoare, Grigorie, pururea mărite, înălțându-te spre înălțimea nepătimirii cea prea curată, ai revărsat cu strălucire raze de tămăduiri, sălășluindu-te întru lumina cea neapusă a împărăției lui Hristos.

Pr. Ioanichie Bălan - Patericul Românesc - Sfântul Grigorie, decapolitul de la Bistriţa–Vâlcea (secolele VIII–IX)

a. Viaţa

Sfântul Grigorie, ale cărui moaşte se păstrează întregi la Mânăstirea Bistriţa, din judeţul Vâlcea, s-a născut în jurul anului 780, în Isauria - Asia Mică, din părinţi ortodocşi devotaţi, anume Serghie şi Maria, şi a copilărit în una din cele zece cetăţi ale Isauriei, Irinopolis, din care cauză se numeşte până astăzi „Decapolitul”.

Bizanţul fiind lovit atunci de eresul iconoclast, fericitul Grigorie, după terminarea studiilor, renunţă la nuntă şi intră în nevoinţa monahală, ostenindu-se mult pentru apărarea Ortodoxiei şi cinstirea sfintelor icoane în Constantinopol, în Asia Mică, la Roma şi în Macedonia. ***Nevoindu-se mult cu postul şi rugăciunea, a biruit toate cursele nevăzuţilor diavoli şi s-a învrednicit de darul facerii de minuni şi al înaintevederii.***

În ultimii ani ai vieţii s-a ostenit în Mânăstirea Sfântul Mina, aproape de Tesalonic, învrednicindu-se de harul preoţiei. Şi aici a făcut multe minuni şi vindecări de boli, vestind cele viitoare.

Renumit în tot Bizanţul pentru sfinţenia vieţii lui, la bătrâneţe, Sfântul Grigorie Decapolitul se îmbolnăveşte de hidropică şi se mută la Hristos, la 20 noiembrie, anul 842, fiind înmormântat la o mânăstire din Constantinopol.

Acest mare cuvios şi mărturisitor al lui Hristos era cinstit ca sfânt şi făcător de minuni încă din viaţă. Dar şi după moarte se vindecau bolnavii la mormântul lui. Văzând aceasta, monahii acelei mânăstiri i-au scos sfintele sale moaşte din pământ şi le-au pus în biserică spre închinare şi ajutorul tuturor.

În anul 1453, căzând Bizanţul sub turci, moaştele Sfântului Grigorie sunt duse în părţile Dunării, ajungând în mâinile unui dregător turc. Auzind de minunile ce se făceau la aceste moaşte, banul Ţării Româneşti, Barbu Craiovescu, le cumpără cu mulţi bani, prin anul 1498, şi le duce la Mânăstirea Bistriţa – Râmnicu-Vâlcea, ctitoria sa, unde se află şi astăzi. Racla de argint, în care se păstrează cu sfinţenie acest odor de mare preţ, a fost lucrată la Braşov, în anul 1656.

Sfântul Grigorie Decapolitul se prăznuieşte în fiecare an la 20 noiembrie.

b. Fapte şi cuvinte de învăţătură

Sfântul Grigorie Decapolitul a fost ales de Dumnezeu să mărturisească pe Hristos şi dreapta credinţă pe pământ încă din pântecele maicii sale. Inima lui era rănită din pruncie pentru cele cereşti, iar sufletul lui nu avea odihnă în vâltoarea grijilor pământeşti. De aceea, renunţând la căsnicie, s-a logodit cu Hristos pentru a trăi în veci cu El.

Intrând în nevoinţa vieţii monahale, Sfântul Grigorie râvnea două lucruri, fără de care nici un creştin nu se poate mântui.

- *Mai întâi căuta să se dezbrace de cugetele rele şi să se îndumnezeiască prin rugăciune, prin post şi priveghere, prin citirea Sfintei Scripturi, prin smerenie şi iubire.*
- *Apoi dorea să mărturisească dogmele dreptei credinţe şi să apere Ortodoxia de tot felul de eresuri care loveau în vremea sa Biserica lui Hristos.*

Ajutat de harul Duhului Sfânt, în puţină vreme a biruit ispitele tinereţii şi toate cursele vrăjmaşului diavol. Apoi, Sfânta Evanghelie şi învăţăturile dumnezeieştilor Părinţi i-au întărit credinţa şi l-au pregătit, ca pe un bun ostaş al lui Hristos, să intre

în lupta cea duhovnicească împotriva hulitorilor iconoclaşti care distrugeau sfintele moaşte şi sfintele icoane, numindu-le idoli.

Cu atâta tărie se împotrivea pe faţă luptătorilor de icoane, apărându-le, încât mergea din loc în loc, din mânăstire în mânăstire, de la Constantinopol în Asia Mică, de la Decapole în Tesalonic, apoi la Roma, în Sicilia şi din nou la Tesalonic. Peste tot apăra cultul ortodox al sfintelor icoane, învăţând, îmbărbătând, mustrând şi uneori răbdând bătăi, prigoniri şi ameninţări cu moartea pentru cinstea sfintelor icoane.

Dar bunul ostaş al lui Hristos nu se temea de cei care ucid trupul, nici nu asculta hulele ereticilor, ci pe toţi îi învăţa

- *că **„cinstea pe care o dăm sfintelor icoane se ridică la chipul cel dintâi”, după învăţătura Sfântului Vasile cel Mare. Adică, cinstind şi închinându-ne la icoane, cinstim şi ne închinăm Mântuitorului şi sfinţilor pictaţi pe ele.***
- *Apoi învăţa că cel care a făcut prima icoană este Însuşi Tatăl Care a născut pe Fiul „**mai înainte de toţi vecii**”, căci Fiul lui Dumnezeu este icoana Tatălui.*
- *El învăţa că şi omul creat de Dumnezeu este chipul, adică icoana Preasfintei Treimi, după cuvântul de la Facere 1 cu 26: **Să facem om după chipul şi asemănarea noastră. Cinstea pe care o dăm Fiului se înalţă deopotrivă şi celorlalte persoane ale Preasfintei Treimi, iar cinstea pe care o dăm icoanelor se înalţă Însuşi Mântuitorului şi sfinţilor pictaţi pe ele.***

Pe măsură ce se ostenea pentru apărarea icoanelor şi dogmelor ortodoxe, ***Sfântul Grigorie Decapolitul ducea***, totodată, ***o înaltă viaţă duhovnicească. Pentru aceasta, ajungând vas ales al Sfântului Duh, a primit darul facerii de minuni şi al cunoaşterii celor viitoare.***

Amintim ***câteva din numeroasele sale minuni săvârşite în timpul vieţii.***

Într-o noapte, făcând rugăciune din inimă către Dumnezeu, a căzut în uimire şi a văzut strălucind din cer o lumină ca soarele, înconjurând peştera şi locul din jur, urmată de o bună mireasmă care a umplut chilia şi inima cuviosului. Lumina şi mireasma cerească au ţinut mai multe zile.

Ajungând la măsura desăvârşirii, Dumnezeu nu a lăsat această făclie sub obroc. Odată, pe când se ruga, a auzit acest glas de sus: ***„Grigorie, dacă voieşti să ajungi***

la desăvârşire, ieşi din pământul tău şi de la rudele tale şi te înstrăinează pentru folosul tău şi al celor ce au nevoie de învăţătura ta”. Din ceasul acela, Cuviosul Grigorie a părăsit liniştea pustiei şi ajuta lumea pe calea mântuirii.

***

Odată dorea să meargă cu corabia în Italia, dar stăpânul ei nu voia să plece, căci se temea de tâlhari. Atunci a zis sfântul către corăbieri: ***„Îndrăzniţi, căci Dumnezeu vă va păzi şi nu veţi pătimi nici un rău”.*** Într-adevăr, au călătorit bine, fără nici o primejdie, căci mâna Domnului era cu Sfântul Grigorie.

Mulţi oameni stăpâniţi de duhuri rele erau vindecaţi cu rugăciunea Sfântului Grigorie.

***

Astfel, o femeie, având duh necurat, a fost izbăvită numai prin cuvântul lui. Un om cuprins de un demon cumplit a fost tămăduit cu rugăciunile sfântului. Altădată, văzând sfântul un om chinuit de diavol, s-a rugat pentru el, zicând: ***„Doamne, miluieşte zidirea Ta şi n-o lăsa să fie stăpânită de diavolul”.*** După aceste cuvinte, îndată a fugit duhul rău din om. Dar, văzând cuviosul că îl caută şi îl laudă oamenii, îndată a fugit din locul acela. Altădată, un om diabolizat a sărit în spatele cuviosului şi îşi bătea joc de el. Dar fericitul, rugându-se din inimă, a izgonit diavolul din acel om.

***

O femeie săracă şi văduvă, stricându-i-se casa, a cerut milostenie de la Sfântul Grigorie ca să-şi zidească alta, iar el i-a spus:

– Femeie, du-te şi începe lucrul, şi Dumnezeul săracilor îţi va trimite ajutor!

Punând temelie, văduva a găsit în pământ smoală, pe care vânzând-o, şi-a terminat casa şi şi-a cumpărat cele de nevoie vieţii.

***

Un monah sihastru din apropiere, cu mâinile lucra şi cu buzele se ruga. Iar Sfântul Grigorie, cunoscând că i-a sosit sfârşitul vieţii, i-a zis:

– Frate, lasă lucrul mâinilor şi te îngrijeşte de suflet, că ţi s-a apropiat sfârşitul şi vei călători pe cale străină, pe care niciodată n-ai călătorit!

După câteva zile, acel sihastru şi-a dat sufletul în mâinile Domnului.

***

Un ieromonah, Teodul, a venit la cuviosul pentru cuvânt de folos. La plecare, Sfântul Grigorie i-a spus:

– Mergi cu pace şi spune părintelui tău duhovnicesc să-şi pregătească mormântul, căci în curând va pleca la Domnul!

După puţine zile, bătrânul acela a adormit cu pace.

***

Altădată, un monah numit Petru a fost muşcat de două vipere şi, fiind foarte aproape de moarte, a alergat la ajutorul Cuviosului Grigorie, care, milostivindu-se spre el, s-a rugat lui Dumnezeu şi îndată cel muşcat de vipere s-a făcut sănătos.

***

Un om bolnav de friguri de mulţi ani a venit pe ascuns la chilia Sfântului Grigorie şi s-a îmbrăcat cu rasa lui, pe când îl scuturau frigurile, şi îndată s-a făcut sănătos.

***

Un alt om cuprins de răceală se ruga cuviosului să-l vindece, însă el nu voia. Atunci, bolnavul s-a culcat pe ascuns, cu mare credinţă, în patul Sfântului Grigorie. Găsindu-l în aşternutul lui, cuviosul i-a zis să plece de acolo. Dar bătrânul i-a răspuns: „Nu mă voi scula din patul tău, părinte, până nu mă voi face sănătos!” Atunci, cuviosul, atingându-se de acel bolnav, l-a vindecat, şi s-a ridicat sănătos din patul lui.

***

O dată şi de mai multe ori vorbind ucenicul cu dascălul său, a văzut ieşind foc din gura Cuviosului Grigorie, care îi lumina faţa cu raze ca de soare. Deci, căzând ucenicul la picioarele sfântului, l-a rugat să-i descopere acea taină minunată.

Cuviosul a zis către dânsul:

– Aceasta o pricinuieşte credinţa ta, fiule, căci eu mă ştiu pe mine om păcătos. Însă, de se va curăţi omul de dânsul de patimile trupului şi ale sufletului şi se va face curat şi vrednic de primirea Duhului Sfânt, atunci, precum a zis Hristos, Tatăl şi Fiul şi Sfântul Duh vin şi se sălăşluiesc în el. Atunci, nu mai grăieşte omul, ci Dumnezeu, Care locuieşte în el. Deci şi tu, fiule, dacă te vei nevoi a te curăţi pe tine de patimile trupului şi ale sufletului şi dacă vei tăia cu sabia Duhului spinii patimilor şi dacă te vei ruga cu stăruinţă lui Dumnezeu, ca El Însuşi să ardă cu focul cel dumnezeiesc materia patimilor şi să înmulţească în

sufletul tău roadele faptelor bune, atunci te vei face lăcaş curat şi sfânt al lui Dumnezeu, iar cuvintele tale vor străluci de puterea şi lumina Duhului Sfânt.

După mutarea la cer a Sfântului Grigorie Decapolitul şi după căderea Bizanţului în mâinile turcilor, au ajuns cinstitele lui moaşte în mâinile unui dregător turc. ***Evlaviosul ban al Craiovei, Barbu Craiovescu, auzind despre aceste moaşte şi de nenumăratele minuni care se făceau aici, a cheltuit mari sume de bani şi, în anul 1498, a adus moaştele Sfântului Grigorie Decapolitul la Mânăstirea Bistriţa–Vâlcea, ctitoria sa, spre mângâierea tuturor.***

În tradiţie se spune că turcul a vândut sfintele moaşte pe bani de aur, punându-se la cântar. Dar, cu rugăciunile sfântului, moaştele sale au devenit uşoare la cântar şi turcul n-a primit mulţi bani, aşa cum dorea. Mai târziu turcul, văzându-se amăgit de creştini, a venit la Mânăstirea Bistriţa să ia moaştele înapoi sau să i se dea mai mulţi bani. Atunci, fericitul ctitor, călugărit aici cu numele de Schimonahul Pahomie, auzind de venirea turcului, a ascuns sfintele moaşte într-o peşteră din muntele apropiat, unde s-a ridicat şi un mic paraclis în cinstea Sfântului Grigorie. Aşa au scăpat sfintele moaşte din mâna păgânilor. Apoi turcul, mâniindu-se, a jefuit mânăstirea şi, dându-i foc, s-a dus în ţara lui. Ctitorul a zidit mânăstirea din nou şi a adus din peşteră sfintele moaşte, care se păstrează în biserica mare până astăzi, ca un odor de mare preţ. Numai în vremuri de mare primejdie se ascund în peşteră.

De-a lungul celor cinci secole de existenţă a moaştelor Sfântului Grigorie Decapolitul pe pământul ţării noastre, s-au făcut multe şi nenumărate minuni şi vindecări de boli, care s-au uitat cu vremea. Dintre cele puţine care s-au scris, amintim câteva minuni săvârşite, mai ales, în zilele noastre.

După o veche tradiţie ortodoxă, în vremuri de primejdie şi de mare secetă, se făceau procesiuni prin oraşe, prin sate şi pe câmp cu moaştele Sfântului Grigorie Decapolitul şi cu icoane miraculoase. Moaştele se scoteau de obicei vara, în Ţara Românească şi mai ales în Oltenia, pe timp de secetă, şi, cu rugăciunile cuviosului, trimitea Domnul pe pământ ploaie timpurie şi târzie. Cea mai veche procesiune pentru ploaie cu moaştele Sfântului Grigorie, cunoscută în Ţara Românească, a avut loc în vara anului 1765. Recoltele lovite de secetă au fost salvate şi poporul cel binecredincios a fost izbăvit de moarte.

***

În vara anului 1913, de hramul Mânăstirii Bistriţa, a fost adusă la moaştele Sfântului Grigorie o femeie tânără, paralizată de ambele picioare. Fiind atinsă de

sfintele moaşte, i s-a făcut Sfântul Maslu de trei ori şi, după trei săptămâni, a venit la mânăstire pe picioarele sale, să mulţumească sfântului pentru vindecarea ei.

***

În anul 1920, unei femei numită Maria din satul Cacova-Vâlcea, căzând dintr-un prun, i-a paralizat tot corpul şi a fost adusă după câteva zile în mânăstire, la Sfântul Grigorie. Făcându-i-se Sfântul Maslu, bolnava a deschis ochii mari, şi-a venit în simţire şi a cerut să fie ridicată în picioare. Apoi s-a întors la casa ei vindecată, cu rugăciunile Sfântului Grigorie făcătorul de minuni.

***

În vara anului 1925, a fost adus la moaştele Sfântului Grigorie un tânăr din comuna Sirineasa - Vâlcea, stăpânit de un duh rău. Fiind atins de sfânta raclă şi făcându-i-se Sfântul Maslu în fiecare zi, după şapte zile a plecat acasă sănătos. La fel a fost vindecată o tânără din satul Vaideeni, care îşi pierduse mintea. După şapte zile de rugăciuni şi Sfântul Maslu lângă sfintele moaşte, s-a întors sănătoasă în familie.

***

În vara anului 1927, fiind secetă, s-a scos sfânta raclă în procesiune prin sate. Proprietarul fabricii de cherestea din Brezoi - un boier necredincios - nu a vrut să lase oamenii lui la rugăciune. Însă s-au făcut rugăciuni de ploaie şi, cu mijlocirea cuviosului, a dat Dumnezeu o ploaie bună pe toată Valea Oltului. Dar, în aceeaşi zi, l-a pedepsit Domnul pe boierul rău şi necredincios, că i-a luat foc fabrica şi a ars toată până în temelii.

***

Fiind secetă, în vara anului 1935, se purta sfânta raclă în procesiune de ploaie prin satele Băbeni, Ioneşti, Orleşti. În dreptul unei fântâni, racla Sfântului Grigorie s-a oprit brusc. Atunci, preoţii au spus să se cerceteze ce poate fi în acea fântână. Scoţând oamenii toată apa, au aflat un prunc mic în ea. Era, probabil, aruncat de o femeie ucigaşă. După ce oamenii au îngropat pruncul, imediat au plecat cu sfintele moaşte mai departe.

***

În satul Băileşti – Dolj, în anul 1932, era o creştină, Elena, paralizată din tinereţe. Auzind că se aduc în sat moaştele Sfântului Grigorie pentru ploaie, a vrut să fie dusă şi ea la Biserică să se închine. După ce a fost atinsă de sfânta raclă a cuviosului, a cerut să fie aşezată sub masa pe care stăteau sfintele moaşte. Timp de trei ore cât a durat slujba în biserică, creştina Elena s-a rugat în taină, cerând, cu multe lacrimi, sănătate şi iertare. După ce preoţii şi credincioşii au plecat în

procesiune pe câmp cu moaştele Sfântului Grigorie, femeia bolnavă s-a vindecat definitiv de paralizie, s-a întors acasă şi a mai trăit încă 20 de ani.

***

În vara secetoasă a anului 1934 se făceau rugăciuni şi procesiune pentru ploaie cu moaştele Sfântului Grigorie de la Bistriţa, în satul Lungeşti - Vâlcea. Când procesiunea trecea prin mijlocul satului şi ţăranii, cu făclii aprinse în mâini, aruncau buchete de flori înaintea sfântului, a venit o mamă cu o fetiţă de 4 ani, bolnavă de epilepsie. Îndată ce femeia şi-a atins copila cu fruntea de sfintele moaşte, s-a făcut sănătoasă. Copila a crescut, a devenit mamă şi o bună creştină. Ea se numea Elena Spălăţel.

***

Sofia Patrichi, o pensionară din Bucureşti, în 1957 s-a îmbolnăvit de o infecţie la faţă, suspectă de cancer, ce nu se mai vindeca. Auzind de minunile Sfântului Grigorie de la Bistriţa, a alergat la moaştele lui, s-a atins cu credinţă şi lacrimi de sfânta raclă şi s-a rugat mult, cerându-i sănătate. A doua zi, când s-a deşteptat din somn, nu mai avea nici o urmă de infecţie pe faţă şi se vindecase şi de cataracta de la ochi

Sfinte prea cuvioase Părinte Grigorie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!

Arh. Ioanichie Bălan - Cuviosul Grigorie Decapolitul, sfântul cu moaşte întregi de la Mănăstirea Bistriţa, judeţul Vâlcea

Mănăstirea Bistriţa, județul Vâlcea (Foto: Cătălin Acasandrei)

Sfântul Grigorie decapolitul de la Bistriţa din Vâlcea (secolele VIII-IX)

Sfântul Grigorie, ale cărui moaşte se păstrează întregi la Mănăstirea Bistriţa, din judeţul Vâlcea, s-a născut în jurul anului 780, în Isauria (Asia Mică), din părinţi ortodocşi devotaţi, anume Serghie şi Maria, şi a copilărit într-una dintre cele zece cetăţi ale Isauriei, Irinopolis, din care cauză se numeşte până astăzi „Decapolitul”.

Bizanţul fiind lovit atunci de eresul iconoclast, fericitul Grigorie, după terminarea studiilor, renunţă la nuntă şi intră în nevoinţa monahală, ostenindu-se mult pentru apărarea Ortodoxiei şi cinstirea sfintelor icoane în Constantinopol, în Asia Mică, la Roma şi în Macedonia. Nevoindu-se mult cu postul şi rugăciunea, a biruit toate cursele nevăzuţilor diavoli şi s-a învrednicit de darul facerii de minuni şi al înainte-vederii.

În ultimii ani ai vieţii s-a ostenit în Mănăstirea „Sfântul Mina”, aproape de Tesalonic, învrednicindu-se de harul preoţiei. Şi aici a făcut multe minuni şi vindecări de boli, vestind cele viitoare.

Renumit în tot Bizanţul pentru sfinţenia vieţii lui, la bătrâneţe, Sfântul Grigorie Decapolitul se îmbolnăveşte de hidropică şi se mută la Hristos, la 20 noiembrie, anul 842, fiind înmormântat la o mănăstire din Constantinopol.

Acest mare cuvios şi mărturisitor al lui Hristos era cinstit ca sfânt şi făcător de minuni încă din viaţă. Dar şi după moarte se vindecau bolnavii la mormântul lui. Văzând aceasta, monahii acelei mănăstiri i-au scos sfintele sale moaşte din pământ şi le-au pus în biserică spre închinare şi ajutorul tuturor.

În anul 1453, căzând Bizanţul sub turci, moaştele Sfântului Grigorie sunt duse în părţile Dunării, ajungând în mâinile unui dregător turc. Auzind de minunile ce se făceau la aceste moaşte, banul Ţării Româneşti, Barbu Craiovescu, le cumpără cu mulţi bani, prin anul 1498, şi le duce la Mănăstirea Bistriţa (Râmnicu-Vâlcea), ctitoria sa, unde se află şi astăzi. Racla de argint, în care se păstrează cu sfinţenie acest odor de mare preţ, a fost lucrată la Braşov, în anul 1656.

Sfântul Grigorie Decapolitul se prăznuieşte în fiecare an la 20 noiembrie.

(Arhimandrit Ioanichie Bălan, Patericul românesc, Editura Mănăstirea Sihăstria, p. 49)

Arh. Ioanichie Bălan - Un apărător nebiruit al sfintelor icoane, Sfântul Grigorie decapolitul

Sfântul Grigorie decapolitul a fost ales de Dumnezeu să mărturisească pe Hristos şi dreapta credinţă pe pământ încă din pântecele maicii sale. Inima lui era rănită din pruncie pentru cele cereşti, iar sufletul lui nu avea odihnă în vâltoarea grijilor pământeşti. De aceea, renunţând la căsnicie, s-a logodit cu Hristos pentru a trăi în veci cu El.

Intrând în nevoinţa vieţii monahale, Sfântul Grigorie râvnea două lucruri, fără de care nici un creştin nu se poate mântui. Mai întâi căuta să se dezbrace de cugetele rele şi să se îndumnezeiască prin rugăciune, prin post şi priveghere, prin citirea Sfintei Scripturi, prin smerenie şi iubire. Apoi, dorea să mărturisească dogmele dreptei credinţe şi să apere Ortodoxia de tot felul de eresuri care loveau în vremea sa Biserica lui Hristos.

Ajutat de harul Duhului Sfânt, în puţină vreme a biruit ispitele tinereţii şi toate cursele vrăjmaşului diavol. Apoi, Sfânta Evanghelie şi învăţăturile dumnezeieştilor părinţi i-au întărit credinţa şi l-au pregătit, ca pe un bun ostaş al lui Hristos, să intre în lupta cea duhovnicească împotriva hulitorilor iconoclaşti care distrugeau sfintele moaşte şi sfintele icoane, numindu-le idoli.

Cu atâta tărie se împotrivea pe faţă luptătorilor de icoane, apărându-le, încât mergea din loc în loc, din mănăstire în mănăstire, de la Constantinopol în Asia Mică, de la Decapole în Tesalonic, apoi la Roma, în Sicilia şi din nou la Tesalonic. Peste tot apăra cultul ortodox al sfintelor icoane, învăţând, îmbărbătând, mustrând şi uneori răbdând bătăi, prigoniri şi ameninţări cu moartea pentru cinstea sfintelor icoane.

Dar bunul ostaş al lui Hristos nu se temea de cei care ucid trupul, nici nu asculta hulele ereticilor, ci pe toţi îi învăţa că „cinstea pe care o dăm sfintelor icoane se ridică la chipul cel dintâi”, după învăţătura Sfântului Vasile cel mare. Adică, cinstind şi închinându-ne la icoane, cinstim şi ne închinăm Mântuitorului şi sfinţilor pictaţi pe ele.

Apoi învăţa că cel care a făcut prima icoană este Însuşi Tatăl care a născut pe Fiul „mai înainte de toţi vecii”, căci Fiul lui Dumnezeu este icoana Tatălui. El învăţa că şi omul creat de Dumnezeu este chipul, adică icoana Preasfintei Treimi, după cuvântul de la Facere, 1 cu 26: „Să facem om după chipul şi asemănarea Noastră”. Cinstea pe care o dăm Fiului se înalţă deopotrivă şi celorlalte Persoane ale Preasfintei Treimi, iar cinstea pe care o dăm icoanelor se înalţă Însuşi Mântuitorului şi sfinţilor pictaţi pe ele.

(Arhimandrit Ioanichie Bălan, Patericul românesc, Editura Mănăstirea Sihăstria, p. 50)

Arh. Ioanichie Bălan - Sfântul Grigorie decapolitul - cinci secole de minuni şi vindecări pe pământul ţării noastre

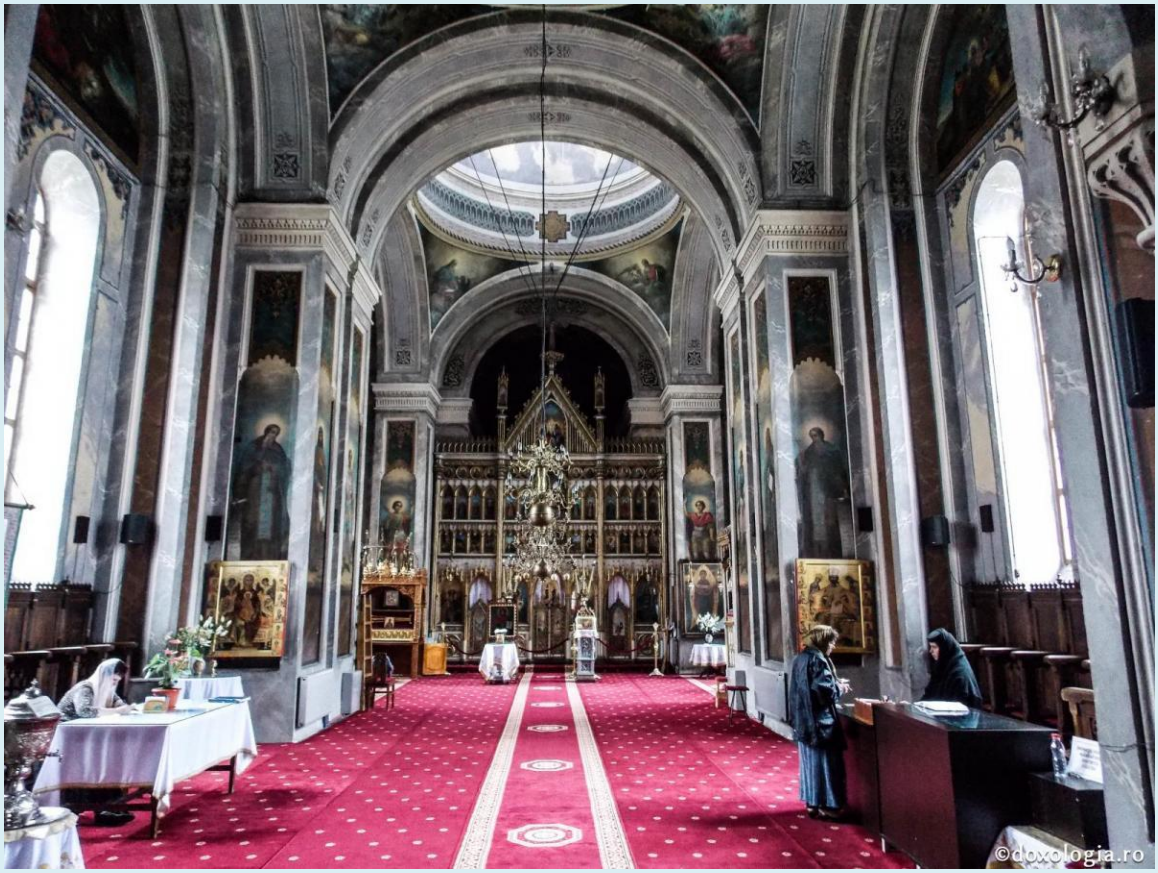

Mănăstirea Bistriţa, jud. Vâlcea (Foto: Cătălin Acasandrei)

După mutarea la cer a Sfântului Grigorie decapolitul şi după căderea Bizanţului în mâinile turcilor, au ajuns cinstitele lui moaşte în mâinile unui dregător turc. Evlaviosul ban al Craiovei, Barbu Craiovescu, auzind despre aceste moaşte şi de nenumăratele minuni care se făceau aici, a cheltuit mari sume de bani şi, în anul 1498, a adus moaştele Sfântului Grigorie decapolitul la Mănăstirea Bistriţa (Vâlcea), ctitoria sa, spre mângâierea tuturor.

În tradiţie se spune că turcul a vândut sfintele moaşte pe bani de aur, punându-se la cântar. Dar, cu rugăciunile sfântului, moaştele sale au devenit uşoare la cântar şi turcul n-a primit mulţi bani, aşa cum dorea. Mai târziu turcul, văzându-se amăgit de creştini, a venit la Mănăstirea Bistriţa să ia moaştele înapoi sau să i se dea mai mulţi bani. Atunci, fericitul ctitor, călugărit aici cu numele de schimonahul Pahomie, auzind de venirea turcului, a ascuns sfintele moaşte într-o peşteră din muntele apropiat, unde s-a ridicat şi un mic paraclis în cinstea Sfântului Grigorie. Aşa au scăpat sfintele moaşte din mâna păgânilor. Apoi turcul, mâniindu-se, a

jefuit mănăstirea şi, dându-i foc, s-a dus în ţara lui. Ctitorul a zidit mănăstirea din nou şi a adus din peşteră sfintele moaşte, care se păstrează în biserica mare până astăzi, ca un odor de mare preţ. Numai în vremuri de mare primejdie se ascund în peşteră.

De-a lungul celor cinci secole de existenţă a moaştelor Sfântului Grigorie decapolitul pe pământul ţării noastre, s-au făcut multe şi nenumărate minuni şi vindecări de boli, care s-au uitat cu vremea. Dintre cele puţine care s-au scris, amintim câteva minuni săvârşite, mai ales, în zilele noastre.

După o veche tradiţie ortodoxă, în vremuri de primejdie şi de mare secetă, se făceau procesiuni prin oraşe, prin sate şi pe câmp cu moaştele Sfântului Grigorie decapolitul şi cu icoane miraculoase. Moaştele se scoteau de obicei vara, în Ţara Românească şi mai ales în Oltenia, pe timp de secetă, şi, cu rugăciunile cuviosului, trimitea Domnul pe pământ ploaie timpurie şi târzie. Cea mai veche procesiune pentru ploaie cu moaştele Sfântului Grigorie, cunoscută în Ţara Românească, a avut loc în vara anului 1765. Recoltele lovite de secetă au fost salvate şi poporul cel bine credincios a fost izbăvit de moarte.

În vara anului 1913, de hramul Mănăstirii Bistriţa, a fost adusă la moaştele Sfântului Grigorie o femeie tânără, paralizată de ambele picioare. Fiind atinsă de sfintele moaşte, i s-a făcut Sfântul Maslu de trei ori şi, după trei săptămâni, a venit la mănăstire pe picioarele sale, să mulţumească sfântului pentru vindecarea ei.

În anul 1920, unei femei numită Maria din satul Cacova (Vâlcea), căzând dintr-un prun, i-a paralizat tot corpul şi a fost adusă după câteva zile în mănăstire, la Sfântul Grigorie. Făcându-i-se Sfântul Maslu, bolnava a deschis ochii mari, şi-a venit în simţire şi a cerut să fie ridicată în picioare. Apoi s-a întors la casa ei vindecată, cu rugăciunile Sfântului Grigorie făcătorul de minuni.

(Arhimandrit Ioanichie Bălan, Patericul românesc, Editura Mănăstirea Sihăstria, pp. 52-53)

Arh. Ioanichie Bălan - Sfântul Grigorie decapolitul vindecă bolile şi alungă duhurile rele din oameni

Pe măsură ce se ostenea pentru apărarea icoanelor şi dogmelor ortodoxe, Sfântul Grigorie decapolitul ducea, totodată, o înaltă viaţă duhovnicească. Pentru aceasta, ajungând vas ales al Sfântului Duh, a primit darul facerii de minuni şi al cunoaşterii celor viitoare. Amintim câteva dintre numeroasele sale minuni săvârşite în timpul vieţii.

Într-o noapte, făcând rugăciune din inimă către Dumnezeu, a căzut în uimire şi a văzut strălucind din cer o lumină ca soarele, înconjurând peştera şi locul din jur, urmată de o bună mireasmă care a umplut chilia şi inima cuviosului. Lumina şi mireasma cerească au ţinut mai multe zile.

Ajungând la măsura desăvârşirii, Dumnezeu nu a lăsat această făclie sub obroc. Odată, pe când se ruga, a auzit acest glas de sus: „Grigorie, dacă voieşti să ajungi la desăvârşire, ieşi din pământul tău şi de la rudele tale şi te înstrăinează pentru folosul tău şi al celor care au nevoie de învăţătura ta”. Din ceasul acela, cuviosul Grigorie a părăsit liniştea pustiei şi ajuta lumea pe calea mântuirii.

Odată, dorea să meargă cu corabia în Italia, dar stăpânul ei nu voia să plece, căci se temea de tâlhari. Atunci a zis sfântul către corăbieri: „Îndrăzniţi, căci Dumnezeu vă va păzi şi nu veţi pătimi nici un rău”. Într-adevăr, au călătorit bine, fără nici o primejdie, căci mâna Domnului era cu Sfântul Grigorie.

Mulţi oameni stăpâniţi de duhuri rele erau vindecaţi cu rugăciunea Sfântului Grigorie. Astfel, o femeie, având duh necurat, a fost izbăvită numai prin cuvântul sfântului. Un om cuprins de un demon cumplit a fost tămăduit cu rugăciunile sfântului.

Altădată, văzând sfântul un om chinuit de diavol, s-a rugat pentru el, zicând: „Doamne, miluieşte zidirea Ta şi n-o lăsa să fie stăpânită de diavolul”. După aceste cuvinte, îndată a fugit duhul rău din om. Dar, văzând cuviosul că îl caută şi îl laudă oamenii, îndată a fugit din locul acela.

Altădată, un om demonizat a sărit în spatele cuviosului şi îşi bătea joc de el. Dar fericitul, rugându-se din inimă, a izgonit diavolul din acel om.

O femeie săracă şi văduvă, stricându-i-se casa, a cerut milostenie de la Sfântul Grigorie ca să-şi zidească alta, iar el i-a spus:
- Femeie, du-te şi începe lucrul, şi Dumnezeul săracilor îţi va trimite ajutor!

Punând temelie, văduva a găsit în pământ smoală, pe care vânzând-o, şi-a terminat casa şi şi-a cumpărat cele de nevoie vieţii.

Un monah sihastru din apropiere cu mâinile lucra şi cu buzele se ruga. Iar Sfântul Grigorie, cunoscând că i-a sosit sfârşitul vieţii, i-a zis:

- Frate, lasă lucrul mâinilor şi te îngrijeşte de suflet, că ţi s-a apropiat sfârşitul şi vei călători pe cale străină, pe care niciodată n-ai călătorit!

După câteva zile, acel sihastru şi-a dat sufletul în mâinile Domnului.

Un ieromonah, Teodul, a venit la cuviosul pentru cuvânt de folos. La plecare, Sfântul Grigorie i-a spus:
- Mergi cu pace şi spune părintelui tău duhovnicesc să-şi pregătească mormântul, căci în curând va pleca la Domnul!

După puţine zile, bătrânul acela a adormit cu pace.

Altădată, un monah numit Petru a fost muşcat de două vipere şi, fiind foarte aproape de moarte, a alergat la ajutorul cuviosului Grigorie, care, milostivindu-se spre el, s-a rugat lui Dumnezeu şi îndată cel muşcat de vipere s-a făcut sănătos.

Un om bolnav de friguri de mulţi ani a venit pe ascuns la chilia Sfântului Grigorie şi s-a îmbrăcat cu rasa lui, pe când îl scuturau frigurile, şi îndată s-a făcut sănătos.

Un alt om cuprins de răceală se ruga cuviosului să-l vindece, însă el nu voia. Atunci, bolnavul s-a culcat pe ascuns, cu mare credinţă, în patul Sfântului Grigorie. Găsindu-l în aşternutul lui, cuviosul i-a zis să plece de acolo. Dar bătrânul i-a răspuns: „Nu mă voi scula din patul tău, părinte, până nu mă voi face sănătos!" Atunci cuviosul, atingându-se de acel bolnav, l-a vindecat, şi acela s-a ridicat sănătos din patul lui.

O dată şi de mai multe ori vorbind ucenicul cu dascălul său, a văzut ieşind foc din gura cuviosului Grigorie, care îi lumina faţa cu raze ca de soare. Deci, căzând ucenicul la picioarele sfântului, l-a rugat să-i descopere acea taină minunată. Cuviosul a zis către dânsul:
- Aceasta o pricinuieşte credinţa ta, fiule, căci eu mă ştiu pe mine om păcătos. Însă, de se va curăţi omul pe dânsul de patimile trupului şi ale sufletului şi se va face curat şi vrednic de primirea Duhului Sfânt, atunci, precum a zis Hristos, Tatăl şi Fiul şi Sfântul Duh vin şi se sălăşluiesc în el. Atunci nu mai grăieşte omul, ci Dumnezeu care locuieşte în el. Deci şi tu, fiule, dacă te vei nevoi a te curăţi pe tine de patimile trupului şi ale sufletului şi dacă vei tăia cu sabia Duhului spinii patimilor şi dacă te vei ruga cu stăruinţă lui Dumnezeu, ca El Însuşi să ardă cu focul cel dumnezeiesc materia patimilor şi să înmulţească în sufletul tău roadele faptelor bune, atunci te vei face lăcaş curat şi sfânt al lui Dumnezeu, iar cuvintele tale vor străluci de puterea şi lumina Duhului Sfânt.

(Arhimandrit Ioanichie Bălan, Patericul românesc, Editura Mănăstirea Sihăstria, pp. 50-52)

Arh. Ioanichie Bălan - Moaştele Sfântului Grigorie decapolitul aduc ploaie pe timp de secetă

În vara anului 1925, a fost adus la moaştele Sfântului Grigorie un tânăr din comuna Sirineasa (Vâlcea), stăpânit de un duh rău. Fiind atins de sfânta raclă şi făcându-i-se Sfântul Maslu în fiecare zi, după şapte zile a plecat acasă sănătos.

La fel a fost vindecată o tânără din satul Vaideeni, care îşi pierduse mintea. După şapte zile de rugăciuni şi Sfântul Maslu lângă sfintele moaşte, s-a întors sănătoasă în familie.

În vara anului 1927, fiind secetă, s-a scos sfânta raclă în procesiune prin sate. Proprietarul fabricii de cherestea din Brezoi - un boier necredincios - nu a vrut să lase oamenii lui la rugăciune. Însă s-au făcut rugăciuni de ploaie şi, cu mijlocirea cuviosului, a dat Dumnezeu o ploaie bună pe toată Valea Oltului. Dar, în aceeaşi zi, l-a pedepsit Domnul pe boierul rău şi necredincios, că i-a luat foc fabrica şi a ars toată până în temelii.

Fiind secetă, în vara anului 1935, se purta sfânta raclă în procesiune de ploaie prin satele Băbeni, Ioneşti, Orleşti. În dreptul unei fântâni, racla Sfântului Grigorie s-a oprit brusc. Atunci, preoţii au spus să se cerceteze ce poate fi în acea fântână. Scoţând oamenii toată apa, au aflat un prunc mic în ea. Era, probabil, aruncat de o femeie ucigaşă. După ce oamenii au îngropat pruncul, imediat au plecat cu sfintele moaşte mai departe.

În satul Băileşti (Dolj), în anul 1932, era o creştină, Elena, paralizată din tinereţe. Auzind că se aduc în sat moaştele Sfântului Grigorie pentru ploaie, a vrut să fie dusă şi ea la biserică să se închine. După ce a fost atinsă de sfânta raclă a cuviosului, a cerut să fie aşezată sub masa pe care stăteau sfintele moaşte. Timp de trei ore cât a durat slujba în biserică, creştina Elena s-a rugat în taină, cerând, cu multe lacrimi, sănătate şi iertare. După ce preoţii şi credincioşii au plecat în procesiune pe câmp cu moaştele Sfântului Grigorie, femeia bolnavă s-a vindecat definitiv de paralizie, s-a întors acasă şi a mai trăit încă 20 de ani.

În vara secetoasă a anului 1934 se făceau rugăciuni şi procesiune pentru ploaie cu moaştele Sfântului Grigorie de la Bistriţa, în satul Lungeşti (Vâlcea). Când procesiunea trecea prin mijlocul satului şi ţăranii, cu făclii aprinse în mâini, aruncau buchete de flori înaintea sfântului, a venit o mamă cu o fetiţă de 4 ani, bolnavă de epilepsie. Îndată ce femeia şi-a atins copila cu fruntea de sfintele moaşte, s-a făcut sănătoasă. Copila a crescut, a devenit mamă şi o bună creştină. Ea se numea Elena Spălăţel.

Sofia Patrichi, o pensionară din Bucureşti, în 1957 s-a îmbolnăvit de o infecţie la faţă, suspectă de cancer, ce nu se mai vindeca. Auzind de minunile Sfântului Grigorie de la Bistriţa, a alergat la moaştele lui, s-a atins cu credinţă şi lacrimi de sfânta raclă şi s-a rugat mult, cerându-i sănătate. A doua zi, când s-a deşteptat din somn, nu mai avea nici o urmă de infecţie pe faţă şi se vindecase şi de cataracta de la ochi.

Sfinte prea cuvioase părinte Grigorie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!

(Arhimandrit Ioanichie Bălan, Patericul românesc, Editura Mănăstirea Sihăstria, pp. 54-55)

Arh. Ioanichie Bălan - Cuviosul Pahomie schimonahul, ctitorul Mănăstirii Bistriţa din Vâlcea

Mănăstirea Bistriţa din Vâlcea (Foto: Cătălin Acasandrei)

Cuviosul Pahomie schimonahul de la Mănăstirea Bistriţa din Vâlcea († c. 1520)

Spre sfârşitul secolului al XV-lea, bine credinciosul ban al Craiovei, Barbu Craiovescu, împreună cu fraţii săi au întemeiat Mănăstirea Bistriţa de sub Muntele Parâng, cu hramul Adormirea Maicii Domnului, înzestrând-o cu odoare şi toate cele de nevoie. Apoi, evlaviosul ctitor a adus din Serbia la mănăstirea sa cu mare cheltuială moaştele Sfântului Grigorie Decapolitul, făcătorul de minuni, ca să fie spre mângâierea călugărilor şi a poporului bine credincios. În tradiţie se spune că sicriul cu sfintele moaşte a fost cumpărat cu bani, după greutate. Dar cuviosul Grigorie, lăsându-se uşor la cântar, l-a costat puţin pe fericitul ctitor.

În primul deceniu al secolului al XVI-lea, ctitorul Mănăstirii Bistriţa a reînnoit ctitoria sa dărâmată de Mihnea Vodă, adăugând chilii pentru călugări şi o mică biserică pictată pentru bolniţă, cum se vede până astăzi. Apoi fericitul ctitor, renunţând la toate pentru dragostea lui Hristos, s-a făcut schimonah în Mănăstirea Bistriţa, cu numele de Pahomie, întrecând pe mulţi cu nevoinţa sa, căci era foarte râvnitor la cele sfinte, milostiv şi tuturor plecat.

Se mai spune despre dânsul că, năvălind turcii să fure odoarele mănăstirii, cuviosul singur a luat sicriul cu moaştele Sfântului Grigorie şi l-a ascuns într-o peşteră din munte, ca să nu se lipsească Ţara Românească de un dar ca acesta.

După ce cuviosul Pahomie s-a ostenit mulţi ani în plăcere de Dumnezeu, şi-a cunoscut dinainte sfârşitul şi şi-a dat sufletul cu pace în mâinile lui Hristos, lăsând în urmă o mănăstire binecuvântată cu zeci de călugări.

(Arhimandrit Ioanichie Bălan, Patericul românesc, Editura Mănăstirea Sihăstria, p. 156)

Arh. Ioanichie Bălan - Minuni la moaştele Sfântului Grigorie decapolitul

Prin anul 1920, o femeie, anume Maria, din comuna Cacova, judeţul Vâlcea, lucrând în ziua de 27 iulie - Sfântul Pantelimon - la cules de prune, a căzut din pom, paralizând în întregime. După câteva zile au adus-o rudele la Sfântul Grigorie pentru sfintele slujbe. Însoţitorii au trecut-o cu mare greutate de trei ori pe sub sfânta raclă. La urmă a început să deschidă ochii mari. Tot timpul Sfintei Liturghii a stat culcată pe o pătură, alături de sfintele moaşte. După ce i s-a făcut Sfântul Maslu, îndată femeia şi-a revenit în simţiri.

Ea se vindecase prin minune de cumplita ei paralizie. Apoi, a cerut să fie ridicată în picioare, a trecut singură din nou pe sub sfânta raclă, a făcut metanii de mulţumire şi s-a urcat în munte, la peştera Sfântului Grigorie, împreună cu cei ce o aduseseră la biserică.

(Arhimandrit Ioanichie Bălan, Sfintele moaşte din România, Editura Mănăstirea Sihăstria, 2004, p. 96)

Cum s-a vindecat un om, îmbrăcându-se cu haina Sfântului Grigorie decapolitul

Un om pe care îl prindeau frigurile, cheltuindu-şi toată averea sa la doctori, în nici un chip nu s-a tămăduit, ci dimpotrivă mai rău îi era.

Deci a venit în taină la cuviosul şi s-a îmbrăcat cu rasa lui, pe când îl scuturau frigurile şi îl chinuiau; iar când s-a dezbrăcat de rasă, îndată a scăpat de friguri şi s-a făcut sănătos.

(Viaţa, acatistul şi paraclisul Sfântului prea cuviosului părintelui nostru Grigorie decapolitul, Sfânta Mănăstire Bistriţa - Vâlcea, 2005, pp. 42-43)

Damaschin Coravu Severineanu - Viaţa şi nevoinţele Sfântului Grigorie

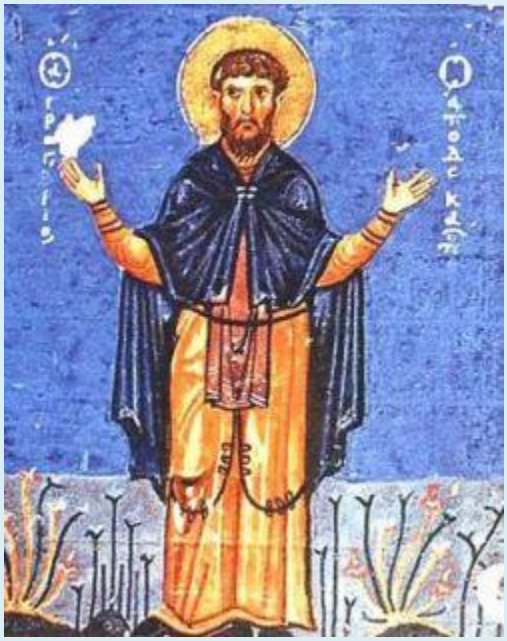

Alesul în ceata sfinţilor lui Dumnezeu s-a bucurat de o cinstire deosebită printre credincioşii Bisericii Ortodoxe Române. ***La aceasta a contribuit şi faptul că moaştele sale se află încă de la sfârşitul veacului al XV-lea în ţara noastră, la mănăstirea Bistriţa din judeţul Vâlcea.***

Date referitoare la Sfântul Grigorie se găsesc în primul rând în Viaţa sa scrisă de către Ignatie Diaconul. Ea cuprinde puţine elemente istorice. Cu toate acestea, lucrarea rămâne foarte importantă, deoarece autorul ei a fost contemporan cu sfântul, a scris după relatările ucenicilor acestuia pe care adesea îi menţionează ca surse de informare. Născut în jurul anului 780, el a trăit la Constantinopol, de unde a putut să se documenteze cât mai bine asupra subiectului tratat (*Referitor la Ignatie Diaconul, vezi: ''Ιω Χ. Κωνσταντινίδης, 'Ιγνάτιος, Μετροπολίτης Νιχαίας, în Θρηαχευτιχή χαί ήθιχή έγχυχλοπαίδεια, Atena, 1965, col. 715-716 (unde se dă o bogată bibliografie).*).

În limba română, Viaţa Sfântului Grigorie Decapolitul a fost tradusă, fie după versiuni slave, fie după originalul grec, şi a circulat şi circulă atât în redactarea scurtă, de sinaxar, cum a fost publicată de mitropolitul Dosoftei în Viaţa şi petrecerea sfinţilor, şi în toate ediţiile de până acum ale Mineiului pe noiembrie, la sinaxarul sfântului din ziua a douăzecea, cât şi în redactarea dezvoltată (*Această redactare amplă se găseşte tipărită, prima dată, în Cartea osebită a Sfântului*

Grigorie Decapolitul, Râmnic, 1753. Vezi I. Bianu, N. Hodoş, Bibliografia românească veche, vol. II, Bucureşti, 1910, p. 121-122.).

Alte date referitoare la Sfântul Grigorie Decapolitul sunt cuprinse în Viaţa Sfântului Iosif Imnograful (*Acesta s-a născut în Sicilia la 816, de unde s-a refugiat cu familia în anul 828 în Peloponez, datorită ocupaţiei arabe. Apoi s-a dus la Tesalonic, unde s-a călugărit într-o mănăstire, ulterior fiind hirotonit ieromonah. Aici a cunoscut pe Sfântul Grigorie Decapolitul, căruia i-a devenit vestit ucenic. A plecat la Constantinopol cu Sfântul Grigorie, care l-a trimis apoi în misiune la Roma, însă a fost răpit de piraţi şi dus în Creta. Eliberat, s-a reîntors la Constantinopol. Ca prieten al Patriarhului Ignatie a fost exilat împreună cu el în 858; în timpul revenirii acestuia şi în al doilea patriarhat al lui Fotie a deţinut funcţia de schevofilax la Sfânta Sofia. A murit în 886 şi a fost recunoscut ca sfânt, fiind cinstit la 3 aprilie, după mineiul grecesc, şi la 4 aprilie, după cel românesc. Viaţa sa a fost scrisă de monahul Teofan, care i-a fost contemporan şi care dă informaţii preţioase asupra legăturilor sale cu Sfântul Grigorie Decapolitul, şi a fost reluată de Ioan Diaconul şi de Theodor Pediasimos. Sfântul Iosif a compus canoane, stihiri şi condace, care-i poartă numele şi care în majoritate se găsesc în cărţile de cult. Acestea se confundă adesea cu cele scrise de către Iosif Studitul. Astăzi cei mai mulţi critici socotesc canoanele aflate în mineie ca aparţinând lui Iosif Imnograful. Referitor la alte date despre el, vezi: Παν. Κ. Χρήστου, 'Ιωσήφ ό 'Υμνογρα'φος, în enciclopedia citată, vol. 7, Atena, 1965, col. 113-115.*), Studiul cel mai important şi mai complet referitor la Sfântul Grigorie Decapolitul a fost publicat în 1926 şi aparţine unui savant catolic ceh (*Fr. Dvornik, La vie de Saint Gregorie le Decapolite et Ies slaves macedoniens au IX-e siecle, Paris, 1926.*). În ceea ce priveşte lucrările cercetătorilor români asupra aceluiaşi subiect (*D. Russo, Studii istorice greco-române, vol. I, Bucureşti, 1939, p. 159-179; Dragoş P. Petroşanu, Sfântul Grigorie Decapolitul din mănăstirea Bistriţa-Vâlcea, Bucureşti, 1942, extras din „Biserica Ortodoxă Română", LIX (1941), nr. 11-12, p. 682-703; D. Bodin, Grigorie Decapolitul şi Ioan de Capestrano, în „Revista istorică română", vol. XIV (1944), fasc. III, Bucureşti, 1945, p. 307-315.*), acestea se ocupă mai mult de moaştele şi de scrierile referitoare la sfânt şi mai puţin de cercetarea vieţii sale.

Sfântul Grigorie (*Expunerea o facem după Ignatie Diaconul. Pentru informaţiile complementare, vom face trimiteri.*) ***s-a născut la Irinopolis, oraş în Decapolea Isauriei Asiei Mici, către anii 780-790*** (*Datare propusă de Fr. Dvornik, op. cit., p. 19 şi 26-27, nota 6.*) ***dintr-o familie înstărită. Tatăl său, Serghie, era înclinat către plăcerile trupeşti, în schimb mama sa, Maria, era o femeie foarte evlavioasă.*** La vârsta de opt ani, Grigorie a fost dat la şcoală, unde s-a străduit

vreme îndelungată să-şi însuşească cunoştinţele necesare, făcând progrese remarcabile în acest sens. ***Încă din timpul studiilor, el a manifestat o înclinare deosebită către cele duhovniceşti, frecventând biserica cu multă evlavie, cercetând şi aplicând cele folositoare mântuirii.*** Revenind în sânul familiei, a dus o viaţă simplă, fără fast, deşi părinţii îl îndemnau la un alt fel de trai. Îşi câştiga cele necesare trupului prin sudoarea frunţii, iar prisosul îl dăruia săracilor. ***Frecventa biserica, citea Sfânta Scriptură şi se retrăgea adesea în locuri liniştite unde stăruia în rugăciunea către Dumnezeu, de a-l face adevărat slujitor al Său.***

Ajuns la vârsta căsătoriei, părinţii i-au ales o tânără şi l-au trimis la ea pentru încheierea logodnei, în prezenţa a doi slujitori ai familiei sale. Dar, ***împins de un imbold divin, Grigorie se hotărăşte să se lepede de lume, să păstreze fecioria şi să se retragă în munţi.***

Aici a întâlnit un episcop al Decapolei, care fugise din cauza persecuţiei iconoclaste (*În veacul al VIII-lea şi în prima jumătate a veacului al IX-lea, Biserica a avut mult de suferit din pricina încercării unor împăraţi de a desfiinţa cultul icoanelor. Prigoana la care au fost supuşi cei care cinsteau icoanele s-a numit „iconoclasm” (distrugerea icoanelor) sau „iconomahie” (lupta contra icoanelor). Aceşti împăraţi, influenţaţi probabil de atitudinea iudaismului şi a islamismului faţă de icoane, vedeau în cultul lor idololatrie. Criza iconoclastă s-a desfăşurat în două mari faze. Prima dintre ele, care a fost cea mai violentă şi în timpul căreia un mare număr de creştini ortodocşi (clerici, călugări şi mireni) care nu au renunţat la cinstirea icoanelor au murit ca martiri, a început cu primul împărat iconoclast, Leon al III-lea Isaurul (717-741), şi s-a terminat la Sinodul al VII-lea Ecumenic de la Niceea (787), care a restabilit cultul icoanelor şi al sfintelor moaşte în timpul împărătesei Irina." Cea de a doua fază a crizei iconoclaste s-a desfăşurat după aceea, încheindu-se în timpul împărătesei Teodora, printr-un sinod din Constantinopol (843), care a declarat valabile" toate hotărârile celor şapte Sinoade Ecumenice, restabilind astfel cultul icoanelor şi anatematizând pe toţi ereticii de până atunci. În timpul celei de a doua faze a luptei iconoclaste, Sfântul Grigorie Decapolitul a activat în sprijinul apărării dreptei-credinţe, având un rol important în această direcţie.*). ***Exprimându-i dorinţa fierbinte de a deveni călugăr, episcopul îl trimite într-o mănăstire din apropiere, pentru a se iniţia în viaţa monahală.***

Între timp, tatăl său a murit. ***Mama sa*** a venit la mănăstire şi văzându-i zelul pentru viaţa pe care a ales-o, l-a întărit şi îndemnat să persevereze în nevoinţele monahale. ***L-a rugat totodată să meargă la o altă mănăstire de obşte din apropiere, în care se afla deja un alt frate al său, pentru ca împreună să se străduiască, să se ajute***

şi să se mângâie reciproc. Dând curs dorinţei mamei sale, s-a stabilit în acea mănăstire. Curând însă şi-a dat seama că egumenul de aici împreună cu alţi călugări deveniseră eretici prin adeziunea lor la iconoclasm. Plin de zel pentru apărarea dreptei-credinţe, Grigorie mustră în faţa obştii atitudinea rătăcită a egumenului, fapt pentru care acesta a poruncit să fie bătut. ***Cu trupul plin de răni, el caută refugiu la unchiul său după mamă, Simeon, egumenul uneia din mănăstirile Decapolei, unde a rămas timp de 14 ani, nevoindu-se întru cele duhovniceşti, prin practicarea virtuţilor.***

Râvnind către o viaţă desăvârşită, cere permisiunea să se retragă şi să trăiască singur într-o peşteră pustie. Aici are de luptat cu duhurile necurate, care luau diferite înfăţişări, căutând fără încetare să-l îndepărteze de Dumnezeu, să-l izgonească din peşteră şi să-l atragă la plăcerile trecătoare. ***Sfântul Grigorie biruieşte toate aceste ispite prin puterea rugăciunii, cu semnul Sfintei Cruci şi cu ajutorul harului ceresc.***

După aceea, dorind să-şi vadă fratele de la mănăstire, a trimis după el un ucenic. După plecarea acestuia, ***într-o noapte, stând la rugăciune, are o vedenie. O lumină din cer inunda peştera şi locul unde se ruga, un miros plăcut răspândindu-se în jurul său.*** Înapoierea ucenicului, care nu-i găsise fratele, l-a trezit din această stare. Atunci el se încredinţa că ucenicul plecase de mai multe zile, în timp ce lui i se părea că această stare fericită durase foarte puţin. S-a tulburat, temându-se să nu fie vreo nouă ispită de la diavol şi, pentru a se lămuri, i-a scris rudei şi părintelui său duhovnicesc, Simeon. Venind la el, bătrânul l-a asigurat că această vedenie venea de la Dumnezeu.

Astfel, după ce s-a curăţit de patimile trupeşti şi sufleteşti şi a primit harul Sfântului Duh, Sfântul Grigorie a auzit, ca altădată Avraam, o voce de sus, care l-a îndemnat, spre folosul său şi al altora, să părăsească peştera şi locurile natale. Dând curs voii dumnezeieşti, îmbunătăţitul sihastru începe o serie de călătorii.

- *Astfel ajunge el la Efes, unde, într-o mănăstire, este silit să-şi petreacă iarna.*
- *Odată cu venirea primăverii, doreşte să meargă la Constantinopol. Marinarii însă nu îndrăzneau să plece cu corăbiile de frica sarcinilor. Nevoitorul îi convinge însă pe marinari că nu se expun la nici nu risc dacă pleacă; şi astfel ajung la Proconez. De aici voia să-şi continue drumul la Constantinopol, pentru a propovădui credinţa cea adevărată şi a mustra pe ereticii iconomahi.*

Însă prin pronia divină a rămas câtva timp în Proconez, unde a fost găzduit de un nevoiaş, în ciuda poruncilor severe ale împăratului, care interziceau primirea celor suspecţi (îndeosebi călugări). La rugăciunile sfântului, Dumnezeu binecuvântează casa săracului cu cele necesare: traiului, fapt pentru care acesta doreşte ca Grigorie să nu mai plece de la el.

- *Dar el îl părăseşte pe ascuns şi ajunge în oraşul Enos.*

Aici, un tânăr furios îl acoperă cu lovituri, dar este ruşinat de purtarea sfântului care a imitat pe primul martir Ştefan, rugând pe Dumnezeu să-l ierte.

- *De acolo Sfântul Grigorie a plecat cu corabia în Hristopolis şi mai departe pe jos până la un râu pândit de piraţi, care jefuiau corăbiile comerciale. Piraţii, miraţi de îndrăzneala de a veni în mijlocul lor nu i-au făcut nimic, ba l-au transportat pe celălalt mal şi i-au arătat drumul pe care voia să-l urmeze.*
- *Ajuns la Tesalonic, a mers la o mănăstire al cărui egumen era Marcu, unde a stat câteva zile.*
- *Aici a cunoscut un călugăr dornic să plece la Roma şi căruia i se alătură. Pornesc împreună pe uscat până la Corint, de unde voiesc să ia corabia. Marinarii ezitau însă din cauza piraţilor arabi din Sicilia. Grigorie îi asigură că nu vor suferi nici un rău şi astfel sosesc cu bine la Reghion. Aici refuză o sumă de bani de la unii oameni de vază pe motiv că ei nu îi câştigau în mod cinstit.*
- *Apoi continuă călătoria pe mare până la Neapole.*

Călugărul care-l însoţea cade în apă şi, neştiind să înoate, era în pericol să se înece. Este salvat însă prin rugăciunile Sfântului Grigorie.

- *Sosind la Roma (După cum observă Fr. Dvornik, e foarte probabil că Sfântul Grigorie a mers la Roma pentru a cere ajutor Bisericii de aici în certurile iconoclaste, în favoarea cinstirii sfintelor icoane.), el rămâne aici trei luni şi duce, din smerenie, o viaţă ascunsă de chilie.*
- *Vindecarea unui demonizat îl descoperă şi, pentru a fugi de cinstirea de sfânt pe care i-o acordau oamenii, pleacă la Siracuza Siciliei şi se închide într-un turn. Acolo încep ispitele şi luptele sale împotriva duhurilor necurate, care luau diferite înfăţişări, căutând să-l scoată din turn.*

O femeie de moravuri uşoare se stabileşte şi ea acolo, atrăgând la desfrâu pe trecători şi mai ales pe marinari. Însă sfântul îi îndepărtează pe aceştia de la

păcat prin îndemnuri duhovniceşti şi chiar pe femeie o convinge să se lase de viciu. Tot aici el îşi arată puterea asupra demonilor, vindecând doi îndrăciţi, o femeie şi un bărbat.

- *După aceea părăseşte turnul şi merge la Hidros.*

Aici e prins şi maltratat de ereticii iconoclaşti care voiau să-l omoare şi care-l duc în faţa episcopului. Acesta l-a eliberat şi Sfântul Grigorie trece printr-o regiune ocupată de mauri. Unul din păgâni voia să-l ucidă, însă, printr-o minune, mâna care se îndreptase cu suliţa să-l lovească paralizează şi numai la intervenţia sfântului se înzdrăveneşte. Puţin mai departe, el vindecă pe un alt demonizat.

- *La Tesalonic, neobositul nevoitor se stabileşte la mănăstirea Sfântul Mina, unde câtăva vreme are de luptat cu lipsuri materiale.*

Apoi, într-o zi, o femeie săracă vine la el şi-i cere ajutor, spunându-i că i s-a dărâmat casa şi nu are cu ce s-o refacă. Sfântul o îndeamnă să se apuce de reconstrucţie. Ascultându-l, ea găseşte la temelie o cantitate mare de smoală, pe care văzând-o, îşi reface casa şi-i mai rămân bani şi pentru alte nevoi ale sale.

În curând Sfântul Grigorie devine foarte cunoscut prin puterea sa de a prevedea viitorul şi a scruta conştiinţele.

- *Unui călugăr însărcinat cu slujirea săracilor i s-au dat trei porci, pentru a le împărţi carnea acestora. El însă opreşte o parte pentru sine, dar este mustrat de sfânt.*
- *După aceea prezice moartea unui stâlpnic, însărcinează pe ieromonahul Teodul să-şi înştiinţeze părintele spiritual că în curând va muri şi*
- *îndeamnă pe doi fraţi să intre în monahism, prevestindu-le sfârşitul; toate cele prezise s-au împlinit întocmai.*
- *Un credincios care venea să-l viziteze pe sfânt a găsit în calea sa cadavrul unui om care fusese ucis, dar şi-a continuat drumul. Abia sosit, Grigorie, fără să fie informat, a defăimat purtarea acestuia, pentru că nu a îngropat cadavrul.*
- *Apoi sfântul intervine la stăpânitorul Tesalonicului şi salvează viaţa unui condamnat la moarte.*
- *Un călugăr era dator unui tânăr care studia un ban de aur. Sfântul îndeamnă pe monah să înapoieze banul, deoarece tânărul va muri curând, ceea ce s-a şi întâmplat. El face aceeaşi prevestire şi celui care aducea ştirea decesului.*

***

La Tesalonic, lângă mănăstirea Sfântul Mina, locuia într-o căsuţă o femeie văduvă şi nevoiaşă care nu tulbura în nici un fel pe călugări. Totuşi monahul Zaharia, ctitorul bisericii, căuta s-o alunge, iar la intervenţia sfântului în favoarea ei, acesta i-a dărâmat casa. Demonul a pus atunci stăpânire pe Zaharia şi nu a fost eliberat decât prin rugăciunile lui Grigorie, după ce promisese că va repara nedreptatea făcută.

***

Un alt monah voia să-şi construiască o chilie alături de a sfântului, însă a fost muşcat de două vipere. El s-a vindecat şi a fost izbăvit de moarte numai în urma rugăciunilor acestuia.

***

De asemenea, o tânără în pericol să-şi piardă vederea este vindecată, după ce sfântul s-a rugat pentru ea şi i-a pus mâinile.

Dumnezeu însuşi a arătat sfinţenia slugii Sale, Grigorie. Ucenicul acestuia a observat că în timp ce îi vorbea, el avea faţa înconjurată de o lumină. I-a mărturisit acest fapt neobişnuit, dar Grigorie i-a interzis să-l mai amintească, pentru a nu fi slăvit de oameni şi a pierde astfel cinstirea lui Dumnezeu.

Puterea asupra demonilor se arăta chiar la distanţă.

Un călugăr stăpânit de duhuri necurate a fost vindecat, iar cel rău, părăsindu-l, a mărturisit că a ieşit din monah la puterea rugăciunilor sfântului, care se afla atunci la slujbă în biserică.

După mărturia ucenicului Ioan şi a unchiului şi fostului egumen, Simeon, Sfântul Grigorie s-a arătat acestora în timp ce în realitate se afla în alt loc. Chiar lucrurile erau sfinţite prin prezenţa sa. *Un bolnav s-a vindecat după ce s-a culcat în patul acestuia, fără ştirea sa.*

El intervenea în mod neaşteptat spre folosul semenilor.

Astfel, un nevoitor (stâlpnic) şi-a trimis ucenicul la o ascultare. Atunci o femeie împinsă de diavol căuta să-l corupă. Când acesta era gata să cadă în ispită, a intervenit sfântul care a alungat pe femeie şi a mustrat pe stâlpnic.

Atingând culmea sfinţeniei, Sfântul Grigorie a fost socotit vrednic să primească Taina Preoţiei. Căci într-adevăr, virtuţile cu care s-a împodobit omul lui

Dumnezeu au fost numeroase: înfrânarea, sărăcia, răbdarea, blândeţea, smerenia, milostenia, privegherea în rugăciune, dragostea, cugetarea la cele dumnezeieşti şi apărarea dreptei-credinţe. Pentru învăţătura cea adevărată a avut o râvnă deosebită. A mustrat şi condamnat cu toată vigoarea pe toţi ereticii şi îndeosebi pe iconomahi. Mulţi dintre cei pe care i-a povăţuit sfântul la dreapta-credinţă şi-au vărsat chiar sângele pentru aceasta. El însuşi mărturisea că pentru cinstirea sfintelor icoane era gata să primească moartea.

Sfârşitul sfântului se apropia. Voind să-l cheme la Sine, Dumnezeu i-a dat o boală grea. De la Tesalonic, unde se găsea, vestea suferinţei s-a răspândit până la Constantinopol, aflând-o şi Simeon, care atunci era în temniţă pentru ataşamentul său la cultul icoanelor. Simeon trimite o scrisoare lui Grigorie, în care îşi exprimă dorinţa de a-l revedea. La primirea ei, în ciuda bolii sale, a neputinţelor bătrâneţii şi a slăbiciunii provenite din nevoinţele pustniceşti, sfântul porneşte cu un ucenic către Constantinopol. La sosirea sa, Simeon a fost găsit în stare de libertate. Întâlnirea s-a dovedit emoţionantă. ***De aceea, simţind că-i vine sfârşitul, a cerut să fie dus la mănăstirea la care era găzduit. A murit la 12 zile după sosirea sa la Constantinopol, după cum prezisese, la 20 noiembrie 842*** (*An propus de Fr. Dvornik, op. cit., p. 26-27. Sfântului Grigorie i s-a atribuit un tratat contra maurilor (sarazinilor). Se pare, însă, că el nu s-a ocupat de mauri. Atribuirea acestei opere mărturiseşte însă reputaţia de care se bucura el (ibidem, p. 28-29).*).

Mormântul Sfântului Grigorie devine repede vestit prin minunile care se săvârşeau la el.

***

Astfel, pe când era dus pentru înhumare, un om gârbov atingându-se de sfintele sale moaşte s-a vindecat de boală.

***

Un demonizat a venit la mormânt şi cerea ajutor sfântului.

Între timp, fraţii şi monahii mănăstirii unde era îngropat Sfântul Grigorie au socotit că este bine ca sfintele sale moaşte să fie dezgropate şi puse în raclă. *Petrecând câteva zile lângă raclă, demonizatul s-a vindecat.* Un alt îndrăcit s-a tămăduit îndată ce s-a atins de moaştele sfântului. Alt om bolnav s-a vindecat prin ungerea ranei cu mirul ce ieşea din racla sfântului. La fel s-a întâmplat şi cu un alt bolnav având o rană de mai mulţi ani.

Chiar uleiul de la candela ce se afla la racla sfântului avea puterea tămăduitoare.

- *femeie care nu putea să nască de trei zile, a născut fără dureri de îndată ce s-a uns cu ulei din candela sfântului.*
- *O altă femeie şi un bărbat s-au vindecat la atingerea cu capul de racla sfântului.*
- *Un frate a fost izbăvit de ispite, cerând ajutor sfântului la mormântul acestuia.*
- *Monahul Petru căzând în mâinile saracinilor urma să fie executat. A făcut rugăciuni către Sfântul Grigorie ca să-l salveze; acesta i-a apărut în vis, promiţându-i că nu va muri, ceea ce s-a şi întâmplat. De aceea, el a venit la mormântul sfântului, ca să aducă mulţumiri* (*Expunere pe scurt, făcută după Viaţa Sfântului Grigorie Decapolitul, de Ignatie Diaconul.*).

Din cele relatate reiese clar că nevoitorul lui Hristos a fost considerat sfânt încă din timpul vieţii şi recunoscut ca atare imediat după moartea sa.

Rămăşiţele pământeşti s-au odihnit în mănăstirea întemeiată de către Iosif Imnograful, ucenicul său, în Constantinopol. În acest loc au stat moaştele făcătoare de minuni ale Sfântului Grigorie Decapolitul mult timp, probabil până la 1453, când capitala Bizanţului a căzut sub turci. După tradiţie (*Tradiţie consemnată în Vieţile Sfinţilor pe luna noiembrie, începând cu ediţia de la Neamţu, 1811; Bucureşti, 1836 şi Bucureşti, 1903, p. 939-940. In legătură cu aducerea moaştelor în ţară de către banul Barbu Craiovescu, sunt consemnate aici şi două minuni săvârşite de sfânt. Vezi şi Athanasie Mironescu, Sfânta Episcopie a Râmnicului Noul Severin în trecut şi acum, Bucureşti, 1906, p. 203.*), ele au ajuns în mâna unui demnitar. De la acesta (*După o altă tradiţie, consemnată în scris de către mitropolitul Matei al Mirelor şi de Paul de Alep, când turcii erau pe punctul să cucerească Constantinopolul, călugării care păzeau racla cu moaştele Sfântului Grigorie au luat-o şi au trecut-o în Bulgaria sau în Serbia (vezi: Călători străini despre Ţările Române, vol. VI, Bucureşti, 1976, p. 190) şi au aşezat-o într-o mănăstire. Moaştele sfântului au săvârşit şi aici minuni, ducându-se vestea pretutindeni. Din acest loc le-ar fi cumpărat, cu multă cheltuială, banul Barbu Craiovescu şi le-a dus la mănăstirea Bistriţa.*), ***banul Barbu Craiovescu, cunoscând cinstirea de care se bucurau ele în rândul credincioşilor, le-a cumpărat cu mare preţ şi le-a aşezat în mănăstirea Bistriţa din judeţul Vâlcea, ctitorie a sa, pe la 1498. Aici, el însuşi s-a călugărit, luând numele de Pahomie şi a rămas până la moarte, care se pare că a survenit în 1525. Ele se află în această mănăstire până astăzi.***

Racla de argint aurit (*Vezi inscripţia şi descrierea raclei la Theodora Voinescu, Din legăturile artistice ale Ţării Româneşti cu Transilvania, în ,,Studii şi cercetări*

de istoria artei", III (1956), nr. 1, p. 85. Tot pe raclă, la picioarele sfântului şi deasupra donatorilor, mai este adăugată şi următoarea inscripţie; „Cu binecuvântarea Preasfinţitului episcop al eparhiei Râmnicului Noul Severin, D. D. Ghenadie, s-a reparat acest sicriu prin stăruinţa şi cheltuiala părintelui Filipp Florescu, superiorul acestea sfinte mănăstiri, a personalului deservent şi a altor binecredincioşi creştini. 15 august 1911. Argintar: Fraţii Popescu".) în care se găsesc moaştele Sfântului Grigorie este opera meşterilor din Braşov şi poartă o inscripţie din anul 1656.

Dreptmăritorii creştini români, de-a lungul veacurilor, au înconjurat cu o deosebită evlavie moaştele Sfântului Grigorie Decapolitul, venind să se închine aici generaţie după generaţie (*In timp de secetă sau de molimă, acestea au fost purtate prin Ţara Românească şi mai ales prin Oltenia (vezi: Alexandru Lepădatu, O procesiune religioasă în Bucureşti la 1765, în „Biserica Ortodoxă Română", XXVIII (1904-1905), nr. 1, p. 57-65.*), oferind diferite danii mănăstirii care le adăpostea, ca prinos al recunoştinţei lor pentru multele binefaceri dăruite de sfânt.

O dovadă a cultului de care se bucură el este şi faptul că biserici, ca aceea a schitului Păpuşa (judeţul Vâlcea) şi aceea a mănăstirii Popânzăleşti (judeţul Dolj), îi poartă hramul iar la Craiova, între anii 1922-1930, a funcţionat Seminarul de vocaţie „Sfântul Grigorie Decapolitul".

Altă dovadă de cinstire o constituie, în afara textelor deşi origine greceşti aflate unele în Mineiul pe noiembrie, faptul ca românii i-au închinat ocrotitorului lor ceresc următoarele tipărituri:

- Slujba Sfântului Grigorie Decapolitul, compusă de Matei al Mirelor, s-a publicat în originalul grecesc împreună cu Slujba Sfintei Paraschiva, la Bucureşti, în anul 1692 (*D. Russo, op. cit., p. 159-162.*).

- Carte osebită a Sfântului Grigorie Decapolitul, Râmnic, 1753. Este cea mai completă ediţie, deoarece cuprinde slujba ce se face la hramul său, viaţa pe larg, paraclisul şi o rugăciune către sfânt; ambele se rostesc în vreme de ciumă. Cartea a fost tradusă după un original slavon, care se află la mănăstirea Bistriţa (*I. Bianu şi N. Hodoş, Bibliografia românească veche, Bucureşti, 1910, vol. II, p. 121-122.*).

- La 20 decembrie 1829, monahul Partenie, zugravul mănăstirii Bistriţa, mărturiseşte în pomelnicul său că a scris două paraclise ale Sfântului Grigorie Decapolitul. Acesta le-a transcris la 16 noiembrie 1831 şi se află în manuscris (*Vezi Dragoş Petroşanu, op. cit., p. 22.*).

- Schimonahul Paisie, de asemenea zugravul mănăstirii Bistriţa, copiază Paraclisul Sfântului Grigorie în două manuscrise, unul din 15 septembrie 1836, iar celălalt din 10 aprilie 1837, care par a fi prelucrări după piesele monahului Partenie.

Din cele de mai sus reiese cu prisosinţă cinstirea deosebită de care s-a bucurat Sfântul Grigorie Decapolitul în rândul dreptmăritorilor creştini de pretutindeni. Aceasta i-a inspirat pe imnografi să-i dedice slujbe, paraclise şi rugăciuni, încă de la trecerea sa spre cele veşnice şi până în zilele noastre. În mod deosebit, Sfântul Grigorie Decapolitul s-a învrednicit de veneraţia credincioşilor ortodocşi din ţara noastră, care îl cinstesc ca pe unul din sfinţii români.

(Sursa: Patriarhia Bisericii Ortodoxe Române, Sfinţi români şi apărători ai Legii strămoşeşti, E.I.B.M.B.O.R., Bucureşti, 1987, p. 248-257, Sfântul Grigorie Decapolitul „de la Bistriţa" - Vâlcea.)

Pr. prof. dr. Mircea Păcurariu - Sfântul Grigorie, decapolitul de la Mănăstirea Bistriţa-Vâlcea

Minunata ctitorie a boierilor Craioveşti adăposteşte, încă de la sfârşitul veacului al XV-lea, moaştele unui sfânt cu numele Grigorie Decapolitul. Unele ştiri privitoare la viaţa sa se găsesc într-o lucrare scrisă de Ignatie Diaconul, care, fiind contemporan cu Grigorie, a cunoscut mai mulţi ucenici de-ai săi, care i-au relatat felurite aspecte legate de viaţă şi nevoinţele sale duhovniceşti.

De aici aflăm că ***el s-a născut în oraşul Irinopolis din Decapolea Isauriei, în sud-estul Asiei Mici***, care aparţineau pe atunci Imperiului bizantin. ***Se crede că s-a născut prin anii 780-790, deci tocmai în vremea când a avut loc Sinodul al VII-lea ecumenic de la Niceea, din anul 787, care a condamnat iconoclasmul, adică pe cei care respingeau cultul icoanelor.*** Făcea parte dintr-o familie înstărită, mama sa Maria fiind şi o femeie foarte evlavioasă. La vremea potrivită, a fost dat la învăţătură, pentru a putea fi mai târziu de folos semenilor săi. ***Încă de copil manifestă o înclinare spre cele duhovniceşti. Lua parte la slujbe, se ruga, citea Sfânta Scriptură, făcea fapte de milostenie, arata o dragoste sinceră faţă de toţi cei din jurul său. Adesea se retrăgea în locuri ascunse pentru a se ruga şi a medita.*** Apoi a respins îndemnul părinţilor săi de a se căsători cu o tânără aleasă de aceştia şi s-a retras în Munţii Isauriei. Acolo a cunoscut pe un fost episcop din Decapole, refugiat din pricină că se dovedise un vrednic apărător al cultului

icoanelor. Arătându-i dorinţa de a se călugări, episcopul l-a îndemnat să intre într-o mănăstire din apropiere, pentru a se iniţia în tainele vieţii monahale.

Între timp, tatăl său a murit. Mama sa, aflând unde este, l-a îndemnat să plece într-o altă mănăstire, unde era un alt frate al său, ca împreună să-şi ducă mai uşor viaţa de călugăr, închinată numai lui Dumnezeu. A ascultat deci îndemnul evlavioasei sale mame şi s-a aşezat în acea mănăstire, alături de fratele său. Dar în curând şi-au dat seama că egumenul mănăstirii, ca şi unii călugări, trecuseră de partea iconoclaştilor, adică a duşmanilor icoanelor. ***Plin de râvnă pentru apărarea dreptei credinţe şi a hotărârilor luate de Sinodul al şaptelea ecumenic, Grigorie a avut curajul să mustre pe egumen în faţa tuturor călugărilor din obştea respectivă. Acesta a poruncit însă că Grigorie să fie bătut. în această situaţie, cu trupul plin de răni, tânărul monah a fugit într-o altă mănăstire din Decapole, unde era egumen un frate al mamei sale, cu numele Simeon. Aici a rămas timp de 14 ani.***

Urcând mereu pe treptele vieţii duhovniceşti, a cerut îngăduinţa să se retragă într-o peşteră din Munţii Isauriei, pentru a trăi singur. A trăit aici mai mulţi ani, luptând cu ispitele şi cu lipsa de hrană, dar stăruind mereu în rugăciune şi meditaţie, în legătură tainică neîncetată cu Dumnezeu. Curăţit astfel de patimile trupeşti şi sufleteşti, îmbunătăţitul sihastru a auzit o chemare de sus care l-a îndemnat să părăsească peştera şi locurile natale, pentru ca să poată fi de folos şi altora.

Dând urmare indemnului venit de sus, Grigorie se îndreaptă spre Apus, întâmpinând multe lipsuri şi chiar prigoane. Petrece o iarnă întreagă într-o mănăstire din Efes, apoi cu o corabie ajunge în oraşul Proconez, unde a fost găzduit în casa unui om sărac, a cărui casă Dumnezeu o binecuvântează cu cele trebuitoare traiului. Părăseşte pe acest creştin ospitalier în ascuns şi ajunge la Enos, în Macedonia, unde este bătut de un tânăr, dar cuviosul se roagă lui Dumnezeu să-l ierte. Cu o corabie, ajutat de nişte piraţi, uimiţi de curajul său, ajunge în Tesalonic, unde este găzduit într-o mănăstire de către egumenul Marcu. Împreună cu un călugăr de aici, se îndreaptă spre Roma. Au mers pe uscat până la Corint, în sudul Greciei. Se îmbarcă pe o corabie, ajungând până la Roma.

Acolo a trăit câteva luni neştiut de nimeni. Vindecarea unui demonizat îl face însă cunoscut, dar el pleacă în ascuns în Siracuza Siciliei, unde s-a ascuns într-un turn. A vindecat şi aici câţiva bolnavi prin rugăciunile sale şi a îndrumat spre o viaţă curată pe mulţi locuitori ai oraşului.

Din Sicilia se reîntoarce în Grecia, la Hidros, unde era să fie ucis de adversarii icoanelor, dar este izbăvit prin voia lui Dumnezeu, după cum a scăpat şi din alte încercări. ***Ajuns în Tesalonic s-a aşezat în mănăstirea Sfântul Mina. Aici devine foarte cunoscut prin darul său de a prezice viitorul, dar şi prin viaţa sa aleasă.*** Ignatie Diaconul, care i-a scris viaţa, aminteşte multe din vindecările săvârşite de el prin puterea rugăciunii, ca şi multe din cuvintele de mustrare pe care le rostea, atunci când era nevoie, împotriva ereticilor sau a necredinciosiciosilor. Avea o putere deosebită asupra demonilor. Mai mulţi călugări şi credincioşi stăpâniţi de duhuri necurate au fost vindecaţi în urma rugăciunilor cuviosului Grigorie.

Virtuţile cu care era împodobit, ca şi darul vindecărilor l-au făcut pe Grigorie vrednic să primească taina preoţiei. Şi-a continuat viaţa cu aceeaşi râvnă spre cele sfinte, în folosul semenilor săi.

Spre sfârşitul vieţii, Dumnezeu i-a dat o boală grea. Vestea suferinţei sale s-a răspândit repede, ajungând până la Constantinopol, unde se găsea şi unchiul său Simeon, acum foarte bătrân, dar aruncat în închisoare pentru dârzenia cu care apăra cultul icoanelor. Acesta îl înştiinţează pe Grigorie unde este, arătându-i dorinţa de a se revedea. ***În ciuda bolii de care suferea, Grigorie pleacă din Tesalonic la Constantinopol, unde îl află pe unchiul său eliberat din temniţă. În curând a şi murit într-o mănăstire din capitala imperiului, în ziua de 20 noiembrie 842.***

După câteva luni, în martie 843, a fost convocat la Constantinopol un sinod local, care a restabilit pentru totdeauna cultul icoanelor, a aruncat anatema asupra tuturor ereticilor din primele opt veacuri de viaţă creştină şi a rânduit Duminica Ortodoxiei şi anume prima din postul Paştilor, ca zi de biruinţă a dreptei credinţe asupra tuturor duşmanilor ei.

În scurt timp mormântul Cuviosului Grigorie a devenit cunoscut, datorită minunilor care se săvârşeau acolo. Sunt cunoscute vindecarea unui om gârbov care s-a atins de trupul său, ce era dus spre înhumare, precum şi a unor îndrăciţi. După trecerea unui timp, călugării din mănăstirea în care era îngropat au hotărât să-i scoată trupul şi să-l aşeze într-o raclă. Rămăşiţele sale pământeşti erau întregi şi neputrezite, încât acum puteau fi socotite ca sfinte moaşte. Nu ştim când s-a făcut slujba specială de canonizare a noului sfânt, numit de acum înainte Grigorie Decapolitul, după provincia în care se născuse.

Ele au rămas într-o mănăstire din Constantinopol, întemeiată de ucenicul său Iosif Imnograful. Au rămas aici mai bine de şase veacuri, probabil până după anul 1453, când Constantinopolul a fost cucerit de turci.

O tradiţie spune că racla cu moaşte a fost dusă atunci, de monahii care o păzeau, în Serbia, spre a le feri de profanare din partea turcilor. Acolo au fost aşezate într-o mănăstire, săvârşindu-se alte minuni în jurul lor. Din acest loc le-a cumpărat, în ultimii ani ai secolului al XV-lea, banul Barbu Craiovescu, care le-a adus în mănăstirea Bistriţa din Oltenia, ctitoria familiei sale. Barbu însuşi s-a călugărit aici sub numele de Pahomie.

De atunci şi până astăzi cinstitele sale moaşte se găsesc tot în mănăstirea Bistriţa. Drept aceea, credincioşii români - mai ales cei din Oltenia - au arătat o cinste deosebită moaştelor Sfântului Grigorie Decapolitul, venind să se închine în faţa lor şi să-i ceară ocrotire.

Un învăţat mitropolit grec, Matei al Mirelor (+ 1624), care a trăit mulţi ani la mănăstirea Dealu, i-a alcătuit o slujbă, la rugămintea egumenului Teofil al Bistriţei, viitor episcop al Râmnicului, apoi mitropolit al Ţării Româneşti. Aceasta a fost tipărită în greceşte la Bucureşti, în 1692 (împreună cu Slujba Sfintei Parascheva). Mitropolitul Dosoftei al Moldovei prezintă pe scurt viaţa Sfântului Grigore în cunoscuta sa lucrare aghiografică Viaţa şi petrecerea sfinţilor . În 1753 s-a tipărit la Râmnic o Carte osebită a Sfântului Grigorie Decapolitul, care cuprinde viaţa sa pe larg, slujba care se săvârşeşte în ziua trecerii sale la Domnul, adică la 20 noiembrie, precum şi paraclisul său. În mănăstirea Bistriţa s-au copiat mai multe manuscrise care cuprind viaţa şi paraclisul său. Slujba şi viaţa lui (sinaxarul) au fost trecute apoi în toate ediţiile româneşti ale Mineiului pe noiembrie. De asemenea, este trecut în toate Vieţile de sfinţi care s-au tipărit în româneşte. Chipul său este zugrăvit în mai multe biserici din ţara noastră.

Bucurându-se de această aleasă cinstire, la 28 februarie 1950 Sfântul Sinod a hotărât generalizarea cultului său în toată Biserica Ortodoxă Română. De-acum înainte el va fi cinstit în toate lăcaşurile de cult ortodoxe româneşti, prin slujbe şi rugăciuni, prin ridicarea de biserici cu hramul său, prin pictarea icoanelor cu chipul său. S-a procedat la această generalizare în cadrul unor mari solemnităţi bisericeşti în octombrie 1955.

Viaţa Sfântului Grigorie, de smerenie, răbdare, blândeţe, milostenie, stăruinţă în rugăciune, dragoste de Dumnezeu şi de semeni, ca şi dârzenia cu care a apărat dreapta credinţă, poate constitui şi pentru noi, credincioşii de neam român, o pildă vrednică de urmat.

Să-l rugăm să ne ocrotească şi să-l cinstim zicând: ***Apărătorul nostru şi folositorul cel fierbinte, după datorie mulţumiri aducem ţie, Sfinte, noi cei izbăviţi din nevoi***

cu rugăciunile tale. Ci ca unul ce ai îndrăzneală către Domnul, din toate primejdiile izbăveşte-ne pe noi, ca să-ţi cântăm ţie: Bucură-te, Sfinte prea cuvioase părinte Grigorie" (din Acatistul sau, Condacul 1).

Arhid. Ştefan Sfarghie - Sinaxar - Înainte-prăznuirea Intrării în biserică a Maicii Domnului; Sfântul cuvios Grigorie Decapolitul

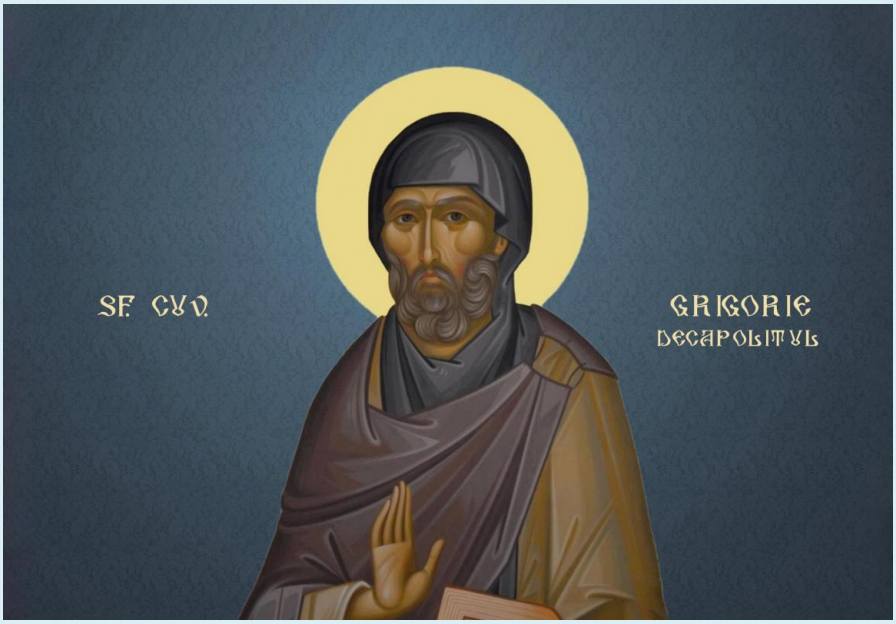

Sfântul Grigorie Decapolitul († 842) s-a născut şi a crescut în sud-estul Asiei Mici, în Irinopole, una din cele 10 cetăţi din Decapole, din părinţi dreptcredincioşi, Serghie şi Maria, pe vremea luptătorilor împotriva sfintelor icoane, sub domnia lui Leon Armeanul (813-820). Din fragedă vârstă a fost dat să înveţe carte şi pentru că avea aplecare spre cele dumnezeieşti, Grigorie citea pe la biserici din Sfintele Scripturi.

Ajungând la vârsta tinereţii, părinţii săi doreau să îl însoare, dar el s-a despărţit de cele lumeşti, mergând la o mănăstire al cărei egumen era chiar Sfântul Simeon mărturisitorul, unchiul său după mamă, care i-a fost un adevărat părinte duhovnicesc.

În acea mănăstire a vieţuit fericitul Grigorie 14 ani, iar după ce s-a pregătit cu sârguinţă, a început a umbla din loc în loc, prin mijlocul credincioşilor prin sate şi oraşe, îmbărbătându-i spre mărturisirea dreptei credinţe în lupta pentru sfintele icoane. Călătoria aceasta a Sfântului Grigorie a fost lungă şi plină de nevoinţe, însă în ea s-a arătat el şi mare făcător de minuni. A trecut prin Efes, Enos, Hrisopole, Corint, ajungând până la Roma, unde a stat o perioadă mai lungă. Apoi a mers în Siracuza Siciliei şi a ajuns şi la Biserica Sfântului Mina din Tesalonic, unde a fost hirotonit preot.

Mergând către Bizanţ, a ajuns în cele din urmă la muntele Olimp. Acolo, îmbolnăvindu-se, a înţeles că i s-a apropiat sfârşitul şi plecând la Constantinopol, unde se afla unchiul său Simeon închis în temniţă, după ce s-a reîntâlnit cu el, s-a mutat în pace la cereştile locaşuri.
Trupul Sfântului Grigorie nu a putrezit, ci s-a dovedit purtător de mari daruri şi s-a păstrat în cinste, multă vreme, în mănăstirea unde murise.

În anul 1497, banul Barbu Craiovescu, după ce a rezidit din temelie Mănăstirea Bistriţa din judeţul Vâlcea, a adus cu multă cheltuială moaştele Sfântului Grigorie Decapolitul şi le-a aşezat la acest aşezământ, unde se află şi astăzi.

Moaştele Sfântului Grigorie sunt făcătoare de minuni, atât pentru bolile trupeşti, cât şi pentru cele sufleteşti.

Racla de argint în care se păstrează sfintele sale moaşte a fost dăruită în 1656 de Constantin Şerban voievod (1654-1658).

Sfântul Grigorie, decapolitul – Imnografie şi iconografie

Sfântul cuvios şi de Dumnezeu purtătorul părintele nostru Grigorie Decapolitul s-a născut la sfârşitul secolului VIII, în jurul anului 790. ***A dus o viaţă monahală exemplară şi a rămas renumit pentru dârzenia cu care a apărat cultul icoanelor.*** A murit într-o mănăstire din Constantinopol, în ziua de 20 noiembrie 842.

Cinstitele sale moaşte, după mai multe veacuri de mutări datorate vitregiei vremurilor, au fost aduse la Mănăstirea Bistriţa din judeţul Vâlcea, unde se află şi în prezent. În anul 1950 Sfântul Sinod a hotărât generalizarea cultului său în toată Biserica Ortodoxă Română, prăznuirea sa fiind pe 20 noiembrie.

Imnografie

Tropar, glasul al 3-lea: *Chip te-ai făcut înfrânării şi prin dumnezeiescul Duh pe toţi i-ai luminat; alergarea dreptei credinţe ai săvârşit-o şi cu învăţăturile lumea ai luminat şi ai mustrat cugetele celor rău credincioşi. Părinte cuvioase Grigorie, roagă-te lui Hristos Dumnezeu să ne dăruiască nouă mare milă.*

Condac, glasul al 3-lea: *Soare luminos pe tine Biserica te cunoaşte, cu podoabele faptelor bune şi cu razele tămăduirilor pe toţi luminezi, a lui Hristos slugă. Pentru aceasta prăznuim dumnezeiască pomenirea ta şi cinstim nevoinţele tale, preafericite Părinte, înţelepte Grigorie.*

Iconografie

Dionisie din Furna arată că ***Sfântul Grigorie Decapolitul se zugrăveşte ca un om de statură mijlocie, nu prea bătrân, cu chipul uscăţiv şi palid, cu creştetul pleşuv, cu părul negru până la urechi şi barbă tot neagră, rotundă şi cu câteva fire albe; se zugrăveşte în veşminte preoţeşti sau în veşminte monahale şi cu capul acoperit cu camilafcă*** [*Dionisie din Furna, Erminia picturii bizantine, Sophia, Bucureşti, 2000, pp. 191, 203*.].

Sfântul Nicolae Velimirovici - Proloagele de la Ohrida - Pomenirea Sfântului prea cuvios Grigorie, decapolitul

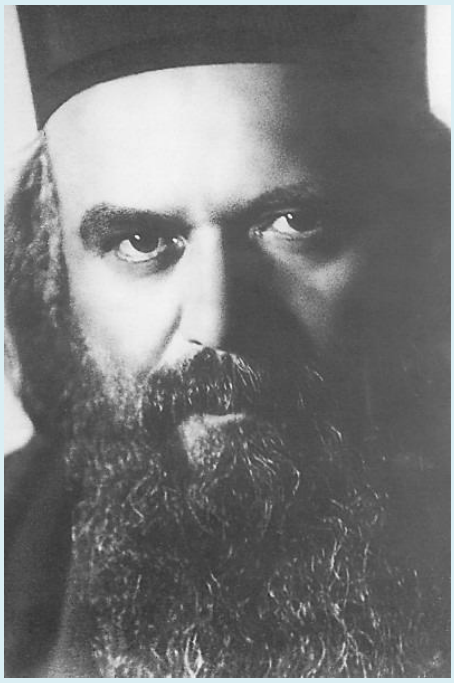

Sfântul Grigorie s-a născut în Decapolea isauriană din părinţi foarte nobili şi bogaţi, Serghie şi Maria.

După ce şi-a încheiat studiile, părinţii lui au dorit să îl căsătorească, dar el a fugit la pustie şi s-a tuns monah.

El a vieţuit în diferite locuri: la Bizanţ, la Roma, şi în Muntele Olimp. Dar pe oriunde trecea, el îi uimea pe oameni cu nevoinţele şi cu puterea lui făcătoare de minuni.

Uneori deasupra capului lui se vedea o lumină cerească şi înaintea lui se arătau îngeri ai lui Dumnezeu.

- *El a privit la frumuseţea îngerilor şi a auzit cântările lor cereşti.*
- *El a dus o viaţă îndelungată şi plăcută lui Dumnezeu pe pământ şi s-a săvârşit către Dumnezeu cu pace în veacul al nouălea, la Constatninopol.*

Sufletul lui s-a sălăşluit în ceruri, întru bucuria Domnului Hristos.

Sfintele lui moaşte se află la Mănăstirea Bistriţa-Vâlcea. - Cf. *Vieţile Sfinţilor pe*

Noiembrie, Editura Episcopiei Romanului şi Huşilor, 1993, p. 367.

Pr. dr. Ion Sorin Rizea - Mărturia Sfântului Grigorie decapolitul

20 iul, 2014

Sfântul Grigorie decapolitul se numără în rândul iubitorilor de Hristos care au mărturisit credinţa cea adevărată în secolele VIII-IX. Întreaga viaţă a închinat-o lui Dumnezeu, luptând împotriva celor care defăimau sfintele icoane. A trecut la cele veşnice la 20 noiembrie 842, sfintele sale moaşte găsindu-se astăzi spre închinare în mănăstirea vâlceană Bistriţa, unde au fost aduse de Banul Barbu I Craiovescu.

În viaţa sa citim că s-a chinuit „Cuviosul un an întreg cu o boală cumplită şi necăutându-se cu nici un fel de doctorie, căci se pregătise de moarte, şi-a cunoscut mai înainte mutarea sa…“. Astfel, înaintea trecerii sale la cele veşnice, a zis fraţilor care erau cu el: „Fraţilor, îndrăzniţi, că sfârşitul vieţii mele s-a apropiat. Deci, luaţi-mă şi duceţi-mă în casa cea primitoare de străini, căci după douăsprezece zile va fi sfârşitul meu“. În acest chip şi-a încheiat Sfântul Grigorie viaţa pământească, la 20 noiembrie 842, după cum rezultă din data revenirii ucenicului său Iosif în capitala imperiului. Cinstitul său trup a fost îngropat „în acea sfântă mănăstire în care s-a săvârşit sfântul“, după cum scrie Ignatie diaconul, adică în mănăstirea întemeiată de Iosif imnograful din Constantinopol, ucenicul sfântului.

Tămăduiri şi minuni la mormântul sfântului

Mormântul Sfântului Grigorie a devenit repede cunoscut de cei care i se rugau, datorită minunilor care se săvârşeau acolo. Astfel, pe când era dus spre înhumare, un om gârbov, atingându-se de sfintele sale moaşte s-a vindecat de boala ce-l stăpânea. Apoi, mai mulţi oameni posedaţi de duhuri necurate au primit vindecare la mormântul sfântului.

Chiar uleiul ce se afla la racla sfântului avea putere tămăduitoare. O femeie care de trei zile se chinuia să nască a reuşit să o facă, fără nici o durere, doar atunci când s-a uns cu untdelemn de la candela sfântului.

O altă femeie, care avea o boală grea, şi un bărbat cu mare durere de cap s-au vindecat la atingerea cu capul de racla sfântului.

Un frate îndelung ispitit de diavolul a primit vindecare când a cerut ajutor sfântului la mormântul acestuia.

Monahul Petru, căzut în mâinile tătarilor, urma să fie decapitat. Dar făcând rugăciune stăruitoare către Sfântul Grigorie toată noaptea, ca să-l izbăvească de moartea cea fără de vreme, a scăpat nevătămat din închisoare şi de la moarte. De aceea, venind el la mormântul sfântului, i-a adus mulţumire.

Neputrezit cu trupul

După un timp, datorită minunilor săvârşite, trupul întreg şi neputrezit al Sfântului Grigorie a fost deshumat şi aşezat într-o raclă de către călugării mănăstirii în care fusese îngropat sfântul.

Nu ştim când a fost alcătuită slujba de canonizare a Sfântului Grigorie, numit Decapolitul, după provincia în care se născuse. Moaştele făcătoare de minuni ale Sfântului cuvios Grigorie au rămas multă vreme în Constantinopol, în mănăstirea întemeiată de Iosif imnograful, ucenicul sfântului. Ele dădeau tămăduiri neîncetat, pentru toate felurile de boli tuturor celor care alergau cu credinţă neîndoită către ele. Astfel, străbătea vestea minunilor sale pretutindeni.

Moaştele Sfântului Grigorie s-au aflat în această mănăstire vreme de peste şase secole, se pare până în anul 1453, când capitala Bizanţului a fost cucerită de turci.

După tradiţie, pentru a nu fi profanată de turci, racla cu sfintele moaşte a fost dusă atunci din Constantinopol în Serbia. Aici, în Serbia, moaştele Sfântului cuvios Grigorie au fost aşezate într-o mănăstire, săvârşindu-se alte minuni în jurul lor.

Aducerea moaştelor Sfântului Grigorie la Bistriţa Vâlcii

Binecredinciosul Ban Barbu I Craiovescu, cunoscând cinstirea deosebită de care se bucurau ele în rândul credincioşilor, le-a adus cu mare cheltuială în Ţara Românească, în 1497/ 1498, şi le-a aşezat la Mănăstirea Bistriţa din Oltenia, ctitoria lui şi a familiei sale. Prin aducerea moaştelor Sfântului Grigorie decapolitul la Bistriţa, ctitoria boierilor Craioveşti a devenit cel de-al doilea centru spiritual din Ţara Românească, după mitropolia de la Argeş, unde se aflau moaştele Sfintei muceniţe Filofteea, aduse, după cum se ştie, în ţară, în secolul al XIV-lea, de domnul Nicolae Alexandru Basarab (1352-1364).

Din îndemnul Banului Barbu I Craiovescu s-a tălmăcit, din greceşte în slavoneşte, „Viaţa Sfântului Grigorie decapolitul“, scrisă în jurul anului 860 de către Ignatie diaconul, după un text adus în Ţara Românească de către doi călugări sârbi de la Schitul Iagorova. Traducerea este menţionată într-un manuscris de la Bistriţa, din anul 1745, unde este confirmată că a fost „scoasă şi tâlcuită pe slavonie de cuviosul între ieromonahi chir Andrei, cu porunca şi cu osârdia celui de neam bun şi de Hristos iubitor, banul Barbu Craiovescu din Ţara Românească“.

Documentele vremii atestă prezenţa neîntreruptă până în zilele noastre a moaştelor Sfântului Grigorie decapolitul în Oltenia, la Mănăstirea Bistriţa. Ele se află aşezate astăzi în biserica cea mare a mănăstirii, izvorând mireasmă prea frumoasă şi dând tămăduiri pentru tot felul de boli, ca şi mai înainte, la cei care aleargă cu credinţă la ele.

Poporul român dreptcredincios s-a închinat, de-a lungul veacurilor, cu deosebită evlavie la moaştele Sfântului Grigorie decapolitul, recunoscându-l ca sfânt ocrotitor şi grabnic ajutător în încercările cele mai grele ale vieţii.

Mulţi dintre cei care au venit să se închine moaştelor sale au oferit diferite danii mănăstirii care le adăpostea, ca prinos al evlaviei şi al recunoştinţei lor pentru multele binefaceri dăruite de către sfânt.

Evlavia oltenilor pentru Sfântul Grigorie

O dovadă a cinstei deosebite pe care au acordat-o credincioşii români, în special cei din Oltenia, Sfântului Grigorie decapolitul este zidirea unor biserici în numele său. Cel mai vechi locaş de cult care îl are ocrotitor pe Sfântul Grigorie decapolitul este biserica mănăstirii din Popânzăleşti (judeţul Dolj), construită în 1678 de monahul Ioan, apoi biserica Schitului Păpuşa, din 1710, întemeiat de arhimandritul

bistriţean Ştefan (1694-1732) pe „muntele Eleonului“, din apropierea Mănăstirii Bistriţa.

De asemenea, trebuie menţionate şi bisericile parohiale din Stoeneşti (judeţul Vâlcea) şi Podari (judeţul Dolj) care au hramul „Sfântul Grigorie“.

Dintre instituţiile cultural-educative ale Olteniei, Seminarul Teologic din Craiova a avut ca patron spiritual, între anii 1922 şi 1930, pe Sfântul Grigorie decapolitul.

Altă dovadă de cinstire a Sfântului cuvios Grigorie decapolitul o constituie tipăriturile apărute de-a lungul timpului închinate lui:

- *slujba Sfântului Grigorie decapolitul, alcătuită de mitropolitul grec Matei al Mirelor şi tipărită, în greceşte, la Bucureşti, în anul 1692 (împreună cu slujba Sfintei Parascheva);*
- *Carte osebită a Sfântului Grigorie decapolitul, tipărită la Râmnic, în 1753, care cuprinde viaţa sa pe larg, slujba ce se face în ziua trecerii sale la Domnul, adică la 20 noiembrie, paraclisul, precum şi o rugăciune pentru sfânt;*
- *Paraclisul Sfântului Grigorie, copiat în două manuscrise, din anii 1836 şi 1837, de schimonahul Paisie, zugravul Mănăstirii Bistriţa.*
- *La Mănăstirea Bistriţa s-au copiat şi alte manuscrise care cuprind viaţa, paraclisul şi acatistul său.*
- *Slujba şi viaţa (sinaxarul) Sfântului Grigorie decapolitul au fost trecute în toate ediţiile româneşti ale Mineului pe noiembrie.*
- *De asemenea, este trecut în toate Vieţile de sfinţi care s-au tipărit în româneşte.*

Chipul Sfântului Cuvios Grigorie este zugrăvit în mai multe biserici din ţara noastră. Cea mai veche reprezentare a sa se păstrează în biserica bolniţei de la Mănăstirea Bistriţa, datând de la începutul secolului al XVI-lea. În pridvorul bolniţei, Sfântul cuvios Grigorie este zugrăvit alături de Nicodim de la Tismana, în anul 1710, de pictorii Iosif ieromonahul şi Hranite. Din secolul al XIX-lea, cea mai reprezentativă înfăţişare a sfântului se păstrează în biserica Mănăstirii Bistriţa, realizată în anul 1856 de pictorul Gheorghe Tattarescu.

Bucurându-se de această aleasă cinstire, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a hotărât, la 28 februarie 1950, generalizarea cultului său în toată Biserica noastră. Cultul Sfântului Grigorie decapolitul a fost generalizat oficial în octombrie 1955, în cadrul unor mari solemnităţi bisericeşti desfăşurate la Catedrala Patriar-

hală din Bucureşti şi la Catedrala episcopală din Râmnicu Vâlcea. El este cinstit de Biserica noastră în fiecare an la 20 noiembrie.

Moaştele Sfântului Grigore, decapolitul

Părticele din Moaştele Sfântului se află la:

- Mănăstirea Bistriţa, comuna Costeşti, jud. Vâlcea, la nord de Horezu;

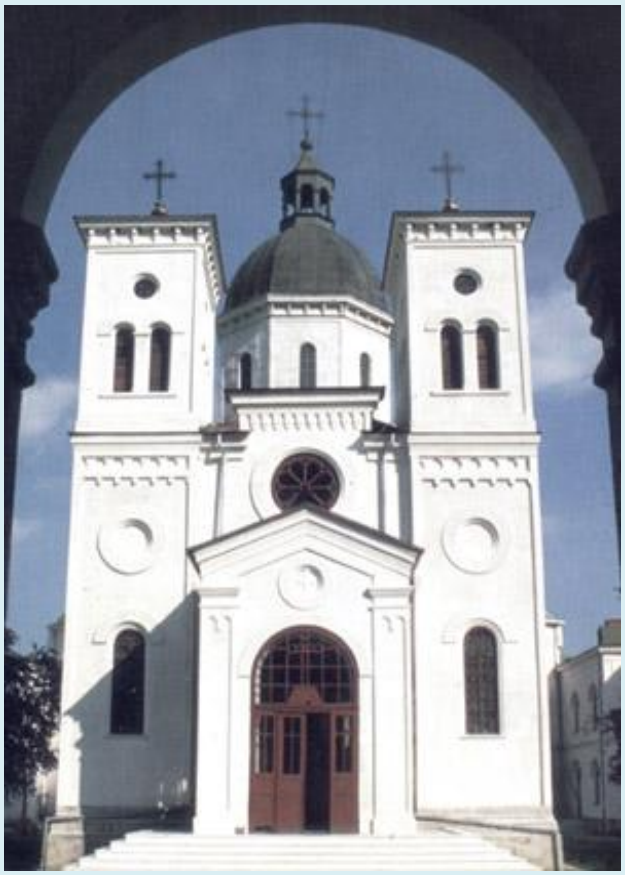

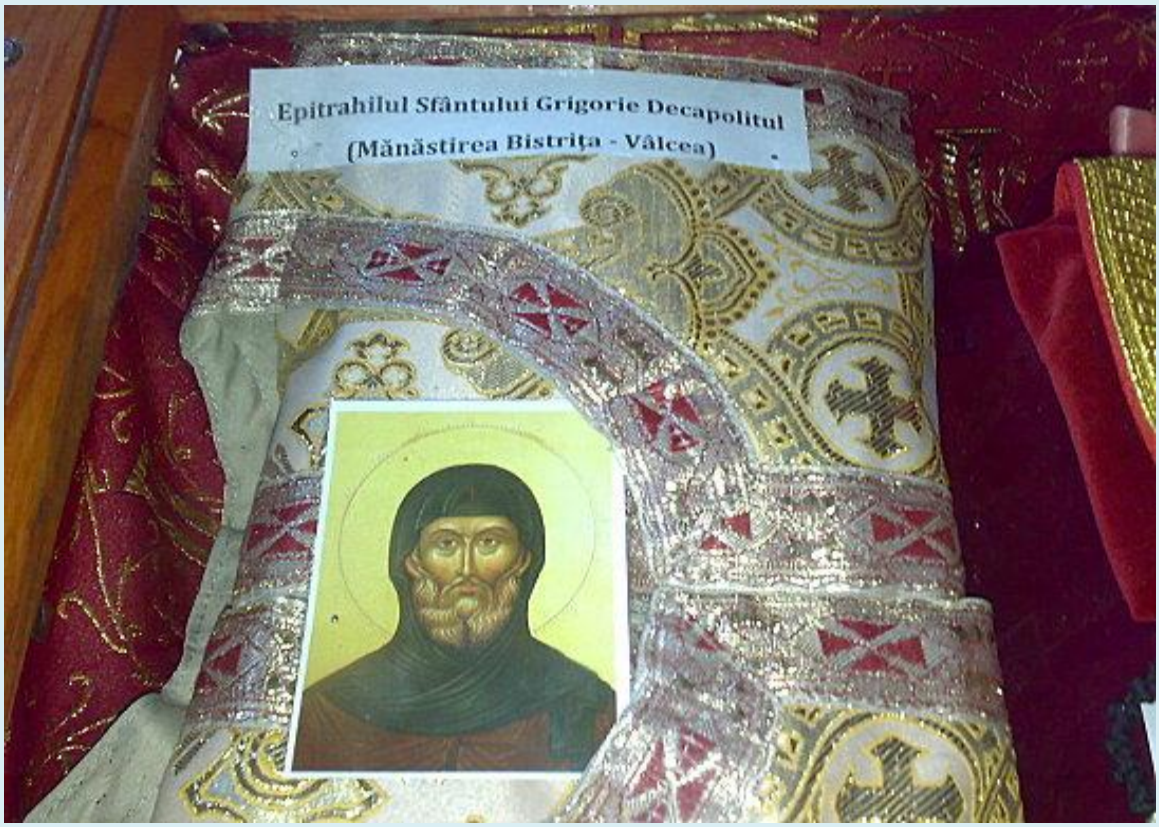
Epitrahilul Sfântului Grigorie Decapolitul
(Mănăstirea Bistrița - Vâlcea)

- Biserica Hagiu din București

- Mănăstirea Arnota, comuna Costești, jud. Vâlcea cu hramul "Sfinţii Arhangheli Mihail şi Gavriil" aici se găseşte un deget al Sfântului;

- Mănăstirea Secu, o altă nestemată încrustată pentru veşnicie în diadema vestitelor focare de credinţă şi spiritualitate românească ale judeţului Neamţ se află la aproximativ 22 km de oraşul Târgu Neamţ, pe valea pârâului Secu (DC 160), ce se deschide în stânga şoselei care duce spre Pipirig şi Poiana Largului peste Muntele Petru Vodă;

În pronaos se găseşte o raclă frumos sculptată, din lemn de tei, conţinând mai multe odoare sfinte:

- *cruce în care se găseşte o părticică de lemn din Sfânta Cruce pe care a fost răstignit Mântuitorul Iisus Hristos;*
- *chivotul în care s-a păstrat un fragment din piciorul Sfântului Ioan Botezătorul;*
- *părticele din moaştele Sfântului apostol Andrei, ale Sfântului marelui mucenic Gheorghe, ale Sfântului marelui mucenic şi tămăduitor Pantelimon, ale Sfântului mucenic Artemie, ale Sfântului sfinţit mucenic Haralambie, ale Sfântului ierarh Ioan Gură de Aur, ale Sfinţilor mucenici ucişi în Muntele Sinai, Rait şi în Ierusalim, ale Sfântului apostol Filip, ale Sfântului Ioan cel nou de la Suceava, ale Sfântului arhidiacon Ştefan, ale Sfintei mare muceniţe Marina, ale Sfântului Grigorie Decapolitul.*

Veşmântul ce a învelit moaştele Sfântului Grigorie Decapolitul se află la:

- Mănăstirea Robaia, com. Muşăteşti, jud. Argeş, 25 km NE de Curtea de Argeş; (veşmânt de moaşte);
- Biserica Sfântul Alexie, Calea Şerban Vodă Nr. 123. (veşminte preoţeşti atinse de moaşte).
- Schitul Dragoslavele, com. Dragoslavele, jud. Argeş (veşmânt de moaşte);
- Mănăstirea Dervent, Com. Ostrov, jud. Constanţa (veşmânt de moaşte);
- Mănăstirea „Sfânta Tecla”, com. Predeşti, jud. Dolj (la 11 km de Craiova) (veşmânt de moaşte);
- Mănăstirea Saon, com. Niculiţel, jud. Tulcea (veşmânt de moaşte);
- Schitului “ Sfântula Maria Cricov - Jercălăi”, com. Jercălăi, jud. Prahova (veşmânt de moaşte).
- Parohia "Sfânta Vineri" - Pajura (Bucureşti)

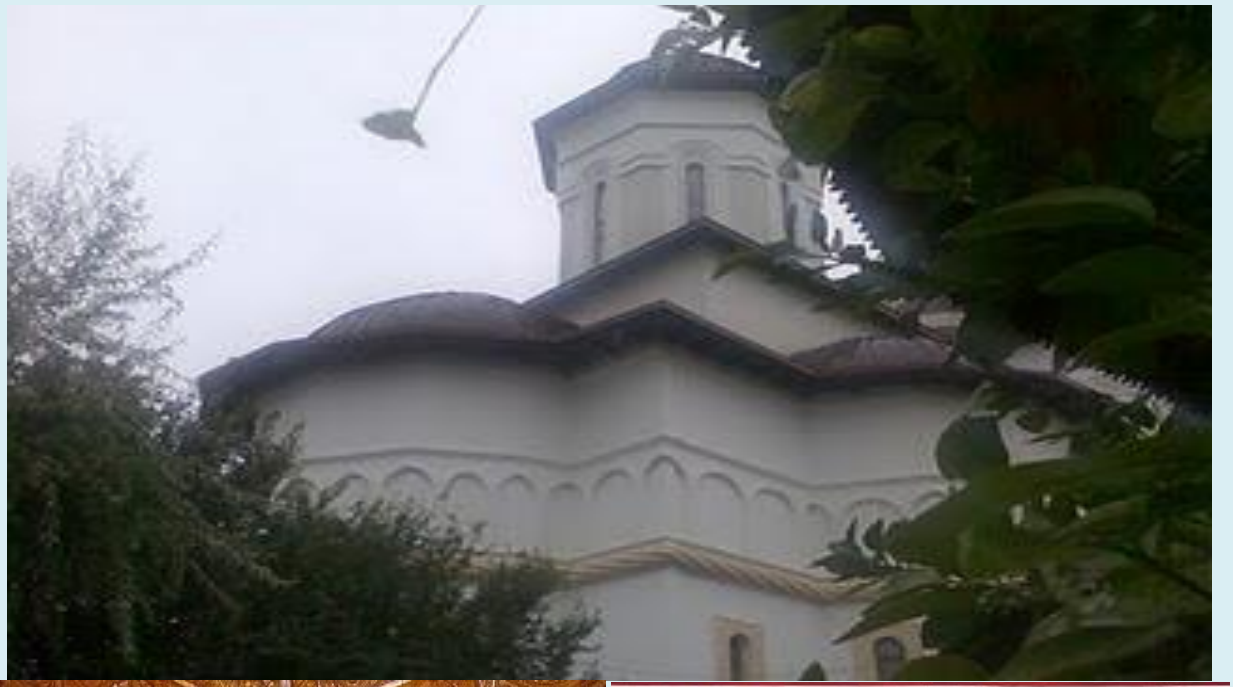

HRISTOS SEZÂND ÎN MIJLOCUL
DASCĂLILOR
DONAT DE EAM.
CIREAȘĂ GEORGE

MAICA DOMNULUI
IIS
HS
SF. PR.

SF. ARH. MIHAIL
MAICA DOMNULUI
SF. ARH. GAVRIIL
IIS
HS

În Sfânta Raclă se află spre închinare două sfinte veşminte:

- *Veşmântul cu care au fost acoperite Sfintele moaşte ale Sfintei cuvioase Parascheva de la Iaşi, una dintre ocrotitoarele Sfintei Biserici şi*
- *Veşmântul Sfântului cuvios Grigorie decapolitul, de la mănăstirea Bistriţa (Olteană-Judeţul Vâlcea)*

Sfântul Grigorie, decapolitul

Mănăstirea Bistriţa - Vâlcea (sec. VIII)

Cel mai scump odor duhovnicesc al Olteniei este racla cu moaştele Sfântului Grigorie Decapolitul de la Mănăstirea Bistriţa - Vâlcea. Ctitorie mare, din secolul al XV-lea, fondată de boierii Craioveşti, Mănăstirea Bistriţa a avut un important rol duhovnicesc de-a lungul celor cinci secole de existenţă. În centrul activităţii sale duhovniceşti au stat dintotdeauna moaştele cuviosului Grigorie Decapolitul.

În jurul sfântului s-au adunat generaţii întregi de călugări iubitori de Hristos, care se străduiau după puteri să-i urmeze nevoinţa. Aici alergau boierii, sfetnici ai voievozilor, şi înşişi domnitorii ca să se roage şi să ceară ajutorul sfântului. În jurul lor îngenuncheau ţăranii noştri iubitori de Dumnezeu, şi-i cereau uşurare în boli, mângâiere şi cele de folos în viaţă.

Moaştele Sfântului Grigorie Decapolitul sunt dintre cele mai vechi din ţară, după cele de la Suceava, şi sunt foarte cinstite de credincioşi, mai ales de cei din zona subcarpatică. Iar pentru credinţa lor, ca şi pentru petrecerea îngerească a cuviosului Grigorie, aici se fac numeroase minuni. ***Sfintele lui moaşte sunt întregi şi bine mirositoare.*** ***Ele se află în racla de argint, în partea stângă a naosului, unde se fac zilnic rugăciuni de laudă şi de cerere în cinstea Sfântului Grigorie, pentru mângâierea credincioşilor.***

Scurt istoric

Sfântul Grigorie, decapolitul era de loc din Isauria - Asia Mică, grec de neam, născut în secolul al VIII-lea. Din tinereţe, renunţând la căsătorie, s-a dus la mănăstire şi a ajuns călugăr desăvârşit. Apoi, ***pe vremea iconoclasmului, a mărturisit despre sfintele icoane în multe cetăţi: Bizanţ, Isauria, Roma şi Tesalonic. La bătrâneţe s-a urcat singur pe Muntele Olimpului şi a sihăstrit acolo în mari şi grele nevoinţe, în ispite şi lupte de la diavoli.*** Apoi, îmbolnăvindu-se de hidropică, a coborât din munte şi s-a săvârşit la Constantinopol, în secolul al IX-lea. ***Cuviosul Grigorie, zis şi Decapolitul, a fost preot, mare pustnic şi nebiruit apărător al sfintelor icoane. Oricând era gata să-şi dea şi viaţa pentru ele.***

Pentru sfinţenia vieţii lui, l-a proslăvit Dumnezeu cu neputrezirea trupului şi cu darul facerii de minuni, atât în viaţă, cât şi după mutarea sa.

Auzind de aceste sfinte moaşte, boierii Craioveşti, Barbu, Pârvu, Danciu şi Radu, ctitorii Mănăstirii Bistriţa Olteană, au răscumpărat cu bani şi au adus cu multă cheltuială sfintele moaşte ale Cuviosului Grigorie, la ctitoria lor, în ultimul deceniu al secolului al XV-lea (1490). Până astăzi se află făcător de minuni, precum şi sfânta mănăstire de multe primejdii este ferită şi pământul acesta multă folosinţă şi ajutor are, şi cine merge la sfântul cu smerenie şi cu credinţă, află folos şi tămăduire, atât trupeşte, cât şi sufleteşte".

Din anul 1490 până astăzi sfintele moaşte se află nestrămutate de la Mănăstirea Bistriţa.

Datorită deselor atacuri şi incursiuni ale ungurilor asupra Ţării Româneşti, călugării din Mănăstirea Bistriţa Olteană au săpat în secolul al XVI-lea o peşteră foarte ascunsă în stâncă, la un kilometru de mănăstire, unde ascundeau moaştele Sfântului Grigorie în vremuri de primejdie. Cu timpul în această peştera s-a făcut un mic paraclis pictat, de o rară frumuseţe, numit Paraclisul Sfântului Grigorie. În vremuri de restrişte, aici se ascundeau sfintele moaşte, dimpreună cu călugării; iar în paraclis se făcea zilnic Liturghia şi toată pravila. Ultimul călugăr care s-a nevoit singur în peştera Sfântului Grigorie a fost protosinghelul Varnava Lasconi, duhovnicul Mănăstirii Bistriţa. A decedat în anul 1958.

Singura dată când s-a încercat strămutarea sfintelor moaşte ale cuviosului Grigorie Decapolitul de la Mănăstirea Bistriţa Olteană, a fost în vara anului 1948. Membrii Sfântului Sinod au hotărât ca aceste sfinte moaşte să fie strămutate la catedrala

episcopală din Râmnicu Vâlcea. Dar credincioşii din satele Bistriţa şi Costeşti, care sunt foarte legaţi duhovniceşte de Mănăstirea Bistriţa şi de moaştele Sfântului Grigorie, s-au opus.

În ziua când s-a pregătit procesiunea de transportare a sfintelor moaşte spre Râmnicu Vâlcea, sătenii au ieşit foarte revoltaţi înaintea preoţilor. Femeile plângeau de-a lungul şoselei, iar altele s-au aşezat în mijlocul drumului, iar bărbaţii erau hotăraţi să întoarcă sfintele moaşte înapoi.

A fost o zi grea pentru toţi! A fost o zi de doliu pentru credincioşi, fiind ameninţaţi să rămână fără moaştele Sfântului Grigorie, singura lor mângâiere în necazuri. Despre aceste lucruri însă nu s-a vorbit aproape nimic. Dar credincioşii nu uită! Ei trebuie crezuţi, iertaţi şi admiraţi. Că ei apără mai tare ca noi credinţa. Ei respectă şi transmit tradiţia, se roagă mai mult ca noi, se smeresc mai mult, suferă mai mult şi plâng mai mult ca noi! De aceea au nevoie de părinţi duhovniceşti, de cuvinte blânde şi de mângâiere, mai mult ca noi toţi.

Strămutarea sfintelor moaşte ale Sfântului Grigorie Decapolitul, din vara anului 1948, nu s-a mai făcut. De la marginea satului Bistriţa s-au întors înapoi la ctitoria fericitului Barbu Craiovescu, unde au stat nestrămutate cinci sute de ani. Atunci şi ţăranii s-au întors la casele lor împreună cu femeile şi copiii.

S-a făcut din nou linişte la Mănăstirea Bistriţa. Dar după câţiva ani, călugăriţele de aici au fost transferate la alte mănăstiri, soborul lor s-a risipit în toate părţile şi Mănăstirea Bistriţa a rămas goală. În chiliile maicilor au fost aduse câteva sute de copii săraci şi reduşi mintal, ca să fie reeducaţi aici. Liturghia zilnică şi pravila călugărească au încetat din anul 1960. Singure, moaştele Sfântului Grigorie Decapolitul, uitate de cei mai mulţi, stăteau de veghe permanent în biserică.

În prezent, după anii de tristă amintire pentru Biserica Ortodoxă Română, lucrurile s-au schimbat şi la frumoasa mănăstire vâlceană, unde se află sfintele moaşte ale Sfântului Grigorie Decapolitul. Viaţa monahală a renăscut şi aici, ca pretutindeni. Sute, mii de pelerini, din toate părţile, aleargă la sfintele moaşte ale Sfântului Grigorie Decapolitul, dobândind sănătate şi ajutor.

Dintre minunile Sfântului Grigorie, decapolitul

Moaştele Sfântului Grigorie Decapolitul s-au arătat de la început făcătoare de minuni, mai ales vindecări de boli şi izbăviri de grele cumpene şi primejdii. Bătrânii satelor, călugării şi, în ultimii ani, călugăriţele din partea locului, mărturisesc că aici veneau tot felul de bolnavi din împrejurimi şi din alte regiuni ale ţării şi, după rugăciuni făcute la moaştele Sfântului Grigorie, se vindecau de suferinţele lor.

Una din cele mai mari minuni săvârşite de cuviosul Grigorie este faptul că prin rugăciunile lui, sute de ani a fost cruţată Mănăstirea Bistriţa Olteană de pustiire, de foc, de dărâmare, de tot felul de primejdii. Atât ea, cât şi vieţuitorii acestui sfânt lăcaş au fost păziţi de marile nenorociri care au bântuit peste alte mănăstiri.

Apoi, cu rugăciunile Sfântului Grigorie, aici s-a dus o viaţă duhovnicească deosebită, de adevăraţi călugări şi schimnici. ***Prezenţa moaştelor Sfântului Grigorie era permanent un ajutor, un îndemn şi, în acelaşi timp, o obligaţie morală de trăire adevărată, după Sfânta Evanghelie, de sporire şi creştere în Duhul Sfânt.*** Mănăstirea Bistriţa a dat, de-a lungul celor cinci veacuri de existenţă, călugări cu viaţă sfântă, duhovnici renumiţi, stareţi mari şi ierarhi numeroşi în trecutul Bisericii româneşti.

În anul 1913, la 15 august, de hramul Mănăstirii Bistriţa, a fost adusă la moaştele Sfântului Grigorie o femeie tânără, paralizată de ambele picioare. Era de loc dintr-un sat nu departe de Râmnicu Vâlcea. Stătuse deja în spital 6 luni, dar fără nici un rezultat. Rudele au aşezat-o mai întâi la Sfintele Daruri, apoi au închinat-o la sfintele moaşte, au trecut-o pe sub raclă, i s-a făcut Sfântul Maslu şi a fost dusă din nou acasă. După trei săptămâni, femeia a revenit la Sfântul Grigorie, însă de data aceasta mergea pe picioarele sale, ca să-i mulţumească pentru minunea făcută cu dânsa.

Sorin Preda - Moaştele Sfântului Grigore, decapolitul şi minunile sale

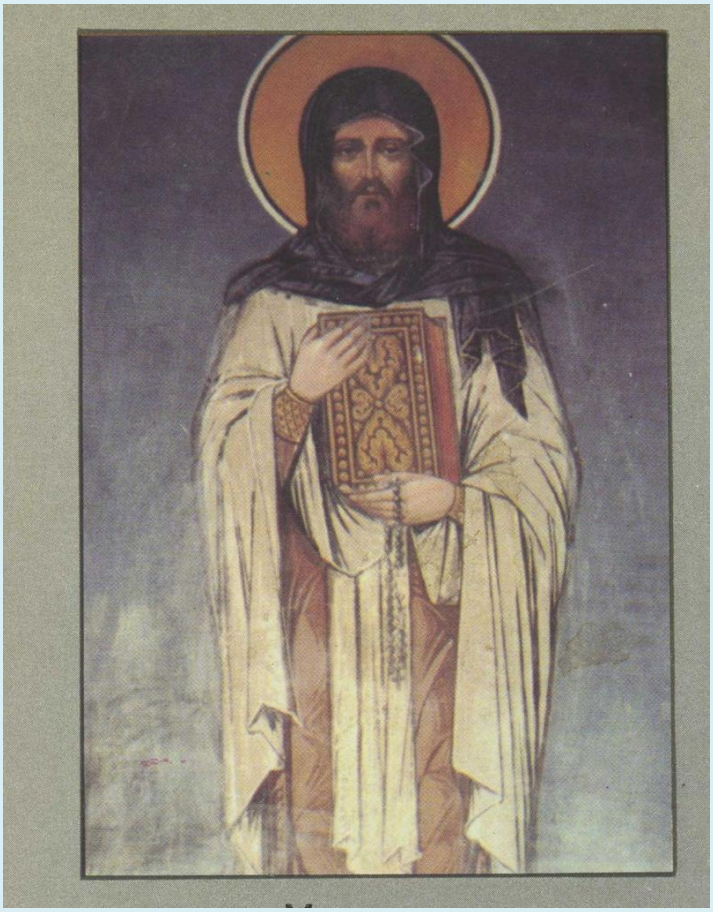

Înșirată ca o mărgea în șiragul de mănăstiri din nordul județului Vâlcea, vechea ctitorie monahală de la Bistrița ascunde o comoară puțin știută de lume: moaștele unui sfânt împlinitor de miracole.

Drumul se oprește brusc, în chiar poarta Mănăstirii Bistrița Olteană. Nu mai ai unde să înaintezi. În spatele chiliilor, pus de-a curmezișul, stă de netrecut muntele Arnota, cu ascunzișurile sale de peșteri și văgăuni, în care au sihăstrit anahoreți îndârjiți și fără nume.

De la 1490 și până astăzi, șiruri nesfârșite de monahi par să nu fi avut decât un singur gând - să încreștineze muntele, legând marea lavră de la poale, cu nevăzute cărări ce se cocoață spre fagurii de grote și paraclisuri adâncite în peretele calcaros. Suite pe colțuri de stâncă și înconjurate de minuscule livezi, bisericuțele arnotene scrutează vigilent depărtările: Bolnița, Peștera, Păpușa sau Arnota, unde se află, uitat de lume, mormântul marelui Matei Basarab. ***Jos, la poalele muntelui, se află***

odorul cel mai scump al Mănăstirii Bistrița: sfintele moaște ale cuviosului Grigore Decapolitul, cel care, vreme de 500 de ani, a păzit Țara Oltului de năvăliri otomane, de secetă, de ciumă și alte nenorociri. Fără prezența și ocrotirea lui, ținutul Vâlcei ar fi fost acum un loc pustiu și fără nume. Un loc al nimănui.

Uimitoarea poveste a găsirii sfintelor moaște

Severă ca o cazarmă austriacă, cu două rânduri succesive de ziduri grele și înalte, Mănăstirea Bistrița pare o cetate înăuntrul altei cetăți. Cu greu accepți gândul că până în 1980 a stat părăsită, că ani la rând a fost temniță politică, școală de sergenți sau cămin de copii cu grave deficiențe psihice. La Bistrița, frumusețea nu este la vedere, ci stă ascunsă tainic în biserica înaltă ca o catedrală, în icoane și ornamente brâncovenești. Singur nu te descurci. Ai nevoie de însoțirea pricepută a maicii Melentia (ghidul mănăstirii), ca să descoperi pictura lui Tăttărescu și catapeteasma de tei aurit adusă de la Viena, icoana cu 6 fețe și clopotul de aproape o tonă, dăruit de Constantin Brâncoveanu. Din istoria și ctitoria de altădată, nu au mai rămas decât Bolnița lui Barbu Craiovescu și câteva sfinte odoare, deopotrivă cu o poveste teribilă și miraculoasă, înscrisă nevăzut în ziduri, în straturile succesive de cărămidă și piatră - incendiate, distruse și refăcute de mai multe ori, din 1490 și până acum.

Legenda spune că banul Barbu Craiovescu (călugărit la bătrânețe sub numele de Pahomie) își aștepta moartea într-o temniță la Stambul. În noaptea de dinaintea execuției, marele boier s-a rugat necontenit și cu lacrimi amare la Sfântul Grigore. S-a rugat până a pierdut șirul orelor și al gândurilor negre, când, deodată, s-a trezit într-o biserică plină de candele și icoane îmbrăcate în argint. Era peste mări și țări, tocmai la Bistrița, înconjurat de câțiva călugări, speriați să vadă un om cu straiele rupte și lanțuri la picioare, despre care nimeni nu putea spune cum și când anume a intrat în biserică. Drept mulțumire pentru salvarea lui cu totul miraculoasă, Barbu Craiovescu a început să colinde Orientul, până când, într-un târziu, va găsi moaștele cuviosului Grigore Decapolitul, ținute cu multă cinste de către un negustor turc, care, deși musulman, vedea și el sporul adus în casă de lucrarea sfântului. Cu greu s-a lăsat convins turcul să vândă moaștele cuviosului, și asta numai după ce boierul oltean i-a propus să urce racla pe talgerul unui cântar, iar pe celălalt talger să pună aur. Negustorul a acceptat, neștiind că Sfântul va mai săvârși o minune: pus pe cântar, trupul lui va deveni atât de ușor, încât Barbu Craiovescu a îndreptat balanța doar cu o mână de galbeni, spre ciuda turcului care ar fi spus: "Bac, bac, ghiaurum". Adică: "Ghiaurul la ghiaur trage".

Întâmpinat cu mare fală și bucurie la Dunăre de către mitropolitul țării și un întreg sobor de preoți, Barbu Craiovescu a decis să-l lase pe sfânt să-și aleagă singur locul și casa. A pus, deci, racla din lemn de piersic, ornamentat cu stilizări de aur și argint, într-un rădvan tras de cai "neînvățați" și a pornit la drum, decis să-l lase pe Cuvios să se ducă unde va voi în Oltenia. Caii au ocolit Tismana și Cozia, au trecut pe lângă multe alte mănăstiri vâlcene, și nu s-au oprit decât la porțile Bistriței, de unde nu au mai vrut să plece sub nici un chip. Sfântul hotărâse. Își găsise, în sfârșit, locul și liniștea.

Nemișcat, cu degetele mâinii reunite etern într-un semn de binecuvântare, moaștele cuviosului Grigore Decapolitul refuză de 500 de ani să părăsească măicuțele și sfințita lui casă de la Bistrița. Nimeni nu a reușit vreodată să-i încalce voia. Când Constantin Șerban Voievod a vrut să-l răpească pentru a-l așeza în Mitropolia Bucureștilor, sfântul s-a împotrivit. Cu greu au ridicat racla dregătorii domnești, dar și mai greu le-a fost să treacă apa Oltului, căci "***pe la jumătatea apei, s-a făcut din voia sfântului o furtună atât de mare, încât n-au putut trece firul Oltului nicidecum. Ci era a se îneca cu toții, de nu s-ar fi întors din drum, reașezând moaștele la locul lor***".

Tot așa s-a întâmplat și pe vremea domnitorului Ghica, ba chiar și în 1948, când Sfântul - văzând gândurile de răpire ale oamenilor - se îngreuna peste fire, încât nici o căruță trasă de patru boi nu-l mai putea clinti din loc.

Doar în anumite momente și cu săvârșirea mai multor rugăciuni de înduplecare, Sfântul dădea voie să fie purtat, la vreme de secetă, prin sate sau chiar să îngăduie aducerea lui la București, unde la 1765, a salvat Capitala de ciumă, spre bucuria domnitorului Ștefan Racoviță, care va scuti sub poruncă și blestem Mănăstirea Bistriței de orice dare (asemenea lui Vlad Voievod sau Neagoe Basarab).

Maica Porfiria și călugăria ei albă

În biserica Sfântului Grigore Decapolitul e liniște și miroase a tămâie. Retrasă într-un colț, o măicuță cu straie ponosite se sprijină în două bețe și se roagă. E atât de bătrână, încât nici nu se mai poate pleca în genunchi. Maica Melentia și celelalte surori îi fac metanie până în pământ și o ocolesc cu mult respect. O cheamă Porfiria și e singura măicuță care a mai rămas din vechea obște alungată în lume de către comuniști, pe la începutul anilor 60. Cele mai multe monahii s-au risipit prin țară, s-au căsătorit ori au luat drumul pribegiei. Maica Porfiria, cu alte câteva surori, nu a vrut să-și lepede jurământul și a rămas lângă mănăstire, cumpărându-și o cocioabă și o fâșie îngustă de pământ. A rămas neîntinată, ducând în felul ei

pravila călugăriei albe. Nu-i pare rău, chit că acum nu are nici o pensie și trăiește din mila sătenilor. Știe că a ales bine, și o boare de lacrimi îi apare în ochi, atunci când vine vorba despre maica Maftidia, cea care a murit anul trecut, la 96 de ani. O adevărată sfântă, o adevărată mireasă a lui Hristos, care adusă la mănăstire de la 3 ani, nu a mai părăsit-o niciodată, până a murit. Chiar și după decretul comunist de alungare din anul 1958, ea a rămas să păzească biserica și moaștele Sfântului, fără nici o plată, fără nici un venit, locuind în mizerie, într-o chilie ruinată, doar în post și rugăciune.

Maica Porfiria trăiește pe mai departe în cocioaba ei umilă, cu ziare pe jos în loc de covor și cu bucăți de carton în loc de acoperiș, dar nu se poate despărți cu nici un chip de mănăstire. În fiecare zi, la Utrenie și Vecernie, vine în biserică, sprijinindu-se în cele două bețe și repetând mereu, cu glas scăzut, rugăciunea lui Iisus. La cei 86 de ani ai săi, a văzut multe minuni săvârșite la racla sfântului.

Sub ochii ei, o femeie din Costești s-a vindecat de paralizie. A venit adusă pe brațe de neamuri și a doua zi a intrat în biserică pe picioarele ei, pentru a mulțumi cuviosului Grigore.

Un alt bărbat, bolnav de cancer de piele, s-a tămăduit ungându-se cu ulei de la candela aprinsă la icoana sfântului, în zilele următoare minunând pe medicul care deja îl programase de urgență pentru operație.

În 1956, un băiețel din Băilești, bolnav de epilepsie, s-a vindecat doar trecând în genunchi (așa cum este obiceiul) pe sub sfânta raclă.

Chiar și în zilele noastre, maica a văzut o femeie stăpânită de draci și prinsă în lanțuri de rude, care doar atingând moaștele s-a trezit ca dintr-un somn adânc, a început să plângă și să-și ceară iertare oamenilor din biserica, pentru toate câte făcuse vreme de 10 ani, spre mirarea și bucuria familiei.

Maica Porfiria nu vorbește din auzite. A trăit aproape tot secolul trecut, rugându-se și păzind moaștele sfântului care, în vremea războiului din urmă, fuseseră ascunse în Peștera pregătită special pentru el, cu două paraclise și o taină știută doar de puțini monahi. Nu-i place să vorbească despre minuni, ci doar le pomenește în treacăt, ca niște întâmplări de peste zi, considerând că lucrarea sfântului se vădește mult mai apăsat în chiar viața ei, în bucuria fără egal de a fi fost îngăduită lângă mănăstire și de a fi cunoscut pe ultimul sihastru nevoitor din Peșteră, pe părintele Varnava Lasconi sau pe marele cărturar Paulin Lecca, pedepsit cu domiciliul forțat la Arnota, și care îi spunea, întărind-o: "*Nu te întrista, soră. Necazul și încercarea*

vin de la Dumnezeu. Roadele rugăciunii lui Iisus sunt și lacrimile. Plângând, nu mai ești tu cel care te rogi, ci Duhul Sfânt se roagă pentru tine".

"Ai primit în gând ispita? Păcatul e pe jumătate împlinit"

E bătrână maica și privirea ei este cea a unui om deja împăcat cu lumea, cu gândul cel din urmă al morții. Cu ea, Dumnezeu a fost darnic. Celelalte surori de mănăstire, plecate și căsătorite în lume, au ajuns - fără excepție - rău. Una a fost călcată de mașină, alta a murit într-un incendiu. Cu jurământul călugăriei nu te joci. Ea nu s-a lăsat de Hristos și, drept răsplată, i s-a dat ca ajutor pe Sfântul Grigore. La el îi sunt mereu gândul și rugăciunea. Îi cere necontenit ajutorul. Odată i-au anchilozat de tot mâinile. Nu mai putea întoarce nici filele unei cărți. A fost suficient să intre în biserică și să întindă mâna spre candela de la căpătâiul Sfântului. Fără să-și dea seama ce face, s-a trezit schimbând uleiul și aprinzând fitilul. Se vindecase într-o clipă.

Trăind în lume, maica vede multe rătăciri la cei tineri, dar nu-i judecă, ci zice: "***Tinerețea e oarbă, dar măcar ai bunăvoința și deschide ochii***". Totul pleacă de la gând. Acolo este lupta cea mare. "***Gândul e poarta faptei și a păcatului***", spune ea, citând din Sfinții Părinți. "***Ai primit în gând ispita? Păcatul e pe jumătate împlinit.***" E o luptă fără sfârșit. Chiar și pe ea, la vârsta pe care o are, o chinuie gândurile - la pravilă, la Sfânta Liturghie, în somn sau la grădină.

Greșesc cumplit cei care cred că diavolul nu există. Viu și încotoșmănat cu vorbe mieroase, stă la urechea ta și îți șoptește numai lucruri plăcute: despre somnul cel dulce de dimineață, despre mâncare. Te prinde cu plăceri de fum. Te amăgește, ducându-te unde vrea el. "***Gândul e o fiară cu pântecul mare. Te înghite cu totul dacă nu-i dai de lucru, dacă nu-l pui la rugăciune.***"

Maica Porfiria nu alungă gândurile, cum fac alții. Nici nu încearcă. Le schimbă, repetând mereu Psalmul 50 sau spunând: "***Doamne, Tu m-ai zidit, Tu ai grijă de mine! Tu ai milă de păsările cerului, darmite de mine! Tu ești fratele și mama mea. Tu ești tot ce am***".

Deși nu o recunoaște, maica ține dosită în suflet tristețea că, fiind bătrână și fără pensie, nimeni nu o mai primește în mănăstire. Nu suferă prea mult, gândind că acesta e canonul ei și că-l are pe sfânt aproape. La el aleargă când e obosită și simte că nu mai poate; la el se roagă atunci când trece printr-un necaz. Dacă o întrebi despre o minune mai recentă săvârșită de cuviosul Grigore Decapolitul în viața ei, maica cumpănește în tăcere vorbele, după care, inocentă ca un copil, zice: "***Cum să***

nu? Iată, mă duc de două ori pe zi la biserică și toată iarna asta nu am căzut pe ghețuș niciodată. De câte ori mă clatin, mâna sfântului mă prinde de subțiori și nu mă lasă. O simt. Este aievea. O mână puternică și adevărată".

(în Formula AS Nr. 659 / 2005)

Întâmpinarea moaștelor Sfântului Grigorie decapolitul la Deva

Sâmbătă, 12 septemrie 2015, la invitația Preasfințitului părinte Gurie, episcopul Devei și Hunedoarei, și cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului părinte Varsanufie, arhiepiscopul Râmnicului, Sfintele moaște ale Sfântului Grigorie decapolitul au ajuns în cetatea Devei, fiind așezate spre închinare în incinta Catedralei Episcopale „Sfântul ierarh Nicolae și Sfinții apostoli Petru și Pavel”.

După ce, acum două zile, Sfintele moaște ale Sfântului Grigorie decapolitul au poposit în Petroșani, iar în urmă cu o zi în Hunedoara, iată că în cea de-a treia zi a pelerinajului lor în Episcopia Devei și Hunedoarei a rânduit Bunul Dumnezeu să ajungă în Deva, la Catedrala Episcopală „Sfântul ierarh Nicolae”, unde au fost întâmpinate de Preasfințitul părinte Gurie, episcopul Devei și Hunedoarei, și de Preasfințitul părinte Andrei, episcopul Covasnei și Harghitei, înconjurați fiind de un sobor de preoți și diaconi și alături de numeroși credincioși veniți să aducă cinstire Sfântului Grigorie decapolitul.

Soborul de ierarhi, preoți și diaconi și poporul dreptcredincios au înconjurat apoi Catedrala Episcopală, însoțind în procesiune racla cu Sfintele moaște ale Sfântului

Grigorie decapolitul, care au fost așezate apoi la locul de închinare spre a fi cinstite de credincioși.

Preasfințitul părinte Gurie, episcopul Devei și Hunedoarei, în cuvântul de întâmpinare al delegației conduse de Preasfințitul părinte Emilian Lovișteanul, episcop vicar al Arhiepiscopiei Râmnicului, a adresat un cuvânt de mulțumire în special Preafericitului părinte Daniel, patriarhul Bisericii Ortodoxe Române și Înaltpreasfințitului părinte Varsanufie, arhiepiscopul Râmnicului, pentru bine-cuvântarea de a încredința venirea moaștelor Sfântului Grigorie decapolitul în eparhia hunedoreană. De asemenea, prea sfinția sa a mulțumit Preasfințitului părinte Andrei, episcopul Covasnei și Harghitei, pentru bucuria de fi în mijlocul credincioșilor hunedoreni la venirea Sfintelor moaște și Preasfințitului părinte Emilian Lovișteanul, episcop vicar al Arhiepiscopiei Râmnicului, pentru osteneala depusă în a însoți Sfintele moaște în acest minunat pelerinaj al lor în Episcopia Devei și Hunedoarei.

În cuvântul de învățătură, Preasfințitul părinte Emilian Lovișteanul le-a vorbit credincioșilor prezenți despre pătimirile Sfântului Grigorie decapolitul și despre atitudinea sa fermă în apărarea credinței strămoșești în fața ereziilor iconoclaste din timpul vieții sale, fiind pregătit în orice clipă să-și dea viața pentru demnitatea și păstrarea neclintită a dreptei credințe.

Toți credincioșii prezenți au putut apoi să se închine în pace și liniște la Sfintele moaște ale Sfântului Grigorie decapolitul, fiind încredințați de binecuvântarea și de mijlocirile sfântului în viața lor duhovnicească.

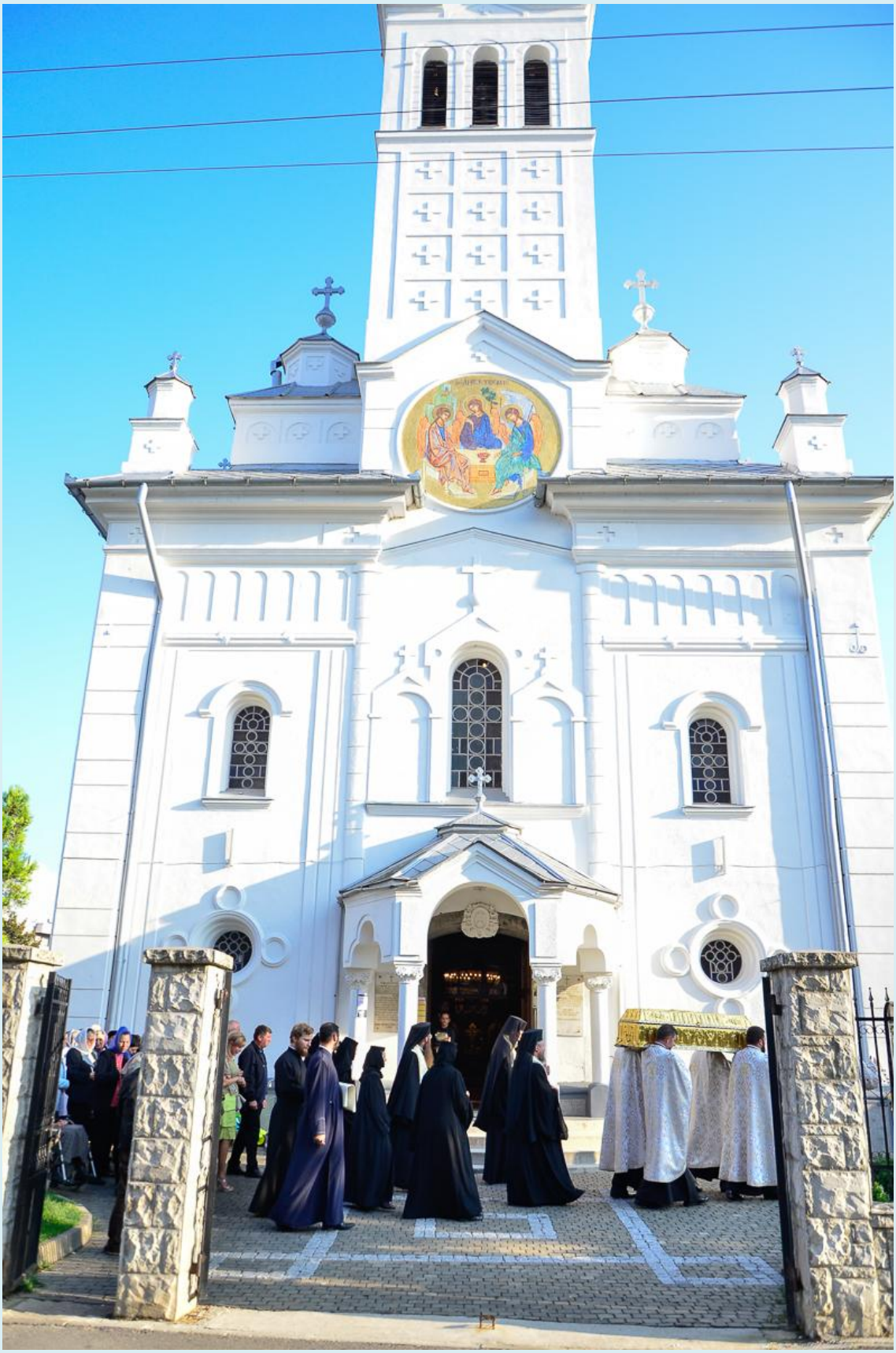

Mănăstirea Bistriţa - judeţul Vâlcea

Mănăstirea Bistrița, ctitorie a boierilor Craioveşti (Barbu, Banul Craiovei şi fraţii săi Pârvu vornicul, Danciu armaşul şi Radu postelnicul), a fost zidită între anii 1492-1494.

Ea se află în satul Bistrița aparţinând de comuna Costeşti din judeţul Vâlcea, pe pitoreasca vale a râului cu acelaşi nume. Prima atestare documentară a sa este un act din 16 martie 1494 al lui Vlad Călugărul.

Catapeteasma a fost realizată la Viena, din lemn de tei, aurită

Mănăstirea a fost distrusă din temelii de către Mihnea Vodă la 1509. Un document al vremii specifică că Mihnea Vodă, care lupta împotriva Craioveștilor, "*și mănăstirea lor, carea o făcuse ei pre râul Bistriții din temelie o au risipit*".

Este refăcută în timpul lui Neagoe Basarab între 1515 - 1519 tot de către boierii Craiovești.

Marele ban Barbu Craiovescu al Olteniei aduce de la Constantinopol cea mai de preț comoară a lăcașului, moaștele Sfântului Grigorie Decapolitul. *Trupul sfântului nu a putrezit niciodată și s-a dovedit purtător de mari daruri: vindecă bolile trupești și sufletești, aduc ploaia pe timp de secetă, lucru ce face ca lăcașul să fie asaltat de numeroși pelerini.*

Legenda spune că moaștele sfântului au fost cumpărate de Barbu Craiovescu de la un turc cu aur.Turcul bănuia că va lua o sumă importantă echivalentă cu greutatea moaștelor. Însă dragostea banului față de moaște are alt deznodământ: așezate pe un taler, într-adevăr cântăresc greu, dar când banul Craiovescu pune galbenii talerul se echilibrează la o sumă mică. Acest lucru face ca turcul să exclame:"Vezi, vezi, cum creștin la creștin trage".

Se mai spune că la 1763 când epidemia de ciumă cuprinsese Bucureștiul, este adusă racla cu moaștele Sfântului Grigorie Decapolitul în fața Mitropoliei, iar în urma rugăciunilor ținute ciuma a început să dea înapoi dispărând definitiv.

În anul 1656 Constantin Voievod, donează o raclă de argint în care să fie așezate sfintele moaște.

Remarcăm prezența lui "Mihai fugar" în toamna anului 1600 care cumpără "satul Costeștii moșnenesc" pe care-l dăruie mănăstirii.

Constantin Brâncoveanu donează mănăstirii un clopot , obiect de o inestimabilă valoare și icoana făcătoare de minuni a Sfintei Ana.

În urma cutremurului din anul 1810, lăcașul este afectat serios, lucru ce face ca în timpul domniei lui Gheorghe Bibescu și Barbu Știrbei, între anii 1846 - 1855 mănăstirea să fie rezidită.

La toate acestea se adaugă valoarea neprețuită a picturile interioare făcute de maestrul penelului românesc Gheorghe Tăttărescu în anul 1850. Pe pereți se află pictați ctitorii: Barbu Craiovescu, Constantin Brâncoveanu, Maria Doamna, Despina Doamna și Barbu Știrbei.

Dar mănăstirea Bistrița înseamnă pentru români și un focar de aleasă cultură. Viitorul domn Neagoe, nepotul Craioveștilor a fost printre primii veniți pentru a căpăta "în tinerețea lui cunostința de limbă și de literatură".

Se pare că aici ar fi fost tipărită prima carte în limba română, "Liturghierul" (comform unui hrisov al lui Mihnea Vodă a apărut la 10 noiembrie 1508). Încă din secolul XVII aici funcționează o școală, atestată documentar pe un manuscris a lui Constantin grămatic din satul Corbeasa-Vâlcea: "să se știe că am șezut la mănăstirea Bistrița ca să învățăm carte". Aici de-a lungul timpului s-au transcris numeroase cărți și hrisoave, iar unul din cele mai vechi acte

românești datând din 1573, de fapt al doilea după scrisoarea lui Neacșu din Câmpulung, a fost redactat tot la acest lăcaș.

Mai târziu, în 1620 Mihail Moxa scrie aici "prima istorie universală" de pe meleagurile noastre intitulată "Cronograful Țării Românești". Manuscrisul este descoperit la această mănăstire în 1845 de un filolog rus, V Grigorovici, care-l publică la Cazan în anul 1859. În prezent manuscrisul se află Moscova. Importanța lui constă în aceea că după ce autorul tratează la început probleme generale ale istoriei "universale", ajunge ca la final să vorbească despre "când s-a început a se descăleca Țara Moldovei". Vorbește printre altele de lupta lui Ștefan cel Mare de la Nicopole la care participă și "Mircea voievod cu rumânii". Pentru realizarea lucrării sale Mihail Moxa folosește importante documente ale epocii: Cronica lui Manasses, Cronografia pe scurt bizantino-slavă, Letopisețul sârbesc, Cronica anonimă bulgară.

O lucrare despre viața Sfântului Grigore Decapolitul este scrisă de Matei al Mirelor, un erudit născut în Egipt care studiază la Constantinopol și Moscova, refugiat la mănăstire în iarna anilor 1610 - 1611. Lucrarea are o prefață istorică importantă deoarece prezintă o scurtă cronică a războaielor lui Radu Șerban.

La chemarea episcopului de Râmnic, Ilarion, vine și-și desfășoară activitatea la Bistrița între 1694 - 1704 Alexandru Dascălul. I se atribuie lucrările: Otocenic sau Patetic, Cheia înțelesului, O odă pentru cititori și "gogiomanii" Bisericii Sfântului Nicolae din Scheii Brașovului.

Cei care au contribuit substanțial la îmbogățirea culturii românești strâns legați de Bistrița prin numeroasele copii și traduceri după manuscrise, sunt numeroși. Menționăm pe Teofil (Evanghelie învățătoare - 1644), Teofan (Psaltire slavonă - 1619), Ilarion (Psaltire cu tâlc), Ștefan ieromonahul (Cazania"" - 1724), Ioachim din Bărbătești - gramatic (Istoria Troadei - 1766). De remarcat că Ștefan ieromonahul, cel care mai târziu ajunge mitropolitul Țării Românești, este fiu al meleagurilor vâlcene născut la Râmești - Horezu, după ce mai întâi a fost pisar la Bistrița și călugăr și egumen la mănăstirea Tismana.

Despre importanța cărților aflate în biblioteca mănăstirii Bistrița în dezvoltarea culturii noastre naționale, despre truda, dăruirea și iscusința cărturarilor timpului, iată ce spunea ***Alexandru Odobescu*** într-un raport prezentat Ministrului Cultelor:***"Prin unele din aceste mănăstiri și mai ales în Bistrița și în Cozia, am găsit, între altele, și câteva cărți care nefiind de trebuință***

seviciului bisericesc, stau aruncate în neîngrijire și amenințând a se perde. Aceste cărți însă, manuscripte și tipărite, sunt de o importanță mare pentru limba noastră și cea slavonă, precum arta tipografiei în țară la noi: sunt rare și care lipsesc din Bibliotheca națională".

Remarcăm că în anii 1877 - 1888 pe durata Războiului de independență aici a funcționat un spital militar. Tot aici între anii 1883 - 1898 a funcționat o școală militară.

Până în anul 1948, la această mănăstire a funcționat diferite școli, în special pentru fete, chiar și o școală normală pentru pregătirea de institutoare pentru școli primare. Pregătirea școlară a fost desființată odată cu instaurarea regimului "popular democratic". Remarcăm faptul că aici în mănăstire a existat un atelier renumit de confecționat covoare "persane" (zona fiind renumită prin oierit). De asemeni, aici se mai află un dispensar, care se ocupa de sănătatea locuitorilor comunei Costești și a muncitorilor forestieri, condus cu multă pasiune de o doctoriță-călugăriță, aceasta fiind trimisă la studii de obștea de călugărițe. În anul 1959, mănăstirea este desființată și călugărițele trimise "acasă".

A urmat o perioadă oarecum benefică pentru o categorie de copii loviți de soartă, copii cu deficiențe mentale mai puțin sau mai mult grave, oligofreni în termeni medicali, când în clădirile mănăstirii a funcționat, și mai funcționează, o școală specială pentru aceștia. Au fost instruiți aici serii de copii, atât teoretic la nivelul lor de înțelegere, dar mai ales practic. Sub îndrumarea unor maiștri, de excepție dat fiind ucenicii cu care lucrau, aceștia au realizat mobile din lemn masiv sculptat, lucrări care au luat calea exportului.

Însă în anul 1984, prin străduința Preasfințitului Gherasim, episcopul Episcopiei Vâlcii, Argeșului și Oltului, pentru viața monahală a acestui așezământ s-au ivit noi orizonturi, acesta reușind să reînoade vechiul fir, reînființând mănăstirea. A refăcut clădirile și sub pretextul inființării unui muzeu al tipografiei, încet, încet așezământul a fost repopulat. După anul 1989, viața monahală a căpătat noi valențe.

Din anul 1999, stăreția mănăstirii a luat sub conducerea ei și Mănăstirea Arnota, prin transformarea acesteia din mănăstire de călugări în mănăstire de maici.

N.B. La 10 septembrie 1948, regimul comunist ia măsura deportării a două sute de călugărițe greco-catolice de la mănăstirile din Obreja și Jucu la Mănăstirea Bistrița, unde au fost supuse presiunii de a abandona Biserica Română Unită cu

Roma. După câtva timp stareța ortodoxă a informat autoritățile comuniste că mai multe maici ortodoxe înclină să treacă la catolicism, fiindcă maicile din Ardeal câștigaseră simpatia și respectul lor. În consecință a fost interzis contactul dintre maicile ortodoxe și cele greco-catolice, care au fost treptat dispersate în alte locații, iar superioarele lor arestate de către Securitate.

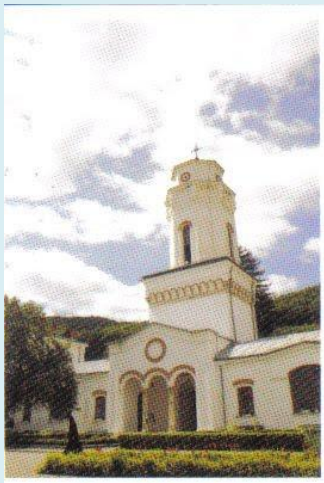

Sfânta Mănăstire Bistrița-Vâlcea

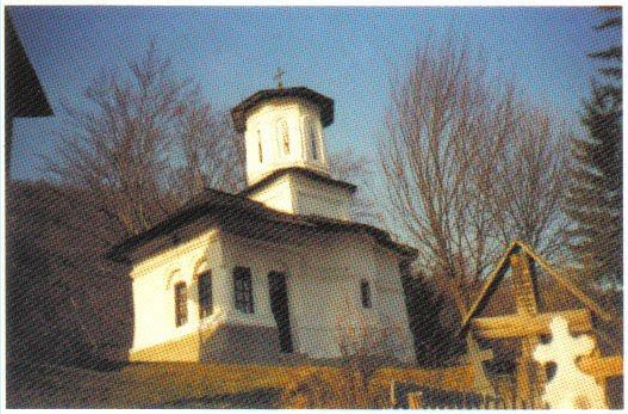

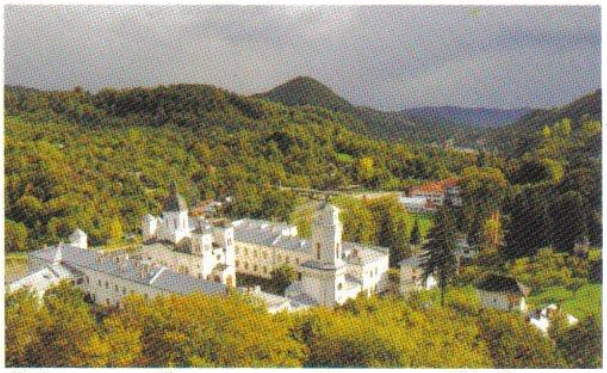

Sfânta Mănăstire Bistrița-Vâlcea

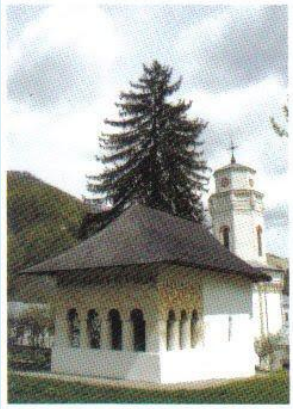

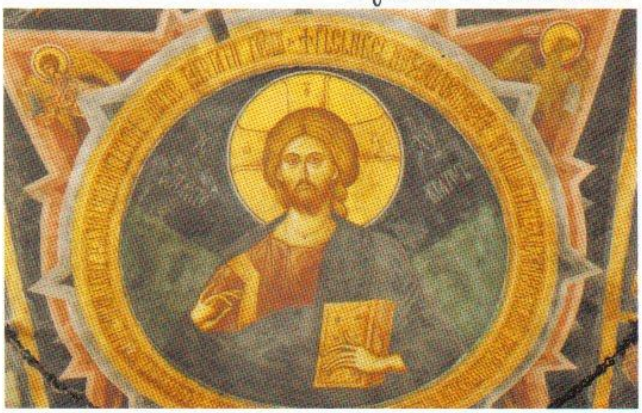

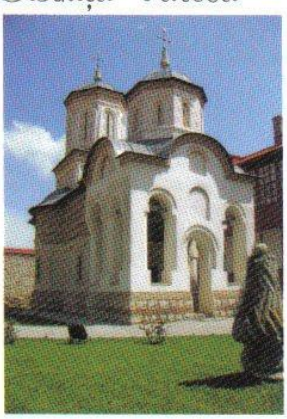

Arhimandritul Veniamin Micle - Peştera Sfântului Grigorie, decapolitul

Peştera Sfântului Grigorie decapolitul, aflată în purtarea de grijă a maicilor de la Mănăstirea Bistriţa - judeţul Vâlcea, ocupă un loc particular printre celelalte peşteri din ţara noastră. ***Numele acesteia nu vine de la locul de nevoinţă al sfântului, ci de la faptul că aici se adăposteau, în vreme de necaz, Sfintele sale moaşte.***

Aspectelor naturale, ca poziţia între stânci abrupte, drumul greu accesibil şi intrarea caracteristică, se adaugă şi importantul rol avut în istoria poporului român, împletindu-şi existenţa cu viaţa strămoşilor noştri. Chiar în prima atestare documentară, ea apare ca loc de adăpost şi refugiu în faţa urgiilor revărsate peste glia străbună.

La început, vatra de sihăstrie a pustnicilor de pe Valea Bistriţei, Peştera Sfântului Grigorie decapolitul devine, în a doua jumătate a secolului al XV-lea, salvatoarea tezaurului şi a locuitorilor sfintei mănăstiri fondate de boierii Craioveşti.

Galeriile întunecoase răsfirate înlăuntru ei, amenajate cu multă iscusinţă de călugării bistriţeni, devin cele mai sigure tainiţe pentru comorile de artă, documente ctitoriceşti şi voievodale, creaţii culturale şi de spiritualitate ortodoxă.

Fără ea, "multe dintre comorile păstrate s-ar fi risipit ca cele din alte mănăstiri", afirmă Alexandru Odobescu.

De-a lungul istoriei, Peştera Sfântului Grigorie decapolitul ocroteşte viaţa unor personalităţi ilustre şi oferă spaţiu de pustnicie pentru numeroşi călugări, retraşi în acea singurătate, unde practicau asceza monahală şi creau valoroase opere culturale, iar în bisericuţele din stâncă, oficiau sfintele slujbe pentru folosul întregii omeniri.

Mai presus de orice, Peştera Sfântului Grigorie Decapolitul evocă un fragment din zbuciumata istorie a poporului român, care a înfruntat obstacolele şi a biruit greutăţile, străbătând cu înţelepciune şi dârzenie drumul vieţii, deşi uneori a fost mai prăpăstios decât cel care urcă peste stânci spre Peşteră.

Peştera Sfântului Grigorie Decapolitul - de-a lungul istoriei

Potrivit unei tradiţii consemnate de ***arhimandritul Chiriac Râmniceanu, Peştera Sfântului Grigorie Decapolitul a fost descoperită de "un cioban vânător, mai înainte de a fi fost zidită sfânta Mănăstire Bistriţa".***

Cunoscută din vechime, documentar este menţionată abia la începutul secolului al XVII-lea. De atunci şi până astăzi, numeroşi oameni de ştiinţă şi cultură au făcut interesante comunicări despre acest spaţiu subteran, bogat în evenimente istorice şi trăiri spirituale, aparţinând strămoşilor noştri.

Primul care vorbeşte despre Peştera Sfântului Grigorie Decapolitul este ***mitropolitul Matei al Mirelor***, refugiat aici din egumena de la Mănăstirea Dealu, fiind constrâns de evenimentele provocate de năvălirea în Ţara Românească a principelui Transilvaniei Gabriel Bathory (1608-1613), la finele anului 1610.

În Cronica sa, citim: ***"Iar noi, orfani de domn, în spelunci şi munţi, cum zice Pavel, şi în găurile pământului ascunzându-ne, temându-ne de înfăţişarea lui Bathory Gabor; lipsiţi, apăsaţi, maltrataţi, aşteptând vreme de bace, dacă va fi voia lui Dumnezeu; stăpâniţi deci de aceste lipsuri grozave şi luptându-ne cu ele, mergând din loc în loc şi întorcându-ne, am venit în Mănăstirea zisă Bistriţa, unde aflând o peşteră foarte mare, în care nu puteau pătrunde vrăjmaşii."***

La mijlocul secolului al XVII-lea, peştera este vizitată de ***arhidiaconul Paul de Alep.*** În opera sa, concepută cu ocazia călătoriei sale, ca însoţitor al patriarhului Macarie al Antiohiei prin Ţara Românească, scrie: ***"Când ne-am urcat să vedem acea peşteră, ne-am suit pe o singură potecă, unul câte unul, pe un urcuş greu, având în dreapta noastră o prăpastie înspăimântătoare până jos la albia râului. Din această cauză, pe cea mai mare parte a drumului, ei pun balustrade prinse din copac în copac. Am ajuns la acel loc cu mare greutate şi cu multă osteneală.***

De la povârnişul dealului până la peşteră, cam cât o aruncătură de piatră, sunt nişte scânduri lungi şi înguste ca de podeţ, slujind drept balustrade; când se tem de vreo primejdie, le ridică. Şi aici stau în siguranţă, că nici chiar dracii nu-şi pot face drum la ei.

La poartă sunt două ferestruici de fier, prin care am pătruns ca animalele, în patru labe; şi am continuat să înaintăm de-a lungul tunelului, unul câte unul, la lumina torţelor, până ce eram aproape morţi de oboseală. În sfârşit, am ieşit

într-un loc întins şi neted, unde am cercetat cu evlavie biserica clădită într-o mare înfundătură ce comunica cu exteriorul, şi alături de ea este o chilie curată, locuită întotdeauna de un călugăr.

Lângă biserică, la răsărit, este o altă înfundătură mare, care comunică cu exteriorul şi cu valea, unde, după cum se spune, numai în zori pătrunde o rază de soare. În peşteră este un izvor cu apă limpede, care curge mereu din plin. Acest loc nu are nimic de jur împrejur, ci numai un munte înalt şi râpos, care se ridică dincolo de râu."

Călătorul antiohian mai precizează că, în vremuri de primejdie, domnitorul ţării trimite aici soţia şi avuţiile sale, iar aprovizionarea se face prin deschizătura dinspre Cheile Bistriţei, cu ajutorul unui scripet.

Ajuns ***mitropolit al Ţării Româneşti, Neofit I Cretanul*** (1738-1753), întreprinde două călătorii pastorale prin ţară, în anii 1746 şi 1747, vizitând şi Eparhia Râmnicului. Ierarh cu multiple preocupări culturale, redactează, în drumul său un interesant "Jurnal", care cuprinde valoroase însemnări despre monumente şi localităţi, precum şi numeroase inscripţii şi pisanii bisericeşti.

În prima sa călătorie, mitropolitul ajunge şi la Peştera Sfântului Grigorie Decapolitul, despre care notează: ***"Mai sus puţin de mănăstire, ca la un sfert de oră, şi tot pe malul drept al râului Bistriţa, ce curge de la miazănoapte la miazăzi, se află o peşteră foarte sigură, în care am intrat şi noi, şi ne-am minunat; fiindcă intrarea ei este într-un loc râpos, şi înlăuntru nu poate intra cineva decât plecându-se; apoi la vreo doi stângeni de asemenea intrare, se întâlneşte o poartă de fier, şi la alţi cinci stângeni altă poartă de fier. Mergând însă cineva şi mai înlăuntru, află lumină şi atâta spaţiu că ar putea să încape peste două mii de oameni. Aici se află înlăuntru şi două biserici şi izvor de apă, şezând şi un ieromonah pentru serviciul divin. Şi ca să zic pe scurt, această peşteră este o fortificaţie pentru locuitorii de acolo."***

În anul 1769, Peştera Sfântului Grigorie Decapolitul este menţionată într-un hrisov emis de Grigorie III Ghica (1763-1769), voievodul Ţării Româneşti. ***Izbucnind războiul ruso-turc (1768-1774), egumenul de la Mănăstirea Bistriţă, ieromonahul Grigorie (1768-1774), ascunde în peşteră moaştele Sfântului Grigorie Decapolitul, pentru a nu fi profanate sau răpite.***

Ţara Românească intrase sub stăpânirea beligeranţilor, iar mănăstirile erau jefuite. *Din această cauză, la 12 septembrie, domnitorul împuterniceşte conducerea mănăstirii să caute "în ţară" patru oameni de încredere spre "a-i rândui pază la peşteră, unde se află Sfintele Moaşte ale Sfântului cuvios Părinte Grigorie Decapolitul".*

Tot în secolul al XVIII-lea, peştera este menţionată în "Genealogia Cantacuzinilor". Redactorul ei, ***banul Mihai Cantacuzino***, tratând despre fondarea Mănăstirii Bistriţa, relatează că este zidită la ***"poalele unui munte înalt, în care munte este o peşteră foarte ciudată. Are într-însa trei gârliciuri, şi toate răzbat într-o largă spărtură în coasta muntelui, la care loc se luminează peştera. Dar a intra sau a ieşi pe la acea spărtură nu se poate, pentru că în toate părţile, şi în sus şi în jos, este râpă, ca şi cum ar fi muntele într-adins tăiat, şi împotriva spărturii este alt munte râpos, printre care munţi curge apa Bistriţei, căzând din piatră în piatră, are o vedere frumoasă şi face un sunet nostim. În maidanul acelei spărturi, pot încăpea ca la şaptezeci de oameni. Sunt două odăi şi două paraclise în peşteră, în care, după ce banul Barbu Basarab a îmbătrânit, s-a călugărit şi acolo a schivnicit până la moartea sa."***

Un mare cărturar al monahismului românesc, ieromonahul Dionisie Eclesiarhul, cunoscut în istoria culturii naţionale ca poliglot, miniaturist, caligraf şi cronicar, a lăsat posterităţii o imagine ilustrată a Peşterii Sfântului Grigorie Decapolitul.

Volumul al II-lea de acte şi hrisoave din arhiva păstrată în Mănăstirea Bistriţa, redactat în anul 1796, cuprinde şi un document referitor la "mile şi scutiri" domneşti privind "Schitul Peşteră"; caligrafiat artistic, frontispiciul actului voievodal este ornamentat cu peisajul peşterean, surprins de pe stânca malului opus al râului.

Se observă o scară de lemn prevăzută cu un mecanism care permitea ridicarea ei în caz de pericol; uşa de fier; Biserica Sfinţii Arhangheli, imaginată cu turlă, desigur intervenţia miniaturistului pentru a indica locaşul de cult; o chilie, separată de biserică, în a cărei apropiere se află un dispozitiv, asemănător unui fus de puţ cu roată, de care atârnă o funie şi o găleată. Cu ajutorul acestei instalaţii scoteau călugării apa din albia Bistriţei şi ridicau diferite materiale, metoda practicată până în secolul al XX-lea de monahii Manăstirilor de la Meteora, din Tesalia. Stâncile din jurul peşterii sunt acoperite cu brazi şi tufişuri, printre care zboară păsări şi mişună şerpi.

Peştera Sfântului Grigorie Decapolitul apare şi într-un document din 7 aprilie 1797, prin care ***domnitorul Alexandru Ipsilanti*** (1796-1797) miluieşte sihăstria de aici, după exemplul înaintaşilor săi. Printre altele, se spune: ***"Fiindcă Schitul Bistriţa din Vâlcea, ce este în peştera de 50 de stânjeni, la care este hramul Sfinţilor Arhangheli, unde locuiesc părinţi sihastrii, cu un trai foarte greu, apa o trag acolo sus din pârâul de jos, de 80 de stângeni", este scutit de "dijmărit 50 de***

stupi, 50 de oi, şi să ia anual din vama judeţului 50 de taleri; să mai ia 20 de taleri anual de la vinărici şi să ţină doi oameni scutiţi".

În secolul al XIX-lea, Peştera Sfântului Grigorie Decapolitul trece în literatură. În anul 1842, ***poetul Grigore Alexandrescu*** (1810-1888) întreprinde, împreună cu Ion Ghica (1817-1897), o călătorie prin ţară, pentru vizitarea monumentelor istorice şi naturale, printre care şi Mănăstirea Bistriţa.

Conduşi la peşteră de un călugăr vârstnic, scriitorul relatează: ***"Ne trebui mai mult de un ceas până să ajungem, poteca era strâmtă, înainte şi în dreapta prăpăstii, în vale râul ce poartă numele mănăstirii, împotrivă stânci râpoase şi goale, şi în stânga peştera, în care intrarăm pe brânci ca într-o vizuine, cu toate că înlăuntru e destul de largă. Fiecare dintre noi ţinea câte o făclie aprinsă. Înlăuntru peşterii sunt două mici altare în faţa prăpastiei."***

Poposind la Mănăstirea Bistriţa în anul 1858, ***scriitorul Alexandru Pelimon*** (1822-1881), cunoscut pentru călătoriile sale, este condus de ieromonahul Roman la monumentele din zona: Mănăstirea Bistriţa, Schitul Păpuşa, Cheile Bistriţei şi Peştera Sfântului Grigorie Decapolitul.

Lucrarea sa, "Impresiunii de călătorie în România", redă sugestiv excursia la peşteră, relatând: ***"Ne urcarăm pe poteci până la brâul dealului situat la capătul mănăstirii şi ajunserăm la gura grotei, care are la intrare-i o portiţă. Aici găsirăm mai mulţi vizitatori care, ca şi noi, tocmai intrau. Aprinserăm mai multe***

făclii şi ne puserăm a parcurge prin toate părţile şi a cerceta deosebitele stânci boltite în piatră, unde domnea tot acel întunerec care fu în grota cea de la Dâmboviţa. Forma însă a acestei de aici este altfel, precum şi pământul de o altă natură.

Stalactite lipsesc sau sunt foarte puţine şi neînsemnate, înlăuntrul grotei se află acel întunerec şi o nespusă umiditate. Se găsesc două mici paraclise zidite înlăuntrul ei, şi un mic râuleţ care izvorăşte şi se pierde prin atâtea învârtituri şi deosebitele canaluri formate de natură.

Într-o parte mai cu seamă, bolta lua, din cauza umidităţii, un desen foarte admirabil, parcă ar fi construită toată dintr-o marmură cu vinetele; şi mii de lilieci, atârnaţi unii de alţii ca nişte ciucuri şi agăţaţi de colţurile bolţilor şi prin toate unghiurile, începură a zbura împrejurul nostru, îndată ce pătrunseră la ei lumina făcliilor.

Admirarăm mult această minune şi, după ce trecurăm de câte două ori prin fiecare parte sau prin fiece boltitură, ieşirăm cu toţii dintr-însa şi traserăm în urma noastră portiţa de la intrare. Ne coborârăm iarăşi pe acele drumuleţe făcute în piatră sau potecile pe unde suisem, până ajunserăm dinaintea unor stânci mari aruncate de timpuri în mijlocul apelor."

Primele date istorice despre Peştera Sfântului Grigorie Decapolitul provin de la *cercetătorul Alexandru Odobescu* (1834-1895), *apreciatul iniţiator al studiilor arheologice din ţara noastră.* Având misiuni ştiinţifice, vine de trei ori la Bistriţa,

între anii 1858-1861. În 1860, împuternicit de Ministerul Cultelor şi Instrucţiunilor Publice, descrie şi cataloghează toate obiectele de patrimoniu cultural şi artistic din mănăstirile judeţelor Argeş şi Vâlcea.

Atunci vizitează şi peştera, despre care spune: ***"În dosul mănăstirii, dar sus pe râpă şi la un loc mai puţin accesibil, este o peşteră, în care se intră de-a buşelea, printr-o crăpătură îngustă; îndată însă peştera se lărgeşte, formând bolţi înalte şi uneori suprapuse cu felurite accidente de teren, cu scurgeri împietrite şi chiar cu o cisternă firească în fundul unei cavităţi.***

Aici, din vremi nememorate, au locuit pustnici; aici s-au păstrat în vechime Moaştele Sfântului Grigorie Decapolitul; aici, în sfârşit, s-au pus la adăpost, în timpuri de jafuri şi de invazii, obiectele de preţ ale mănăstirii, astfel încât astăzi găsim la Bistriţa mai multe odoare şi cărţi vechi decât în alte mănăstiri.

Osebit de tradiţie însă nu avem altă mai veche mărturisire despre locuirea acestei peşteri, decât capela ce s-a zidit la anul 1637, de către mitropolitul ţării Teofil, sub patronajul Sfinţilor Voievozi, la un loc unde peştera se deschide la lumină printr-o gură largă, drept deasupra unei râpe înalte ce dă perpendicular în râu. Această capelă s-a dărâmat, şi în locu-i s-a făcut alta care poartă următoarea inscripţie, ce se găseşte încă acolo pe o piatră săpată cu multă inexperienţă de sculptură şi de stil:
"Această sfântă biserică este zidită de mitropolitul Teofil la leat 7145, şi rămâind la pustiire şi de tot la risipire; iar la leat 7245, robul lui Dumnezeu Macarie ieromonahul o a dres mai de iznoavă prefăcut.. şi a părinţilor Rafail

Ieromonahul şi Ivana veşnică pomenire. Am scris eu, Macarie ieromonahul, la 1732, iunie 3."
Pe la anul 1828 a ars şi această bisericuţă cu chiliile ce se făcuse alături, şi în care locuia schivnicul Ilarion, cel din urmă călugăr peşterean; de atunci s-a mai reparat numai capela de piatră, învelindu-se cu şindrila, şi s-a zugrăvit pe la anul 1831, dar acum a rămas şi ea cu totul pustie. Nici chiliile, nici scripetul, pe care se ridica în vechime sicriul Sfântului Grigorie şi celelalte odoare, nu mai există.

Vechea credinţa tradiţională, ce privea acea sfinţită peşteră ca o protectoare a mănăstirii din vale, a pierit împreună cu nevoia de refugiu şi cu frica urgiilor din timpurile barbare; peştera, cu întunecimile ei misterioase, cu bolţile-i locuite de mii de lilieci, a rămas numai ca o curiozitate pitorească pentru vizitatorii localităţii; dar pentru arheolog ea păstrează încă multe preţioase amintiri; fără ea, poate ne-ar fi astăzi greu a constata prin obiecte existente, vechi relaţii şi însemnate producte ce dovedesc cultura strămbunilor noştri". Pe lângă cele două biserici din Peşteră, Alexandru Odobescu menţionează şi ***"locul unde voia Ştirbei să facă încă una".***

Contemporan cu Alexandru Odobescu, ***francezul Lancelot, pasionat călător***, vizitează Peştera Sfântului Grigorie Decapolitul în anul 1860; el consemnează unele relatări ale localnicilor, potrivit cărora, nişte vânători îndrăzneţi, urmărind o ursoaică, au pătruns în peşteră, transformând-o în adăpost.

Ulterior, ***"peştera a fost locuită, în vremile vechi şi uitate, de pustnicii de prin aceste părţi, şi se poate admite chiar că, ea să fi fost locuită, cu mult mai înainte de oameni preistorici, de aşa numiţii locuitori ai peşterilor".***

În continuare, el menţionează "***ruinele a două paraclise, unul zidit, având şi chilii împrejur, şi altul săpat în piatră***", iar "***călugării asceţi, care locuiau în acel mic schit, scoteau apă cu urciorul legat de funie, din apa Bistriţei care trece prin fundul acestei prăpăstii.***"

De asemenea, autorul mai precizează că: "***în vremuri de grea cumpănă, de năvăliri duşmane, de urgie şi de jafuri, de sabie şi foc, aici se ascundeau călugării de la Mănăstirea Bistriţa, cu odoarele preţioase, cu actele şi documentele, cu cărţile şi manuscrisele Mănăstirii"***, dar acum "***totul este în ruină. Peştera nu mai este astăzi locuită de oameni.***"

Învăţatul arhimandrit Ghenadie Enaceanu, publicând în anul 1876 "Notele de călătorie ale mitropolitului Neofit I", redă şi câteva informaţii despre Peştera Sfântului Grigorie Decapolitul, aşa cum arată atunci: ***"În această peşteră, astăzi se află numai uşa de fier cea dintâi, a doua lipseşte. Înlăuntru se mai află o bisericuţă şi chilia unui ascet care, murind mai în anii trecuţi, s-a înmormântat lângă chilia sa. Bisericuţa, deşi în stare de ruină, reprezintă antichitate, şi poate să fie tot aceea văzută de mitropolitul Neofit; chilia este însă o construcţie cu totul modernă. Atât bisericuţa cât şi chilia sunt expuse la soare, într-un loc foarte râpos, iar calea ce conduce aici este pe sub pământ."***

Ales episcop al Râmnicului, Ghenadie Enaceanu desfăşoară o vastă activitate pastorală, cercetând parohiile şi mănăstirile din eparhia sa; în anul 1890 se află la Mănăstirea Bistriţa. În lucrarea sa, "Vizite canonice", relatează că: ***''În muntele dinspre miazănoapte sus şi în paralel cu albia Bistriţei este o peşteră veche, unde s-a păstrat la vremi moaştele Sfântului Grigorie Decapolitul, care peşteră se compune dintr-o sală lungă şi înaltă, având lumină prin crăpăturile stâncilor, cu o intrare largă numai de un metru pătrat. în gura are tocul şi uşa ferecate în fier. Astăzi a ajuns adăpostul liliecilor care, ziua în număr enorm de mare, stau atârnaţi unul de altul ca nişte candelabre şi de peretele ce compune tavanul peşterii, iar noaptea, umplu spaţiul dimprejur, culegând nictiridele de tot felul."***

La sfârşitul secolului al XIX-lea, peştera este vizitată de scriitorul şi ***publicistul Alexandru Vlahuţă*** (1858-1919) care face o călătorie prin ţară. Impresiile culese le publică în anul 1901 sub titlul "România pitorească", unde scrie despre peşteră următoarele: ***"Chiar din spatele mănăstirii intri în Cheile Bistriţei, în lumea prăpastiilor şi vâltorilor: tot muntele e crăpat de sus până jos, şi pe fundul acestei tăieturi, între înalţii pereţi de piatră, s-azvârle Bistriţa, vijelios bătându-şi apele de stânci, c-un zgomot asurzitor.***

În peretele din dreapta, la o înălţime ameţitoare, deasupra torentului se deschide Peştera Sfântului Grigorie Decapolitul. O potecuţă cu trepte scobite în piatră te duce de-a lungul cheilor, pe sub creasta muntelui, la gura unei vizuini înguste, prin care de abia te strecori şi mergi târâş prin întunerec ca vreo zece paşi până dai sub o boltă înaltă care primeşte puţină lumină de afară prin crăpăturile peretelui din dreapta; apoi te coborî pe sfârmituri de piatră în tinda peşterii, la paraclisul Sfântului Grigorie; de aici se despart două hrube adânci, întunecoase; una "a liliecilor", unde într-adevăr huzuresc aceşti zburători ai nopţii ca în propriul lor domeniu, alta "a chiliei", care te suie prin tot felul de cotituri la o chilioară părăsită, cu icoane şterse, cu pereţi afumaţi, acoperiţi de vechi pisanii - urmele pustnicilor care, retraşi de lume, şi-au închis viaţa de bunăvoie în tainiţele acestea umede şi întunecoase."

Episcopul Atanasie Mironescu al Râmnicului (1898-1909), cu ocazia participării la hramul din 1903 al Mănăstirii Bistriţa, vizitează Peştera Sfântului Grigorie Decapolitul. Reporterul însoţitor prezintă în paginile revistei "Cuvântul Adevărului" impresii din această excursie: ***"Spre nord de mănăstire, pe malul drept al albiei se ridică Muntele Bistriţa, pe care şerpuieşte o cărare ce duce la peşteră. Suişul e greoi. De la un loc, cărarea se pogoară pe un povârniş prapăstios repede spre gura peşterii. La capătul cărării, o scară de fier bine fixată ajută coborârea.***

La intrare, o uşă căptuşită cu fier, aşezată în tocuri groase de stejar şi întărite în stâncă, înfăţişează vizitatorului, deja tulburat de înălţimile fioroase din trecere, o deschizătură întunecoasă sub stânci. Treci apoi într-o intrare mai joasă de un stat de om, aşa că pentru a înainta trebuie pe unele locuri să-ţi incovi mult corpul.

Strâns de stânci într-un spaţiu aşa de mic, o icoană de nimicnicie ţi se înfăţişează în minte, şi o înfiorare zguduitoare te cuprinde, şi când ai pierdut nădejdea de a da de sfârşitul acestei intrări subpământene, deodată năpraznic

spaţiul se lărgeşte şi se înalţă înfăţişând privirii încăperi îndemânatice, locuinţe ale unor fiinţe fantastice din peşteră."

Tot de la începutul secolului se păstrează o descriere a peşterii, datorită *protoiereului Meletie Rautu*, inclusă în lucrarea sa "Monografia eclesiastică a judeţului Vâlcea", tipărită în anul 1908, unde citim: *"Pe coasta muntelui din stânga râului Bistriţa, pe o potecă mai mult sau mai puţin practicabilă, pe unde o singură greşeală de pas te aruncă în prăpastia matcii, după un sfert de oră de obositor urcuş, te trezeşti în faţa unui prag de stâncă, şi pe o scară de fier te pogori într-un fel de anticameră cu o latură deschisă deasupra prăpastiei, de unde spre stânga te strecori mai mult pe brânci, pe un gârliciu cu pereţii lustruiţi de coatele şi, şoldurile milioanelor de locuitori din toate veacurile, până ajungi la o uşă strâmtă de stejar căptuşită cu plăci de fier.*

Mai departe mergi prin întortocheatele galerii în fundul cărora găseşti o biserică în miniatură, săpată în pereţii grotei, în care se mai păstrează urmele chipurilor zugrăvite şi ale sfintelor împărţiri, precum şi mica ascunzătoare din dreapta tâmplei. În această peşteră şi, îndeosebi, în această bisericuţă, de foarte multe ori s-au ascuns şi păstrat moaştele Sfântului Grigorie Decapolitul, toate odoarele sfinţite şi tot avutul transportabil al sfintei Mănăstiri Bistriţa.

Însă mâna sacrilegă a celor de neam bun, dar rău obişnuiţi, n-a cruţat nici aceste sfinte locuri, căci nu e chip de sfânt, nici colţ de latură, pe care să nu vezi sute şi mii de iscălituri ale acelora care prin acte de tot felul vor să-şi eternizeze numele."

De asemenea, autorul spune că peştera este ***"o catacombă minunată, care permite omului a se plimba ceasuri întregi prin interiorul munţilor, şi care a oferit loc de adăpost sigur oamenilor şi sfintelor odoare ameninţate la vremi vitrege de furia duşmanilor lacomi de sânge creştinesc şi nesăţioşi de avuţii româneşti."***

Peştera Sfântului Grigorie Decapolitul - cărăruia spre peşteră şi intrarea în aceasta spre Peştera Sfântului Grigorie Decapolitul se pleacă din Mănăstirea Bistriţa. În partea vestică a ansamblului arhitectonic, câteva coloane de piatră cioplită prefaţează gangul deasupra căruia se înalţă monumentala clopotniţă.

Trecerea pe sub clopotniţă conduce în exterior, unde o admirabilă perspectivă se deschide spre Muntele Bistriţa, la poalele căruia domină castani seculari care, potrivit tradiţiei, au fost plantaţi de însuşi Sfântul Nicodim de la Tismana (+1406), în secolul al XIV-lea, când a venit să cerceteze sihaştrii adăpostiţi prin peşterile învecinate.

Astăzi, urcarea spre Peştera Sfântului Grigorie Decapolitul este mult mai uşoară şi plăcută. La data de 19 septembrie 1940 a început construirea actualei poteci, săpată în stâncă sau nivelată unde a permis terenul. De-a lungul ei, balustradele împiedică prăbuşirea în prăpăstiile adânci ale defileului din Cheile Bistriţei.

Condiţiile actuale permit vizitatorului să admire natura înconjurătoare, cu frumuseţi şi forme fantastice, mai ales că "nici o zonă nu se impune în relief cu

atâta personalitate, nu imprimă peisajului vigoare şi farmec ca rocile calcaroase", cum afirmă un mare cunoscător al frumuseţilor patriei noastre.

În faţa deschiderii înguste şi joase, care duce spre o lume subterană, necunoscută, în sufletul fiecăruia se nasc sentimente şi emoţii greu de exprimat; trăite intim, mărturisite sau redate în scris, amintesc de ***arhidiaconul Paul de Alep*** care recunoaşte că: ***"Nu ne venea să dăm crezare simţurilor noastre când am ieşit la lumina zilei şi ne-am coborât din nou la mănăstire."***

Chiar la intrare, impresionează uşa, pavăza contra nepoftiţilor. În vechime, când peştera adăpostea numeroase obiecte artistice şi culturale de valoare inestimabilă, intrarea era foarte bine păzită. ***La mijlocul secolului al XVII-lea, mitropolitul Neofit I menţionează două uşi. El scrie: "La vreo doi stânjeni de la intrare se întâlneşte o poartă de fier, şi la alţi cinci stânjeni, altă poartă de fier."***

Peste o sută de ani, Alexandru Pelimon relata că "*la gura grotei*" se află "*o portiţă*", despre care, francezul Lancelot zice că era "*uşa ferecată cu fier*". Ghenadie Enaceanu, cu ocazia vizitei din anul 1890, spune că: *"La gură, are tocul şi uşa ferecate în fier."*

În anul 1903, o descriere mai amănunţită face episcopul Atanasie Mironescu, consemnând că, *"la intrarea în peşteră, o uşă căptuşită cu fier, aşezată în tocuri groase de stejar şi întărite în stâncă, înfăţişează vizitatorului, deja tulburat de înălţimile fioroase din trecere, o deschizătură întunecoasă sub stânci."*

Relatare asemănătoare aflăm şi la protoiereul Meletie Rautu, care menţionează *"o uşă strâmtă de stejar, căptuşită cu plăci de fier"*. Un locuitor al Bistriţei, Baranguta Damian, povesteşte că uşa respectivă a fost azvârlită de un răufăcător în albia râului, unde a stat mult timp, apoi a dispărut. Ulterior a fost confecţionată uşa actuală din ţevi metalice, cu o cruce de fier aplicată, montată într-un toc solid, fixat între stânci. În vechime, pentru asigurarea pazei dinlăuntru, uşile erau baricadate prin interior cu bare mari de lemn.

Arhidiaconul Paul Alep este primul care descrie *"intrarea anevoioasă"* în peşteră. Unii au numit-o *"un fel de anticameră, cu o lature deschisă deasupra prăpastiei"*; alţii, *"un tunel foarte jos, care nu-ţi permite mersul normal, ci numai foarte aplecat"*.

Mitropolitul Neofit I precizează că "*intrarea ei este într-un loc râpos*", unde nu poate pătrunde "*cineva, decât aplecându-se*", iar Grigore Alexandrescu spune că "*intrărăm pe brânci ca într-o vizuină*". Alexandru Odobescu scrie că "*se intră de-a buşelea printr-o crăpătură îngustă*", iar în România pitorească citim că e o intrare îngustă, "*prin care de-abia te strecori, şi mergi târâş prin întuneric ca vreo zece paşi*".

Impresii asemănătoare au şi ierarhii râmniceni. Episcopul Ghenadie vedea "*o intrare largă numai de un metru pătrat*", iar episcopul Atanasie, "*o intrare mai joasă de un stat de om, aşa că, pentru a intra, trebuie, pe unele locuri, să-ţi încovoi mult corpul*".

Emoţiile trăite de unul dintre însoţitorii ultimului arhiereu menţionat sunt redate admirabil, prin cuvintele: *"Strâns de stânci într-un spaţiu aşa de mic, o icoană de nimicnicie ţi se înfăţişează în minte şi o înfiorare zguduitoare te cuprinde, şi când ai pierdut nădejdea de a da de sfârşitul acestei intrări subpământene, deodată*

spaţiul se lărgeşte şi se înalţă, înfăţişând privirii încăperi îndemânatice, locuinţe ale unor fiinţe fantastice din peşteră."

Străbătând anevoios, în prezent ca în trecut, culoarul scund şi îngust, lung de aproximativ 30 de metri, *"aplecat de spate până ajunge gură la genunchi"*, cum scrie istoriograful Aurelian Sacerdoteanu, vizitatorul pătrunde în "Sala Mare" a Peşterii Sfântului Grigore Decapolitul. Acelaşi autor afirmă că: *"înlăuntru, adâncul întunecat se măreşte şi văgăunile misterioase se despart în mai multe părţi. Unite toate, la început formează o imensă catedrală deschisă spre răsărit".*

Impresie asemănătoare i-a sugerat interiorul subteran şi savantului Alexandru Odobescu care scrie: "*Îndată însă aceea peşteră se lărgeşte, formând bolţi înalte şi uneori suprapuse."* Pentru iluminat, se foloseau lumânări, cum relatează Grigore Alexandrescu: *"Fiecare dintre noi ţinem câte o făclie aprinsă."*

Peştera Sfântului Grigorie Decapolitul - interiorul peşterii

Peştera Sfântului Grigorie Decapolitul este situată în creasta calcaroasă a Munţilor Căpăţânii. ***Arhimandritul Chiriac Râmniceanu scrie că, peştera "s-a aflat încă din vechime, făcută de Dumnezeu".*** Cert este că, de-a lungul mileniilor, apele Bistriţei au dălţuit-o în stâncă, la altitudinea de 850 metri.

Raportată la alte peşteri din ţara noastră, este relativ mică, de 250 de metri lungime; nu are stalactite, nici stalagmite, acele minunăţii subpământene, care atrag şi farmecă turiştii. Se ştie că unele peşteri au fost numite chiar după aceste capodopere naturale, ca cea a "Pagodelor" din carstul Buila-Vânturariţa, sau altele, înlăuntrul cărora, cercetătorii au descoperit "catedrale", "domuri", "biserici",

"altare", "amvoane", ori săli ale "minunilor", ale "tăcerii", sau "lumea frământată", "morminte" etc.

Peştera Sfântului Grigorie Decapolitul oferă toate acestea în realitate, anume: două bisericuţe, adevărate bijuterii ale artei religioase medievale, unde s-au închinat voievozi şi ierarhi, călugări şi mulţime de credincioşi, iar la sfintele altare au liturghisit ieroschimonahi iubitori de linişte şi sfinţenie, transformând peştera într-o adevărată "sală a tăcerii" spirituale, cum scrie ***Părintele Dumitru Bălaşa: "Există un loc de profundă meditaţie, unde în noapte perpetuă se zămislesc gânduri curate de viaţă şi cultură bisericească".*** Din "amvoanele" bisericuţelor s-a vestit Evanghelia Mântuitorului nostru Iisus Hristos, iar mormintele unor şihastrii peştereni se păstrează tainic prin ungherele întunecate ale acestui spaţiu subteran.

Peştera Sfântului Grigorie Decapolitul prezintă o importanţă deosebit de mare şi prin elementele sale istorice, prin completările şi funcţionalităţile atribuite ei de către om, caz aproape unic în ţara noastră.

Interiorul Peşterii Sfântului Grigorie Decapolitul se vizitează fără dificultăţi. Culoarul de pătrundere conduce într-o "galerie principală", asemenea unei săli spaţioase. Înaintea unei "scări", cam la 10 metri, se află o "lespede suspendată"; de pe ea se ajunge într-un "culoar înfundat", reprezentând "etajul superior" al peşterii. Din "galeria principală", se urcă un mic "prag" şi se pătrunde într-un "culoar", unde se găseşte "izvorul" - două mici fire de apă.

Punctele de atracţie ale Peşterii Sfântului Grigorie Decapolitul, în jurul cărora s-a desfăşurat o vastă activitate culturală şi spirituală cu rezonanţe istorice, sunt cele două bisericuţe. Din "galeria principală", culoarul stâng, duce în direcţia

vestică, unde este situată "Bisericuţa Ovidenia", şi tot în acel punct, o scară coboară spre est, către "deschizătura mare" a peşterii, unde este amplasată "Bisericuţa Sfinţii Arhangheli".

Dechiderea, numită "Fereastra Peşterii", aflată la 30 de metri deasupra albiei râului Bistriţa, permite pătrunderea luminei zilei şi chiar a razelor soarelui, care încălzesc şi luminează o parte a spaţiului.

Peştera Sfântului Grigorie Decapolitul - vechimea monumentelor din peşteră

Potrivit opiniilor emise de unii specialişti în domeniul istoriei naţionale şi bisericeşti, în Peştera Sfântului Grigorie Decapolitul există un locaş de cult mult mai vechi decât cele de astăzi. ***Virgil Drăghiceanu presupune că aici a luat fiinţă una dintre cele mai vechi aşezări bisericeşti de la noi din ţară, care ar coincide cu "începuturile vieţii noastre naţionale şi bisericeşti", iar părintele Dumitru Bălaşa consideră că: "Sihaştrii olteni au ridicat din timpuri necunoscute un altar de închinăciune în această peşteră."***

Ideea o găsim chiar în secolul al XVII-lea la ***arhidiaconul Paul de Alep*** care, referindu-se la începuturile Mănăstirii Bistriţa, scria: ***"Originea întemeierii sale este aceasta: un vechi pustnic, deosebit prin virtuţile sale, a găsit în vârful acestui munte care se ridica dinspre miază-noapte, deasupra mănăstirii, gura unei peşteri şi, cu îndemânare şi stăruinţă, a deschis poteci care duceau acolo şi a făcut în peşteră o biserică spre slava Sfântului Mihail."***

Pe temeiul afirmaţiilor menţionate, se poate susţine că primul altar creştin a fost zidit în "fereastra peşterii", unde pustnicii aveau unele condiţii mai bune, datorită

luminii şi aerului curat. Semnificativ este şi faptul că, în naosul Bisericuţei Sfinţii Arhangheli, pe peretele nordic, lângă catapeteasmă, este zugrăvit chipul Sfântului mare mucenic Procopie care ne aminteşte, potrivit tradiţiei, de un vechi schit, anterior secolului al XV-lea. N-ar fi exclus ca relatarea lui Paul de Alep să privească tocmai acel schit.

Odată însă cu noua organizare a monahismului ortodox român, realizată de Sfântul Nicodim de la Tismana în secolul al XIV-lea, peştera îşi pierde din importanţă ca centru pustnicesc. Sihaştrii o părăsesc şi zidesc în apropierea ei Bisericuţa cu hramul Schimbarea la Faţă, sub influenţa curentului isihast adus de la Sfântul Munte Athos, iar schitul din peşteră s-a ruinat odată cu trecerea anilor.

Peştera Sfântului Grigorie Decapolitul - pictorii bisericuţelor

Dacă numele fondatorilor bisericuţelor din Peştera Sfântului Grigorie Decapolitul pot fi stabilite pe temeiul documentelor, identificarea pictorilor care au zugrăvit sfintele locaşuri ridică numeroase dificultăţi.

În perioada când a fost construită Biserica Ovidenia, la Mănăstirea Bistriţa activa renumita echipă de zugravi, formată din Dobromir şi ucenicii săi, Dumitru şi Chirtop. De la ei, au învăţat arta picturii chiar unii dintre monahii bistriţeni, ajungând la înalte nivele de perfecţiune.

Este suficient a semnala existenţa celor două "icoane împărăteşti", păstrate în pronaosul bisericii mari, realizate la începutul secolului al XVI-lea, opere remarcabile aparţinând unui maestru anonim. De asemenea, împodobirea unui

Tetraevanghel, donat de postelnicul Marcea în 1519, sau Tetraevanghelul scris din porunca egumenului Misail ieromonahul în 1537, sau împodobirea Evangheliarul slavon, tipărit în 1512 de ieromonahul Macarie şi descoperit în fondul de carte veche din Mănăstirea Bistriţa; toate acestea dovedesc activitatea unor pictori şi miniaturişti, formaţi sub îndrumarea unui mare artist, stăpân pe arta desenului şi a culorii.

Bisericuţa Sfinţii Arhangheli a fost pictată în trei rânduri. Profesorul Valentin Saca relatează că, "în extrema nordică a zonei mediane a absidei altarului, o spărtură existentă în zid a dat la iveală trei straturi de pictură cu decor geometrico-floral asemănător". Primul strat de pictură datează din secolul al XVII-lea, contemporan cu edificarea locaşului, fiind realizat de un autor necunoscut.

În decursul timpului, pictura din Biserica Sfinţii Arhangheli a suferit anumite refaceri sau retuşuri. Prima intervenţie are loc în anii 1781-1782, potrivit datei din inscripţia lui "Daniil ot Peştera": 7290. Nici autorul intervenţiei picturale nu este cunoscut.

În zonă, activa atunci zugravul "popa Ioan"; de la el se păstrează o icoană cu Sfântul Grigorie Decapolitul în Biserica din Ciorobeşti, realizată în anul 1775. Probabil este "Efrem zugravul", care pictează în 1779 Biserica Schitului 44 de Izvoare din Pietreni, ctitoria ieromonahului Ştefan, egumenul Bistriţei. Şi acolo, ca la Sfinţii Arhangheli, alături de Ştefan egumenul se află şi Grigorie proegumenul.

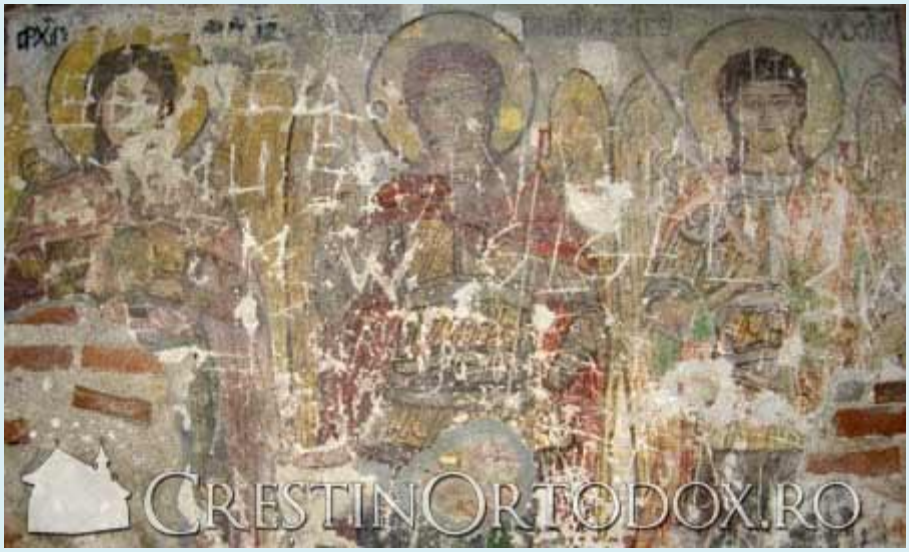

A doua revenire asupra picturii are loc în anul 1829, datorită unui incendiu produs în 1828, pe vremea schivnicului Ilarion, când bisericuţa şi chilia cad pradă flăcărilor. Opinia profesorului Valentin Saca, potrivit căreia, "se pare - aprecierea

rămâne sub rezerva - că autorul celei de a doua refaceri mari a fost ieromonahul zugrav Partenie, care a zugrăvit şi cele două icoane", se adevereşte, cu precizarea că zugravul era numai "monah".

Din "Pomelnicul mare" al Mănăstirii Bistriţa, aflăm că acest călugăr, numit Partenie Zoba, a desfăşurat o vastă activitate artistică. În Biserica Bolniţa a Episcopiei din Râmnicu Vâlcea se păstrează "icoanele împărăteşti", singurele salvate în 1847, când s-a produs devastatorul incendiu al oraşului; pe una dintre ele, o inscripţie se referă la monahul zugrav, având următorul cuprins: "Aceste patru icoane s-au făcut cu toată cheltuiala Prea Sfinţiei Sale chir Climent, episcopul Râmnicului, la leat 7257 (1748-1749), şi s-au prefăcut acum prin osârdia lui Partenie monah, Iosif şi Climent, 1819."

La mănăstire, zugrăveşte biserica mare, restaurează patru icoane păstrate în "tinda bisericii" şi retuşează chipurile sfinţilor care au fost degradate de turci; a spălat tâmpla bisericii şi a zugrăvit cişmeaua. Cu privire la peşteră, se precizează că monahul Partenie "a zugrăvit două icoane.. şi biserica şi dinafară". Deci, acest document dovedeşte limpede că ultima intervenţie la pictura din Biserica Sfinţii Arhangheli aparţine monahului bistriţean Partenie Zoba, terminată la 20 decembrie 1829, când s-a consemnat în pomelnic.

Peştera Sfântului Grigorie Decapolitul - călugării sihaştri peştereni

Loc ideal de sihăstrie sau viaţă pustnicească, Peştera Sfântului Grigorie atrage numeroşi călugări pasionaţi de nevoinţe monahale mai aspre. Potrivit tradiţiei ascetice, preocuparea lor principală era postul, privegherea şi rugăciunea, împletită de multe ori cu îndeletniciri cărturăreşti, mai ales, copiatul cărţilor şi pictura.

Peştera Sfântului Grigorie Decapolitul devine vatră de viaţă sihăstrească din cele mai vechi timpuri. Alexandru Odobescu scria că: "Aici din vremi nememorate au trăit pustnici." De asemenea, tradiţia atribuie galeriilor acestei peşteri cele mai vechi aşezări călugăreşti din zona Bistriţei.

După întemeierea statului naţional, în secolul al XIV-lea, pustnicii părăsesc peştera şi zidesc biserica din piatră şi cărămidă, cu hramul Schimbarea la Faţă, sub influenţa curentului isihast adus de la Sfântul Munte Athos de Sfântul Nicodim cel sfinţit de Tismana, organizatorul monahismului ortodox român.

Tradiţia consideră printre caludarii sihaştri peştereni chiar pe ctitorul Mănăstirii Bistriţa, marele ban Barbu Craiovescu. Opinia consemnată de "Genealogia Cantacuzinilor" nu are însă temei istoric. Barbu a deţinut funcţia de mare ban până la adânci bătrâneţe, fiind menţionat ultima dată în divanul domnesc la 10 ianuarie 1520; călugărit, se stinge din viaţă peste câteva luni.

Dovezi istorice despre pustnicii din peşteră avem abia din secolul al XVII-lea. Pe la începutul secolului a fost adăpostit aici mitropolitul Matei al Mirelor, unde se află şi egumenul Teofil al Bistriţei. Împreună cu ei se găseau şi alţi călugări care oficiau sfintele slujbe în Biserica Ovidenia, datorită prezenţei Sfintelor Moaşte, şi se preocupau de cele necesare întreţinerii vieţii înaltelor feţe bisericeşti.

Însă prima atestare documentară o avem de la ***arhidiaconul Paul de Alep***, din anul 1657. Scriind despre Biserica Sfinţii Arhangheli, notează că, ***"alături de biserică se află o chilie curată, locuită permanent de un călugăr"***; documentele nu i-au păstrat însă numele.

Pentru identificarea unor călugări sihaştri peştereni, un mare sprijin vine de la "Pomelnicul" Mănăstirii Bistriţa. Copiat, după cel vechi, la sfârşitul secolului al XVIII-lea, include în cuprinsul său şi "Pomelnicul Sihăstriei Peştera"; el a fost identificat după cel al lui Macarie ieroschimonahul şi al lui Daniil, despre care există documente că au sihăstrit acolo.

Prezentarea unor pustnici din Peştera Sfântului Grigorie infirmă opinia unora, potrivit căreia, "aici au trăit şi s-au săvârşit de-a lungul secolelor câţiva pustnici cu viaţă sfântă ale căror nume s-au uitat de urmaşii lor." Evident, numărul lor este mult mai mare, dar îi prezentăm pe cei păstraţi în documentele de epocă: ***schimonahii Dionisie, Pahomie, Ionichie şi Mihail; ieroschimonahul Macarie; ieromonahii Rafael şi Dionisie; monahii Dosoftei şi Daniil; ieroschimonahii Athanasie, Antonie şi Teofil; schimonahii Leontie, Ioanichie, Cleopa şi Chiriac; ieroschimonahul Ioanichie; ieroschimonahul Iacov; schimonahul Ilarion şi ieromonahii Varnava Lasconi şi Varlaam.***

Peştera Sfântului Grigorie Decapolitul - în secolul al XX-lea

Din secolele anterioare, despre Peştera Sfântului Grigorie Decapolitul se păstrează cu deosebire descrieri generale, excepţie făcând Alexandru Odobescu, care transcrie "Pisania" Bisericii Sfinţii Arhangheli.

În prima jumătate a secolului al XX-lea, creşte interesul oamenilor de ştiinţă şi cultură faţă de acest spaţiu subteran, încărcat de istorie şi spiritualitate românească şi ortodoxă. Atât peştera, cât şi monumentele religioase dinlăuntrul ei vor cunoaşte o cercetare mai amănunţită, fiind studiate de specialişti în domeniul speologic, arheologic, istoric şi de arta bisericească monumentală.

Astfel, după înfiinţarea "Institutului de Speologie din Cluj", în anul 1920 - primul de acest gen din lume - însuşi fondatorul său, savantul Emil Racoviţă (1868-1947), însoţit de colaboratorii săi apropiaţi - francezii Rene Jeannel, zoolog specialist, şi Pierre-Alfred Chappuis, hidrobiolog - efectuează aici cercetări ştiinţifice, încununate de rezultate excepţionale, peştera intrând în literatura de specialitate, în anul 1929.

Cercetările de bio-speologie descoperă o bogată faună cavernicolă, favorizată de marile cantităţi de "guano" provenit de la coloniile liliecilor stabiliţi în tavanul galeriilor; spaţiile prezentând cea mai estică apariţie de faună troglobiontă din Carpaţii Meridionali, fapt ce le atribuie o importanţă bio-speologică deosebit de mare.

Cercetările efectuate în deceniul al patrulea de specialişti din "Comisiunea Monumentelor Istorice" în Peştera Sfântului Grigorie, precum şi asupra celor două monumente bisericeşti ajung la o serie de rezultate interesante.

În anul 1933, ***Virgil Drăghiceanu***, vorbind despre fondarea mănăstirii, scrie: ***"Cu mult mai înainte însă era un locaş de rugăciune şi un azil în vremuri grele în Peştera Bistriţei, care se scobeşte în piatra calcaroasă a muntelui, la o înălţime de peste 100 metri deasupra prăpastiei în care se rostogoleşte Bistriţa. O intrare dintre cele mai periculoase, printr-un gang scund, prin care de abia te târăşti, duce spre încăperile ce se lărgesc spre interior. Studiul Peşterii este de cel mai mare interes, pentru începutul vieţii noastre naţionale şi bisericeşti. Aici, înapoia micii uşuliţe de lemn, ferecată de fier, ca la romani în catacombele lor, începuserăm a face cele dintâi rugăciuni adresate lui Dumnezeu. În cetăţi de felul acestor peşteri, inexpugnabile, ne conservarăm fiinţa naţională."***

După descrierea formei şi dimensiunilor Bisericii Ovidenia, ***Virgil Drăghiceanu*** transcrie "Pisania", despre care spune că "abia se citeşte". Autorul relatează că, "***afară de această biserică, se ridică una mai mare la deschiderea cea mare a peşterii spre râul Bistriţei. Deşi ruinată, pare că acum a fost terminată de mâna omenească, din pricina acoperişului alb de şindrilă***"; de asemenea, notează că bisericuţa "***are o inscripţie cu torul ştearsă sub zgârieturile vizitatorilor***" care, ***"prin desul obicei al iscălitului, au distrus cu totul frumuseţea zugrăvelilor şi au dărâmat chiar zidurile."***

Istoricul şi profesorul universitar Aurelian Sacerdoteanul, tratând în anul 1935, despre monumentele istorice şi religioase din raza comunei Costeşti, menţionează şi ***"două capete ale Sfântului Grigorie Decapolitul din Peştera Bistriţei".*** Fără a intra în domeniul datelor istorice, autorul descrie numai peisajul şi amplasarea peşterii, precizând că cine doreşte să o viziteze, trebuie să meargă ***"spre peştereni şi să urce cărarea spre peşteră, la capătul drumului, o cărare lată de o jumătate de metru îl va duce la o scăriţă de fier pusă în gura peşterii."***

Cu privire la vechimea monumentelor aflate acolo, nu aduce nici o noutate; citează doar pe Alexandru Odobescu, potrivit căruia, ambele bisericuţe ***"au fost zidite de mitropolitul Teofil la 1637. Biserica din faţă a fost refăcută în 1732, arsă şi iar înnoită la 1828-1831."***

Probabil, urmare propunerii secretarului-director al "Comisiunii Monumentelor Istorice", Virgil Drăghiceanu, de "a se închide uşa de la intrarea peşterii, astfel ca să nu se poată intra decât prin mijlocirea unei taxe de intrare, cu care s-ar putea ţine un călăuz (sub supravegherea stareţului), care să conducă pe vizitatori", în anul 1934, protosinghelul Ilarion Cristea (1919-1941) înaintează Episcopiei Râmnicului un raport, specificând că peştera se găseşte "înafară de vatra sfintei mănăstiri"; din această cauză, "a fost şi este la discreţia tuturor." În consecinţă, propune să se intervină "pe lângă autorităţile în drept, ca atât peştera, cât şi terenul, să fie date pentru totdeauna în grija şi răspunderea stăreţiei sfintei Mănăstiri Bistriţa."

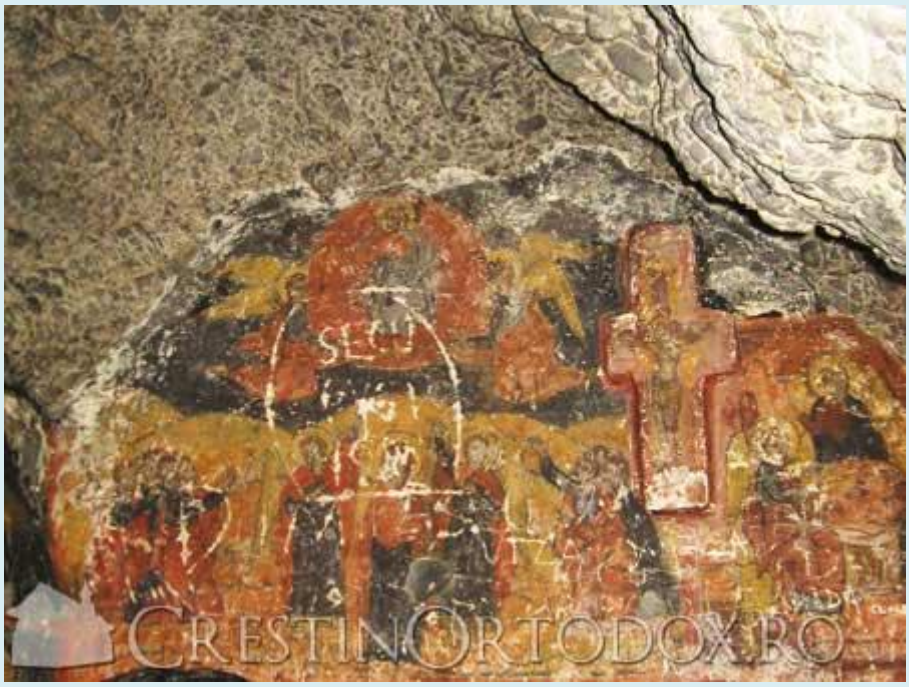

La intervenţia conducerii Mănăstirii, nu s-a adoptat o măsură favorabilă ocrotirii peşterii şi a monumentelor religioase amplasate acolo, ci s-a comunicat că: "în conformitate cu ordinul Casei Pădurilor nr. 16131/1936, şi ca răspuns la cererea dvs. de a vi se încredinţa Peştera Sfântului Grigorie Decapolitul şi terenul din jurul acesteia, în suprafaţă de circa 2,50 ha, avem onoarea a vă comunica, că prin hotărârea Comitetului de Direcţie al Casei Pădurilor de la Jurnalul nr. 16131/1936 şi consemnată în Procesul-Verbal nr. 162/1936, s-a aprobat să se lase liber, ca şi până în prezent, accesul sfintei Mănăstiri în Peşteră, să se facă toate înlesnirile ca să se restaureze şi să se întreţină în bună stare cele două schituri din peşteră." Terenul nu s-a aprobat, invocându-se motivul că, "fiind stâncos, nu ar aduce nici un folos mănăstirii", deşi mănăstirea nu urmărea "nici un folos", ci protejarea peşterii cu monumentele din ea.

Necesitatea salvării monumentelor din peşteră a devenit tot mai acută, datorită degradărilor produse de vizitatorii nesupravegheaţi. Din această cauză, la 20 ianuarie 1941 s-a format "Comitetul de restaurare a bisericuţelor din Peşteră", format din: Ieromonahul Teofil Niculescu, exarhul manăstirilor din Oltenia; protosinghelul Ilarion Cristea, stareţul de la Mănăstirea Bistriţa; ieromonahul Nicandru Neacşu, stareţul de la Mănăstirea Arnota; ieromonahii Vamava Lasconi şi Inochehtie Hăţiş din obştea bistriţeană.

Membrii Conitetului intenţionau ca, după restaurarea bisericuţelor, "să fie redate cultului şi pe lângă acestea să putem face şi câteva chilii de adăpostire a monahilor

care vor voi să-şi închine viaţa mai mult lui Dumnezeu prin retragere completă din lume." Deci, se preconiza renaşterea vieţii pustniceşti, caz unic în istoria modernă a monarhismului ortodox român.

Comitetul de restaurare înaintează un memoriu Mitropoliei Olteniei, ca să intervină la Sfântul Sinod pentru obţinerea aprobării de reînfiinţare a străvechiului aşezământ religios, sub denumirea de "Schitul Peşterii Sfântului Grigorie Decapolitul". În scopul realizării unui fond financiar, necesar începerii lucrărilor, membrii Comitetului hotărăsc ca, fiecare să depună "1/4 lunar, din modestul salar", iar ieromonahul Inochentie Hăţiş donează suma de 6.000 lei. În luna iunie 1941

este numit preşedinte al Comitetului protosinghelul Ilarion Cristea, iar ieromonahul Teofil Niculescu, stareţ al sfintei Mănăstiri Bistriţa.

Tânăr, energic şi bun organizator, adoptă o serie de măsuri în domeniul spiritual şi gospodăresc; acordă importanţă majoră monumentelor istorice şi religioase din complexul mănăstiresc: Bolniţa de la Bistriţa şi Bisericuţele din Peşteră.

În acest sens, la 15 octombrie 1941 înaintează un memoriu bine documentat preşedintelui "Comisiunii Monumentelor Istorice", solicitând trimiterea unui delegat care să "cerceteze şi pictura bisericuţelor din Peştera Sfântului Grigorie Decapolitul, pentru a fi completată acolo unde este căzută."

De asemenea, întreprinde o serie de măsuri privind realizarea proiectelor întocmite la începutul anului, când deţinea funcţia de preşedinte al Comitetului. În consecinţă, raportează că s-au executat la biserica mare din peşteră, următoarele lucrări: "Facerea din nou a două uşi şi patru ferestre, precum şi uşa de la intrare în camera preotului, toate din stejar", iar printr-o adresă, comunica arhitectului şef că, întrucât Devizul prevede ca, pardoseala bisericii de la "Schitul Gura Peşterii Sfântului Grigorie Decapolitul" să fie de cărămidă, precizează următoarele: *"Cum însă în această bisericuţă voim a face permanent serviciul divin şi cum chiar în cuprinsul peşterii este umezeală, şi pentru preîntâmpinarea îmbolnăvirii celor ce vor sluji aici, această pardoseală să fie făcută din scândură."*

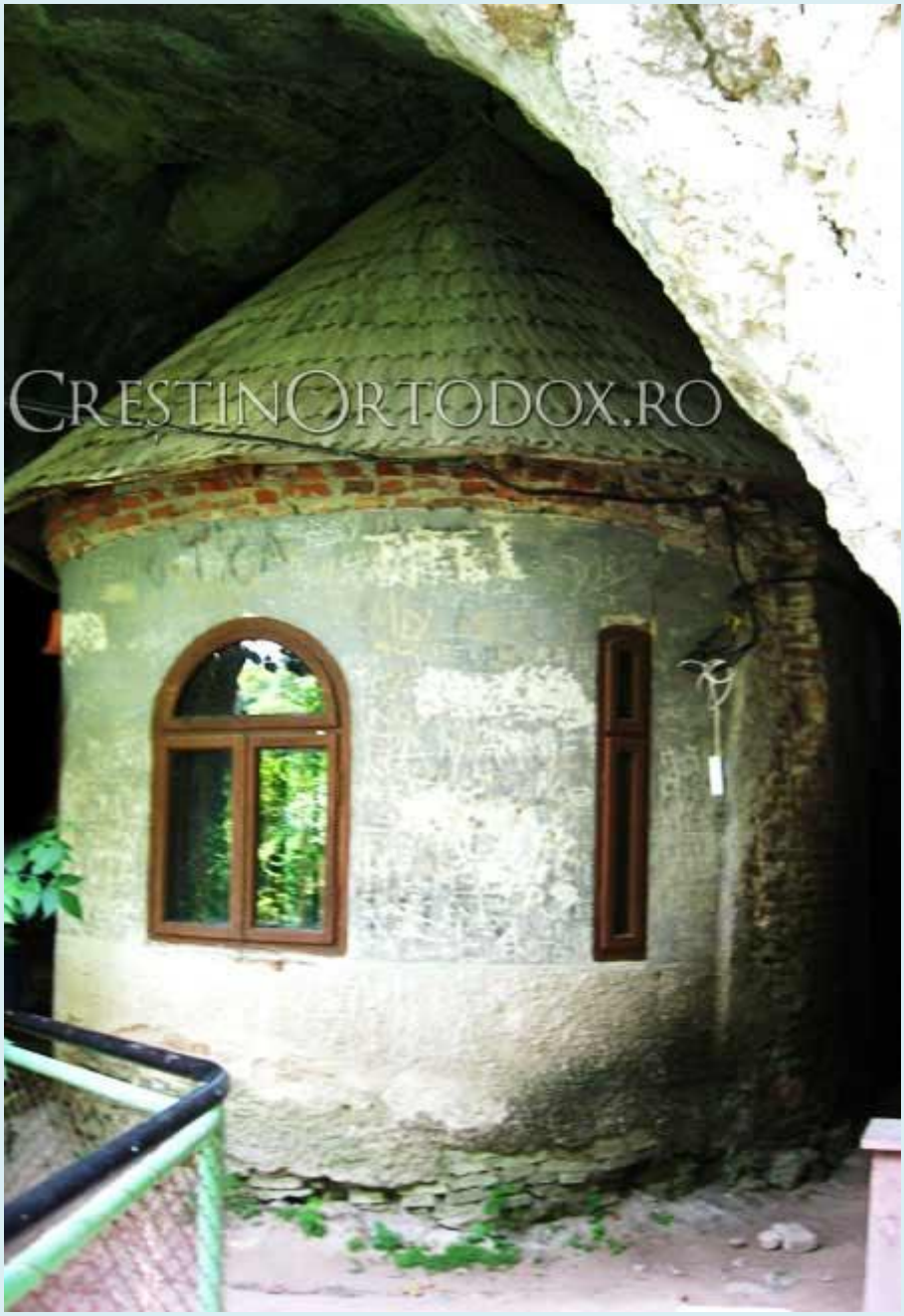

Tot în decursul aceluiaşi an, cere Mitropoliei aprobarea pentru "începerea lucrărilor de zidărie la biserica mare din peşteră", în a doua jumătate a secolului nostru, s-au efectuat unele cercetări istorice şi artistice asupra monumentelor religioase din Peştera Sfântului Grigorie Decapolitul. ***Preotul Dumitru Bălaşa*** ***sintetizează rezultatele obţinute până în anul 1957 cu privire la Sihăstriile Ovidenia şi Sfinţii îngeri; două studii, întocmite de profesorul Valentin Saca, urmăresc - aşa cum precizează autorul - "o analiză mai profundă a elementelor ce au conferit statutul de monumente de artă, acestor locaşuri de închinare, în acest sens***

cercetarea fiind efectuată din perspectiva timpului şi a spaţiului cultural şi artistic din care fac parte. Deşi nu se integrează în sfera marilor ctitorii, reprezintă totuşi valori de menţinere şi manifestare a preocupărilor artistice, la cumpăna veacurilor XVI şi XVII."

Administrată o perioadă de către "Muzeul judeţean Vâlcea", care electrifică întregul spaţiu subteran, Peştera Sfântului Grigorie Decapolitul a revenit din 1993 Mănăstirii Bistriţa. Cunoscând valoarea şi importanţa acestui monument natural şi ale celor două monumente de artă bisericească, urmează ca prin purtarea de grijă a conducerii sfintei mănăstiri să fie restaurat întregul ansamblu şi redat circuitului de valori culturale şi artistice al patrimoniului spiritual din ţara noastră.

Teodor Danalache - Peştera ascetică de la Mănăstirea Bistriţa

Peştera de la Mănăstirea Bistriţa, numită adesea şi „Peştera Sfântului Grigorie Decapolitul", este o peşteră naturală, aflată puţin mai sus de ansamblul monahal zidit de boierii Craioveşti. Peştera se află săpată în creasta calcaroasă a Munţilor Căpăţânii, la altitudinea de 850 metri. ***Aceasta peşteră şi-a primit numele pentru ascunderea aici a Moaştelor Sfântului Grigorie Decapolitul, în vremuri de grele încercări, iar nu pentru vieţuirea aici a sfântului, precum s-ar putea crede.***

Încă dintru început, peştera a fost văzută şi folosită pe post de ascunzătoare, lărgimea interioară şi accesul extrem de greu în aceasta făcând din ea o tainiţă perfectă. Astfel, încă din a doua jumătate a secolului al XV-lea, peştera de la Bistriţa devine salvatoarea tezaurului şi a locuitorilor sfintei mănăstiri. ***Alexandru Odobescu*** considera că, dacă nu exista această peşteră, ***"multe dintre comorile păstrate până azi s-ar fi risipit, ca cele din alte mănăstiri".***

Peştera ascetică de la Mănăstirea Bistriţa

Potrivit arhimandritului Chiriac Râmniceanu, peştera de la Mănăstirea Bistriţa „a fost descoperită de un cioban vânător, mai înainte de a fi fost zidită sfânta Mănăstire Bistriţa". Documentar însă, peştera este menţionată abia la începutul secolului al XVII-lea.

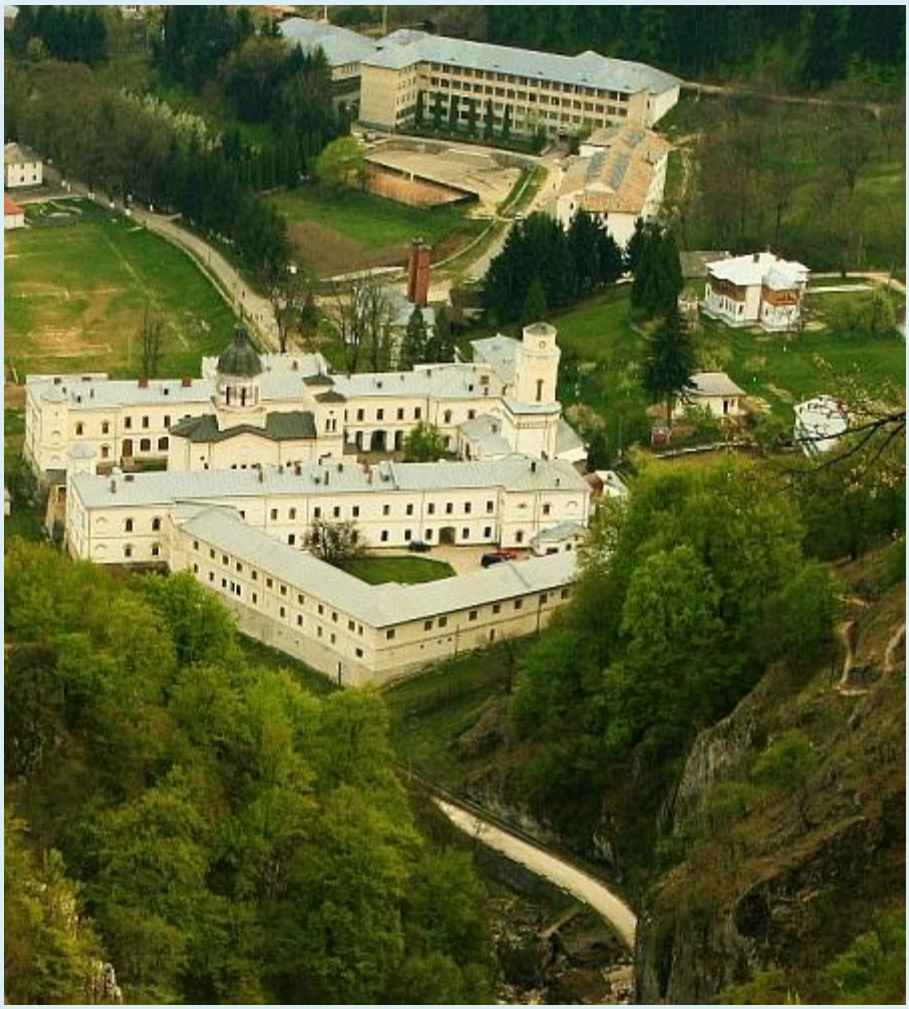

În cronica mitropolitului Matei al Mirelor, scrisă pe la sfârşitul anului 1610, găsim scris: "Iar noi, orfani de domn, în spelunci şi munţi, cum zice Pavel, şi în găurile pământului ascunzându-ne, temându-ne de înfăţişarea lui Bathory Gabor; lipsiţi, apăsaţi, maltrataţi, aşteptând vreme de bace, dacă va fi voia lui Dumnezeu; stăpâniţi deci de aceste lipsuri grozave şi luptându-ne cu ele, mergând din loc în loc şi întorcându-ne, am venit în Mănăstirea zisă Bistriţa, unde am aflat o peşteră foarte mare, în care nu puteau pătrunde vrăjmaşii."

Mai apoi, pe la jumătatea secolului al XVII-lea, peştera de la Mănăstirea Bistriţa este vizitată şi de Paul de Alep, arhidiaconul patriarhului Macarie al Antiohiei,

care spune: "Când ne-am urcat să vedem acea peşteră, ne-am suit pe o singură potecă, unul câte unul, pe un urcuş greu, având în dreapta noastră o prăpastie înspăimântătoare, până jos, la albia râului. Din această cauză, pe cea mai mare parte a drumului, ei pun balustrade prinse din copac în copac. Am ajuns la acel loc cu mare greutate şi cu multă osteneală. De la povârnişul dealului până la peşteră, cam cât o aruncătură de piatră, sunt nişte scânduri lungi şi înguste ca de podeţ, slujind drept balustrade; când se tem de vreo primejdie, le ridică. Şi aici stau în siguranţă, că nici chiar dracii nu-şi pot face drum la ei. La poartă sunt două ferestruici de fier, prin care am pătruns ca animalele, în patru labe; şi am continuat să înaintăm de-a lungul tunelului, unul câte unul, la lumina torţelor, până ce eram aproape morţi de oboseală. În sfârşit, am ieşit într-un loc întins şi neted, unde am cercetat cu evlavie biserica clădită într-o mare înfundătură ce comunică cu exteriorul, şi alături de ea este o chilie curată, locuită întotdeauna de un călugăr. Lângă biserică, la răsărit, este o altă înfundătură mare, care comunică cu exteriorul şi cu valea, unde, după cum se spune, numai în zori pătrunde o rază de soare. În peşteră este un izvor cu apă limpede, care curge mereu din plin. Acest loc nu are nimic de jur împrejur, ci numai un munte înalt şi râpos, care se ridică dincolo de râu."

În anul 1768, izbucnind războiul ruso-turc, egumenul Grigorie ascunde în această peşteră Moaştele Sfântului Grigorie Decapolitul, pentru a nu fi profanate sau răpite. Astfel, peştera este menţionată într-un hrisov emis de Grigorie al III-lea Ghica, domnul Ţării Româneşti, în anul 1769. ***Începând cu acest an, peştera ajunge să fie cunoscută şi sub denumirea de „Peştera Sfântului Grigorie Decapolitul".***

În vremuri de prigoană şi de invazii, domnitorul ţării îşi trimitea aici soţia şi avuţiile, aprovizionarea făcându-se prin deschizătura dinspre Cheile Bistriţei, cu ajutorul unui scripet. De-a lungul vremii însă, pe lângă rolul ei de tainiţă, peştera a constituit şi un loc ideal pentru pustnicie, numeroşi călugări ducând aici luptele cele pentru mântuire.

În anul 1637, în peşteră a fost zidită bisericuţa închinată Sfinţilor Arhangheli, de către mitropolitul Teofil. Dărâmându-se, această bisericuţă a fost rezidită în anul 1732, pisania ei mărturisind următoarele: ***"Această sfântă biserică este zidită de mitropolitul Teofil la leat 7145, şi rămâind la pustiire şi de tot la risipire; iar la leat 7245, robul lui Dumnezeu Macarie ieromonahul o a dres mai de iznoava prefăcut... şi a părinţilor Rafail Ieromonahul şi Ivana veşnică pomenire. Am scris eu, Macarie ieromonahul, la 1732, iunie 3."***

În anul 1828 însă, bisericuţa şi chiliile de lângă ea vor fi cuprinse de flăcări, cuviosul Ilarion fiind ultimul schivnic care s-a nevoit astfel în acest loc. Mai apoi, în anul 1831, biserica va fi oarecum reparată şi zugrăvită, însă nu va fi iarăşi locuită.

Pornind din culoarul de acces, în partea stângă se merge spre "Bisericuţa rupestră Ovidenia", iar în partea dreaptă se coboară spre deschizătura cea mare a peşterii, unde se află "Bisericuţa zidită a Sfinţilor Arhangheli". Cele două bisericuţe din peşteră sunt deosebit de valoroase, în jurul acestora desfăşurându-se o vastă activitate duhvnicească şi culturală.

"Bisericuţa rupestră Ovidenia"

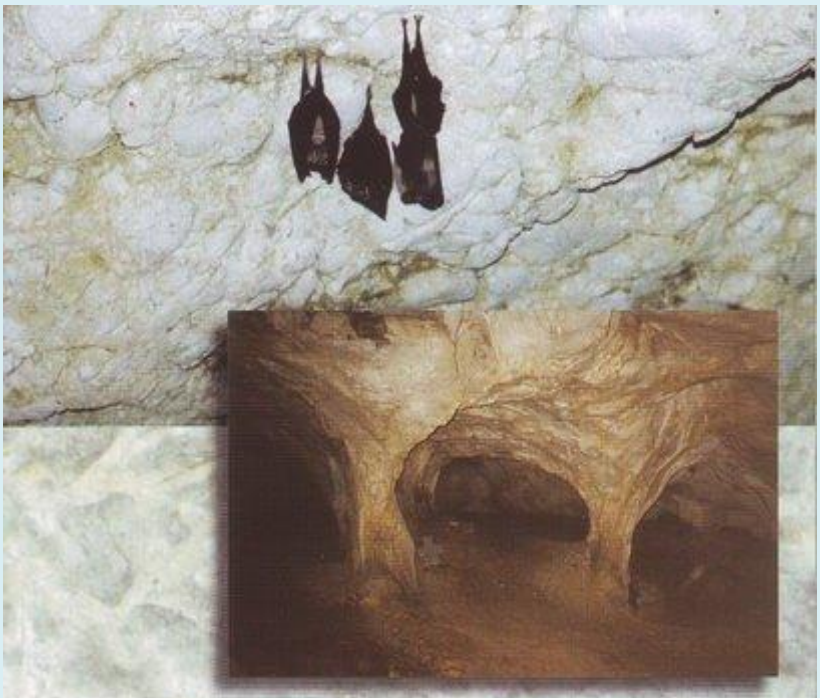

PEȘTERA
Sf. GRIGORIE DECAPOLITUL
(Peștera Liliecilor)

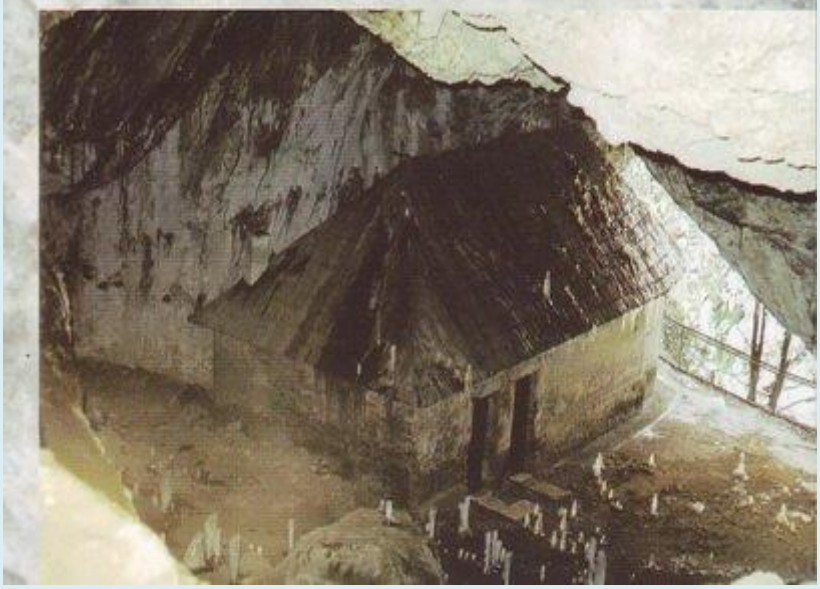

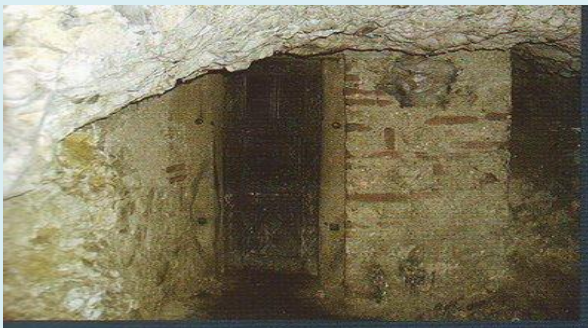

Biserica Ovidenia, închinată Intrării în Biserică a Maicii Domnului, este cel mai vechi monument din Peşteră, datând de la sfârşitul secolului al XV- lea şi este ctitorie a ieromonahului Macarie, egumen al Mânăstirii Bistriţa (1494 – 1594), ulterior ales episcop al Râmnicului şi ridicat la rangul de mitropolit al Ţării Româneşti de către Vodă Neagoe Basarab.

Naosul dreptunghiular, de mici dimensiuni (3 × 2,20 m) prezintă peretele nordic şi cel estic din modelarea galeriei, ca şi bolta, iar în cei laterali sunt practicate firide. Catapeteasma este din zidărie de cărămidă, având doar două deschideri. Deasupra uşii împărăteşti este aplicată o cruce de piatră, iar în spatele catapetesmei este practicată o firidă în dreptul icoanei făcătoare de minuni a Maicii Domnului.

Absida altarului, de formă neregulată, este obţinută din extremitatea galeriei, completată parţial cu zidărie de cărămidă, iar Sf. Masă şi Proscomidiarul au fost cioplite în piatră.

Pictura bisericuţei este păstrată parţial de la prima ctitorie, cât şi de la ulterioarele restaurări, remarcându-se icoanele împărăteşti ale catapetesmei, iar în naos – portretele ctitorului şi al ultimului restaurator, egumenul Daniil.

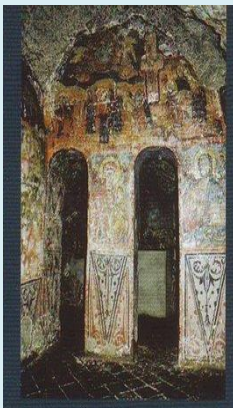

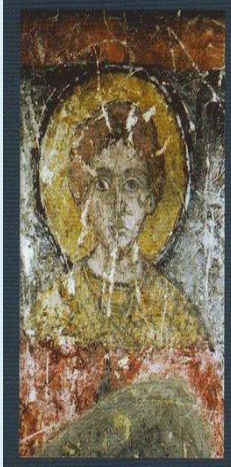

Dominată de imaginea Sfintei Înălțări a Domnului, catapeteasma este încadrată în dreapta de fresca reprezentând Aducerea la Templu a Maicii Domnului, la vârsta de trei ani, de către Sfinții Părinți Ioachim și Ana, iar în stânga de imaginea Sf. Prooroc Ioan Botezătorul, modelul asceților ortodocși, zugrăvit cu aripi, căci a trăit o viață îngerească. Urmează Sf. Mucenici Gheorghe și Dimitrie, iar pe peretele opus, Sf. Ap. Ioan.

De-a lungul timpului, pictura bisericii a fost restaurată în 1649, în 1769 și în 1828.

Schitul Sfinților Arhangheli este amplasat în dreptul deschiderii mari a peșterii și a fost ctitorit în 1633 de către mitropolitul Teofil, inițial egumen al Mânăstirii Bistrița, ca recunoștință către Dumnezeu și Sf. Grigorie Decapolitul. Restaurată între 1781 și 1782 de către arhimandritul Ștefan și în 1829 în urma unor incendii provocate de jefuitori, pictura aparține lui Efrem Zugravul și respectiv lui Partenie monahul.

Construită din piatră și cărămidă, fără turlă, biserica este împodobită doar de brâul zimțat de cărămidă la partea superioară, de chenarul cu motive geometrico – florale al ușii de intrare și de chipurile în frescă ale ocrotitorilor săi, Sf. Arhangheli Mihail, Gavriil și Rafail. Chilia de alături era în trecut o clădire separată.

Pătrunzând în Sf. Lăcaș de tip sală, având 6,75 m × 3,15 m, spațiul este compartimentat tradițional, în pronaos, naos și altar. Pronaosul este acoperit de

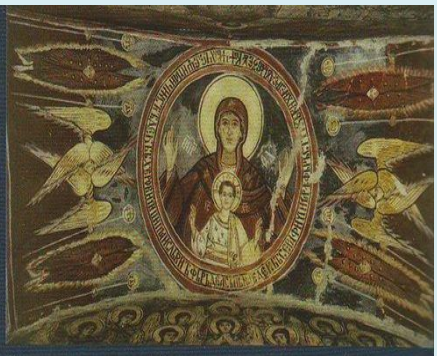

o boltă semicilindrică și separat de naos printr-un timpan de cărămidă sprijinit pe coloane cu bază dreptunghiulară și postament din zidărie.

Naosul este acoperit tot cu o boltă semicirculară. Absida Sf. Altar, semicirculară atât în interior, cât și la exterior, este acoperită de o calotă sferică. Lumina naturală pătrunde aici prin trei ferestre înguste practicate în grosimea zidului.

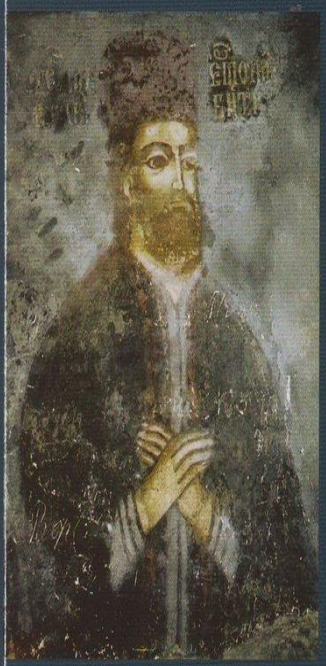

Pictura, executată în frescă, se desfășoară după iconografia rânduită de Erminia bizantină. Calota Sf. Altar este dominată de imaginea Maicii Domnului încadrată de Sf. Arhangheli.

Naosul poartă în boltă imaginea Pantocratorului înconjurat de cetele heruvimilor și serafimilor cei cu șase aripi. Pereții laterali prezintă un registru superior de medalioane cu sfinți mucenici, având intercalate decoruri florale, iar în zona mediană sunt zugrăviți Sf. Ioachim și Ana, Sf. Ioan Evanghelistul, Sf. Nicolae, Sf. Cuvioși: Simeon, Sava, Antonie. Timpanul vestic redă scena Ridicării la Cer a Sf. Prooroc Ilie. Jertfa lui Avraam și chipurile a doi sfinți mucenici. În pronaos este zugrăvită Maica Domnului înconjurată de heruvimii cei cu ochi mulți, de serafimi și de sfinți cuvioși: Sf. Grigorie, Sf. Paraschева, Sf. Alexie și Sf. Marina. În registrul median sunt zugrăviți arhimandriții Ștefan, Grigorie și alți doi ctitori neidentificați.

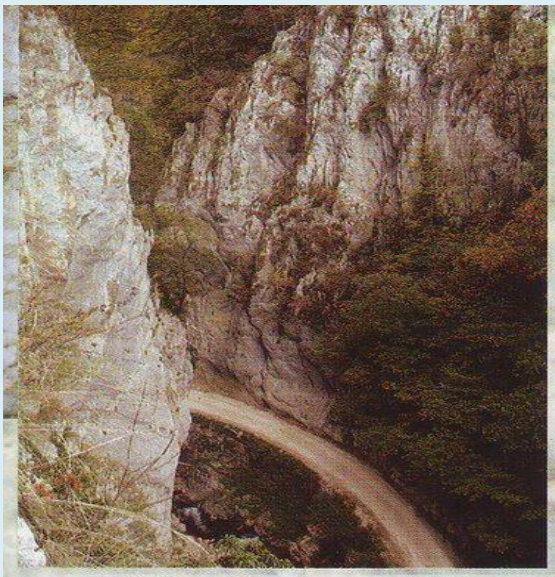

Rezervaţie naturală protejată situată la intersecţia paralelei de 45°10'30" latitudine nordică cu meridianul de 24°02'30" longitudine estică, în zona carstică a masivului Buila – Vânturariţa, **Peştera Sf. Grigorie Decapolitul** se deschide către Cheile Bistriţei pe versantul vestic al interfluviului Bistriţa – Romani.

Golul subteran, având o dezvoltare de cca 250 m, prezintă două deschideri: cea de acces, de 1,75 × 0,75 m şi respectiv de 12,00 × 10,5 cm, ambele cu orientare estică. Altitudinea absolută a cavităţii este de 750 m, iar cea relativă diferă, intrarea din amonte fiind de 44 m, iar cea din aval, folosită curent, la 60 m. Deşi lipsit de concreţiuni spectaculoase, interiorul peşterii se modelează interesant, cu felurite desene, forme de calcar, datorită depunerilor de carbonat de calciu în jurul unor corpuri străine.

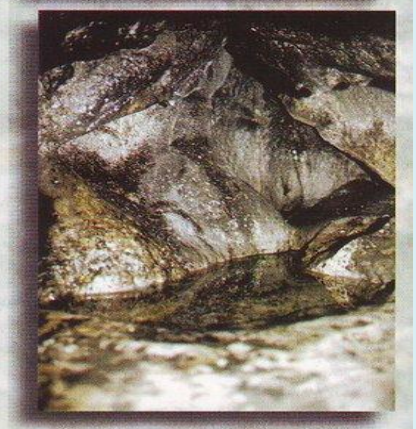

Peştera adăposteşte o foarte bogată faună cavernicolă, formată din specii de lilieci, dar şi din micile insecte care trăiesc în depozitele de guano: coleoptere, diptere, araneide etc., adaptate mediului biologic specific, cu o temperatură constantă în timpul anului de cca +14° C şi cu o umiditate ridicată. Având o foarte mare importanţă biospeologică, peştera cunoscută şi sub numele de „Peştera Liliecilor", prezintă cea mai estică apariţie de faună troglobiontă din Carpaţii Meridionali.

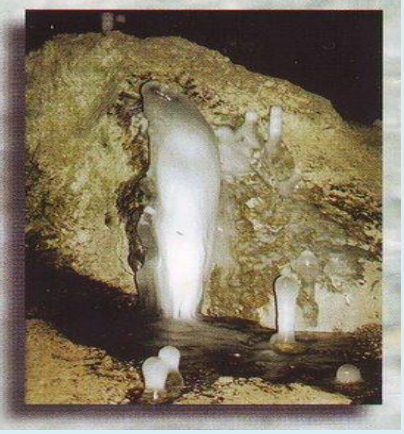

Nivelul superior, constituit din galeria de acces, foarte îngustă pe o porţiune de 8-9 m, ne conduce în sala centrală.

PEŠTERA
20 min

Sursa: http://savalaura.blogspot.com/2008/07/din-nou-la-manastirea-bistrita-la.html

Sfântul Grigorie decapolitul, grabnic ajutător în primejdii şi râvnitor al dreptei credinţe. Rugăciune la vreme de primejdie

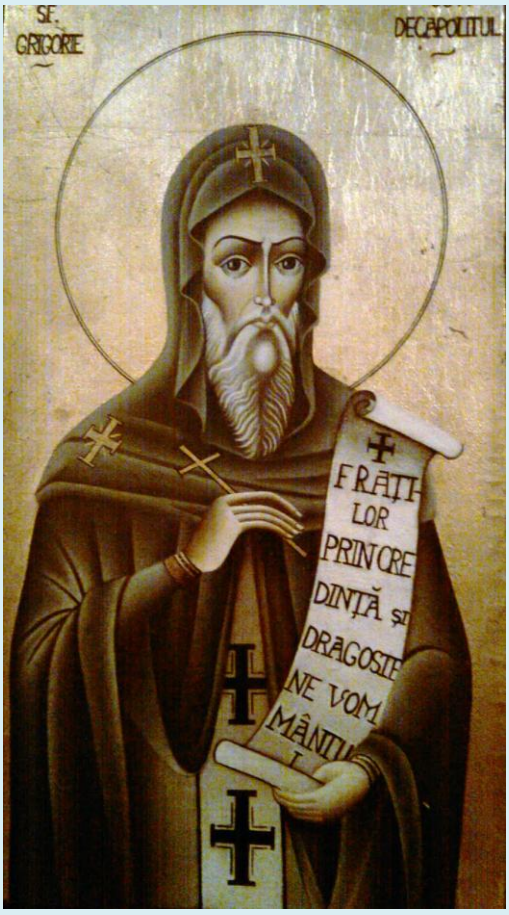

De n-am avea pe sfinţii Tăi rugători…

Multe necazuri şi strâmtorări vin asupra noastră, de pretutindeni. Ispite şi primejdii din partea patimilor care zac în noi, ispite şi primejdii din partea lumii, a trupului, a diavolului, şi, cel mai dureros, ispite şi primejdii chiar şi din partea celor apropiaţi ai noştri. Şi îndrăzneală către Dumnezeu nu avem, din pricina păcatelor noastre.

În astfel de momente, să ne aducem aminte, însă, de Sfinţii lui Dumnezeu. "Doamne, de n-am avea pe sfinţii Tăi rugători şi bunătatea Ta milostivindu-Te spre noi…" de mult am fi pierit din faţa Ta, din pricina mâniei Tale care cu dreptate se porneşte asupra noastră.

De n-ar fi Sfinţii Tăi rugători pentru noi, am pieri din pricina atâtor scârbe pe care nu le-am putea duce. Dumnezeu, însă, în marea Sa milostivire asupra noastră, ne-a dăruit Sfinţii.

Unul din marii noştri Sfinţi ajutători şi protectori este Sfântul Grigorie Decapolitul, cu moaştele aflate la Mănăstirea Bistriţa-Vâlcea. În rând cu Sfânta Parascheva, Sfântul Dimitrie Basarabov, Sfânta muceniţă Filofteia, Sfântul mucenic Ioan cel nou de la Suceava, şi Sfântul Grigorie Decapolitul este un mare dar al lui Dumnezeu către noi, având moaştele la noi în ţară aproape întregi. Să alergăm, aşadar, cu credinţă, la ajutorul Sfântului Părinte Grigorie Decapolitul, la adăpostul lacrimilor sale!

Pe lângă minunile sale, ***Sfântul Grigorie Decapolitul trebuie cunoscut ca un mare apărător al dreptei credinţe.*** De altfel, nevoinţele sale monastice au fost însoţite de ***zel apostolic de propovăduire şi de mărturisire a ortodoxiei.*** Pildă sa trebuie redescoperită şi înţeleasă în vremurile noastre, deoarece arată, iară şi iară, cum ***calea Părinţilor Bisericii este cea a curajului, a mărturisirii cu orice preţ a Adevărului, şi nu cea a compromisului sau a unei smerenii false, făţarnice.***

Încă de la începutul călugăririi sale, Sfântul Grigorie Decapolitul, după cum aflăm din viaţa sa, îl mustra (!) pe stareţul mănăstirii sale deoarece acesta era eretic, sprijinitor al iconoclasmului. Să ne folosim de viaţa şi pilda sfântului, precum şi de prezenţa sa lângă noi, rugându-l să mijlocească pentru noi la Hristos, pe care L-a urmat până la capăt.

Rugăciune la vreme de primejdie

Toată îndrăzneala ce o ai către Dumnezeu Cel ce te-a preamărit pe tine, pune-o pentru noi, Preafericite Părinte Grigorie, şi cu sudorile lacrimilor tale stinge văpaia care pierde cu înfricoşarea neamul omenesc. Frica ce ne-a cuprins ne-a făcut să îndrăznim a alerga la ajutorul tău ca să rogi pe Atotţiitorul făpturii să înceteze dreapta Sa mânie care este asupra noastră, ca să nu pierim cu totul întru fărădelegile noastre.

Vedem că rodul muncii noastre se distruge repede şi cu totul se risipeşte; auzul se îngrozeşte şi vederea se înspăimântă, iar avându-te pe tine, Preasfinte, Părinte Grigorie, luminător şi rugător şi sprijinitor, ne rugăm grăbeşte de îmblânzeşte cu fierbinţile tale rugăciuni pe Împăratul cerurilor, Cel ce ne-a iubit pe noi, să ne izbăvească din primejdii ca să nu pierim mai înainte de vreme pentru păcatele noastre.

Cine va suferi mulţimea păcatelor noastre, şi adâncul milostivirii Tale cine-l va pricepe, preabunule Stăpâne Doamne. Şi către cine altul să alergăm ca să ne

scape de această pierzare ce s-a pornit din iuţimea mâniei Tale pentru păcatele noastre.

Ci, o, Dumnezeule, şi Ziditorule a toată făptura, frica ce s-a adunat în noi ne-a slăbit puterea noastră, deci împreună cu rugătorii care din veac ţi-au plăcut Ţie, şi noi păcătoşii, cu genunchii plecaţi şi cu duhul umilit, ridicăm ochii noştri, fiind cuprinşi de spaimă; cu smerenie ne rugăm Ţie, adu-Ţi aminte de milele Tale cele dintru început şi nu trece cu vederea glasurile noastre, ale nemulţumitorilor, şi ocroteşte pe cei ce i-ai zidit după chipul Tău, ca să nu sufere moştenirea Ta atâta pierzare. Să nu fie făptura Ta bucuria diavolilor şi a necredincioşilor care nu te cunosc pe Tine, ci pe noi ne primeşte între aleşii Tăi, ca în bună stare şi neclintită nădejde să preamărim mulţimea nenumărată a milelor tale.

Viaţa, Acatistul, Paraclisul şi noi minuni ale Sfântului Grigorie, decapolitul – carte

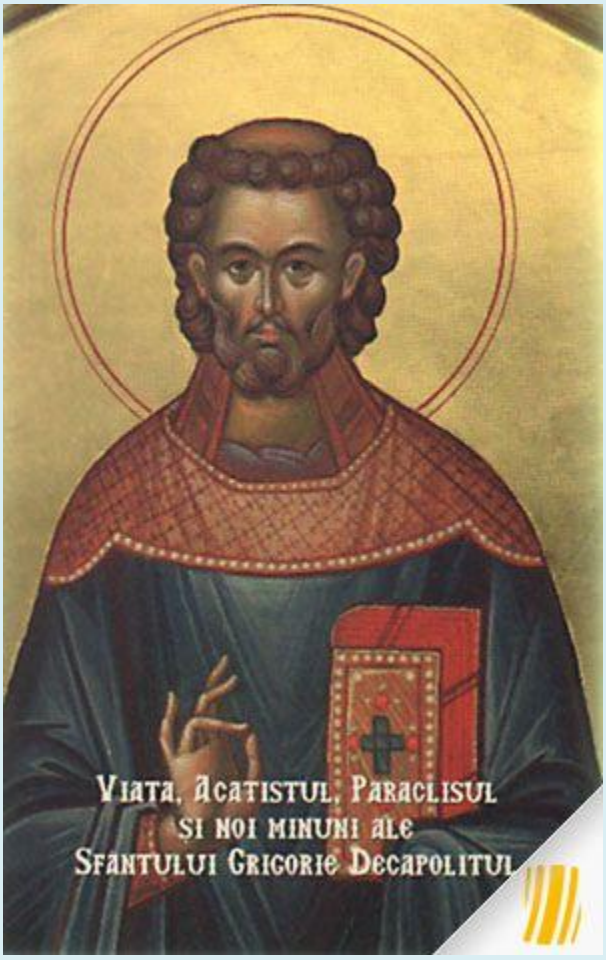

https://www.academia.edu/42870814/Via%C5%A3a_Acatistul_Paraclisul_%C5%9Fi_noi_minuni_ale_Sf%C3%A2ntului_Grigorie_decapolitul

https://archive.org/details/ac-paraclis-si-minuni/page/n11/mode/1up

Arhimandritul Veniamin Micle - Mănăstirea Bistriţa - Biserica Bolniţei

Mănăstirea Bistriţă - ctitorie a boierilor Craioveşti - datează din jurul anului 1490, însă prima atestare documentară a mănăstirii se păstrează în "Hrisovul de danie" datat în 16 martie 1494 şi aparţinând lui Vlad Vodă călugărul. Din anul 1497 marele ban Barbu Craiovescu a adus de la Constantinopol moaştele Sfântului Grigorie decapolitul (780-842), spre bucuria vieţuitorilor şi a întregii Ţări Româneşti.

Unele dintre monumentele Bistriţei au dispărut, dar pe temeiul unor documente, descrieri, schiţe, ilustraţii, inscripţii şi pisanii se pot reconstitui cu aproximaţie, oferind imaginea a ceea ce a fost şi a reprezentat renumită ctitorie a boierilor Craioveşti şi a celorlalţi ctitori şi binefăcători de-a lungul veacurilor.

Biserica Bolniţei din Bistriţa - arhitectură şi dimensiuni

Monumentul reprezentativ al Mănăstirii Bistriţa este Biserica Botniţei, care constituie "cea mai mare însemnătate, din tot ce ne-a mai rămas la Bistriţa", potrivit afirmaţiei lui Virgil Drăghiceanu.

Situată în exteriorul vestic al incintei Mănăstirii Bistriţa, Biserica Bolniţei, privită în lumina coordonatelor arhitectonice, este un "edificiu de o extremă simplicitate" având dimensiunile de 7.60 pe 5.03 metri.

Păstrată aproape în forma originală - cunoscută după macheta din tabloul votiv - aceasta este o construcţie de plan dreptunghiular, terminată la est cu altarul în cinci

lături; construită din piatră şi cărămidă, tencuită simplu fără ornamente, ferestrele înguste, acoperişul din sită, lipsa turlei, pridvorul mic pe stâlpi de lemn, înconjurat de o prispă joasă, biserica are înfăţişarea "unora dintre casele ţărăneşti".

Interiorul prezintă o biserică de tip sală, cu naosul de 3.64 pe 3.50 metri, boltit în semicilindru şi terminat la est cu o absidă alungită, de 2.45 metri, acoperită cu o jumătate de calota. Peretele nordic al absidei altarului este prevăzut cu o firidă, reprezentând Proscomidiarul, iar cel sudic, cu alta, Diaconiconul. Lumina pătrunde prin trei ferestre: două practicate în pereţii laterali ai naosului, iar una în axa absidei altarului.

La origine, între altar şi naos există probabil o tâmplă alcătuită dintr-o arhitravă pe stâlpi de lemn sau de zid. În prezent, câteva elemente conservate dintr-o frumoasă tâmplă sculptată artistic de egumenul Vasile ieromonahul, care a sculptat şi uşile, constituie o tâmplă improvizată.

În anul 1710, pridvorul original a fost înlocuit cu cel actual, având dimensiunile de 3.60 pe 3.50 metri, realizat pe opt stâlpi cilindrici şi masivi de cărămidă, uniţi în partea superioară prin arcade, deasupra cărora se înalţă bolta sprijinită pe patru arcuri. Atunci, datorită cupolei, mai înaltă decât bolta bisericii, au fost supraînălţate zidurile cu 0.60 metri, pentru a permite realizarea acoperişului unitar.

Mănăstirea Bistriţa - Biserica Bolniţei - datarea bisericuţei

Odată cu lărgirea glafului uşii de la intrare, a dispărut Pisania aşezată cu ocazia pictării interiorului, fapt ce a dat naştere la numeroase ipoteze referitoare la vechimea bisericii, deşi Carmen Laura Dumitrescu susţine că "s-ar fi putut însă că pictura să fi fost mult posterioară datei construirii ei".

Specialiştii în istoria artei monumentale încadrează dată fondării bisericii în răstimpul unui sfert de secol (1495-1521). Ghika-Budeşti consideră că a fost zidită "în 1495 ori 1517", fiind "singurul monument care ne-a rămas din secolul al XV-lea".

G. Balş afirmă cu incertitudine că "datează probabil din 1506", Alexandru Efremov, crede că "între 1512-1520", iar Ion Donat scrie: "Fiindcă pisania ce va fi fost s-a pierdut, actul de naştere ai clădirii îl constituie inscripţia slavonă pusă deasupra capului lui Barbu banul, care ţine în mână biserica. Aşadar, şi bolniţa este ctitoria aceluiaşi Barbu, şi a fost probabil zidită între 1520-1521 şi data morţii sale, răstimp când era monah şi purta numele nou de Pahomie".

Biserica Botniţei ridică însă noi probleme cu privire la data zidirii ei, mai ales că nu poate fi încadrată în stilul arhitectonic al epocii, când, apar inegalabilele monumente Dealu (1501) şi Curtea de Argeş (1517).

Însuşi Al. Efremov scrie că: "Arhitectura acestei construcţii este puţin obişnuită în Ţara Românească, după cum au observat-o mai mulţi cercetători". Ea nu preia de la ele nici un element artistic, ci respectă tipul de biserică sală, apărut pe teritoriul ţării noastre prin secolele X-XI, formând una dintre caracteristicile principale ale evoluţiei arhitecturii bisericeşti qfin secolul al XIV-lea şi cele următoare.

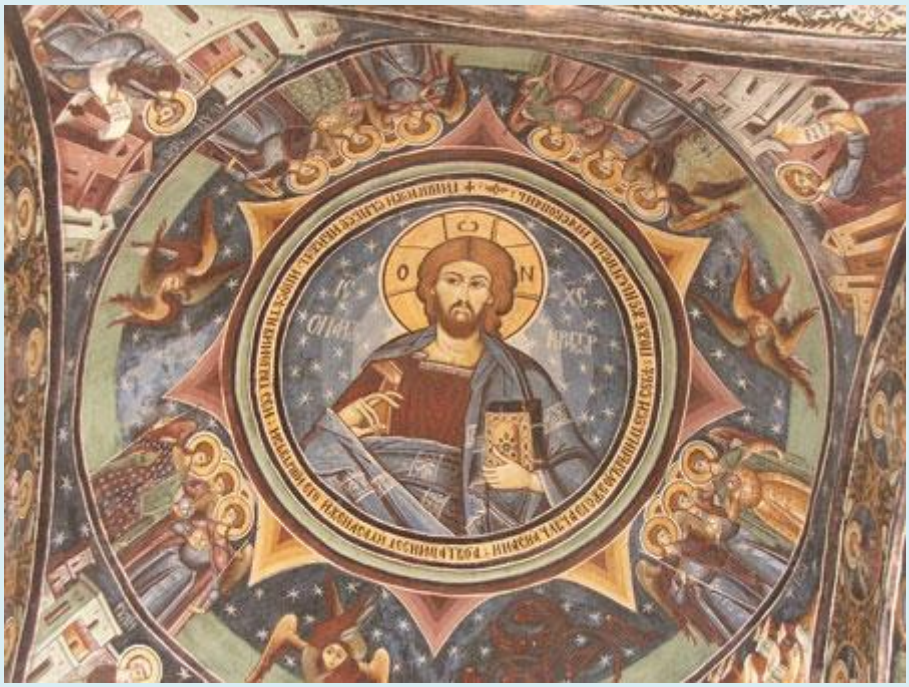

În acest context, apare întrebarea: Ce l-a determinat pe Barbu Craiovescu să clădească o biserică modestă, în contrast cu cele contemporane şi, mai ales, lângă monumentală sa ctitorie, asemănătoare castelelor feudale din Europa? Se ştie că banul era o personalitate cu alese calităţi artistice, dispunând totodată de forţă economică necesară înfăptuirii unui edificiu vrednic de renumele său.

Răspunsul, credem că, poate fi conturat luând în considerare noi elemente oferite de monumentul însuşi. Decapata tencuială exterioară, în anul 1995, pentru restaurarea generală, s-a constatat că materialul de construcţie este piatră brută, cărămidă şi mortarul, iar procedeele tehnice foarte rudimentare; întâi s-au zidit la colţuri stâlpi de cărămidă, apoi s-au umplut golurile cu piatra brută, iar în unele locuri cu bolovani şi cărămidă.

"Meşterii" au lucrat simultan din interior şi exterior, fără a realiza legătura corespunzătoare între materialul folosit. Centrul pereţilor pare mai mult o umplutură. Comparată zidăria cu resturile unor tronsoane de ziduri, conservate în preajma din epoca respectivă, nu se observă nici o asemănare tehnică sau de materiale folosite.

Cercetările arheologice şi unele argumente istorice ne determină să emitem ipoteza că Biserica Solniţei este mult mai veche, aparţinând secolului al XIV-lea. Atunci monahismul ortodox român a fost organizat de Sfântul Nicodim de la Tismana; vizitând zona sihăstrească din zona Bistriţei, marele Avva întâlneşte numeroşi călugări care pustniceau prin peşteri, ca a Sфântului Grigorie decapolitul, şi în chilii de lemn.

Prezenţa Sfântului Nicodim aici o atestă livezile de castani, plantaţi la îndemnul său, ca sursă de hrană pentru călugării constituiţi în comunitate monastică, precum şi reprezentarea sa iconografică din pridvorul bisericii, în dreapta uşii de la intrare, în calitate de ctitor iniţiator al sfântului locaş.

La îndemnul Sfântului Nicodim, credem că monahii peştereni şi chilioţi adună material modest, zidesc biserică, pentru oficierea în comun a sfintelor slujbe, şi chilii de locuit.

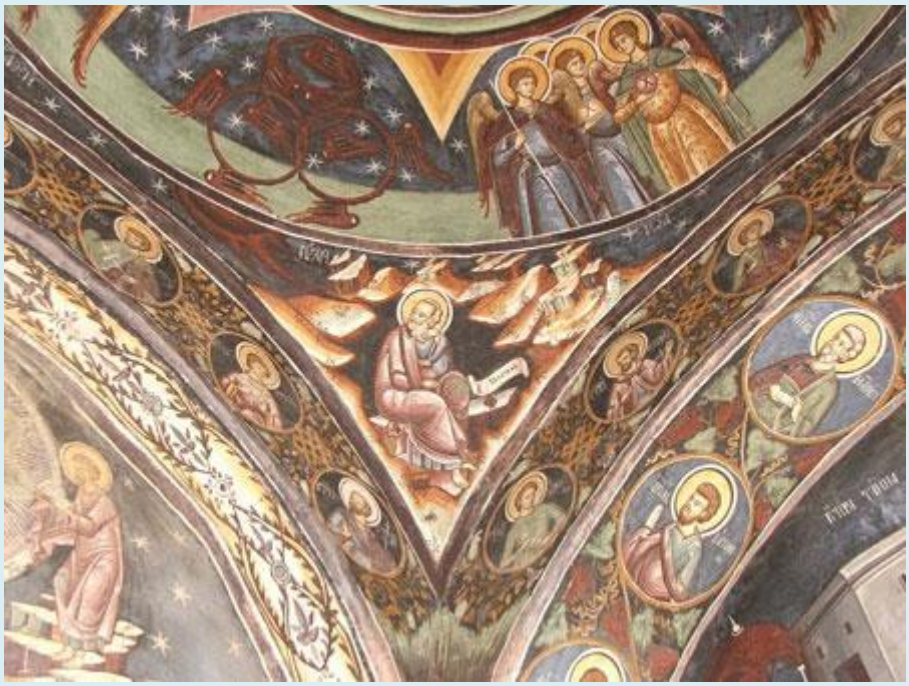

Biserica Bolniţei o închină praznicului Schimbarea la Faţă, eveniment hristologic aflat în centrul preocupărilor spirituale ale călugărilor isihaşti din secolul al XIV-lea; el le amintea de energiile divine necreate, care îndumnezeiesc pe credincios până la posibilitatea vederii lui Dumnezeu.

Mănăstirea Bistriţa - Biserica Bolniţei – minunata frescă interioară

Interiorul Bisericii Bolniţei păstrează o admirabilă pictură originală, despre care Istoria Artelor Plastice din România afirmă că: "Din punct de vedere artistic este una dintre reuşitele realizări ale picturii Ţării Româneşti".

Respectând canonul Erminiei bizantine, pictorul adaptează tematica iconografică spaţiului restrâns al modestului locaş şi scopului pentru care a fost destinat.

Mănăstirea Bistriţa - Biserica Bolniţei - fresca din naos

În centrul bolţii naosului este reprezentat Iisus Pantocratorul, înconjurat de o triplă slavă şi de simbolurile celora patru evanghelişti, fiind străjuit de câte două perechi de arhangheli, spre răsărit: Mihail şi Gavriil, iar spre apus, probabili: Rafael şi Uriel, precum şi de patru serafimi; pe arcul absidei: Iisus - Îngerul Marelui Sfat.

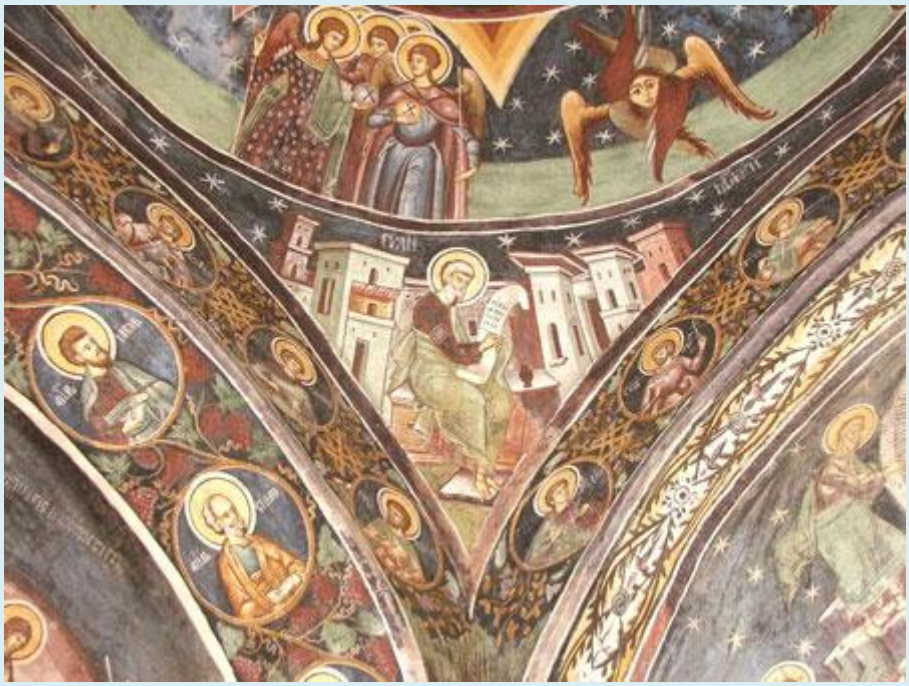

Pereţii laterali ai naosului, împărţiţi în trei registre, cuprind în cele două superioare Ciclul vieţii Sfântului Ioan Botezătorul, redat în 16 scene; desfăşurarea cronologică a evenimentelor începe din registrul superior al peretelui sudic, de la tâmpla altarului spre uşă, continuă pe cel nordic până la tâmplă, şi revine în registrul al doilea, păstrând aceeaşi ordine.

Registrul de jos este rezervat unor mari pustnici ai monahismului ortodox; pe peretele sudic, de la est spre vest sunt Sfinţii Sava cel sfinţit, Simeon, Eftimie, Maxim mărturisitorul şi Ilarion, iar doi au dispărut prin lărgirea glafului ferestrei; pe cel nordic, în aceeaşi ordine: Nicolae, Grigorie decapolitul, Paisie athonitul, Pahomie cel mare, iar doi neidentificaţi; şi aici au dispărut imaginile a doi sfinţi când s-a lucrat la glaful ferestrei.

Timpanul peretelui vestic este consacrat unei singure scene: Schimbarea la Faţă, praznicul hramului bisericii. Pe peretele vestic, în stânga uşii, se află Tabloul votiv, reprezentând pe banul Barbu Craiovescu împreună cu Neagoslava, soţia sa, care ţin în mâini macheta bisericii; în dreapta uşii, Sfinţii împăraţi Constantin şi Elena. Chipul Sfântului Constantin şi cel al Neagoslavei au fost deteriorate când s-a lărgit glaful uşii.

Mănăstirea Bistriţa - Biserica Bolniţei - frescă din absida altarului

Pe semicalota absidei altarului este zugrăvită Fecioară orantă, cu Iisus pe piept binecuvântând; în dreapta se află Arhanghelul Gavriil, împăratul Solomon şi proorocul Ieremia, iar în stânga, Arhanghelul Mihail, împăratul David şi proorocul Zaharia; în Cheia bolţii, Cel Vechi de zile, apoi porumbelul, simbolul Sfântului Duh.

Pe pereţii semicirculari ai absidei sunt reprezentanţi principalii ierarhi ai Ortodoxiei. De la fereastra spre Diaconicon avem pe Sfinţii Vasile cel mare, Atanasie ai Alexandriei, Spiridon al Trimitundei şi un ierarh neidentificat; spre stânga, sunt Sfinţii Ioan Gură de Aur, Grigorie Teologul şi Chiril al Alexandriei.

Deasupra nişei Proscomidiarului este redată Viziunea Sfântului Petru al Alexandriei, iar în nişa Iisus Regele Slavei, încadrat de lance şi burete. Probabil, în glaful ferestrei se afla Melismosul - Iisus pe patena, slujit de îngeri, reprezentare dispărută când a fost modificat spaţiul ferestrei.

Mănăstirea Bistriţa - Biserica Bolniţei - vechimea picturii

Dacă admitem construirea Bisericii Bolniţei spre sfârşitul secolului al XIV-lea de călugării sihaştri de pe Valea Bistriţei, apare întrebarea: Când a fost ea pictată? La această întrebare, specialişti răspund foarte diferit, orientându-se după tabloul

votiv, cum scrie Carmen Laura Dumitrescu: "Datarea poate fi făcută totuşi cu o mai mare precizie, datorită tabloului votiv şi inscripţiei sale."

I.D.Ştefănescu scria că, pictura Bisericii Bolniţei a fost realizată "puţin după 1517"; Ion Donat crede că în jurul anilor 1520-1521; Carmen Dumitrescu, între 1520-1524; Istoria Artelor Plastice consideră "ansamblul pictat între 1523-1529", idee acceptată şi de Vasile Drăguţ, cu precizarea că este "realizată la o dată incertă, între 1523-1529". Profesorul Virgil Vataseanu o consideră mai nouă, ca operă a diaconului Ştefan din 1614, interpretând "greşit inscripţia din absida altarului, semnalată de Virg N. Draghiceanu.

Coroborarea constatărilor obţinute de specialişti, referirea la realităţile istorice şi reinterpretarea unor date determină formularea unei ipoteze noi, care ne apropie cu mai multă probabilitate de perioada pictării bisericii.

Datorită faptului că Pisania din 1519 a bisericii mari atestă pe Dobromir, Dumitru şi Chirtop, unii atribuie lor acest ansamblu pictural; Vasile Drăguţ consideră că nu Dobromir este autorul, ci probabil "Dumitru şi Chirtop", însă AL Efremov nu împărtăşeşte ideea, scriind că "ne vine foarte greu să credem acest lucru, deoarece, în afara diferenţelor stilistice semnalate de autorul rândurilor citate, este necesar să subliniem că, din punct de vedere artistic, pictura paraclisului este superioară celei de la Curtea de Argeş, fiind în acelaşi timp de o cu totul altă înţelegere a spiritului şi a formelor".

De asemenea, Carmen Dumitrescu vede în autorul picturii bistriţene "un meşter cu şcoală bună, stăpânind bine desenul şi putând să realizeze figuri şi compoziţii cu

caracter monumental", fiind format în tradiţia picturii paleologice târzii, caz asemănător pictorului Xenos Digenis din Grecia, de la sfârşitul secolului al XV-lea, când începe să pătrundă în Balcani stilul pictorilor iconari din Grecia.

Cercetătoarea conchide că sunt necesare studii comparative ale picturii bisericii cu cea a monumentelor din sud-estul european, pentru a constata dacă pictorul s-a format în Ţara Românească sau în altă parte. Unitatea ansamblului iconografic dovedeşte că este opera unui singur meşter, înzestrat cu o sensibilitate artistică deosebită.

În concluzie, se poate afirma că, pictura din Biserica Bolniţei este realizată de un mare meşter anonim care, prin opera sa, dă expresie ultimei manifestări "a unei tradiţii care, în noua conjunctura economică, politica şi culturală, nu şi-a mai găsit urmaşi".

Mănăstirea Bistriţa - Biserica Bolniţei - autorii capodoperei de pe Bistriţa

Autorul picturii din Biserica Bolniţei trebuie căutat între zugravii care au împodobit prima biserică zidită la Mănăstirea Bistriţa de banul Barbu. În susţinerea acestei ipoteze vine argumentul că, la fondarea Mănăstirii Bistriţa de boierii Craioveşti, există aici un centru de călugări isihaşti a căror viaţă a fost respectată, creându-li-se noi condiţii de vieţuire.

Chiar planigrafia inginerului Weiss din 1731 prezintă Biserica împrejmuită cu ziduri originale, rezervându-i un spaţiu destul de mare. Aici, schivnicii trăiau netulburaţi, iar urmaşii lor sunt menţionaţi chiar în secolul al XVIII-lea, cum este ieroschimonahul Antonie din 1788.

Ca locaş de rugăciune al călugărilor isihaşti, Biserica a fost pictată în genul unei spiritualităţi profunde. Pantocratorul este "unul dintre cele mai deosebite din întreaga noastră pictură murală din această epocă"; puritatea şi blândeţea tristă a Arhanghelilor, măreţia şi severitatea Celui Vechi de zile, viaţa Sfântului Ioan Botezătorul, cea mai vastă reprezentare din pictura noastră manăstirească, sunt modele pentru călugări şi ideal spre care trebuie să tindă.

Referitor la Sfinţii pustnici, Carmen Dumitrescu scrie: "Toată atenţia se acordă sfinţilor călugări care au ales calea isihastă, postul, rugăciunea şi exerciţiile ascetice, care duc la contemplarea Luminii Taborului. Dar această Lumină taborică, care stă în miezul tradiţiei isihaste, este chiar hramul Bisericii. Schimbarea la Faţă pe muntele Tabor ilustrează iconografic revelaţia luminii necreate."

Analizând pictura, şi considerând Biserica destinată de la început Bolniţei Mănăstirii Bistriţa, Carmen Dumitrescu ajunge la o constatare pe care nu o poate explica: absenţa temelor funerare, ca Judecata de apoi, Deisis, adormirea unor sfinţi, dintr-un locaş consacrat oficierii slujbelor de înmormântare, fiind determinată să conchidă logic - dacă acceptăm că biserica servise monahilor isihaşti - anume: "Această cale de salvare a fost socotită de acela care a conceput programul iconografic al Bolniţei drept mult mai importantă decât orice avertisment cu caracter eshatologic", iar practicile isihaste "erau mai puternice tocmai pentru călugării retraşi în afara incintei mănăstirii propriu-zise, fie în peşterile din apropiere, fie în preajma bolniţei pentru cei mai bătrâni. Tocmai acest substrat isihast se lasă surprins în programul Bolniţei Bistriţei".

Admiţând ideea că Biserica Bolniţei a fost iniţial locaş de rugăciune al comunităţii isihaste de la Bistriţa, atunci tematica iconografică primeşte sensul autentic. Dacă Sfântul Ioan Botezătorul este modelul ideal al călugărului, ce valoare mai avea să i-l prezinte în pragul morţii? Dimpotrivă, întreg ansamblu pictografic constituie o chemare la realizarea înaltei trepte a desăvârşirii, întruchipată de personalităţi ilustre ale trăirii învăţăturii divine.

Deci, considerând că locaşul datează din secolul al XIV-lea, iar zugrăvirea a fost realizată cu certitudine prin grija boierului Barbu Craiovescu pentru monahii isihaşti bistriţeni, apare întrebarea: Când a fost pictată biserica? Aici, răspunsul pare mai limpede: A fost pictată în ultimul deceniu al secolului al XV-lea, când Barbu era numai ban. Odată cu înfiinţarea marii banii de voievodul Radu cel mare, Barbu devine mare bun, rămânând în această funcţie până la 10 ianuarie 1520.

Inscripţia din Tabloul votiv: "Jupân Barbu ban. Şi-a preschimbat numele său în Pahomie" pare a fi fost scrisă în două etape; prima "Jupân Barbu ban", când a fost pictată biserica, iar a doua: "Şi-a preschimbat numele în Pahomie", după călugărirea sa.

Dacă era mare ban când s-a pictat Biserica, s-ar fi menţionat înalta sa demnitate, ca în alte inscripţii din epocă. Pisania din faţă îl numeşte "jupân Barbu mare ban", iar cea de pe piatra tombală, din anul următor: "Jupân Barbu mare ban de Craiova".

Cu privire la inscripţia din tabloul votiv, Al. Efremov constată că, deşi "este făcută tot cu alb pe fond albastru închis, ca în cazul celorlalte, şi se observă o încercare de a se respecta caracterul literelor, constatăm că ductul este mai puţin ferm, că există deosebiri în grafică, iar literele sunt mai puţin zvelte şi elegante. Până la curăţirea acestui ansamblu, nu putem afirma însă categoric că inscripţia nu este original, ci doar să presupunem că a fost scrisă după executarea picturii".

Deşi unii cercetători l-au văzut pe Barbu "purtând sutana neagră-vineţie", totuşi îmbrăcămintea sa "nu are nimic comun cu uniforma monahală", mantia fiind de culoare ocru, caftanul albastru şi tunica roşie, deci vestimentaţie boierească, diferită de cea reprezentată pe epitrahilul din 1520-1521, tipic monahala; de asemenea, jupâniţa Neagoslaya este îmbrăcată în costum laic.

În consecinţă, Al. Efremov afirmă că: "în baza celor mai sus arătate, putem deci afirma, fără frică de a greşi prea mult, că tabloul votiv din "bolniţa" Bistriţei reprezintă pe ctitori înaintea călugăriei lor, iar inscripţia, după toate probabilităţile, a fost făcută ulterior".

Alt argument în favoarea pictării Bisericii Bolniţei, când Barbu era mai tânăr, ar fi coafura părului său, total diferită de a celorlalte personaje zugrăvite. De sub buclele cărunte ale monahului, apare părul negru al banului, iar fruntea înaltă cu început de chelie, reprezintă chipul unui bărbat în jur de 50 de ani.

Probabil, culoarea albă a părului şi a bărbii a fost adăugată când s-a zugrăvit pridvorul, în 1710, pentru a reda banului chipul monahal, mai ales că, Pisania Brâncovenească arată că "aici şi îngerescul cin al călugăriei mai pe urmă a luat". Observând această intervenţie, a determinat-o pe Corina Nicolescu să susţină că "pictura originală a bolniţei a fost refăcută, culoare peste culoare, în timpul lui Constantin Brâncoveanu".

Mai mult, Al. Efremov constată că, pe peretele nordic, pare să fie "în plus" chiar figura Sfântului Grigorie decapolitul, care este "înghesuit" între Paisie athonitul şi Sfântul ierarh Nicolae. Şi în acest caz, fenomenul devine explicabil prin faptul că, moaştele sfântului au fost aduse la Bistriţa în anul 1497, când biserica era deja pictată, iar banul Barbu dorind să-l aibă în galeria marilor sihaşti, porunceşte să fie pictat aici.

În concluzie, se poate afirma că, Biserica Bolniţei a fost pictată, dacă nu înainte, ca o probă de pictură, atunci concomitent cu biserica mare a Mănăstirii, atestată documentar în anul 1491. Odată cu demolarea aceleia, au dispărut orice urme de comparaţie pentru identificarea zugravului de la Bolniţa; pictura de aici, rămâne un admirabil unicat, greu de încadrat în epoca, care "reînnoadă pentru noi firul unei tradiţii ale cărei mărturii din veacul al XIV-lea au rămas numai la Sfântul Nicolae Domnesc-Argeş şi în pridvorul Coziei", cum scrie Carmen Dumitrescu.

Pictura din interiorul Bisericii a suferit o treptată degradare, mai ales în conca absidei altarului şi în regiunea naşterii bolţii, datorită infiltrărilor.

Mănăstirea Bistriţa - Biserica Bolniţei - pridvorul bisericii

Pridvorul a fost zugrăvit în anul 1710 de ieromonahul Iosif şi Hranite din Şcoala de pictură brâncovenească de la Hurezi. Pisania în penel, amplasată deasupra uşii, are conţinutul următor: "Acest pridvor zugrăvitu-s-a din bun gândul dumneaei jupânesei Andrianei vornicesei a dumnealui Şerban Cantacuzino vel vornic, în zilele luminatului domn Ioan Constandin B(râncoveanu) Basarab voievod, fiind egumen chir Ştefan ieromonah, mai 18, 7218. Şi zugrav a fost Iosif ieromonahul, Hranite".

Tematic, pe boltă este reprezentat Iisus Pantocrator, înconjurat de opt cete de îngeri, arhangheli, serafimi şi heruvimi. Pe pandantivi, cei patru sfinţi evanghelişti: Matei, Marcu, Luca şi Ioan, iar pe arce, chipuri de apostoli.

Peretele estic, deasupra uşii, scena Schimbarea la Faţă, imitând-o pe cea din interior; de-a dreapta uşii, Sfântul Grigorie decapolitul şi Sfântul Nicodim de la Tismana; de-a stânga: marele vornic Şerban Cantacuzino şi jupâniţa Adriana.

Cele trei timpane ale pridvorului, deasupra coloanelor, sunt decorate cu şase scene hristologice; urmărite de la sud spre nord, ele reprezintă: Cina cea de Taină şi Iisus cu ucenicii în Grădina Ghetsimani; Sărutarea lui Iuda şi Judecata lui Pilat; încoronarea cu spini a Mântuitorului şi Drumul Crucii spre Golgota.

Aici în pridvor, pe stâlpul adosat clădirii, în stânga intrării, se păstrează trei semnături ale lui Alexandru Odobescu, marcând datele când a vizitat Mănăstirea: "februarie 1858", "august 1860" şi "septembrie 1867".

Păstrată în forma originală, exceptând înlocuirea pridvorului şi modificarea ferestrelor şi a uşii, Biserica Bolniţei a necesitat de-a lungul timpului întreţinere, mai ales acoperişul.

În 1920. Stareţul Ilarion Cristea solicita 18 arbori, esenţa brad, pentru draniţa, iar în 1941, urmaşul său, ieromonahul Teofil Niculescu, înaintează Comisiunii Monumentelor Istorice un memoriu, cerând trimiterea unui specialist care să cerceteze posibilitatea spălării picturii afumate şi refacerea ei unde este distrusă din "cauza apei căzute prin acoperiş".

În cursul anilor 1995-1996, D.M.A.S.I. a executat lucrări de restaurare generală, constând din: desfacerea şarpantei, consolidarea zidăriei, după tehnica surplombării bolţilor şi arcelor, şi turnarea unei centuri superioare; apoi s-a refăcut acoperişul şi învelitoare din sită de brad.

La ferestre, s-au turnat "agrafe" buiandrug, iar fisurile au fost injectate şi s-a tencuit exteriorul în frescă. A fost desfăcut trotuarul, sub nivelul căruia s-a turnat o centură perimetrală, apoi a fost refăcut din lespezi de piatra brută fixate în mortar de ciment.

Pr. Silviu Cluci - Mănăstirea Bistriţa - Vâlcea

Așezată în apropierea satului Bistrița din comuna Costești - Vâlcea, pe valea pitorească a râului cu același nume, Mănăstirea Bistriţa este, de peste cinci veacuri, sălaș pentru moaștele Sfântului cuvios Grigorie decapolitul.

Ctitorie a boierilor Craioveşti, Mănăstirea Bistrița datează din jurul anului 1490. Prima atestare documentară a mănăstirii se păstrează în „Hrisovul de danie” datat 16 martie 1494 aparținând lui Vlad Vodă călugărul.

În anul 1497 marele ban Barbu Craiovescu a adus de la Constantinopol moaștele Sfântului Grigorie decapolitul (780-842).

Banul Barbu şi Sfântul Constantin Brâncoveanu - ctitori ai mănăstirii

Mănăstirea a fost puternic avariată de expediția condusă de Mihnea cel rău în 1509. După înlăturarea acestuia, banul Barbu o reface cu sprijinul lui Neagoe Basarab, între anii 1515-1519. Pictura a fost atribuită meșterilor zugravi Dumitru,

Chirtop şi Dobromir, de numele cărora se leagă fresca Mănăstirii Dealu de lângă Târgoviște şi executarea lucrărilor în piatră de la ansamblul Curtea de Argeș.

În anul 1683 domnitorul Constantin Brâncoveanu dăruiește mănăstirii un policandru ornat cu ouă de struț, lucrat la Viena, mai multe obiecte de cult, cărți liturgice și clopotul mare care cântărește 800 kg. Tot acum a fost reparat întreg complexul monahal, așezământ zugrăvit în 1820 de banul Grigore Brâncoveanu.

Tiparnița de la Bistrița

De remarcat este faptul că în complexul monahal de la Bistrița s-a instalat prima tiparniță din Țara Românească, a ieromonahului Macarie, precum şi o legătorie de cărți bisericești. După opinia unor cercetători, aici s-a tipărit în anul 1508 „Liturghierul slavon" al călugărului Macarie, prima carte tipărită pe pământ românesc.

În anul 1573 ieromonahul Eftimie, egumen al mănăstirii, a redactat în limba română primul act mănăstiresc, cunoscut sub numele de „Zapisul lui Eftimie".

Un alt reprezentant al școlii slavo-române este ieromonahul Mihail Moxa care în 1620 a tipărit „Cronica Universală", iar în 1640 „Pravila de la Govora".

Încercări și binecuvântări

În anul 1838 întregul așezământ a fost puternic afectat de un cutremur. În anul 1846 în timpul domnitorului Gheorghe Bibescu a început zidirea noii biserici. Construită în stil gotic, biserica a fost pictată de Gheorghe Tattarescu în 1850. Sfințirea bisericii s-a săvârșit la 15 august 1855 în timpul domnitorului Ştirbei Vodă.

În anul 1948, prin hotărârea Sfântului Sinod, mănăstirea a fost transformată în chinovie de maici, iar apoi desființată prin decretul 410/1959.

În anul 1984 episcopul Gherasim Cristea a început un amplu proces de revigorare a vieții monahale, organizând aici un centru de conservare și restaurare a icoanelor și cărților vechi.

Astăzi, mulțime de credincioși vin la Mănăstirea Bistrița pentru a se închina moaștelor Sfântului cuvios Grigorie decapolitul și a participa la slujbele religioase.

Date de contact

Adresă: DJ646, Bistrița 247116

Telefon: +4 0250 863 327, +4 0763.194.833, +4 0764.655.671

Site: www.manastireabistrita.ro

(Foto) Mănăstirea Bistrița-Vâlcea, locul de odihnă al Sfântului Grigorie decapolitul:
https://doxologia.ro/imagine/manastirea-bistrita-valcea-locul-de-odihna-al-sfantului-grigorie-decapolitul-galerie-foto

(Foto) Mănăstirea Bistrița-Vâlcea, locul de odihnă al Sfântului Grigorie decapolitul

©doxologia.ro

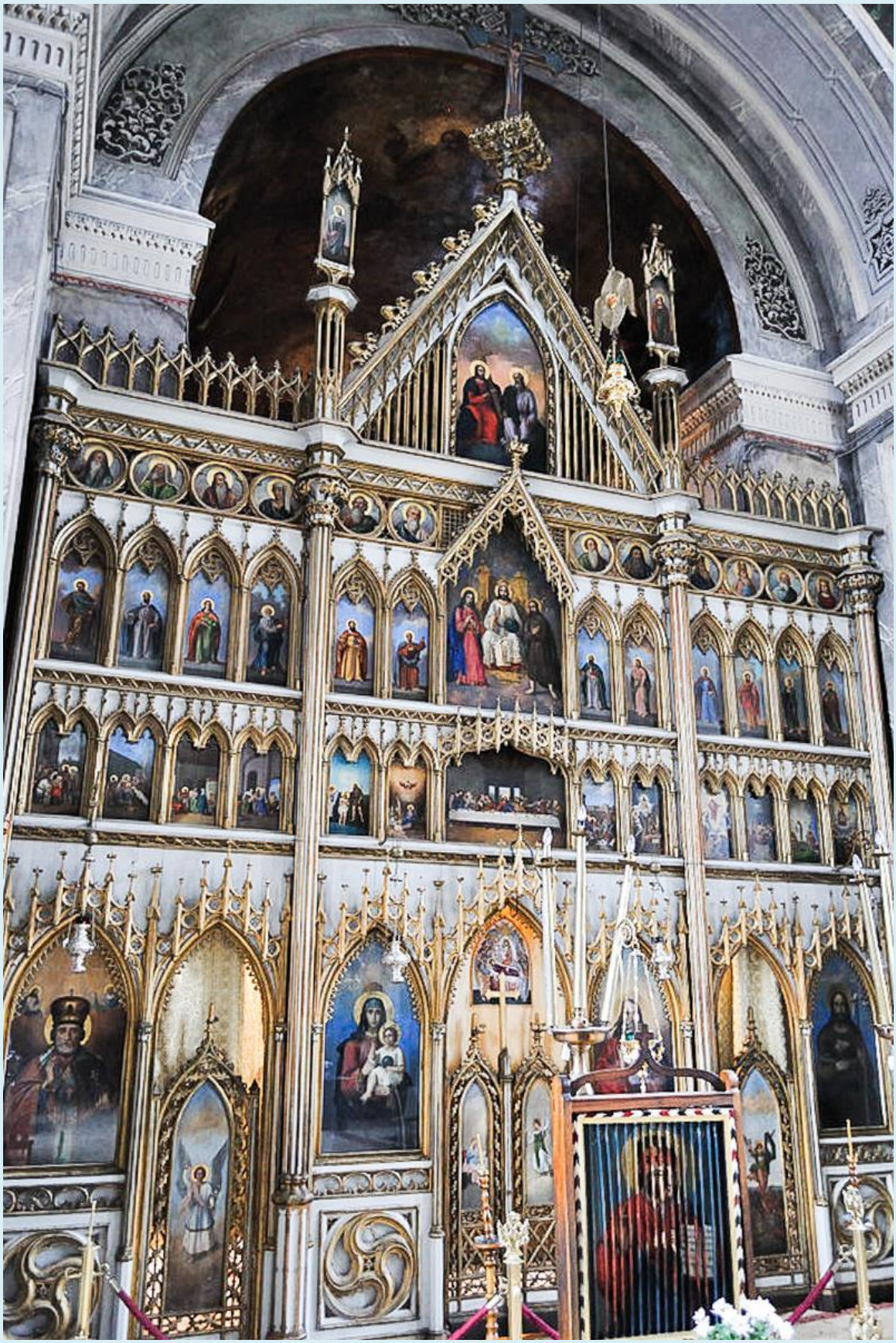

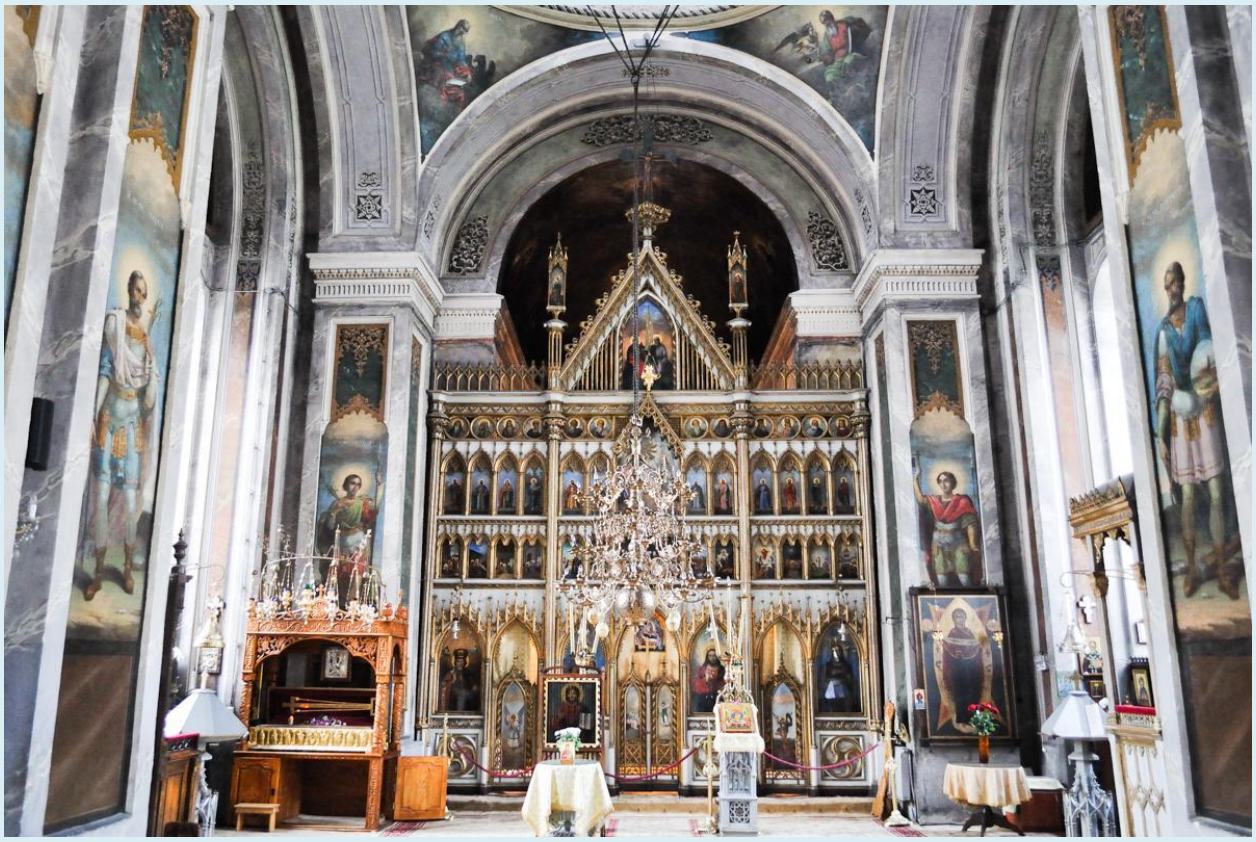

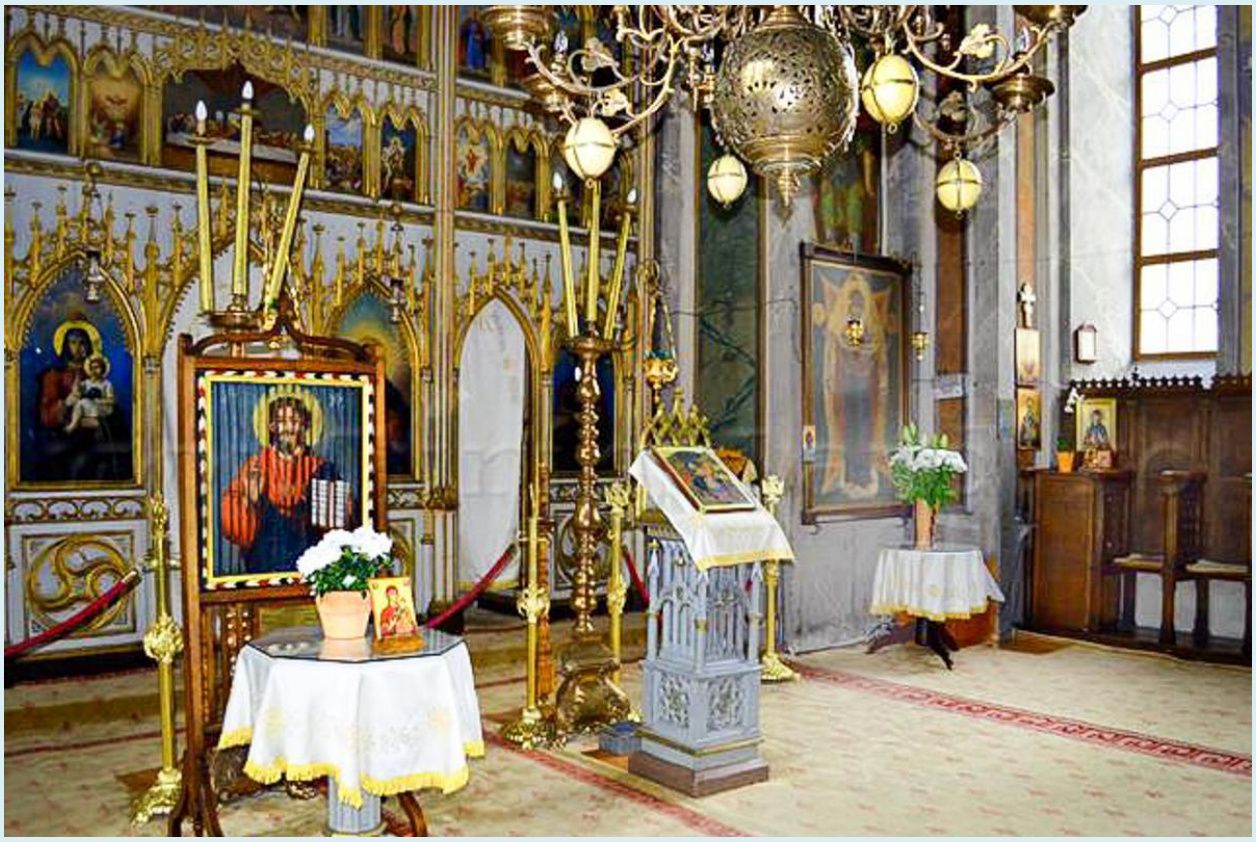

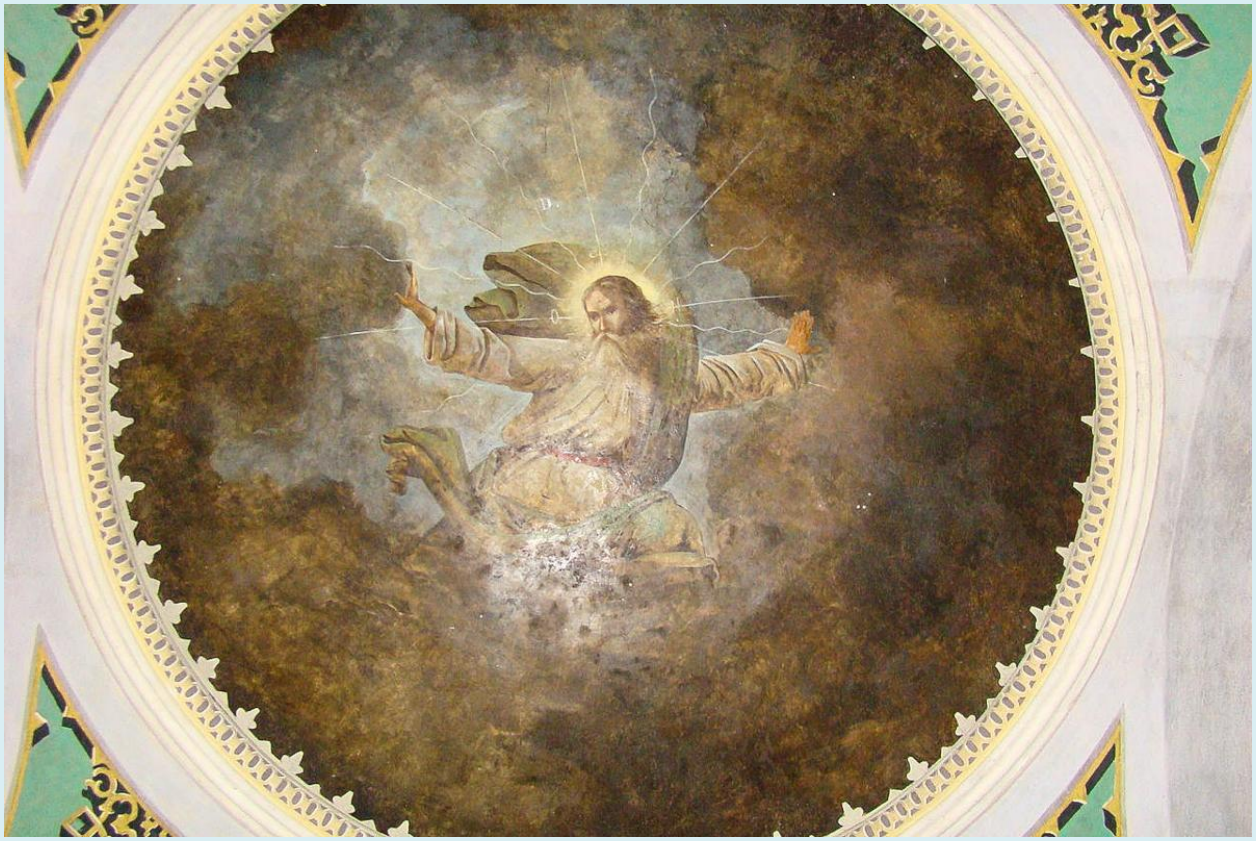

©doxologia.ro

©doxologia.ro

©doxologia.ro

©doxologia.ro

©doxologia.ro

©doxologia.ro

MARCU + HONICA
N. ARLET
21.V.1952
DUC. 1951
©doxologia.ro

Icoane

SF.
GRIGORIE
CUV.
DECAPOLITU
FRAȚILOR
PRIN CRE-
DINȚĂ ȘI
DRAGOSTE
NE VOM
MÎNTUI

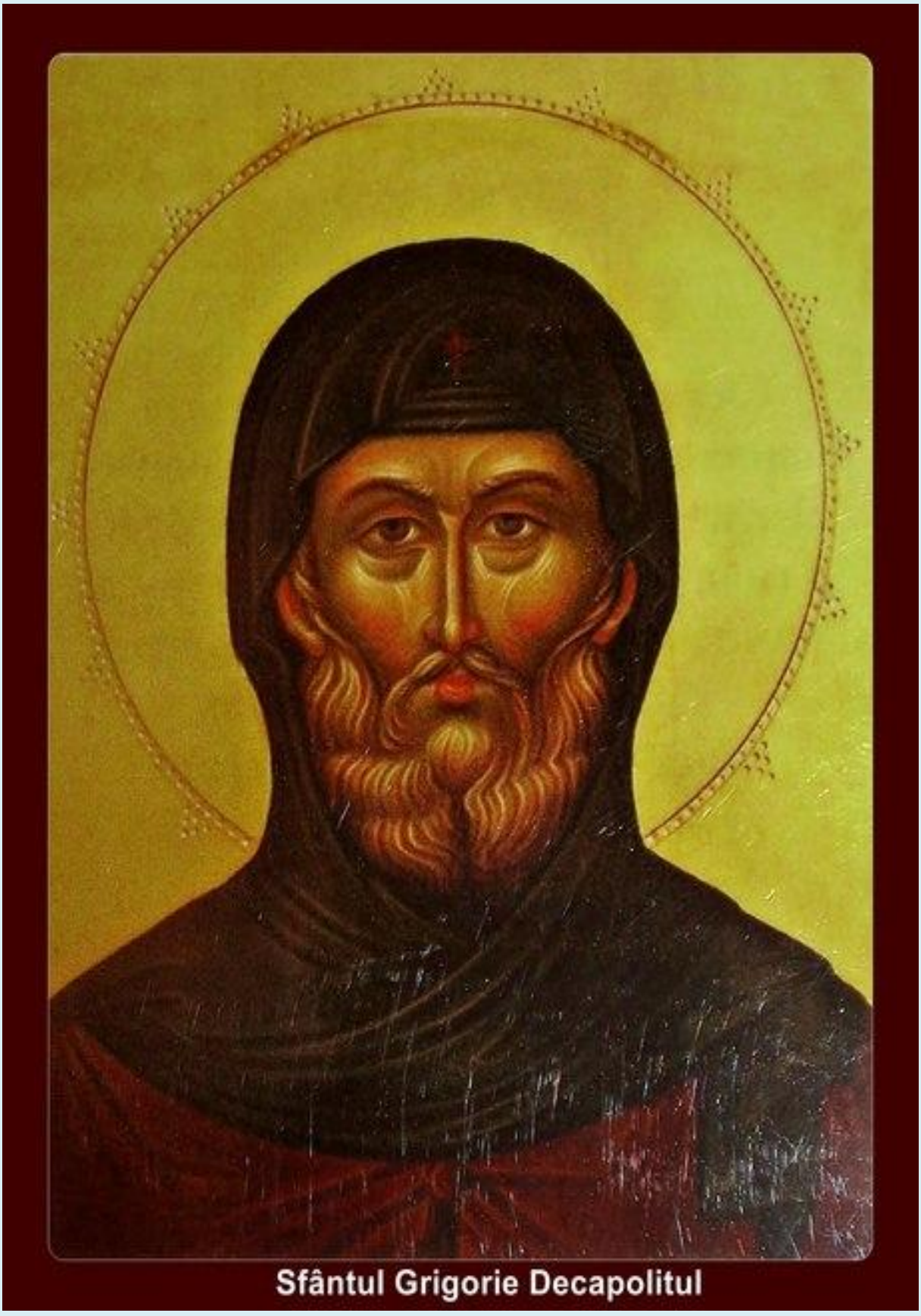

Sfântul Grigorie Decapolitul

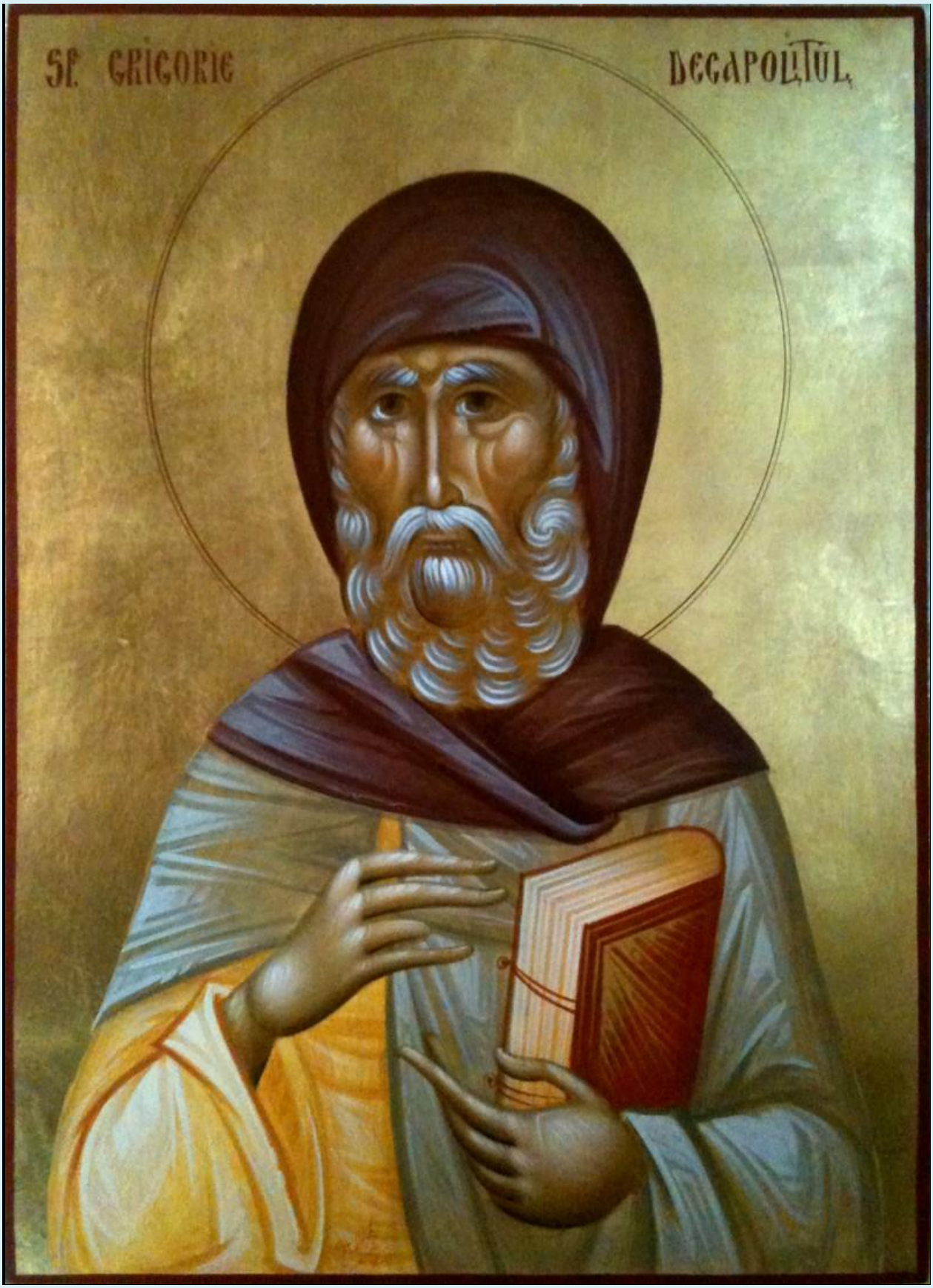
SF. GRIGORIE
DECAPOLITUL

Sfântul Cuvios

Grigorie Decapolitul

Sfântul Cuvios

Grigorie Decapolitul

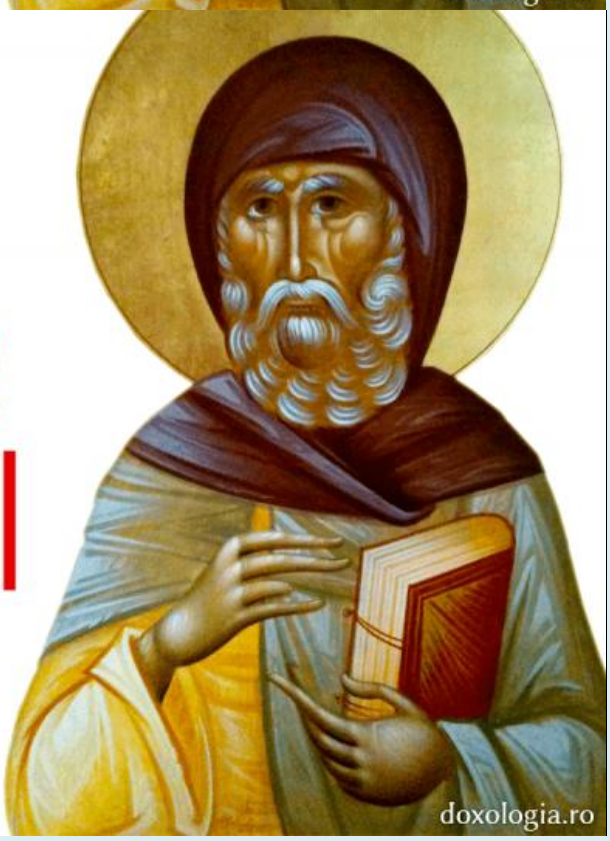

SF CUV
GRIGORIE
FRAȚILOR, PRIN
CREDINȚĂ ȘI FAPTE
BUNE DE VOM
MĂRTURISI

SFÂNTUL
GRIGORIE
DECAPO-
LITUL

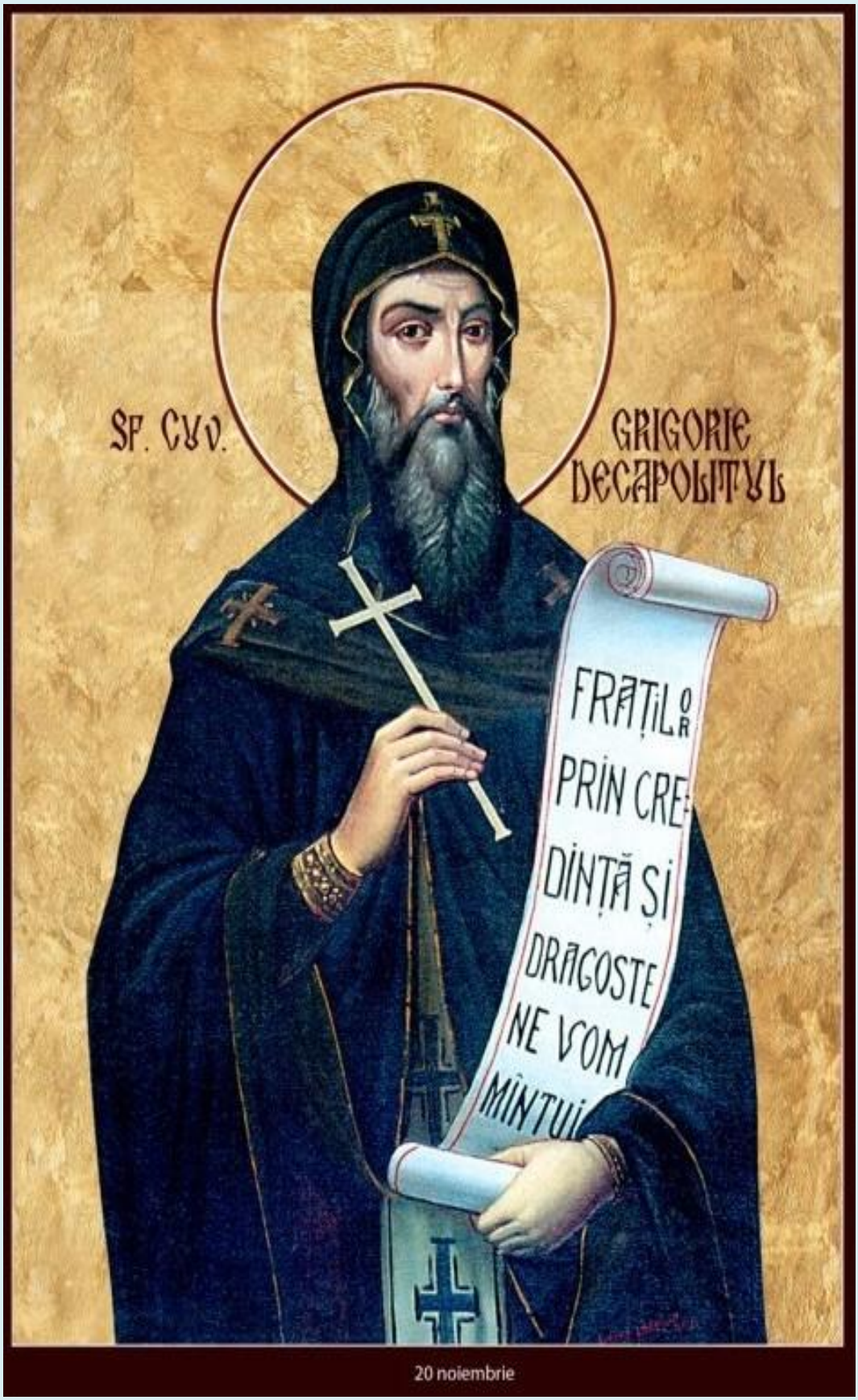
SF. CUV.
GRIGORIE
DECAPOLITUL
FRAȚILOR
PRIN CRE-
DINȚĂ ȘI
DRAGOSTE
NE VOM
MÎNTUI
20 noiembrie

20 noiembrie

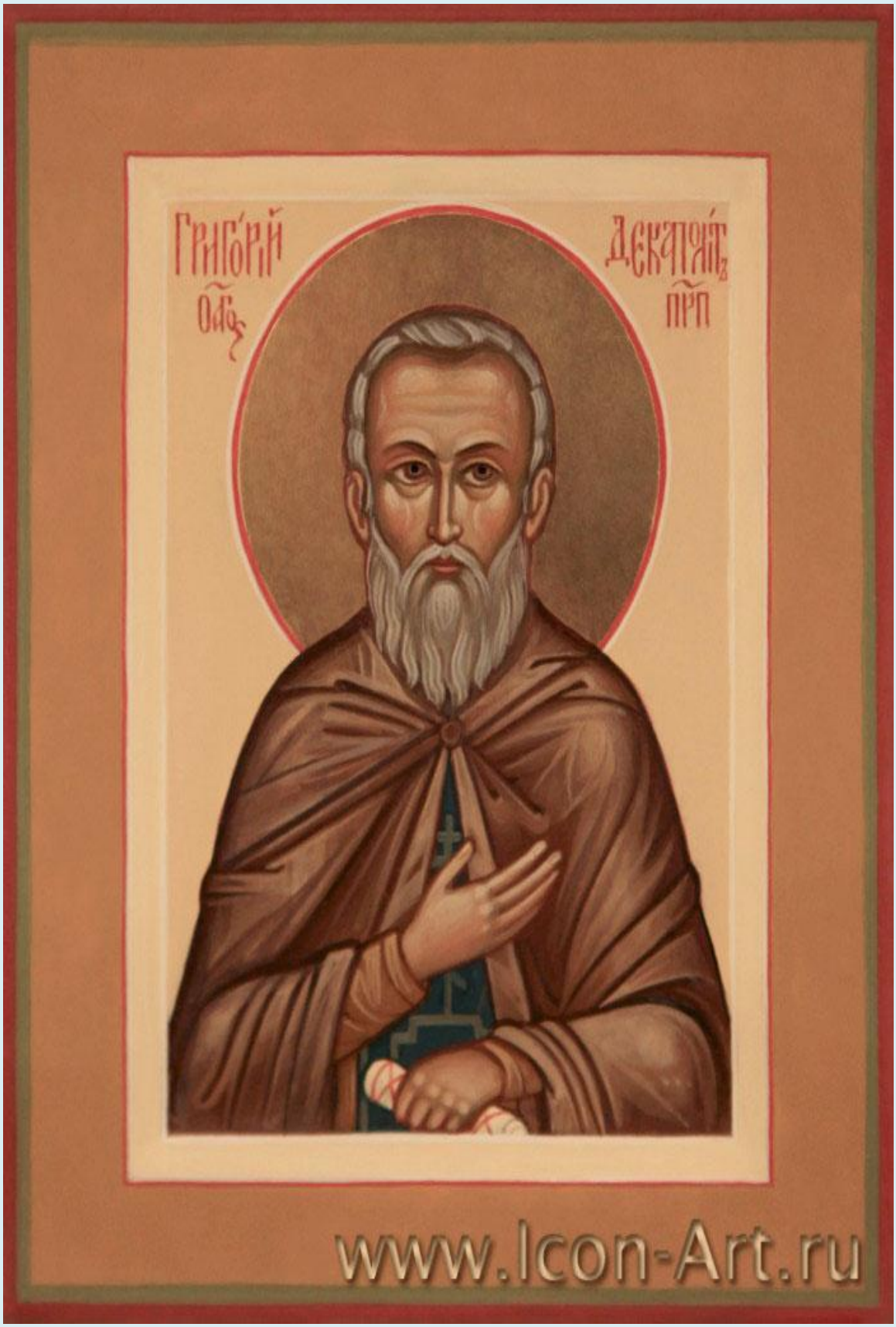
ГРИГО́РІЙ
ДЕКАПОЛІ́ТЪ
ПРП
www.Icon-Art.ru

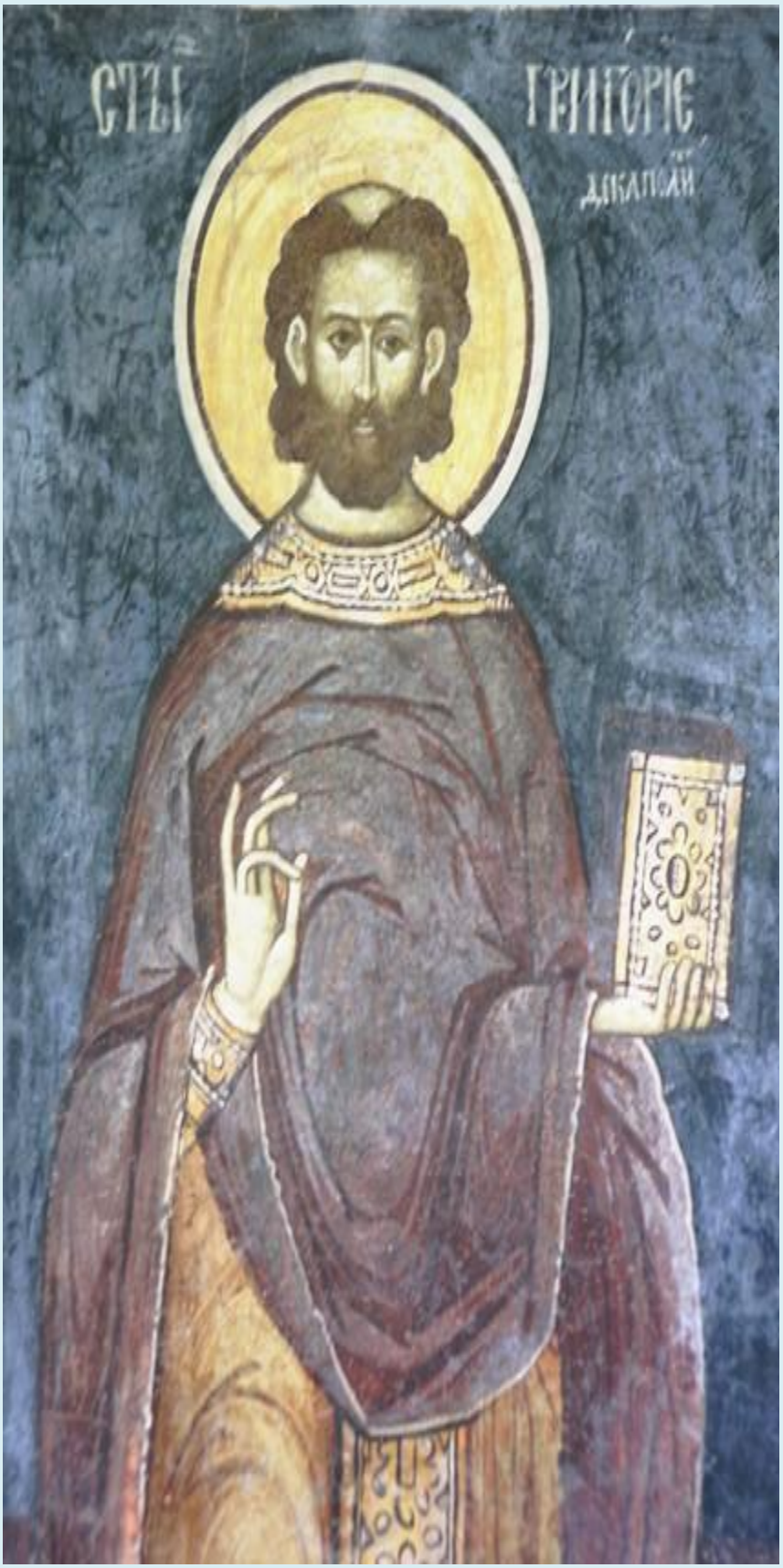
СТЪІ
ГРИГОРІЄ
ДІАКОНЪ

Icon-SV.ru

Sfântul cuvios Paisie de la Neamţ, Sfântul Grigorie Decapolitul, Sfântul mucenic Dasie şi Sfântul cuvios Antonie de la Iezer

Sfântul Grigorie Decapolitul, Sfântul cuvios Teoctist, mărturisitorul şi Sfântul Proclu, patriarhul Constantinopolului - Icoană sec. XX, Grecia - Colecţia Sinaxar la Sfinţii zilei (icoanele litografiate se găsesc la Catedrala Mitropolitană din Iaşi)

20 noiembrie

20 noiembrie

SFÂNTUL
GRIGORIE
DECAPO
LITUL

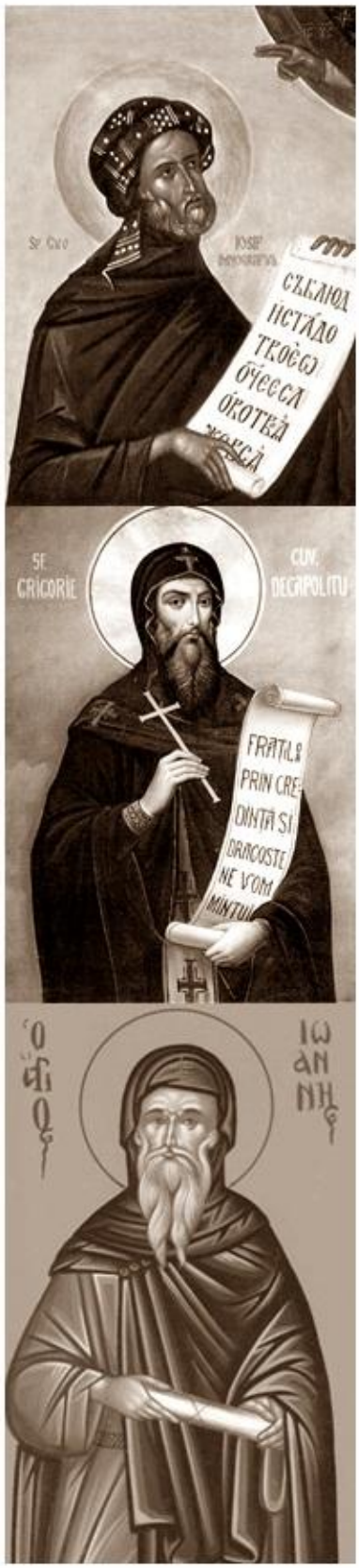
SF. GRIGORIE
CUV. DECAPOLITU
FRATILE PRIN CREDINTA ȘI DRAGOSTE NE VOM MINTUI

SF. GRIGORIE
CUV. DECAPOLITU
FRAȚILOR
PRIN CRE-
DINȚĂ ȘI
DRAGOSTE
NE VOM
MINTUI

SF. GRIGORIE
CUV. DECAPOLITU
FRAȚILOR
PRIN CRE-
DINȚĂ ȘI
DRAGOSTE
NE VOM
MINTUI

SF. GRIGORIE
CUV. DECAPOLITU
FRAȚILOR
PRIN CRE-
DINȚĂ ȘI
DRAGOSTE
NE VOM
MINTUI

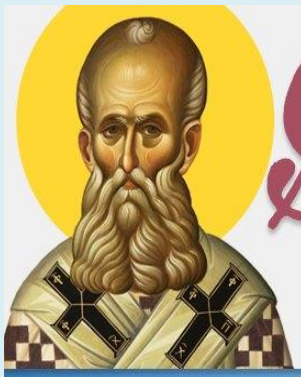

CINE SUNT SFINȚII Grigorie DIN CALENDAR?

BASILICA.RO

10 IAN
SF. GRIGORIE DE NYSSA

25 IAN
SF. GRIGORIE TEOLOGUL

12 MAR
SF. GRIGORIE DIALOGUL

06 APR
SF. GRIGORIE SINAITUL

22 IUN
SF. GRIGORIE DASCĂLUL

30 SEP
SF. GRIGORIE LUMINĂTORUL

14 NOV
SF. GRIGORIE PALAMA

17 NOV
SF. GRIGORIE TAUMATURGUL

20 NOV
SF. GRIGORIE DECAPOLITUL

23 NOV
SF. GRIGORIE AL ACRAGANDELOR

Nov
20

6 lucruri despre
Sf. Grigorie Decapolitul

- Numele Decapolitul vine de la Decapolis, un grup de 10 orașe greco-romane din Asia Mică
- A fugit de acasă la mănăstire când părinții lui au vrut să-l căsătorească
- S-a opus ereziei iconoclaste chiar dacă a fost asuprit
- Pentru viața sa ascetică, a dobândit darul profeției și al facerii de minuni
- A fost îngropat la o mănăstire în Constantinopol și multe miracole au avut loc la mormântul său
- Sfintele sale moaște au fost cumpărate de Banul Barbu Craiovescu în 1498 și așezate în biserica Mănăstirii Bistrița

BASILICA.RO

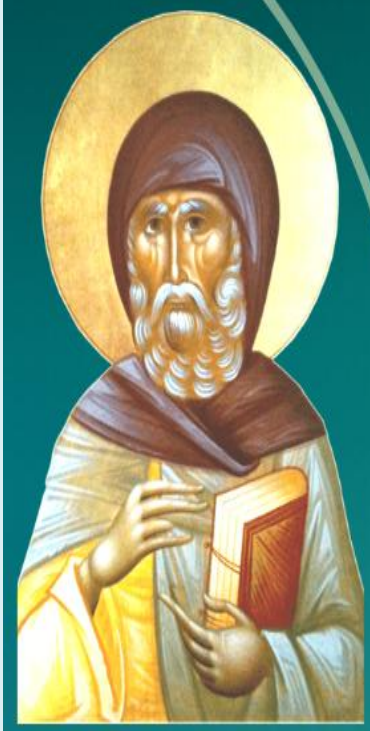

Sfântul Grigorie Decapolitul

Născut în Isauria, Asia Mică, în secolul al VIII-lea, Sfântul Grigorie a ales calea călugăriei, nevoindu-se până când a atins desăvârșirea.

Luptător împotriva ereziei iconoclaste, ajuns la vremea bătrâneții, s-a retras în Muntele Olimpului, ducând lupte grele cu diavolii.

Îmbolnăvindu-se de hidropică, a coborât din munte și a trecut la cele veșnice pe când se afla la Constantinopol.

Sfintele sale moaște au fost aduse cu multă jertfă la Mănăstirea Bistrița, acolo unde se află și astăzi.

©doxologia.ro

Troparul Sfântului Cuvios Grigorie Decapolitul

20 Noiembrie - Glasul 3

Chip te-ai făcut înfrânării şi prin Dumnezeiescul Duh pe toţi i-ai luminat. Alergarea dreptei credinţe o ai săvârşit şi cu învăţăturile lumea ai luminat şi ai mustrat cugetele celor rău credincioşi, Părinte Cuvioase Grigorie, roagă-te lui Hristos Dumnezeu să ne dăruiască nouă mare milă.

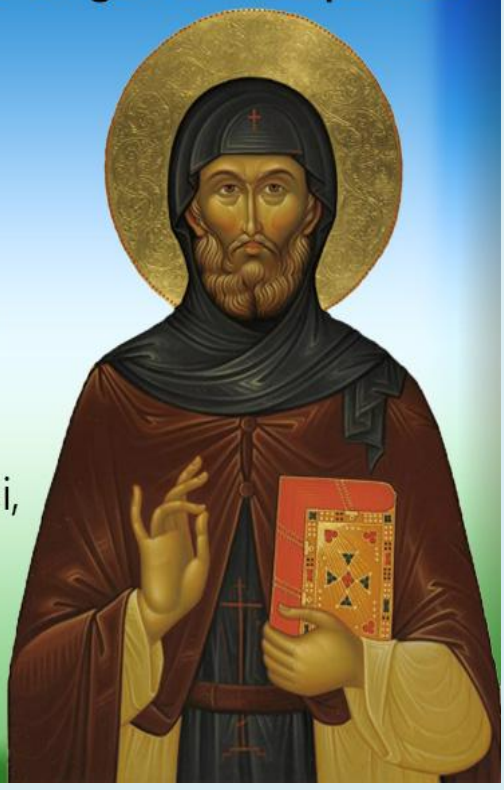

Sf. Cuv
GRIGORE
DECAPOLITU
FRAȚILOR
PRIN CRE-
DINȚĂ ȘI
FAPTE BU
NE NE
VOM MÎH-
TUI.
Bucură-te, comoara nepreţuită a
Ţării Valahiei, Părinte Grigorie !